2 CD VÁLOGATÁS 2002 LEGJOBB FREEWARE PROGRAMJAIBÓL!

MAGYAR PC MAGAZIN

1190 Ft • Előfizetéssel 833 Ft

4 II. évfolyam, 4. szám • 2003. április
http://www.pcmagazin.hu

A SiS csúcsa: Xabre 600

Igazat mond: **Futuremark 3DMark03**

Adattárolás korszerűen: **RAID** és **Serial ATA**

Szabad kódraktár: **Sourceforge.net**

Acrobat-alternatíva: ingyenes PDF-készítők

Gigahertzek byte-ok

Teljes verzió Xara WebStyle 2

Futuremark 3DMark03 tesztprogram

Ingyenes PDF-készítő programok Windowsra

TESZTEK

28 IDE merevlemez
11 középkategóriás asztali CPU
11 i845PE lapkakészletű alaplap
11 5.1-es hangrendszer
12 analóg modem

Fénypontjaink

A hónap szoftvere: Xara WebStyle 2.0

nethelyei: DivXCentral • Cybersport.hu

DVD-je: Az elit alakulat

játékai: Unreal II: The Awakening • Battlefield 1942: The Road to Rome

A PC Magazinnak ebben a számában kettő CD található. Ha hiányoznának belőle, kérje az eladótól!

9 771588 928000 03004

PC MAGAZIN 2003 4

TESZT: 11 KÖZÉPKATEGÓRIÁS ASZTALI PROCESSZOR • 11 845PE-S ALAPLAP • 28 IDE MEREVLEMEZ • 12 ANALÓG MODEM

**Olvasóink leveleire Nagy Zoltán válaszol,
a leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladóik nevét megadva idézzük.**

Tavaly ősszel vásároltunk egy HP ScanJet4400-as szkennert, ami nagyon jól működik, de sajnos a hozzá kapott HP Precision Scan program nem „beszél" magyarul. A HP honlapján nem találtunk magyar verziót, sem magyarítást a programhoz. Érdeklődünk, hogy önök tudnak-e magyar verziót vagy magyarítást hozzá.

Köszönettel: Czoller Zoltán

Az alábbi címen lehet meghajtóprogramot találni a szóban forgó szkennerhez. Az oldalon ki lehet választani, hogy milyen nyelvű programot szeretnénk, közte van a magyar is.

➪ http://h20015.www2.hp.com/en/softwareCategory.jhtml?reg=null&cc=null&prodId=hpscanjet428447&lc=en&sw_lang=hu

Tisztelt PC Magazin!
Két problémához szeretnék hozzászólni, mindkettő előző számuk Agóra rovatában jelent meg.

Szabó János RealMedia, illetve WindowsMedia formátumú file-okat próbált letölteni. Mint ahogy írják, egy folyamatos rádió-/tévéadást a streaming tulajdonság miatt valóban nem lehet önálló file-ként lementeni, de már többször futottam össze a neten WMV/WMA és RA kiterjesztésű anyagokkal, melyek önnálló file-ok, és nem streaming adások voltak – például audiominták egy albumról. Ezeket kis ügyeskedéssel és szerencsével elő lehet bányászni az adott lejátszóprogram vagy az Internet Explorer cache-éből (Real Audio esetén például a meghallgatás után keressünk rá az Internet Explorer cache könyvtárában a .RAM kiterjesztésre).

Másik megjegyzésem Jászkai Imre problémájára vonatkozna.

Sajnos ez egy igen általános dolog. A munkahelyi gépemen nekem is egy IRQ-n (konkréten a 9-esen) van a video-, a hang- és a hálókártya (meg mint ahogy a cikk írója említi, az ACPI is). Ez utóbbi a lényeg, a kulcsszó, ez okozza az egészet. Az ACPI (Advanced Configuration and Power Interface), mint neve is mutatja, már jóval túlmutat a korábbi APM (Advanced Power Management) megoldáson, és nemcsak energiagazdálkodással, hanem konfigurációval is foglalkozik. A konfiguráció alatt pedig elsősorban az IRQ, a DMA és az IO beállításokat kell érteni. Mindezeket elvégzi nekünk az ACPI, nem kell törődnünk vele.

Sajnos az APM-hez hasonlóan van OS és BIOS szoftver része is, így nemcsak az operációs rendszer ACPI-támogatásától függünk, hanem sajnos a BIOS (pláne a régebbi BIOS-ok) ACPI-támogatása hibáinak is ki lehetünk téve (gondoljunk az APM instabilitásaira).

Valóban nem segít az, ha fejlettebb BIOS-szal rendelkező alaplapunkban kézzel próbáljuk erőltetni az AGP és PCI slotokra kiosztott #INT vonalak IRQ értékeit, és a kártyacsere sem segít. Ugyanis a Windows 2000 alapesetben figyelmen kívül hagyja(!) ezeket, és az ACPI által intézett konfigurációt használja. (A figyelmen kívül hagyás persze annyira nem meglepő, gondoljunk csak a Linuxra, amit totálisan nem zavar a BIOS; olyan szinten nem, hogy például 486-os gépben is képes 504 Mbyte-nál nagyobb, akár 40-80 gigás vinyót is kezelni.)

Ez még nem lenne baj, de az is az ACPI hatása, hogy szürkítve vannak az eszközkezelőben az erőforrás-váltási lehetőségek. Ezeket jól ismerjük Windows 9x-ből, ott az eszköz PnP konfigurációs lehetőségeinek megfelelően pár profilt kapunk, melyek IRQ-DMA-IO beállításkombinációkat tartalmaznak, és ezt egy popup ablakban felülbírálhatjuk.

Hogy az eszközök miért kerülnek azonos IRQ-ra, azt nem sikerült egyértelműen kiderítenem. A később hivatkozott dokumentumokból kiderül, hogy az ACPI „advanced IRQ sharing"-et használ. Lehet, hogy ez a technika a sima IRQ sharing közismert instabilitási problémáival ellentétben annyira fejlett, hogy képes ilyet is megvalósítani.

Sajnos engem nem hagyott nyugodni a kérdés, mert buherátor, linuxos vénával is rendelkező egyén vagyok, és én szeretném megmondani, hogy mi melyik IRQ-t használja, így mindent a kezemben tartok. Szintén buherátor szellemiségű ismerősöm összegyűjtött a Windows 2000+ACPI jelenségről MSDN oldalakat és egyéb FAQ-kat, dokumentumokat. Ezekből megállapítható, hogy a Windows 2000 alapban azért nem törődik a BIOS-szal, mert default módon az ACPI HAL-os (Hardware Abstraction Layer, az NT kernel egy igen fontos része) kernellel települ fel. Ha az Eszközkezelőben a gépünkön jobb gombbal kattintunk, a Tulajdonságokban (angolban Device Manager, Computer Branch) láthatjuk, hogy nekünk milyen HAL-unk van. Valószínűleg ACPI PC.

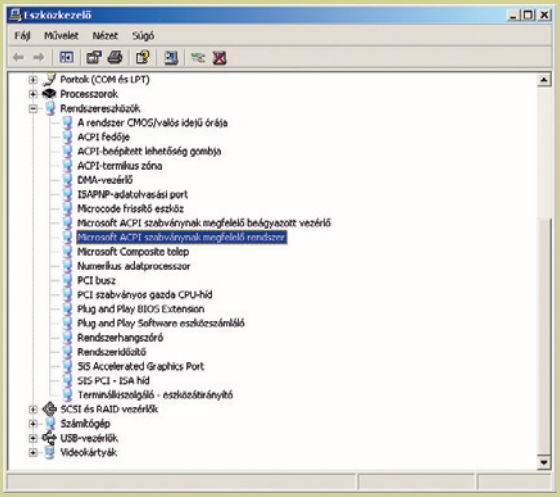

Itt található meg a HAL típusa

A HAL megváltoztatása nem ajánlott művelet, bár van lehetőség rá. Legegyszerűbb, ha már eleve így telepítjük a Windows 2000-et. Ehhez az kell, hogy mikor a

„Press F6 if you need to install a third party SCSI or RAID driver."

üzenet jelenik meg (de már előbb is kell picit), nyomkodjuk bőszen az [F5]-öt:

Press F5, and then manually choose the correct Standard computer type by using the following list:

i386 source File Computer Type
*hal.dll Compaq SystemPro Multiprocessor or 100% Compatible
*halapic.dll MPS Uniprocessor PC
*halapic.dll MPS Multiprocessor PC
*hal.dll Standard PC
*halborg.dll SGI mp

Alapban ACPI UP PC lép érvénybe, nekünk pedig a „Standard PC"-t kell választanunk. A Q237556 dokumentumban látható, hogy ez a választás a rendszer legfontosabb file-jait, a magját érinti, valószínűleg ezért nem javasolt az újratelepítés nélküli váltás.

A BIOS-buherálás és a pókerjátszmával felérő kártyacsere-mizéria után végigjártam ezt az utat is. Most boldog lehetek, Standard PC-m van – de sajnos a megváltás elmaradt. Az erőforrás-konfigurációk jó része még mindig nem állítható, két kártya még mindig azonos IRQ-t kap, ráadásul lehet, hogy nem is „advanced" IRQ sharinggel. Szerencsére továbbra sincs semmi problémám – sok hűhó semmiért.

Azért írtam le mindezt, hogy időt spóroljak meg önöknek, mert az egész procedúra nem éri meg a fáradságot. Csak azt tudom tanácsolni, mint Nagy Zoltán, hogy ha nincs baj a géppel, nem észlelhetők az IRQ-betegség tünetei, akkor nem érdemes bajlódni az egésszel. Az IRQ-betegség súlyosabb válfajánál telepítés után a gép az input eszközökre is több másodperces válaszidőkkel reagál, a rendszer teljesen lelassul, használhatatlan, már ha nem fagy le azonnal. Az enyhébb, de szintén veszélyes esetben normál működésnél nincs semmi baj, de ha például a három IRQ erősen terhelődik egyszerre (például játék használja a videokártyát, a hangkártyát és a hálókártyát is), véletlenszerű fagyások jelentkeznek, de akkor csontra fagy minden.

A Windows XP-n nincs tudomásom arról, hogy a Windows 2000-hez hasonló módosítást el lehetne végezni, az mindenképpen ACPI-t használ.

Üdv, Tocsa

Köszönjük olvasónk részletes és alapos magyarázatát.

➪ http://dc.sote.hu/~tocsa/pcmagazin

Segítségüket kérném egy termék vásárlása előtt! Azt tervezem, hogy 1-2 hónapon belül veszek egy DVD-írót. De nem tudok dönteni a DVD-R és a DVD+R között. Olvastam egy cikkben, hogy van egy program, ami a DVD+R lemezeket DVD-ROM-ra alakítja át, amiket így gyári lemezként kezelnek az asztali lejátszók. Házi videofelvételeket, esetleg filmek biztonsági másolatát szeretném felvenni vele! Önök melyik típust ajánlanák (DVD-R vagy DVD+R)? Melyiket olvassák az asztali lejátszók? Önök szerint mikorra várható a DVD-írók árának csökkenése?

Segítségüket előre is köszönöm!

Tisztelettel: Lukács István

Miként a januári számunkban megjelent DVD-újraíró-tesztben is írtuk, a gyakorlat azt mutatja, hogy az asztali lejátszók gond nélkül olvassák mind a DVD-R, mind a DVD+R lemezeket. Legcélszerűbb az lenne, ha a kiválasztott készüléket, illetve a vele készített lemezeket ki tudná próbálni asztali lejátszójában.

Az „átalakítással" a DVD+RW írása közben lehet módosítani a lemez formátumának bejegyzését magán a lemezen, aminek hatására az asztali DVD-lejátszók gyári lemezként ismerik fel a DVD+RW lemezt. Utólag azonban már nem lehet módosítani a formátumon, és ez a fogás csak DVD+RW lemez írásakor használható.

➪ Sült korongok DVD módra – PC Magazin, 2003/1/72

Az általam készített VideoCD lejátszása közben jelentkező gondok miatt írok Önnek.

Előzmények:

● VHS kazettáról másolom a filmet a PC-re.

● TMPGEnc-cel VCD szabvány szerinti MPG videót készítek belőle.

● Nero 5.5.10.0-val írom ki, a VCD-t választva. Itt bejelölöm a szabvány szerinti CD-készítést, de a CD-I alkalmazást nem (kellene?).

● A második fülecskén engedélyezem a menü

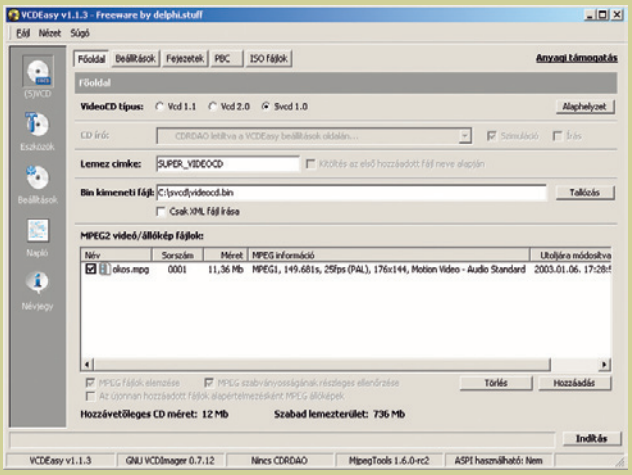

A VCDEasyvel könnyen lehet (S)VCD-t gyártani

használatát, és a négy különböző filmet el is nevezem, és kiválasztom hozzájuk az indexképeket.

● ISO level 1 és ISO 9660 van kiválasztva (más nem), majd az utolsó oldalon „Disc At Once".

● A CD-t rendben megírja CD-RW-re.

Ezután kezdődnek a gondok. Asztali DVD-lejátszóban alig tudom lejátszani (több lejátszón is ki lett próbálva).

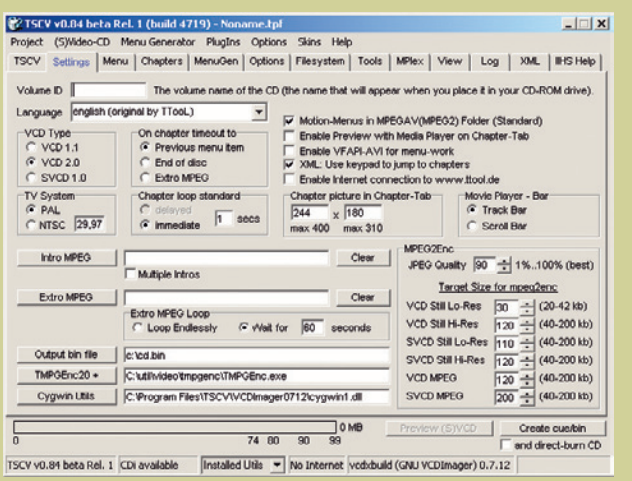

A TSVCD-vel menüt is lehet készíteni

A CD-t felismeri VCD-nek, lehet látni a menüt az index-képekkel, de utána a menüben nem tudtunk léptetni, illetve a Play megnyomására nem indult el a lejátszás. Már majdnem feladtuk, amikor véletlenül a „Previous" gombot nyomtuk meg, ezzel viszont a menüben visszafelé tudtunk haladni folyamatosan, és így már el tudtuk indítani a lejátszást is. A kép és a hang rendben volt.

Kérdésem az, hogy mitől nem lehet rendesen használni a navigáló és a lejátszó gombot? Mit kell a Neróban még beállítanom?

Lehet-e mindez amiatt, hogy a CD-n a gyökérkönyvtárban számítógépes file-ok is vannak még? Ezzel egy kezelőfelület indul el, ha PC-be helyezzük a CD-t.

Köszönöm a segítséget!

Üdvözlettel: Cseh Attila

Tapasztalataim szerint nem mindegyik DVD-lejátszó támogatja kifogástalanul a VideoCD formátumot, előfordul, hogy nem működik a menü, vagy nem lehet benne a megszokott módon lépkedni, egyes elemeket kiválasztani. Érdemes megpróbálni

a DVD-játszó távvezérlőjén a számokkal kiválasztani a lejátszani kívánt műsort, ez a legtöbb esetben működik. VideoCD és Super VideoCD készítésére egyébként a TSCV vagy a VCDEasy programot tudom ajánlani, ezekkel lehet indítómenüt készíteni, egy filmen belül fejezeteket definiálni. A végeredményt CUE/BIN lemezképbe tudják menteni, amit akár közvetlenül, akár a Neróval is ki lehet írni lemezre.

Az egyik legjobb/tanulságosabb rovat az olvasói levelekre adott válasz. Lustaságból már régóta vártam, hogy valaki előhozakodjon az én kérdésemmel, de nem.

Mintegy 2 éve teszem fel a következő kérdést egyszeri felhasználóknak, rendszergazdáknak stb., de még senkitől sem kaptam választ rá. A kérdés rendkívül egyszerű és magától értetődő: melyik másolóprogram (ingyenes vagy legalább olcsó) alkalmas egy merevlemezen lévő könyvtár tartalmának másolására (másik merevlemezre) úgy, hogy ne csak a file-ok, hanem a könyvtár (és az alkönyvtárak) dátuma se változzon?

Bármelyik általam ismert másolóprogram képes a file-dátumok másolására, állítására, de egyik sem tudja a könyvtár dátumát másolni.

Hallottam, hogy a könyvtár dátumát az operációs rendszer a létrehozás dátumára állítja be, ezért nem kezelik ezt a másolóprogramok. Na és? Tessék utána „átírni" valahogy a dátumot és kész – gondolnám én. Böngészés közben találtam bonyolult, sok száz dolláros backup programokat, amelyek (talán) alkalmasak erre, de erre az egyszerű kérésre egy egyszerű, jól és gyorsan használható programot keresek. Nem egy teljes merevlemezt akarok másolni, csupán egy könyvtárat.

Kíváncsian várom a válaszát.

Üdvözlettel: Sárkány Péter

A file-kezelő programok által mutatott dátum a file (vagy könyvtár) utolsó módosításának ideje. Másoláskor nyilvánvaló, hogy a célkönyvtár utolsó módosítása a másolás, ezért az ideje is ezt jelzi. Jó felé tapogatózott a backup programoknál, hiszen ezek az eredeti állapotot igyekeznek visszaállítani, és ehhez a könyvtárak módosításának ideje is hozzátartozik.

A bonyolult és drága backup programok helyett érdemes a Linuxban jól ismert *tar* parancsot, illetve ennek windowsos megfelelőjét használni. A windowsos változat megtalálható a Minimal SYStem (MSYS) programcsomagban, számos más hasznos program között. A *tar -cf filenév.tar könyvtárnév* paranccsal lehet a másolandó könyvtárat egyetlen file-ba menteni, majd a célhelyen a *tar -xf filenév.tar* paranccsal lehet kicsomagolni. Az MSYS szoftvercsomag megtalálható lapunk CD-mellékletén.

Tanácsukat kérem az alábbiakban. Viszonylag új noteszgépet használok, benne egy 20 Gbyte kapacitású merevlemezzel. Mivel mindig is szerettem volna Linuxot is használni, a telepítés előtt azt kértem a szállítótól, hogy particionálja a merevlemezt, így azt 17/3 Gbyte arányban megosztották. A munkám során használt néhány fontos program (egyelőre) Windows alatt fut, így a nagyobb partícióra Windows XP került. A kisebbik partícióra viszont szeretnék egy Linuxot telepíteni. Rendelkezem egy SuSE 7 telepítővel [...]. Ezt szeretném feltenni.

1. Be kellene állítanom, hogy melyik partícióról bootoljon, majd akkor lehetne telepíteni a Linuxot?

2. Vagy újraindítás után CD-ről indítsam, és akkor ki lehet választani, hova települjön a Linux?

3. És ha sikerült telepítenem, hogyan határozzam meg, hogy melyik operációs rendszer induljon? Próbálkozni nem szeretnék, de jó lenne saját kezűleg megoldani, hadd tanuljak :). Szeretném, ha a Windows XP által elfoglalt partíción megmaradna minden adatom, file-om...

Válaszukat előre is köszönöm: Ladányi Péter

A SuSE Linux 7 a legtöbb modern Linuxhoz hasonlóan telepítésekor észleli, hogy másik operációs rendszer is található a gépen. A Linux rendszer indulását a LILO bootkezelő program teszi lehetővé, amit ilyenkor a master boot recordba érdemes telepíteni (erre rá fog kérdezi a Linux telepítőprogramja). A LILO menüjébe be fog kerülni a Windows XP is, így minden gond nélkül lehet azt is indítani. Persze az alapbeállítás szerinti rendszer a Linux lesz, de ezt meg lehet változtatni a SuSE beállítóprogramjával, a YAST-tal. Nem kell aggódni, ha odafigyel a Linux telepítésekor a telepítőprogram üzeneteire és kérdéseire, akkor megmarad az XP-t tartalmazó partíciója és minden adata. Biztonsági másolat készítése pedig enélkül is tanácsos.

A PC Magazin 1. számában Marján Tamás írt arról, hogy az Abit KT7A alaplapja gyakran lefagy videofile-ok lejátszása közben. Nekem is ilyen alaplapom van, és én is szembesültem hasonló problémával. Az Abit honlapján olvasható egy FAQ, melyben azt javasolják KT7A-tulajdonosoknak, hogy a BIOS-ban az „AGP driving Control" pontot állítsák át auto módról FF, EF, FE vagy EE-re. Nekem megoldotta a problémáimat...

Szintén hasznos információ lehet Abit KT7A + Aureal (Vortex2) tulajdonosoknak, hogy ne hajítsák ki egyből Vortex hangkártyájukat, ha azt tapasztalják, hogy Windows XP alatt a hang 20-30 másodperc után elnémul. Ez a Via chip PCI időzítési problémájából adódik, és többféleképpen is orvosolható. Például egy egyszerű patch programmal, amely letölthető az internetről. [...]

Tisztelettel, Kenéz András

Köszönjük a hasznos információkat. A szóban forgó foltozóprogram megtalálható lapunk CD-mellékletén is.

➪ www.vortexofsound.com

Tisztelt Nagy Zoltán úr!

Lenne egy kérdésem önhöz. Adva van egy jól működő Windows 98SE rendszer két merevlemezzel, Asus V3800-as AGP-s VGA kártyával, PCI-os Diamond modemmel és egy SB Audigy OEM hangkártyával. A rendszer lelkét szeretném lecserélni, illetve már meg is vásároltam egy Asus P4PE Gold alaplapot, 512 Mbyte DDR RAM-ot és egy Radeon 9100-as VGA kártyát. Szeretném mindenféle újrainstallálás nélkül egyszerűen átszerelni a merevlemezeket, a modemet és a hangkártyát az új házba a fentebb említett „alapokra". Szeretném tudni, hogy van-e tapasztalata/tapasztalatuk ilyen téren? Összeomlik-e a Win98SE, ha kihúzom az „alapokat" alóla, és újat teszek alája?

Várom válaszát!

Tisztelettel: Aranyosi Péter

Elvileg nem lehet baj, ha óvatosan jár el. Először, még szerelés előtt mentse el a merevlemezen az alaplaphoz tartozó meghajtóprogramokat, mert előfordulhat, hogy az új alaplappal először nem fog működni a CD-olvasó. Célszerű egyébként a videokártya driverével is így tenni. Ezután lehet az alaplapot és a videokártyát kicserélni, majd a gépet először bekapcsolva egyből „Csökkentett módban" indítsa a Windowst. A *Vezérlőpult → Rendszer → Eszközkezelő* ablakban távolítsa el az alaplaphoz és videokártyához tartozó meghajtóprogramokat. Ezután indítsa újra a gépet, és ha minden jól megy, megkezdődik az új hardverek felismerése és telepítése.

TARTALOM

Magmérettetés
Újabb csata a két fő rivális processzorgyártó között: 11 processzor küzdelme.
50

Ízléses webgrafikák egyszerűen
A PC Magazin CD-jén: Xara Webstyle 2.0 – teljes változat. Használatához adunk útmutatót.
84

Lapzárta után

10 Hírek
Samsung: lézernyomtatók a magyar piacon; négy megapixeles camcorder; 54 colos LCD tévé ● **Philips:** monitor otthonra ● **IHM, alternatív szolgáltatók:** mégis 25%-kal olcsóbb internet ● **DTK Computer Hungary:** Fortis noteszgépek; régi-új házak ● **Ozaki:** Homme hangfalak ● **Toshiba:** vetítő a házimozihoz ● **IBM:** új technológiák a ThinPad R40-ben ● **Minolta-QMS:** folyamatos tónusú színes lézernyomtató ● **ECS:** alaplap Xabre GPU-val ● **Sweex:** UPS-felügyelet; exkluzív „ingatlanok" ● **Ramiris:** külső tévétuner a Leadtektől; 20,1 colos iiyama LCD

Lemezszemle

16 Szerencsés 13-as
13. és 14. CD-nk összeállításakor a legnagyobb problémánk a helyhiány volt.

17 Újabb gyöngyszemek
Freeware programok a WebAttack.com 2002. évi letöltési toplistájáról.

20 A magyar vonal
Két multimédiás és két netezést segítő program a Honosító Műhely kínálatából.

22 Játékok az E3 előtt
CD-s játékgyűjteményünkbe kevésbé neves, ám nívós alkotások kerültek.

24 Áprilisi SAC-bővülés
AD MailBox Manager 2.1 ● Advanced Mass Sender 4.3 ● ProKalc 7.7 ● ProKon 10.0 ● JPGAvi 1.02 ● CAM UnZip 4 ● SeaRCHZIPRar 1.4 ● Minis 2.1 ● Boss Screen 1.1 ● Antechinus C# Editor 4.2 ● Rshut Pro 2.6.4.1 ● Examine32 v4.01a ● WinRescue 95 és 98 ● GetSmile 0.966

28 Tavaszi frissítés
Válogatásunkban bemutatjuk a legfrissebb OS/2-es fejlesztéseket.

29 Ablakkezelők
Ablak- és asztalkezelők, képernyőkímélők és grafikai programok Linuxhoz.

30 Remake
Amigás újdonságok: Path webböngésző, PC Card hálózati kártyameghajtók, fejlesztőeszközök.

Magazin

32 Szupersztár vagy!
A szélessávú internet forradalma eddig soha nem tapasztalt módon fogja gazdagabbá tenni az emberek életét – Sony a CES 2003-on.

34 Mindent egy lapkára
Beszámolónk az Intel San Joséban megrendezett idei tavaszi fejlesztői konferenciájáról.

Hardver

36 Látóhatár
AMD: az AMD első fellépése ● **C-Media:** Dolby mindenütt ● **Gundam:** a gépépítés magasiskolája ● **IBM:** ötöst kap a PowerPC ● **Phoenix:** alaplapi op'rendszer ● **Platform Conference 2003:** késik a váltás ● **Rambus:** a cég, amely vörös fába vágta a fejszéjét ● **Samsung:** mindent bele chip ● **Via:** az A-tól nem lesz jobb ● **Western Digital:** 200-ast zsebből ● **Yamaha:** a CD-írók alkonyán ● **Intel, SiS, ALi:** enyém a vár, tietek a... ● **Infinium Labs Corporation:** erőteljes játékos ● **Microsoft:** a következő Xbox ● **Motorola:** fürge, de kis étkű

40 Hírek
Levicom: elegáns tápegységek ● **Acer:** a multimédia legyen veled! ● **Linksys:** Wireless-G eszközök Magyarországon ● **APC:** túlmelegedő UPS-ek visszahívása ● **Apple:** friss Xserve kiszolgáló; tavaszi iMac modellek ● **Canon:** sokoldalú irodasegédek ● **CM-Tech:** kocogó MP3-lejátszó ● **East Computer:** USB asztali lámpa ● **Sved:** Belkin-nagykereskedelem

44 Gyorsteszt
Hideget a procinak!: Cooler Master HAC-V81 ● **A türelem termése:** CTX PV722i ● **Lapos tojás:** TwinMOS GoGo-Egg ● **Ház kacsalábon:** Avance B031 Titanium ● **Formában:** Samsung ML-1210

46 Nyolc és fél DirectX
A MadOnionból Futuremarkká visszavedlett szoftverfejlesztő cég kiadta tesztprogramja új verzióját: 3DMark03.

48 Lehet kétszázzal több?
Lemértük a SiS jelenlegi csúcs GPU-ját, a Xabre 600 chipet.

50 Magmérettetés
Újabb csata a két fő rivális processzorgyártó között: 11 processzor küzdelme.

55 PEdálozás
Az Intel újraélheti a BX-es aranykorát, csak most 845PE alaplapi lapkakészlete révén. Tizenegy 845PE-s alaplap tesztje.

60 Hangos gondolkodás
Manapság már a számítógépekhez is komoly hangrendszereket készítenek. Tesztünkben tizenegy 5.1-es hangrendszer szerepelt.

65 Belső nagyság
Mi változott egy év alatt a merevlemezek piacán? 28 IDE merevlemez tesztje.

70 Rédes-réden...
RAID. Mit jelent ez a rövidítés? Mi a technológia alapja? Kinek érdemes használnia?

72 Csak szépen sorban
A Serial ATA új csatolási technológia az ATA-t hivatott felváltani.

74 Melyiket szeressem?
E havi kínálatunk: egy irodagép és egy erősebb játékgép.

Szoftver

77 Látóhatár
Microsoft: vigyétek, vegyétek! ● **Sun:** előttem az utódom ● **Stata Labs:** versenytárs ● **SciTech Software, Hyperion Entertainment:** élvezetek halmozása

78 Hírek
IBM: az adatintegráció új szoftvere ● **Microsoft:** biztonsági újítások a Windows Server 2003-hoz ● **Nordlandia:** ügyvitel Linuxon

80 Ki áll nyerésre?
Vírushíradó: a vírusok fejlődése és egyre gyorsabb terjedése.

81 Gyorsteszt
Beteg képek gyógyítója: Alien Skin Image Doctor ● **Mindenki DVD-t készít:** Cyberlink PowerProducer 1.0 ● **Webdesignhoz ideális:** Real Draw Pro 3.0

84 Ízléses webgrafikák egyszerűen
A PC Magazin CD-jén: Xara Webstyle 2.0 – teljes változat. Használatához adunk útmutatót.

86 PDF-et – ingyen
Némi kutakodás után találtunk olyan olcsó vagy ingyenes programokat, melyekkel kiváltható a drága PDF-készítők.

88 Kódraktár
A neten egy fantasztikus gyűjtemény egységes keretbe foglalja a szabadszoftverek fejlesztését: Sourceforge.net.

91 Buheráló konzolfa – II.
Áttekintjük a Windows XP Csoportházirendjének lehetőségeit.

93 Hangoskodjunk ActionScripttel!
A Flash lehetőségeit bemutató sorozatunkban most a hangok kezelésével foglalkozunk.

95 Egy igazán gyors rendezés
Grafikai sorozatunkban munkánkat segítő VBA-makrót készítünk.

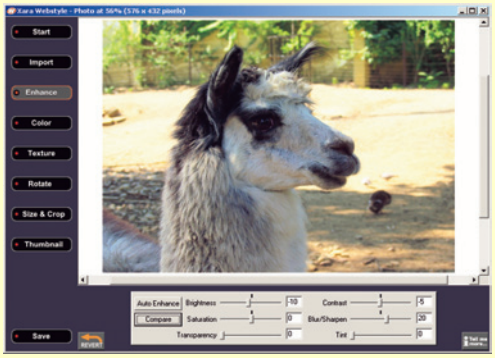

Analóg adatok

Ma is sokan használnak netezéshez modemet. Tesztünkben 12 külső eszközt vizsgáltunk meg.

114

Linux

98 Látóhatár
KDE.org, GNOME.org: egyenruha ● **MPlayerhq.hu:** a várva várt... ● **Xbox-Linux Project:** Microsoft, segíts! ● **FreeBSD.org:** próbálkozás

99 Fagyálló bagoly
A „miautónk" mellett egy ideje a mi Linuxunkkal is büszkélkedhetünk: UHU-Linux 1.0 RC2.1.

Kommunikáció

100 Látóhatár
Laosz: autonóm falu ● **Altavista, Overture:** keress és kattints! ● **MozDev.org:** a felesleget nem kérjük! ● **Kevin Mitnick:** áldozat ● **Whiptail Interactive, Running With Scissors:** csak erős idegzetűeknek ● **America OnLine:** tömegvonzás ● **Warner Bros. Pictures:** új szereplő ● **NACDL, EFF, Sentencing Project:** ami sok, az sok! ● **AOL, Microsoft, EarthLink:** ha harc, legyen harc! ● **UCLA:** maga a Kánaán ● **Kembrew McLeod:** a lehetőségek hazája ● **Norvégia:** háborús játékok ● **Fele sem igaz:** a net jobbik feléről ● **Csomolungma:** minden sarkon

104 Hírek
Axelero: internetezés 25%-kal olcsóbban ● **Elender, Enternet, Euroweb, GTS-Datanet, Inter.net, Interware, Pantel, Vivendi:** internet 25%-kal olcsóbban? ● **eTel Magyarország:** alkotmánybírósághoz fordul a szolgáltató ● **Sun Microsystems:** Network Computing 2003 ● **Cisco Systems:** kiberkávézó a Mount Everesten ● **Vanguard Managed Solutions:** többcélú IP router ● **Multi-Tech:** vezeték nélküli modemek ● **Europe Online:** internet műholdról

108 Minden, ami DivX
Akit érdekel a filmtömörítés, az a DivXCentral oldalán mindent megtalál.

109 Játékosok, egyesüljetek!
A Magyar Cyber Sport Egyesület megkezdte működését – a neten!

110 Gyorsteszt
A gépfelügyelő: Rshut Pro 2.6 ● **Dinamikus IP-cím:** DNS4Me 2.0 ● **A kincsgyűjtő:** Fresh Download 5.40

111 Duplázott az SMC
Bemutatjuk az SMC új, 22 Mbit/s-os Wireless LAN eszközeinek képességeit.

112 Adatok pajzs mögött
A Symantec legújabb védelmi szoftvereihez a Scan Engine-ben alkalmazott eljárásokat használta fel.

114 Analóg adatok
Ma is sokan használnak netezéshez modemet. Tesztünkben 12 külső eszközt vizsgáltunk meg.

Mobil

120 Látóhatár
Canon: titokban ● **Nokia, Sega, Capcom, Taito:** 3D-s játéktelefonok ● **Superscape.com, Cybiko Wireless:** Java 3D ● **Nokia:** zsebbevágó meglepetés ● **PCMCIA Technology Association:** tömörített generáció ● **Symbian, Samsung:** vállvetve ● **PCMCIA:** tömörítés, bővítés, sűrítés ● **Motorola:** nyílt forrás mobilban ● **Symbian, Microsoft:** éles ellentét

122 Hírek
Sony Ericsson: mobil videohívás ● **Siemens:** formabontó telefon ● **Samsung Electronics:** hív a kamera; intelligens mobilterminál

123 Gyorsteszt
Erős fekete: Asus L3800C ● **Fényes villanás:** Portocom MultiFlash

124 Élő kapcsolatban
A GX10 bemutatásának apropója a Vodafone Live! szolgáltatás bevezetése.

126 Rendszercsere
A művelet kockázatos, de tanulságos: lecseréltük egy Compaq iPaq gyári operációs rendszerét Linuxra.

Szakma

128 Látóhatár
Desktop Linux Consortium: Windows helyett Linuxot az asztalra! ● **Corel Corp.:** egy történet vége ● **Dell Computer:** dupla vagy semmi ● **Data Processors International:** 8 millió fejfájáscsillapító ● **SiS, UMC:** egyesült chipkatonák

130 Hírek
Albacomp Rt.: új vezető a vállalat élén ● **IBM:** grid technológia a himlőkutatásban ● **IHM:** az információs társadalom parlamentje ● **Kürt Computer Rendszerház:** terjeszkedés külföldön ● **MTA, Matáv, Axelero:** a Mindentudás Egyetemének online hallgatói ● **VirusBuster:** 100% a Virus Bulletintől

132 Internetes biztonság Kelet-Európában
Igor Levin, a Symantec kelet-európai igazgatója a térség internetes biztonságát értékelte lapunknak.

133 IBM vs. MS
David Chappellt, a híres Chappell & Associates tanácsadó cég elnökét az információtechnológia jövőjéről kérdeztük.

134 Tartalom – jegyzék
Valódi valóságshow várható a szerveződő áprilisi Comdex Hungaryn.

Korongok és kötetek

136 DVD-ajánló
Penge, pengébb, legpengébb: Penge II ● **Vajon ki van a maszk mögött?:** Vidocq ● **Furcsa film, furcsa kiadás:** Milliókért a pokolba ● **Van élet a szivárványon túl?:** Szitakötő ● **Jack Ryan visszatér:** A rettegés arénája ● **Újra rémséges szörnyek mindenütt!:** Scooby Doo – A nagy csapat

138 Egy falka testvér
A hónap DVD-je, amely voltaképpen hat korong: Az elit alakulat.

139 CD-ajánló
Az ágyú és a veréb: Military-sorozat – Tankok, tüzérség ● **Ismerkedés a kémia világával:** X Professzor Képes Enciklopédiája – Kémia ● **Sok nagy tudós kis helyen:** A múlt magyar tudósai

140 A szépség nem minden
Alapos műgonddal textúrázott pályaelemek, mérnöki pontossággal megtervezett belső és külső terek, atmoszferikus zene – ez az Unreal II.

141 Csatározások Itáliában
Folytatódik a Battlefield 1942 története. A szövetségesek Olaszország elfoglalásáért küzdenek.

142 Könyvek
Richard Blum: Sendmail Linuxra ● **Angster Erzsébet:** Objektumorientált tervezés és programozás, Java ● **Vida Attila:** MagyarOffice 1.0 ● **Kőhalmi Éva–Kőhalmi Mariann Tünde:** CorelDraw 11 ● **Sham Bhangal–Ben Renow-Clarke:** Macromedia Flash MX ActionScript programozás alapjai ● **Kovács Győző:** Válogatott kalandozásaim Informatikában

Szerkesztőségi rovatok

3 Agóra
8 Index
144 Impresszum
144 Hirdetőink
146 Előzetes

CÉG- ÉS TERMÉKINDEX

Az indexben megtalálható a szerkesztőségi anyagokban fellelhető összes termék- és cégnév. A terjedelem és az áttekinthetőség miatt minden név egyetlen alakját (lehetőség szerint a legteljesebbet) használjuk. Ha egy cikk egy termékcsalád és az abba tartozó konkrét termék nevét is tartalmazza, mindkettőt feltüntettük. Például nagyon gyakran utalnak az egyes cikkek a Windowsra, de ha a szerző a Windows 3.0-ról vagy 3.1-ről ír, akkor az indexből ezek is visszakereshetők.

3c589 30
3Com 30
3Com EtherLink III 30
3D Studio Max 82
4Kör Bt. 142
A4 WOP-35PS 75–76
Abit SA7 74–75
Accelrys 130
Aceex DM-56V12USB/7 114–119
Aceex DM-56V14/7 114–119
Acer Computer Magyarország 42
Acer TravelMate 230 42
Acorp M56EMT 114–119
Acotec Hungary Kft. 48–49
Acrobat Reader 86,116–117
ActionScript 93–94,143
AD MailBox Manager 2.1 24
Addweb 116–117
Adobe Acrobat 86
Adobe Acrobat Reader 5 116–117
Adobe Systems 86
Advanced Mass Sender 4.3 24
Ahead Nero 5 123
AirStrike 3D: Operation W.A.T. 22
Albacomp Kft. 131
Albatron PX845PE ProIIS 55–59
ALi 38
Alien Computers 66–68
Alien Skin Image Doctor 81
AlphaSonic Kft. 43
AltaVista 100
AMD 14,36–37,50–54,75–76
America Online 103
American Power Conversion 41
Amiga 30
AmigaE 30
AmigaOS 77
Angstrom Microsystems 36
Antechinus C# Editor 4.2 27
AOL 100,116–117
APC Back-UPS CS 350 41
APC Back-UPS CS 500 41
APC Magyarország 41
Apogee Overclocking 56–57
Apple 102
Apple Fibre Channel 40
Apple Hungary IMC 40
Apple iMac 40
Apple LaserWriter II NT 87
Apple Mac OS X 10.2.x 40
Apple Xserve 40
Arcanum Adatbázis Kft. 139
ArkLinux 128
Armada 36
Asteroids 3D 90
Asus L3800C 123
Asus P4PE /G/SATA/1394/GD 55–59
Asus PC Probe 56–57
AtheneOS 77
Ati Catalyst 3.1 46–47
Ati Mobility Radeon 7500 123
Ati Radeon 77
Ati Radeon 9000 Pro 64 MB 48–49
Auto WGet Daemon 1.8.0 28
Avance B031 Titanium 45
AVM Software Inc. 18
AWeb 30
Axelero Internet 106,130
Battlefield 1942: The Road to Rome 141
Be-Va Chip 56–57
Belkin 42
Billion BIPAC-56ET 114–119
BitWare 3.30 116–117
Bloomba 77
Bluefish Computers 50–54,66–68,75–76
Boss Screen 1.1 26
C++ 30
C-Media 36
CAM UnZip 4 26
Canon C LBP 460PS 87
Canon EOS D 121
Canon Ir1200 42
Capcom 121
Capturex 17
Capturex 1.1 17
Carl Zeiss 12
Carmageddon 102
Case Hungary 62–63,116–117
CD-RW/DVD-R SuperDrive 40
Celestia 89
Chaintech 9EJL2 Apogee 55–59
Chaintech AG442 74–75
Chaintech GeForce4 Titanium 4200 128 MB 46–47
Chappell & Associates 132
Cisco Aironet 350 105
Cisco Systems 105
Clié Photo Editor 33
Club 3D Radeon 9700 46–47,75–76
CM-Tech 40
cME 36
CMGI 100
CMI9739 36
Cocoon 32
Codegen 6055 74–75
Codeweavers 128
Comdex Hungary 134
Compaq 100
Compaq iPaq 126–127
ComputerBooks 143
Conceptronic C56E 114–119
Conceptronic C56UT 114–119
Cooler Master HAC-V81 44
CoreCoded.com 19
Corel 128
Corel Linux 1.0 128
Corel PhotoPaint 128
CorelDraw 82,128
CorelDraw 11 95–97,143
Creative Inspire 5100 60–64
Creative Inspire 5300 60–64
Crystal Player 0.36 20
Crystal Space 90
CTX PV722i 44
CUPS 29
CVS 1.11.4 30
Cyberlink PowerDirector 2.0 SE 48–49
Cyberlink PowerDirector Me 2.1 123
Cyberlink PowerDVD 81–82
Cyberlink PowerProducer 1.0 81–82
Cybiko Wireless 120
CygnusED 30
Cédrus 56–57
DaniATAPI 28
Dani5506 28
Data Processors International 128
Datacenter High Availability Program 78
Day of the Tentacle 89
DB2 Information Integrator for Content 78
DCDi+ processzor 12
Debian 29,128
Debian Linux 2.1 128
Debian Woody 16
Defensive Thinking 100
Dell 121,128
Delta Elektronik Kft. 42,116–117
Delta500 36
Demo Stúdió 74–76
Desktop Linux Consortium 128
DesktopLinux.com 128
DFI NB78-BC 55–59
Dialcom 56RSnet 114–119
Dialcom 56RSnet+S 114–119
Digital 100
Digital Extremes 140
DirectX 7 48–49
DirectX 8.1 48–49
DirectX 9 16–17,48–49
Discover Financial Services 128
Display Doctor 77
DivX 16
DNS4Me 2.0 110
Dolby Laboratories 36
Doom 3 89
Drivelmage 4.0 56–57
DTK CAS-73 U2 12
DTK CAS-74B 75–76
DTK CAS-RV77B 12
DTK Computer 12
DTK MNT-995LAT 74–75
E-Color 3Deep 56–57
EarthLink 103
East Computer Kft. 40
EasyTune 4 56–57
Echelon: Wind Warriors 22
eComStation RC1 R5 28
ECS K757AG 14
Elbatex – Hun Kft. 45
Electronic Arts 141
Electronic Frontier Foundation 102
Elender Üzleti Kommunikáció 11,106
Elitegroup Computer Systems 14
EMS Free Surfer mk II 2.1.026 17
EMS-Project 17
Enternet 11,106
EOG 29
Epiphany 102
Epoc 121
Epox 8K9A2+ 75–76
Epox EP-4PEA 55–59
Ericsson 122
eServer p60 Regatta 36
eTel Magyarország 106
Eudora 77
Euroweb 11,106
Everquest 33
EvilEd 30
Evotec OAI 130
Exair Radeon 8500 LE 64 MB 46–47
Examine32 v4.01a 27
Expert Computer Kft. 44–45,56–57
Externet 11
Extreme Picture Finder 2.1.1 20
Eye Candy 3 81
F-Secure Corporation 80
Fan IT 62–63
Faroudja 12
fifdshow 16
FireWire 400 40
Fontoló Stúdió 84–85
Fortis 12
Foundstone, Inc. 19
FreeBSD 77
FreeBSD.org 98
FreeSkin.INF version 1.0 28
Freestart 11
Fresh Download 5.40 110
Fuji 120
Fusion 30
Futuremark 46–47
Futuremark 3DMark03 16
Galeone 102
GamaxNet Kft. 107,116–117
Gameboy 121
Gameindustry.biz 36
GeForce 2 77
GeForce4 Go 123
GeForce4 MX440 48–49
GeForce4 MX440-8x 48–49
GeForce4 Ti 4200 48–49
Genius Active 5.1 Home Theater Surround System 60–64
Genius EasyTouch 74–75
GetRight 5.0 beta 5 24
GFI LANguard Network Security Scanner 3.2 17
GFI Software Ltd. 18
Ghostview 29
Gigabyte 7VRXP 46–47
Gigabyte GA-8PE667 Ultra 55–59
GIMP 29
gkdial 29
GNOME 16,29,79,98,102
Gnome Control Center 29
GNOME.org 98
GNU C 30
GoGoEgg 44–45
GoldED 30
Google 100
GTS-DataNet 11,106
Guitar Pro 4.0 20
Gumdam 38
Gáma-Geo Kft. 143
Hamrick Software 24
Herta Kereskedelmi Kft. 43,45,56–57, 62–63,74–76
Honosító Műhely 16,20
Horváth és Fellner Kiadó 143
Hotkeycontrol XP 3.9.1 18
Hotmail 103
HP 37,121
Hyperion Entertainment 77
HyperTransport 2.0 37
I Was An Atomic Mutant 22
IBM 28,78,121,130,132
IBM Access Connections 12
IBM DB2 Information Integrator 78
IBM Deskstar 120GXP IC35L040AVVN07-0 65–69
IBM Deskstar 120GXP IC35L060AVVA07-0 65–69
IBM Deskstar 120GXP IC35L080AVVA07-0 65–69
IBM Deskstar 180GXP IC35L060AVV207-0 65–69
IBM Deskstar 180GXP IC35L120AVV207-0 65–69
IBM Power5 36
IBM ThinkPad R40 12
IBM Xperanto 78
IBrowse 30
iDVD 3 40
iiyama 14
iLife 40
iMac G4 40
ImageStation 33
Infinium Labs 39
InfoPath 77
Informania Digitalmedia Kft. 139
Informatikai és Hírközlési Minisztérium 11
Inreal II: The Awakening 140
Intel 34–35,38,50–54,74–75,121
Intel 845GV 14
Intel Magyarország 50–54
Inter.net 11,106
Internet Assistant for eComStation 28
Internet Explorer 36,110,120
Internet Explorer 5 17,116–117
Internet Explorer 5.5 116–117
Internet Explorer 6 16,87
Interware 11,106
Java 120,128,132,142
Java 2 Mobile Edition 121
Jetway Alioth PE 55–59
JPGAvi 1.02 25
Julianus Kft. 26
Juventus Team 14,56–57
Kaspersky Anti-Virus 80
KDE 79,102,128
KDE 3.1 29,98
KDE.org 98
Kelly-Tech 56–59,62–63,116–117
KeSzo Kft. 26
Klipsch Promedia 5.1 THX 60–64
Knoppix Linux 98
Konqueror 102
Kossuth Kiadó 142
Kuert Datenrettung Deutschland GmbH 131
Kürt Computer Rendszerház Rt. 131
L3800C 123
Last Kingdom 116–117
Leadtek WinFast Cinema 14
Levicom 43
Lexar Media 121
LG GCC-4480B 74–75
Linksys 43
Linux 16,29,32,36,38,77–78,80, 88–90,121,126–128,132,142
Linux Professional Institute 128
Live 3 in 1 40
LLC GNU Ghostscript 7.05 86
Logitech Deluxe Access 75–76
Logitech Z-640 60–64
Logitech Z-680 THX 60–64
Lord Computer 74–76
LucasArts 89
Lycoris 128
Lycos 100
Mac OS X Server 40
Macasoft Bt. 26
Macintosh 30
Macromedia Flash 93–94
Macromedia Flash MX 143
MadOnion 46–47
Magic Utility 56–57
MagiComp 74–76
MagyarOffice 1.0 142
Mandrake 79
Mandrakesoft 128
Maniac Mansionben 89
Masszi Kiadó 143
MasterCard 128
Matsushita 121
Matáv 11,106,130
Maul Publisher 2.23 28
Maxtor DiamondMax 16 4R060J0 65–69
Maxtor DiamondMax 16 4R080L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 8 6E020L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 8 6E030L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 8 6E040L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 9 74–76
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y060L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y080L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y120L0 65–69
Maxtor DiamondMax Plus 9 6Y160P0 65–69
Maxtor Fireball 3 2F020J0 65–69
Maxtor Fireball 3 2F040J0 65–69
McAfee VirusScan Online 56–57
Medal of Honor 141
Medi@Show SE 2.0 123
MediaPlayer 6.4 116–117
MediaRing Talk 116–117
Metalion 101
Microsoft 16,36,39,78,87–90,98, 103,120–121,128,132
Microsoft Internet Explorer High Encryption Pack 87
Microsoft Office 2003 77
Microsoft Outlook 77
Microsoft Pressplay 100
Microsoft Reliability Service 78
Microsoft Smartphone 2002 121
Microsoft SQL Server 78
Microsoft Windows CE 38
Microsoft Windows Media 9 16
Microsoft Word 86
Microsoft Word-Excel-PowerPoint 97 Viewer 116–117
Microsoft Word-Excel-PowerPoint Viewer 97 116–117
Midiland S4 8200 60–64
Mikland 66–68,74–76
Minis 2.1 26
Minolta Magyarország Kft. 13
Minolta-QMS magicolor 2350 13
Mk Trading 62–63,116–117
Monkey Island 89
Motorola 38,121
Mozilla 30,77,102,110
Mozilla Project 102
MPlayer 0.90 RC4 98
MPlayerhq.hu 98
MSI 14
MSI 845PE Max 55–59
MSI MS-6714 14
MSN 100
Multi-Tech Systems 107
Multimedia.hu 62–63
MultiMediaCard Association 120
MultiTech Systems MT5600ZDXV 114–119
MultiVoIP MVP410/810ST 107
Music Club 33
MusicNet 100
MySQL 79
N1 Provisioning Server 3.0 Blades Edition 104
Namco 121
National Association of Criminal Defense Lawyers 102
Neso Pomona FD797P 75–76
Net Accelerator 116–117
Net2Phone 10.0 116–117
NetBSD Live! 98
Nethack 90
Netmeeting 3.01 116–117
NetPiac Kft. 136–137
NeTraverse 128
Netscape 77
Netscape 4.76 116–117
Netscape 6 116–117
Netscape Communicator 4.7 116–117
Netscape Navigator 28,110
Network Computing 2003 104
NewCard 121
nForce 2 38
NFTP 1.72 28
Nintendo 39
Nokia 102,120–121
Nokia 7650 121
Nokia N-Gage 121
Nord-X 79
Nord-X 1.0 79
Nordlandia Kft. 78
Norton AntiVirus 2002 56–57
Norton Ghost 7 56–57
Norton Internet Security 2002 56–57
Nvidia Detonator 41.09 46–47
Nvidia GeForce FX 37
Nvidia GeForce2 MX 40
Nvidia MCP 36
Nvidia nForce 36
Olympus 120
OneNote 77
Open Watcom 77
OpenBeOS 77
OpenOffice 142
OpenOffice.org 77,128
Opera 110,120
Opera Software 120
Oracle 78
OSDN Inc. 88–90
Outlook 77
Outlook Express 77
Overclock Cruise 56–57
Overture 100
Ozaki Homme Q3 12
P-Trade 74–76
PagePromoter.com 5.2 21
Paint Shop Pro 24
Palm OS 38
Palm OS 5 33
PalmOS 121
PalmOS 4.1 122
PalTalk 5.0.71.482 18
Pantel 11,106
Partition Magic 6.0 SE 56–57
Path 30
PC Cillin 2002 56–57
PC Direct 66–68,116–117
pdf995 86–87
pdfEdit995 86–87
pdfFactory Pro 86
PetitionOnline.com 120
Phantom 39
Philips 37
Philips 150S3F 10
Philips 150S4FG 10
Philips A2.610 60–64
Philips A3.600 60–64
Phoenix 102
Phoenix Technologies 36
PhoneTools 116–117
PhoneTools Classic 116–117
Photoshop 24,82
Pigeon/2 v0.6.0 28
Pixel 62–63
Portocom MultiFlash 123
Portocom Rt. 123
Postal 102
Power5 36
ProKalc 7.7 24
ProKon 10.0 25
Psion 121
Publisher 2003 77
Pulsar Hungary Kft. 12
Pulsar Hungary Kft. 14
Puretek PT-3050 114–119
QDI PlatiniX 2E/333-6A 55–59
QNX 77
Qtetris 90
Quake 89,140
Questnet 128
QuickTime 4 116–117
Qwerty Computer 50–54
Radeon 9000 48–49
Rainier Mertens 17
Rambus RedWood 38
Ramiris Rubin Rt. 14,56–57
Raptor 90
RasterVect 24
Real Draw Pro 3.0 82
RealPlayer G2 116–117
Reaper3D 90
RedStrike BV 19
Resident Evil 102
RestoreIT! 3 Lite 56–57
Rhythm & Hues 36
RiscOS 77
Rshut Pro 2.6 27,110
Running With Scissors 102
S&T Hungary 107
Safari 102
Sam and Max 89
Samba.org 128
Samsung 10,38,45,66–68, 75–76,102,121–122
Samsung ML-1210 10,45
Samsung ML-1450 10
Samsung SCD5000 10
Samsung SGH-V205 122
Samsung SPH-i500 122
Samsung SpinPoint Puma SP6003H 65–69
Samsung SpinPoint Puma SP8004H 65–69
Samsung SpinPoint Victor SV6003H 65–69
Samsung SpinPoint Victor SV8004H 65–69
SAproxy 77
Sci-Modem 116–117
Scitech 77
Scitech Display Doctor 77
Scitech Software 77
SCM Microsystems 121
ScummVM 89
Seagate Barracuda ATA IV ST340016A 65–69
Seagate Barracuda ATA IV ST360021A 65–69
Seagate Barracuda ATA IV ST380021A 65–69
Seagate Barracuda ATA V ST360015A 65–69
Seagate U Series X ST320014A 65–69
SeaRCHZIPRar 1.4 26
Sega 121
Sendmail 142
Sentencing Project 102
Serenity Systems 28
Settlers 3D 90
ShapeShifter 30
SharePoint Portal Server 2.0 77
SharePoint Team Services FrontPage 77
Shareware Klub 26
Sharp GX10 124
Sharp Zaurus 120
Shuttle AB48N 55–59
Siemens 121–122
Siemens SX1 122
Signature995 87
Simply Music (CD- és MP3-lejátszó) 116–117
SiP 38
SiS 38,48–49,128
SiS Xabre 600 48–49
Small-Screen Rendering 120
Smartphone 2002 120
SMC 111
SMC2455W Access Point 111
SMC2482W 111
Snake 3D 90
Snap Graphics 77
Soft-Trans Shareware Bolt 26
Solaris 77
Soltek SL-85DR3 55–59
Sonique 19
Sony 32–33,37,39,74–75,120
Sony Clié PEG-NZ90 33
Sony DCR-DVD200 33
Sony Dream Robot 33
Sony Handycam DCR-DVD100 33
Sony PlayStation 2 33
SonyEricsson 121
SonyEricsson P800 120
Sound Blaster 90
SourceForge.net 16,88–90
Sowah 62–63,123
Space Odyssey 2.0 18
Squadron 36
Sslurp! 2.66 28
StarOffice 6.1 77
Stata Labs 77
StepEasy 56–57
Stop Thief 120
Sun 77
Sun Fire 104
Sun Fire 12K 104
Sun Fire 15K 104
Sun Fire V1280 104
Sun Fire V880z 104
Sun Microsystems 104
Sun Mobile Location Services Reference Architecture 104
Sun ONE 104
Sun ONE Grid Engine 104
Sun Security Reference Architecture 104
Sun StorEdge 3000 104
Sun StorEdge 3310 NAS 104
Sun StorEdge 3510 FC 104
Superscape 120
SuperVoice 116–117
SuSE 128
SuSE Linux 79
Sved Informatika Rt. 42
Sweex 14
Sweex Black Pearl 14
Sweex Crystal 14
Sweex Xenon 14
SYCA Szakkönyvkiadó 142
Symantec 112–113,133
Symantec AntiVirus for NetApp Filers 112–113
Symantec AntiVirus for Network Appliance NetCache 112–113
Symbian 38,120–121
Symbian OS 121
Számalk Kereskedőház Rt. 10
Taito 121
Teac PowerMax-2000 60–64
Technotrade Informatikai Rt. 12
Telefunken TSP-603 60–64
Tenebrae 89
Texas Instruments 121
The Bat! 77
The Core Media Player 4.0 RC-2 19
The Linux Terminal Server Project 128
theKompany 128
Thermaltake Smart&Silent Volcano 9 75–76
Thiz Linux 6.0 OEM 56–57
THQ 120
Torcs 90
Toshiba SD-M1612 75–76
Toshiba TDP MT8 12
Tower Toppler 90
TransGaming Technologies 128
Triplex 48–49
Triplex MS Xabre Ultra 48–49
Triplex Xabre 600 48–49
TrustCommerce 128
TuxType 90
TwinMOS 44–45
UCLA 100
UHU Linux 79
UHU Linux 1.0 RC2.1 99
Ultimate Stunts 89
UltraPlayer 19
UltraSoft S.R.L. 18
UltraSparc III Cu 104
UltraWipe 1.5.1 19
UMC 128
Unicode 120
United Devices 130
Unix 29,36,80
Unreal Warfare 102
Vaio RoomLink Network Media Receiver 32
Value Pack 2002 56–57
Vanguard 342 107
Vanguard Managed Solutions 107
VDMSound 90
Via KT400A 38
Virtual CD 116–117
VirtualDrive 7 56–57
VirtualDub 1.5.1 16
Virus Bulletin 131
Virus Buster Kft. 131
VirusBuster for Windows Workstation 131
Visa 128
Vision Computer 74–76
Visual Basic 95–97
Vivendi 11,106
Vivo Cinema 14
Vodafone Live! 124
Voyager 30
VueScan 7.6.11 24
Wargamer 90
WarpIN 1.0.1 28
WarpVision GUI 28
WarpZIP 3.9 28
WebAttack.com 17
WebPhone 116–117
WebRider 56K Data/Voice 114–119
WebRider 56K USB 114–119
Western Digital 39
Western Digital Caviar Special Edition WD800JB 65–69
Western Digital Caviar WD800BB 65–69
Whiptail Interactive 102
Win2PDF 86
Win95Key 3 28
Winamp 19
WinCoder 56–57
Windows Media Player 36
Windows Server 2003 78
Windows XP 91–92
WinDVD 56–57
WinProducer 56–57
WinRip 56–57
Wireless-G 43
WordPerfect 128
WordToPDF 86–87
X-Box 90
X-Setup 56–57
Xabre II 48–49
Xabre200 14
Xandros 128
Xandros Desktop Linux 128
Xara 2 16
Xara WebStyle 2 16
Xara Webstyle 2.0 for PC Magazin 84–85
Xara Webstyle 3.1 84–85
Xara3D 2.1 84–85
Xbox 39
Xbox 2 36
Xbox Next 36
Xbox-Linux Project 98
Xenofex 1.0 81
Ximian 128
XmartDrive 48–49
XScale 33
XWorkPlace 1.0.1 28
Yahoo! 100
Yahoo! Messenger 116–117
Yahoo! Messenger/Player 116–117
Yamaha 37

Samsung

Lézernyomtatók a magyar piacon

A Samsung Electronics Magyar Rt. hazánkban is elindította a világ számos országában sikeresen működő nyomtatóüzletágát. Elsőként az otthoni és kisirodai felhasználásra tervezett ML-1210, valamint a kisebb irodák részére könnyen kezelhető, hálózati nyomtatást biztosító ML-1450 lézernyomtatót vezeti be a magyar piacra.

– A Samsung nyomtató - üzletága 2001-ről 2002-re meghároszorozta az értékesítés volumenét és a 2003. évtől is nagyarányú fejlődést várunk: a tavalyi év forgalmának megduplázását világszerte – mondta Sallai Attila, a Samsung Electronics Magyar Rt. IT értékesítési vezetője. – A Samsung így 2003-ban több mint másfél millió nyomtató értékesítésével 16%-os világpiaci részesedést is elérhet. Magyarországon most indítjuk a nyomtatóüzletágat, de úgy gondoljuk, az európai 13%-os, az amerikai 15%-os, illetve az ázsiai 23%-os piaci részesedés a Samsung lézernyomtatóinak magyarországi sikereit is előrevetíti. Az ML-1450 modell felbontása 1200 dpi, nyomtatási sebessége 14 oldal/perc, 550 lapos papíradagolója menet közben is feltölthető, így opcionális Ethernet 10/100 Base TX hálózati adapterével kisebb irodák munkacsoportjait is kiszolgálhatja. Az USB és párhuzamos porttal felszerelt készülék egyaránt használható Windows, Linux és Macintosh operációs rendszerrel. A Samsung ML-1210 lézernyomtatóról e számunk Hardver rovatának gyorstesztjében olvashatnak bővebben.

ML-1210: az üzemeltetés költségeit csökkentő technológiákkal

Négy megapixeles camcorder

A Samsung Electronics SCD-5000 jelű terméke egy MiniDV digitális videokamera és egy 4,13 megapixeles digitális fényképezőgép képességeit egyesíti. Az eszköz sajátos módon elforduló lencsemechanizmusának köszönhetően a felhasználó könnyen válthat a két üzemmód között – a készülék egyik oldala a videokamera lencséit és érzékelőit, a másik a digitális fényképezőgép szerkezetét tartalmazza.

A legtöbb digitális videokamerával ellentétben, melyek az állóképeket kis, 640x480 képpontos felbontással tárolják, az SCD5000 2272x1704 képpont méretű képeket készít, melyek nagy formátumú nyomatok készítésére is használhatók. A beépített vaku segítségével rossz fényviszonyok között is lehet állóképeket készíteni. A készülék fényképezőgépe 3-szoros optikai zoomot is tartalmaz az elforgatható lencserendszer mellett. A képek Memory Stick kártyán tárolhatók, és USB csatlakozáson keresztül más készülékekre is átvihetők. A digitális videokamera rész CCD érzékelője 680 ezer képpontos, és MiniDV kazettára MPEG-4 formátumban rögzíti az anyagot. A lencsék 10-szeres optikai és 800-szoros digitális zoomolást tesznek lehetővé. A Samsung saját fejlesztésű Power Nite Pix funkciója kedvező képminőséget eredményez rossz fényviszonyok esetén is. Az SCD5000 kétcolos transzreflektív LCD keresője még közvetlen napfényben is jól látható. A felvett anyagok IEEE-1394 (Firewire) csatlakozón vihetők át más eszközökre. Az SCD-5000 MiniDV és digitális fényképező Magyarországon a közeljövőben VP-D5000 néven lesz kapható.

SCD5000: az elforgatható lencserendszer egyik végén a digitális videokamera, a másikon a digitális fényképezőgép helyezkedik el

54 colos LCD tévé

A Samsung óriási, 54 colos képátlójú TFT LCD tévékészüléket mutatott be, amelynek reakcióideje 12 ezredmásodpercnél rövidebb, így a legmozgalmasabb jelenetek sima és folyamatos visszajátszására is képes. Felbontása 1920x1080 képpont, képaránya 16:9, teljesen HDTV-kompatibilis, és kész a műsorszórás jövőbeli fejlesztéseinek a befogadására. A képe kivételesen fényes, éles és életszerű. Fényereje 550 cd/m^2, kontrasztaránya 800:1, színhőmérséklete pedig 10 000 K.

A 137 cm-es képátló ellenére a TFT LCD modul mindössze 5 cm vastag, tömege pedig 20 kg. DV-I porttal is rendelkezik, így számítógép monitoraként is használható. Ez a modell ugyan Magyarországon egyelőre nem kerül forgalomba, de a Samsung 40 colos TFT LCD tévékészüléke e sorok közzétételétől, március végétől kipróbálható lesz az ország összes Media Marktjában, az úgynevezett display szigeteken. A 101 cm képátlójú készülékek ára bruttó 2 millió 599 ezer forint lesz.

A Samsung „kisebb”, 40 colos LCD tévékészüléke Magyarországon is kapható

- Samsung Electronics Magyar Rt. ✆ 453-1180
- info@samsung.hu
- www.samsung.hu

Philips

Monitor otthonra

A Philips legújabb 15 colos, elsősorban kisirodai, illetve otthoni felhasználásra szánt, belépő szintű monitora, a 150S4FG megtartotta elődje – a 150S3F modell – kis méretét, az extravékony monitorkávát, valamint a beépített adaptert. A monitor fényereje viszont 220 cd/m^2-ről 250 cd/m^2-re, kontrasztaránya pedig 350:1-ről 400:1-re nőtt – elődjéhez képest változatlan ár mellett. A 150S4FG e sorok közzétételével egy időben, március második felében kerül a magyarországi viszonteladókhoz.

150S4FG: nagyobb fényerővel és kontrasztaránnyal

- Számalk Kereskedőház Rt. ✆ 481-2800
- info@disztributor.hu
- www.disztributor.hu

IHM, alternatív szolgáltatók

Mégis 25%-kal olcsóbb internet

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM), valamint az alternatív távközlési és internetszolgáltatók képviselői – a kommunikációs rovatunk hírei között olvasható előzményeket követően – megállapodtak azokról a feltételekről, amelyek fennállása esetén – várhatóan e sorok közzétételével egy időben, március derekán – az alternatív netszolgáltatók is átlagosan 25%-kal olcsóbb díjcsomagokkal jelenhetnek meg a piacon.

Azért, hogy a netezés költségei a fogyasztók számára mindegyik szolgáltatónál ténylegesen csökkenhessenek, az IHM különböző támogatási konstrukciókat dolgozott és dolgoz ki, valamint több, a tényleges versenyt erősítő szabályozási lépést tervez. Az alternatív szolgáltatók tiltakozását követő egyeztetés eredményeként a Matáv átvállalja a netezés által generált forgalom számlázásának költségeit és kockázatát, ami a többi netszolgáltató számára általa kínált – és vitatott – nagykereskedelmi konstrukció mintegy 5%-át képezi. Az IHM emellett 6–7% ártámogatást ígért azoknak a netszolgáltatóknak, amelyek ugyanekkora mértékű díjkedvezményt adnak előfizetőiknek. Emlékeztetőül: tavaly hasonló konstrukciót vezetett be az IHM a távközlési szolgáltatók számára, és az intézkedést akkor az a bírálat érte, hogy a monopolhelyzetben levő szolgáltatót támogatja a legnagyobb mértékben.

Az egyeztetés keretében az alternatív netszolgáltatók ismertették az IHM-mel előzőleg kiadott – a GTS-DataNet, Elender Üzleti Kommunikáció, Enternet, Euroweb, Externet, Inter.net, Interware, Freestart, Pantel és a Vivendi által aláírt – közös közleményük lényegét. Eszerint az említett szolgáltatók a szabad versenyt lehetővé tevő piaci környezet kialakításának átmeneti időszakában is hajlandóak a lakossági szolgáltatási díjaikat 25%-kal csökkenteni, amennyiben a monopol helyzetben levő telefonszolgáltató is ugyanennyivel ténylegesen csökkenti a jelenlegi kis- és nagykereskedelmi internetes telefonos díjcsomagjai árát.

Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter elmondta, hogy tájékoztatta a kormányt a kialakult helyzetről, a Matáv és a netszolgáltatók álláspontjáról. A miniszter arra is kitért, hogy az uniós irányelveknek és Erkki Liikanen EU-biztossal történt tárgyalásoknak megfelelően folyik a hírközlési szabályozás átfogó átalakítása. Az új szabályozásban érvényesülni fognak az uniós versenynormák, egyebek között 2004. május 1-re csökkenni fognak az összekapcsolási díjak. A minisztérium és az alternatív netszolgáltatók megállapodtak arról is, hogy a szakmai és kormányzati egyeztetést szolgáló Távközlési Kerekasztalhoz és az Informatikai Kerekasztalhoz hasonlóan megalakul az Internetszolgáltatók Kerekasztala is, amely lehetőséget teremt az eddiginél szorosabb együttműködésre, a folyamatos és rendezett konzultációra.

- www.ihm.hu
- www.eol.hu
- www.vivendi.hu

DTK Computer Hungary

Fortis noteszgépek

A DTK Computer Fortis néven új, saját fejlesztésű noteszgépcsaládot mutatott be. A 15 colos XGA kijelzővel felszerelt modellek SiS650 lapkakészlet köré épülnek, 200 tűs SO-DIMM DDR memóriát és maximum 2,8 GHz-es asztali Intel Pentium 4 processzort fogadnak. A 3 kg-os gépek „minden egyben" kialakításúak, a floppy- és a CD-RW/DVD kombó meghajtót egyaránt beépítve tartalmazzák, a kommunikációhoz IrDA port, 56k-s modem és 10/100 Mbit/s-os hálózati csatoló áll rendelkezésre.

Fortis noteszgépek: SiS650 lapkakészlettel és asztali Pentium 4 processzorral

A külső eszközöket USB 2.0, Firewire vagy PC Card porton keresztül lehet csatlakoztatni, a tápellátásról lítium-ion akkumulátor gondoskodik. Az alapkiépítésű Fortis noteszgépek nettó 292 000 Ft-os ajánlott végfelhasználói árába bőr hordtáska és 2 év garancia is tartozik.

Régi-új házak

A DTK CAS-73 számítógéphházának (➪ Házalási tanfolyam – PC Magazin, 2003/3/64) U2 típusjelzésű változatán két USB 2.0-kompatibilis kivezetés is helyet kapott az előlapon, miközben a ház ára nem változott. Az eddig kék előlappal forgalmazott CAS-74 mostantól CAS-74WPFC 3U2 termékkód jelöli a 4 nagy helyet tartalmazó – kisebb változatánál közel 5 cm-rel hosszabb – midi-ATX házat, amely hamarosan bemutatkozik a nagy házak versenykategóriájában. Teljesen új a mini-ITX formátumú CAS-RV77B, amelybe 200 W-os tápegység, USB és audiokivezetések kerülnek. Ennek mérete 405x415x91 mm.

➪ DTK Computer Hungary
✆ 312-3400
➪ www.dtkcomputer.hu

Ozaki

Homme hangfalak

A tajvani Ozaki Homme multimédia hangfalrendszereinek teljesítményét átlagos méretű – 12–20 m² alapterületű – szobák térhatású, házimozi színvonalú élményt biztosító behangosítására szabták. A termékcsalád legújabb tagja a Q3 jelű multimédiás, 5.1 csatornás hangfalrendszer, amelynek összteljesítménye 185 W, mélyhangsugárzója pedig 60 wattos. A rendszert henger alakú, háromutas, többrészes – így többféleképpen állítható – szatellithangfalak alkotják. A hangrendszer távirányítóval vezérelhető, külön az elülső, a hátsó és a középhangszórók.

Q3: a háromutas szatellithangfalak három külön elforgatható részből állnak

➪ Pulsar Hungary Kft.
✆ 219-03-95
➪ www.pulsar.hu
➪ www.ozaki.com.tw

Toshiba

Vetítő a házimozihoz

A Toshiba kifejezetten otthoni vetítésekhez tervezett legújabb, TDP MT8-as projektora W-XGA (1280x720 képpont) felbontású, tehát valódi 16:9 képarányú képet vetít, kontrasztaránya pedig eléri az 1400:1 értéket. A képfeldolgozást a Faroudja cég DCDi+ processzora végzi, az objektív a Carl Zeiss terméke. Az 1000 ANSI lumen fényerőt 250 W teljesítményű lámpa biztosítja, amely energiatakarékos ECO üzemmódban is használható. Ekkor a fényerő csökkenése árán alacsonyabb lesz az üzemi zaj és nő a lámpa alapesetben 2000 munkaórás élettartama is. A kicsi – 229x89x330 mm-es, 4 kg-os – kivetítő könnyen kezelhető. Képes automatikusan alkalmazkodni a bejövő jelekhez, optimalizálva a képminőséget, legyen szó bármilyen szabványos formátumról, akár HDTV-ről is, továbbá számítógép is csatlakoztatható hozzá.

1000 ANSI lumen fényerő és 1400:1-hez kontrasztarány

➪ Technotrade Informatikai Rt.
✆ 467-6111
➪ www.technotrade.hu
➪ www.toshiba-europe.com

IBM

Új technológiák a ThinkPad R40-ben

Az IBM bejelentette új ThinkPad R40 noteszgépét, amely a vezeték nélküli kommunikáció, a támogatás és az ergonómia területén is technológiai előrelépést képvisel. Az alapkiépítésben 2,5 kg tömegű, akkumulátorról négyórás működésre képes ThinkPad R40-ben kétsávos WiFi-technológiát, innovatív antennát és az IBM Access Connections új verzióját találjuk. Az IBM ezekben a modellekben elsőként alkalmazza az IEEE 802.11 a/b szabványokra alapozott kettős WiFi-csatlakozást: kihasználja az új IEEE 802.11a szabvány nagyobb sebességét és több átviteli csatornáját, de biztosítja a kompatibilitást a meglévő IEEE 802.11b-alapú hálózatokkal.

ThinkPad R40: tapinthatóan más

A ThinkPad R40 gépen újdonság az *Access IBM* gomb, az IBM egyfajta támogatási portálja, amelyen keresztül elérhető a gépbe beépített erőforrások, diagnosztikai eszközök és automatizált megoldások gazdag választéka, valamint a frissítésekre és on-line szolgáltatásokra mutató linkek.

A RapidRestore PC funkció révén egyetlen gombnyomással végrehajtható a katasztrófa utáni helyreállítás, továbbá a gép szoftverhiba esetén a korábban elmentett adatok, beállítások és alkalmazások helyreállítására is képes.

A ThinkPadeken már 1992-es megjelenésüktől kezdve megtalálható a TrackPoint, ez a kicsi, piros, joystickszerű kurzormozgató eszköz. A kiterjedt ergonómiai kutatások eredményeként a felhasználók az új modelleknél már háromfajta, szintén piros TrackPoint-sapka közül választhatnak, amely lehet az eredeti gömb vagy egy új, valamivel laposabb gömb, illetve egy teljesen új formájú, melynek pereme enyhén kidomborodik.

➪ www.ibm.hu
➪ www-5.ibm.com/hu/products/pc/portfolio/thinkpad/

Minolta-QMS

Folyamatos tónusú színes lézernyomtató

A Minolta-QMS magicolor 2350 színes lézernyomtató a contone, azaz folyamatos tónusú nyomtatásnak köszönhetően fotóminőségű nyomatok előállítására képes.

A nyomtató felbontása két érték között változtatható: az igényes fotóminőségű nyomtatáshoz érdemes a 4 bites, 600x600 dpi-s folyamatos tónusú felbontást választani, az üzleti dokumentumok papírra viteléhez pedig az 1200x1200 dpi-t.

Míg a hagyományos „raszteres" lézernyomtatók 1 bitesek – tehát 1 pixelt a dobon vagy levilágítanak, vagy nem – addig a magicolor 2350 4 bites, azaz 1 pixelen belül 16 levilágítási módot alkalmazhat 16 színárnyalatot hozva létre. A nyomtató a Minolta-QMS új, polimerizált gömbszemcsés festékezőjét használja.

Minolta-QMS magicolor 2350: a tintasugaras fotó- és a fekete-fehér lézernyomtató kiváltására

A magicolor 2350-nek külön fekete-fehér drivere van a szövegnyomtatáshoz.

Az USB és párhuzamos porton kívül beépített, automatikus érzékelésű, szimultán többprotokollos Ethernet 10/100 BaseTx hálózati csatolóval is felszerelték, így bonyolultabb felépítésű hálózatokban is megállja a helyét.

Az automatikus emulációválasztás révén a nyomtatási feladatnak megfelelő PostScript 3, PCL 6, PCL5e vagy PDF emulációban nyomtathat. A PageScope segédprogrammal a hálózaton keresztül felügyelhető magicolor 2350 negyedik generációs Crown X technológiája gyors hálózati nyomtatást tesz lehetővé, és a gép az interneten keresztüli nyomtatást is támogatja.

A kis helyigényű színes lézernyomtató papírkapacitása 200 lap (700 lapig bővíthető), kiegészítőként pedig duplex egység kapható hozzá. A magicolor 2350 nyomtatási sebessége színes üzemmódban 4 lap/perc, fekete-fehérben 17 lap/perc.

Nyomtatási minősége online tesztelhető a Minolta webhelyén (➪ www.minolta.hu /tesztnyomtatas).

Az érdeklődő a nyomtatandó file-t feltöltheti, a Minolta Magyarország Kft. pedig díjmentesen kiküldi az érdeklődő címére a színes nyomtatón kinyomtatott dokumentumot.

A tesztnyomtatás teljesen ingyenes.

A magicolor 2350 hálózati színes lézernyomtató akciós bevezető végfelhasználói ára nettó 299 900 Ft.

➪ Minolta Magyarország Kft.
✆ 464-9000
➪ info@minolta.hu
➪ www.minolta.hu

ECS

Alaplap Xabre GPU-val

Az Elitegroup Computer Systems (ECS) legújabb alaplapmodellje, az ECS K7S7AG Socket A foglalatú AMD Athlon XP, Athlon és Duron processzorokhoz készült. Érdekessége az integrált Xabre200 grafikus processzor 8x AGP-vel és 64 Mbyte DDR400-as memóriával. A főmemória 2 Gbyte-ig bővíthető, és többek között ATA/133, USB 2.0 és hatcsatornás AC'97 audiovezérlő van még az alaplapon.

K7S7AG: az AMD Athlon és Duron processzoraihoz

- Pulsar Hungary Kft.
  ✆ 219-0395
- www.ecs.com.tw

Sweex

UPS-felügyelet

A holland Sweex számítógépház- és perifériaszállító palettáján új termékcsaládként megjelentek a normál, illetve felügyelhető szünetmentes áramforrások (UPS-ek).

Az 500 és 1000 VA-s változatban debütáló UPS-ek a Sweex kínálatában

A Sweex 500 VA, illetve 1000 VA kapacitású UPS-ek folyamatosan biztosítják a kimeneti ágakon (amelyből a kisebb modellen 2, a nagyobbnál 4 található) az optimális feszültséget. Hálózatkimaradás esetén hangjelzéssel értesít, hogy ideje befejezni a munkát. Az áthidalási idő a feltöltöttségi szint és a terhelés függvényében 5 és 30 perc közötti – például az 500 VA-es UPS-nél egy szokványos kliensgép és egy 17 colos monitor esetében 12–15 perc körül alakul. Az UPS a rácsatlakoztatott modem villámvédelméről is gondoskodik. A felügyelhető UPS-ek a hozzájuk adott soros kábelen keresztül kommunikálnak a számítógéppel, így a mellékelt szoftverrel a legfontosabb monitorozási funkciók mellett a különböző időzített leállítási-újraindítási lehetőségek is tetszés szerint beállíthatók.

Exkluzív „ingatlanok"

A Sweex a szünetmentes áramforrásokkal egy időben három új számítógépház-családot is bemutatott. Ezek sorát a három Sweex Xenon (XG, XB, XS) modell nyitja, amelyek különlegességét az átlátszó plexi oldalfal és a világító ventilátor adja. A három színben (szürke, fekete, ezüst) kapható házak előlapjának kialakítása típusonként különbözik, de a két 2.0-s USB csatlakozó és az audio ki- és bemenetek mindhárom modellen megtalálhatók, és egy kis tolóajtó segítségével diszkréten el is rejthetők. A kényelmesen szerelhető házak 300 W-os tápegységet kaptak, és kialakítottak bennük két további tápventilátornak helyet, ha az oldallapba gyárilag beépített nem lenne elegendő. Az ínyencek ezt a kéken világító coolert tetszés szerint piros, illetve két- vagy háromszínű hűtőre cserélhetik, a belső tér világítását pedig zöld, kék és piros fénycsövekkel tehetik érdekesebbé.

A másik újdonság a Crystal miditorony ház, amely csillogó fekete külsejével különösen jól illeszkedik a modern stílusú lakóterekbe. A 300 W-os P4 ATX tápegység szokatlanul csendes működésű, ráadásul a tervezés gondosságából fakadóan gépvédő áramkört is tartalmaz. A készülékben négy 5,25 colos és két 3,5 colos külső meghajtóhely van, amelyek alatt további 4 belső hely található. Az előlapra szerelt USB, hang- és Firewire csatlakozók megkönnyítik a különböző eszközök csatlakozását, a fekete külső hatását pedig az előlapra szerelt átlátszó plexi fedőlap fokozza.

A profi házépítők egyik leghőbb vágyát váltja valóra az elegáns Sweex Black Pearl ház, amelybe a felhasználó választhat tetszés szerinti teljesítményű tápegységet. Egyszerűbb irodai munkaállomásokhoz 200-250 wattos táp is elegendő, a komolyabb, merevlemezekkel, CD-írókkal és egyéb nagyobb fogyasztású alkatrészekkel telerakott számítógépekbe azonban elkel nagyobb, 300-400 wattos változat is – ezek szintén szerepelnek a Sweex tápegységkínálatában. A kék betétes ajtó mögött – amely a szerverházakra jellemző formákat idézi – három 5,25 colos és két 3,5 colos helyet alakított ki a gyártó, de ha valaki mégis kénytelenmetlennek érezné az ajtós megoldást, egyetlen mozdulattal megszabadulhat tőle, és a ház mellé adott zsanértakaróval hagyományos toronyházat alakíthat ki.

Xenon
XB: plexi oldalfal világító ventilátorral, odabenn színes fénycsövek

A szokásos előlapi kivezetések (USB, Firewire, hang) listája ennél a típusnál két PS/2-es és egy-egy párhuzamos porttal, illetve mikrofoncsatlakozóval, a készülék belsejében pedig öt 3,5 colos, és négy rendszerhűtő-ventilátorhellyel bővült.

- Juventus Team
  ✆ 469-5847
- www.juventus-team.hu
- www.sweex.com

Ramiris

Külső tévétuner a Leadtektől

A Leadtek WinFast Cinema külső tévétuner a gyártó Vivo Cinema kártyáihoz csatlakoztatható. Sztereó tévé- és rádióműsorok vételére alkalmas, 181 csatorna állítható be rajta, és távirányítóval vezérelhető. Szolgáltatásai között megtalálható a PIP (kép a képben megjelenítés) és a Time-Shifting – az éppen rögzített műsor megtekintése az elejétől a rögzítéssel párhuzamosan –, illetve előre beprogramozható a felvétel kezdési ideje is.

- www.leadtek.com

20,1 colos iiyama LCD

Az iiyama legújabb 20,1 colos LCD monitorát kifejezetten grafikai feladatokra tervezték, amire 1600x1200-as felbontása, elfordítható kijelzője és az sRGB színbeállítás lehetősége is utal.

A monitornak van VGA bemenete is, de mivel a többszöri A/D átalakítás során nem kívánt zaj lép fel, ami a megjelenített kép minőségét rontja, a professzionális munkákhoz a DVI bemenet használata ajánlott. Ezen a monitoron két DVI bemenet is helyet kapott. A kijelző magassága állítható a talapzaton, a ráláthatóság szöge vízszintesen 170, függőlegesen 85 fok, kontrasztja 600:1-hez, képpontmérete 0,255 mm, így tiszta, éles képet tud megjeleníteni még világosabb irodákban is. Válaszideje 25 ms, ami videofilmek lejátszásához, animációk tervezéséhez szaggatásmentes lejátszást biztosít. Négyportos USB hubján keresztül csatlakoztatható hozzá digitális fényképezőgép, billentyűzet és egér.

- Ramiris Rubin Rt.
  ✆ 412-4300
- www.ramiris.hu
- www.iiyama.com

Szerencsés 13-as

Szerencsés, mert elfért. 13. és 14. CD-nk összeállításakor ugyanis a legnagyobb problémánk a helyhiány volt. Kétnapi kemény munka után sikerült úgy „összerázni" az anyagot, hogy nagy nehezen ráférjen a két nyolcvanperces korongra.

Magyar PC Magazin

A kiszorítósdi első számú okozója, mint már sokszor, a Honosító Műhely anyaga volt. Bár részletesen csupán négy új programot mutatunk be, CD-nken több mint kétszázötven megányi új és frissített magyar nyelvű freeware és shareware várja az érdeklődőket. Érdemes átvizsgálni a gyűjteményt!

Angol nyelvű windowsos freeware programokat tartalmazó összeállításunk jóval kevesebb darabbal büszkélkedhet, de miként korábban, mindegyikről bővebben is írunk a következő oldalakon.

Ingyenes PDF-készítő alkalmazásokat bemutató cikkünk programjai sem kerülhették el a kelepcét, ők is az első áprilisi korongon (CD XIII.) kötöttek ki.

Xara 2 teljes verzió

A Xara WebStyle 2 teljes verzióját nyújthatjuk át olvasóinknak. A remek program bővebb bemutatója Szoftver rovatunkat ékíti. Kétségkívül ez áprilisi korongjaink fénypontja. Hogy fokozzuk az élvezetet, felkerült a korongra a program aktuális, 3.1-es verziójának próbaváltozata is. Aki kedvet kap rá, az jelentős – több mint tízezer forintos – kedvezménnyel frissítheti erre a CD-n található 2-es verziót, ha regisztrálja.

Csak tömören!

Ha valakinek nem sikerül lejátszania a Xara WebStyle-hoz adott oktatóvideókat, az nem a véletlen műve. A helytakarékosság miatt kénytelenek voltunk áttömöríteni mindegyiket DivX-be, mint ahogy az áprilisi mozielőzeteseket is. Döntésünk végleges, hiszen a mostani gépeknek már nem okozhat gondot a DivX!

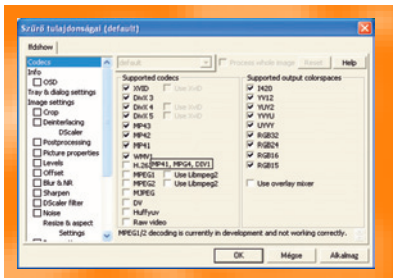

Az ffdshow nem ismer akadályt, lejátssza szinte az összes létező AVI-ba csomagolt MPEG 4-variánst

Akinek még nem lenne kéznél, a \SEGEDLET mappából telepítheti az ffdshow kodeket Windows alá. Ez a ma ismert legtöbbet tudó MPEG 4-es (DivX, XviD stb.) lejátszómotor. A házi videokészítés szerelmeseinek most is feltettük a VirtualDub aktuális verzióját, az 1.5.1-est.

Kisebb-nagyobb aktualitások

Hardver rovatunkban részletesen bemutatjuk a PC-tesztelők legújabb üdvösképét, a Futuremark 3DMark03-ra keresztelt programot. A magánhasználatra ingyenes változat felkerült a korongunkra is. Most csak egyetlen tulajdonságára szeretnénk felhívni a figyelmet: DirectX 9 nélkül nem megy! Ez a februári, 9. CD-nkről telepíthető.

Futuremark 3DMark03: csúcsgépen akár ilyen, szinte valós tájat is láthatunk

Linuxos összeállításunk sem kisebb a szokásosnál. Áprilisi CD-nk fő témája a frissen megjelent 2.2-es GNOME Debian Woodyhoz készült változata. Feltettünk volna belőle többet is, de most csak ennyi fért. Legközelebb talán a SuSE-s variánssal folytatjuk a sort, reméljük, az elkövetkező egy hónapban az is elkészül.

Merevlemeztesztünkben bővebben írunk a 160 Gbyte-os vagy nagyobb merevlemezek felismerési problémáiról. Bár nem sikerült végleges megoldásra lelnünk, amit találtunk, az bekerült a \CIKKEK mappába. Windows XP-hez nem árt, ha kéznél van az első szervizcsomag is – az angol változat a 3., a magyar pedig az 5. CD-nkről telepíthető.

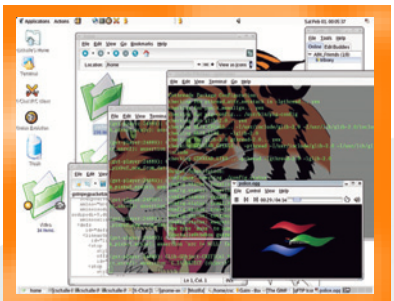

A GNOME-nak eddig sem kellett szégyenkeznie a külcsínben, de a 2.2-es még szebb és jobb lett

A Microsoft újabb biztonsági lyukakat foltozott be az Internet Explorer 6-on februárban. A magyar és angol folt kivételesen nem az összegző fajta, azaz ha még nem lenne fent, a 9. CD-n levő korábbit is illik telepíteni.

A Microsoft e hónapban is frissítette a Windows Media 9 kodekcsomagot. Valószínűleg csak hibajavításokról van szó, mert bővebb ismertetőt nem adtak ki. Megújult a Windows XP-re bevizsgált szoftverek listája is. Az Excel file-ban közreadott felsorolás a Microsoft vizsgálata szerint Windows XP-n biztosan futó alkalmazásokat rangsorolja.

Ami mégis kimaradt

Szoftver rovatunkban mutatjuk be a szabad forráskódú programok legnagyobb fejlesztői lelőhelyét, a SourceFoge.net-et. Az igazság az, hogy már jó ideje vadászgatunk innen kiváló alkalmazásokat CD-inkre – például a Virtual Dubot és az ffdshow-t is itt fedeztük fel – de tematikus összeállítást még nem készítettünk ebből a gyűjteményből. A cikkben említett játékfejlesztési projektek jó alkalmat adtak volna erre, de hely hiányában mégsem jött össze a dolog. Ígérjük, szokásos CD-s játék(demó) összeállításainkban hamarosan felbukkannak a legjobbak.

Újabb gyöngyszemek

Tovább böngészgettük a WebAttack.com 2002. évi letöltési toplistáját, ezért e havi csokrunk egyik felét a 100 legnépszerűbb alkalmazás közül emeltük ki. A bokréta másik része is minőségi freeware, aminek feltétlenül a CD-nken a helye. A webattackos szoftverek között néhány régebbire leltünk, de nem fogott rajtuk az idő vasfoga...

Herczeg József Tamás

A médialejátszóknak csak egy részében készíthetünk állóképeket a videofile-okból. És ha esetleg a [PrintScreen] billentyű lenyomásával készítenénk felvételt, az eredmény a képfeldolgozó programban sűrű sötét feketeség.

Capturex 1.1

Ilyenkor jó tudni, hogy van a DirectX 9-kompatibilis Capturex, amivel videofile-okból – beleértendő a DivX3,

Capturex: képmentéseket készíthetünk videofile-okból

DivX4, DivX5, MPEG-1, ASF, MOV, M1V, M2V és VideoCD – és webkamerából egyetlen gombnyomással készíthetünk állóképeket. Az ellesett pillanatokat az ismertebb grafikai formátumokba menthetjük (BMP, JPG, GIF, PNG, WMF, EMF, TIFF, ICO). Közvetlenül a Capturexből tehetjük be tapétának a képet, vagy megnyithatjuk a kedvenc képfeldolgozó programunkat, és elvégezhetjük az utolsó simításokat.

Akik tartózkodnak az adware (reklámokkal szponzorált) programok használatától, a Capturex webhelyéről letölthetik a 14,95 dollárért regisztrálható shareware változatot.

➪ Fejlesztő: Rainier Mertens – www.cliprex.com

EMS Free Surfer mk II 2.1.026

Csaknem egy évvel ezelőtt bocsátották útjára finnországi programozók ezt az Internet Explorer 5-ös vagy újabb verziójával együttműködő kiegészítőt. Az előugró reklámablakok bezárásában lehet a társunk. Ebben már szoftverek tömkelege segíthet, a Free Surfert azonban olyan alaposan kidolgozták, amiért megérdemli, hogy az Ad-aware után elfoglalja a 2. helyet a WebAttack.com 2002. évi letöltési csúcslistájában.

Natural módban engedélyezi, hogy nyissunk új ablakot, viszont meg tudja

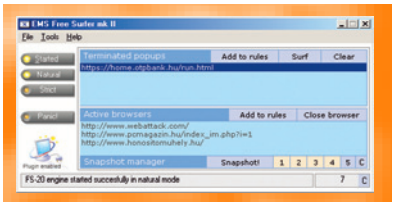

EMS Free Surfer: a kétféle szörfözési módot támogató reklámablak-gárdista

különböztetni, hogy az reklámablak volt-e, és ha igen, automatikusan bezárja. *Strict* módba akkor érdemes váltani, ha csak egyetlen böngészőablakkal szörfözünk a hálón. Azért van lehetőség itt is új ablak nyitására: a hivatkozásra kattintáskor nyomjuk le a [Ctrl] vagy a [Shift] billentyűt is.

A bezárt előugró ablakok nem tűnnek el teljesen a süllyesztőben, mert a program tálcán helyet foglaló ikonjára bal gombbal kattintva a megnyíló főablakában ezen ablakok hivatkozásait listában láthatjuk viszont. A kijelölt webcímet a „szabálylistára" vehetjük fel, vagy a *Surf* gombbal odaugorhatunk. Az öt férőhelyes *Snapshot Manager* gombnyomásra megjegyzi, hány böngészőablakban és merrefelé szörföztünk. Legközelebb a megfelelő férőhely gombjával

ugyanazokat a helyeket egyszerre kereshetjük föl. Ha rávisszük az egeret a gombra, sárga színű gyorstippben tájékoztatást kapunk a tárolt webcímekről. A *Panic!* feliratú gomb megnyomásával az összes nyitott Internet Explorer ablakot egyetlen kattintással bezárhatjuk.

Az új verzió jó néhány nyelven használható már. Tudomásom van arról, hogy elkészítették a magyarítását is, de a fejlesztő webhelyén sajnos még nem publikálták.

➪ Fejlesztő: EMS-Project – www.emsproject.com/FS/

GFI LANguard Network Security Scanner 3.2

A WebAttack.com sikerlistájának 4. helyén álló segédeszköz telepítése után meglepődtem, hogy freeware-nek jelölik e 30 napig teljes értékűen működő alkalmazást, de a súgójában és a netlapján is megerősítettek, hogy nem kereskedelmi használatra ingyen adják ezt az 1 híján 250 dollár értékű terméket.

Találunk benne egy elég gyors TCP/IP- és UDP-portvizsgáló motort, ami IP-címről IP-címre haladva hacker szemszögből alaposan megvizsgálja a hálózatot. Azt keresi, hogy milyen nyitott portok vannak, és milyen módszerekkel támadható meg a hálózat. Megkeresi a gép összes megosztását, beleértve a nyomtatókat is. A unixos és CGI-s sebezhetőségeket ellenőrző adatbázisát rendszeresen frissítik. Miután lefutott a gép vizsgálata, elénk tárja a kulcsfontosságú biztonsági hiányosságokat, majd közli, milyen javítócsomagokat és biztonsági foltokat telepítsünk. A diagnózist testre szabható megjelenésű HTML formátumú jelentésként menthetjük el.

A próbaidő lejárta után csak olyan extraszolgáltatásokról kell lemondanunk, mint az ütemezett vizsgálat, a biztonsági riasztások frissítése. Továbbá nem telepíthetjük távoli gépekre a javítócsomagokat, nem hasonlíthatjuk össze a vizsgálatokat, melyekkel megtudhatnánk az új belépési pontokat.

Bár Windows 9x/Me rendszerekre is telepíthetjük, összes áldását csak a Windows NT/2000/XP-t használók élvezhetik.

➪ Fejlesztő: GFI Software Ltd. – www.gfisoftware.com/lannetscan/

Hotkeycontrol XP 3.9.1

Akinek nem futja multimédiás vagy netezést támogató billentyűzetre, az is felruházhatja különleges képességekkel jól bevált klaviatúráját. A Hotkeycontrol XP indítása után tetszőleges billentyűparancsokat rendelhetünk hozzá a hangerő szabályozásához, az értékét OSD kijelzéssel láthatjuk az Asztalon. A program támogatja két CD-meghajtó esetén is a lemez kiadásának, lejátszásának, a következő számra ugrásnak és a leállításnak gyorsbillentyűkkel történő vezérlését. A bejelölt billentyűkombinációval leállíthatjuk, újraindíthatjuk a gépünket, vagy kijelentkezhetünk a rendszerből. Nyolc alkalmazás vagy file megnyitásához is lehetnek gyorsbillentyűink. Újabb variációval

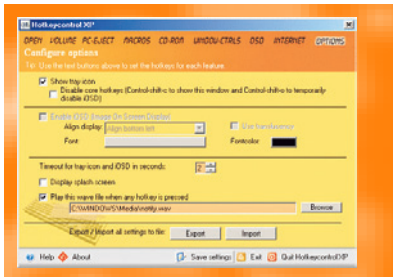

Hotkeycontrol: multimédiás-netes billentyűzetpótló

elrejthetjük vagy bezárhatjuk az aktív ablakot. A [NumLock], a [CapsLock] és a [ScrollLock] kombinálásával újabb billentyűparancsokat használhatunk.

Az igazi élvezetet Windows 2000/XP alatt nyújtja a webböngésző vagy a médialejátszó vezérlésével. Pihent agyú ötlet, de praktikus dolog: billentyűleütésre állítható átlátszóságú BMP, JPG vagy GIF képeket tekinthetünk meg az Asztalon. Ezek lehetnek „képesített” szövegek, feljegyzések is.

➪ Fejlesztő: Jake Rockwell (alias Sai Praneeth Reddy) – www.digital-miner.com /hkcontrol.html

PalTalk 5.0.71.482

A PalTalk a WebAttack.com látogatóinak a Trillian után a második kedvenc freeware (pontosabban: adware) csevegőkliense. Ötvözték benne az azonnali üzenetküldők és az internetes telefonok szolgáltatásait. A közösségbe történő ingyenes regisztrálásunk után képben és hangban randizhatunk az itt szerzett barátainkkal. Ha még nincs USB portra csatlakoztatható webkameránk, érdemes beszerezni, mert a PalTalk-tagokat videokonferenciára hívhatjuk. Akinek nem futja webkamerára, mikrofonra azért biztosan telik, és mikrofon birtokában egyetlen kattintással felhívhatják PalTalkot használó barátait – akár 50 fővel is lehet társalogni egyszerre, vagy csatlakozhatunk egy nyilvános csoporthoz, ahol hasonló érdeklődésű tagokkal ismerkedhetünk meg. E-mailhez csatolt hangpostát a nem PalTalk-tagoknak is küldhetünk, vagy olyan partnernek, aki épp nem elérhető. A hagyományos azonnali üzenetküldőkhöz hasonlóan a diskurzus közben file-okat cserélhetünk. AOL-ban

PalTalk: az azonnali üzenetküldők és az IP-telefonok ötvözete

és MSN Messengerben kialakított kapcsolatainkat a PalTalkból is elérhetjük.

➪ Fejlesztő: AVM Software Inc. – www.paltalk.com

Space Odyssey 2.0

A bukaresti UltraSoft S.R.L. fejlesztőit 1999–2000-ben megihlethette az Űrodüsszeia, mert összehoztak egy azonos nevű lemeztakarító segédeszközt, ami a rendszer alapos vizsgálata után diagnózist állít fel a fölösleges file-okról. Bár csak háromféle lemezterület-felszabadítási módszer közül választhatunk, a feladatkezelő rendszer jóvoltából ennél több variációt állíthatunk össze, mert az egyéni opcióban az általunk megadott feltételeket menthetjük el. Egyszerű a dolgunk: varázsló vezet végig a karbantartási feladatok meghatározásában. Ezek a különböző tulajdonságú feladatok a bal oldali panelben mindig kéznél vannak, csak le kell futtatnunk őket. A haszontalannak minősített file-okról listát készít. A találatok feldolgozására három lehetőségünk van: egy tetszőleges

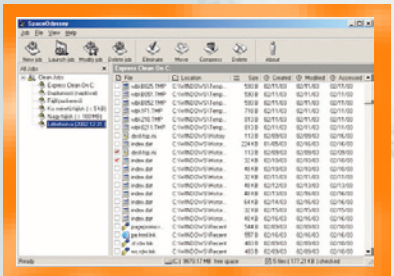

Space Odyssey: űrutazás a merevlemezen

mappába helyezhetjük át vagy ZIP archívumba tömöríthetjük, illetve végleg törölhetjük a lemezről a file-okat. Az eredmény: nagyobb szabad hely a meghajtón.

Bár 2000 óta nem jelent meg újabb verziója, népszerűsége töretlen. A WebAttack.com látogatói a freeware lemezkarbantartó programok közül 2002-ben a Space Odysseyt kedvelték a legjobban.

➪ Fejlesztő: UltraSoft S.R.L. – www.ultrasoft.ro

The Core Media Player 4.0 RC-2

A Winamp, a Sonique, az UltraPlayer nyomdokaiba lépő médialejátszó csinos kezelőfelületével azonnal rabul ejti az embert. Hangfile-okat és feliratos videofile-okat játszik le, a mindössze 10 dollárért regisztrálható Premium

The Core Media Player: a műsorban számonként egyedi hangszínbeállítások tárolhatók

változatával pedig még DVD-t is nézhetünk. A támogatott formátumok körét DirectShow-szűrők telepítésével bővíthetjük. Az interneten sugárzott média vételére is alkalmas. Ingyenes változatában a használható beépülő modulok számát 18-ra korlátozták.

Mindazt tudja, amit a korszerű lejátszóktól elvárhatunk: ID3v1- és ID3v2-szerkesztő, kilencsávos hangszín-kiegyenlítő, Winamp digitális jelfeldolgozó (DSP), képi megjelenítőmodulok támogatása. Betölti a nagy elődök műsorfile-jait is.

Azért vannak ám specialitásai is: a Nefertiti fedőnevű XML/DTD formátumú műsorlistára felvett több ezer tételt pillanatok alatt betölti, a zenéknek egyedi hangszín-kiegyenlítést lehet megadni, filmek esetén hozzácsatolhatjuk a feliratozást (így nem kell mindig a feliratok után kutatni). A hangfile-okban és a videofile-okban egyaránt megjelölhetjük a szimpatikus részeket, jeleneteket. A vetített képet az Asztal hátteréként nézhetjük. A színárnyalat módosításával a kiválasztott bőrnek tetszés szerinti színt választhatunk.

➪ Fejlesztő: CoreCoded.com – www.corecoded.com

UltraWipe 1.5.1

Virtuális irodánkat a teleírt lapokat papírcsíkokra szabdaló iratmegsemmisítő helyett adatmegsemmisítővel szerelhetjük fel. Egyre több ilyen alkalmazás tűnik fel a piacon, ami az adatvédelem növekvő fontosságát jelzi. Ezek is karbantartó programok, mint a fentebb bemutatott Space Odyssey, csak az a különbség, hogy az UltraWipe és a hasonló alkalmazások teljesen megsemmisítik a file-okat, tehát adat-visszaállító programmal sincs esély a visszanyerésükre. Az UltraWipe ehhez háromféle eljárást kínál fel, van köztük a US Department of Defense (USA Védelmi Minisztérium) szabványa alapján készített technológia is.

Aki sokat lóg a világhálón, annak gyakran érdemes kitakarítania vele a webböngésző gyorsítótárát, hogy a bizalmas adatok (felhasználónév, jelszó stb.) végleg eltűnjenek a számítógépről. Bár 2000 decembere óta nem jelent meg újabb verziója, ettől

UltraWipe: ingyenes eszköz a bizalmas adatok végleges törlésére

független ül működik az Internet Explorer 6-tal és támogatja a Netscape 4.x-et.

Eltávolítja továbbá a Windowsban a TEMP mappa, az előzmények, a lomtár tartalmát, és törli a ScanDisk töredékeket, illetve az általunk megadott file-okat. Két nagyon fontos képességét hiába keressük a Space Odyssey-féle lemezkarbantartókban: a szokásos file-törlés után az UltraWipe kisöpri az üres helyet a lemezen, valamint ugyanilyen alaposan kitakarítja a fizikai és a virtuális memóriát. Mágneses adattárolóink és a fizikai memória ilyen alapos karbantartása után érzékelhetően gyorsabb lesz a rendszerünk. Az általam ismert hasonló célú segédeszközök regisztrációs díja 30 és 200 dollár között mozog – persze az UltraWipe is csak személyes használatra ingyenes. Nem véletlen tehát, hogy megtaláljuk a WebAttack toplistájának középmezőnyében.

➪ Fejlesztő: RedStrike BV – www.redstrike.com

A magyar vonal

A Honosító Műhely friss tavaszi programkínálata számos újdonsággal kecsegtet. A CD-mellékletünkön található újdonságok közül néhányat itt is bemutatunk.

Dvorák Bence (rigor@ipma.hu)

A sok új és megújult program közül e hónapban a kikapcsolódás – zene és filmek –, valamint a netezés jegyében válogattunk.

Crystal Player 0.36

A manapság megjelenő videolejátszó programok általában a szolgáltatások mennyiségével és a színes-szagos kezelőfelületükkel igyekeznek elnyerni a felhasználók kegyeit. Ugyanakkor az alapvető feladatuk ellátásához, azaz a videofile-ok lejátszására a Windows beépített multimédiás képességeit használják. Még a saját motort használó lejátszókra sem jellemző, hogy fejlesztésükkor a sebesség lenne a fő szempont, mondván: a manapság kapható modern gépeknek már nem okozhat gondot holmi videók lejátszása.

A Crystal Player ugyanakkor éppen azokat célozza meg, akik a csillogó-villogó felület helyett inkább a filmet néznék, ráadásul kevésbé izmos gépen. Mindemellett a program halomnyi hasznos lehetőséget kínál, melyek kihasználásával nemcsak gyorsabbá tehetjük a lejátszást, hanem a képet és a hangot is javíthatjuk, szebbé és tetszetősebbé tehetjük.

A Crystal Playert nem is kell telepíteni, az egész program egy mindössze fél megás EXE file.

Lejátszáskor előre puffereli a filmet (megadhatjuk, hogy a memória hány százalékát használja erre a célra). A sebesség növelésére többféle trükköt alkalmazhatunk. Az egyik megoldás esetén a program átugorhat képkockákon. Ez azt jelenti, hogy figyeli azokat a képkockákat, melyeknek az időben történő kirajzolására nincs remény (azaz amúgy sem látnánk őket), és ezeket már el sem küldi a videokártyának, hogy megjelenítésük ne terhelje tovább a rendszert. Ezáltal csökken az eldobott képek száma. A módszer egy másik változatában kulcskockákhoz ugrik: amikor már ideje lenne megjeleníteni az adott kulcskockát, de a lejátszás még mögötte jár, egyszerűen eldobja az addig hátralevő képkockákat. Ha túl nagy a távolság a kulcskockák között, ez a kép és hang elcsúszását okozhatja.

Ha kiürül a puffer, a program egyszerűen leállítja a lejátszást. Bár így kényszerszünetet vagyunk kénytelenek elszenvedni, nem maradunk le egyetlen képkockáról sem. Lejátssza az ActiveMovie által támogatott összes formátumot, és DirectShow szűrőket is képes használni. OSD-s kezelőszervei rendkívül kényelmesen használhatók, a beletekerés során finom pozicionálásra nyílik lehetőségünk.

Filmjeink mellé SUB és SRT formátumú feliratokat tölthetünk be. A feliratokon élsimítást alkalmazhatunk, tetszőleges betűtípust, színt és méretet állíthatunk be. A feliratokat áttetszővé tehetjük, illetve árnyékolhatjuk. A képre különböző szűrőket alkalmazhatunk: automatikus fényerő, lágyítás, élesítés, zajcsökkentés, kontraszt, telítettség, elforgatás, negatív, fekete-fehér. Ezek csak az MMX utasításkészletet támogató processzorokon működnek. A hangsávon valós idejű normalizálást és zajcsökkentést hajthatunk végre.

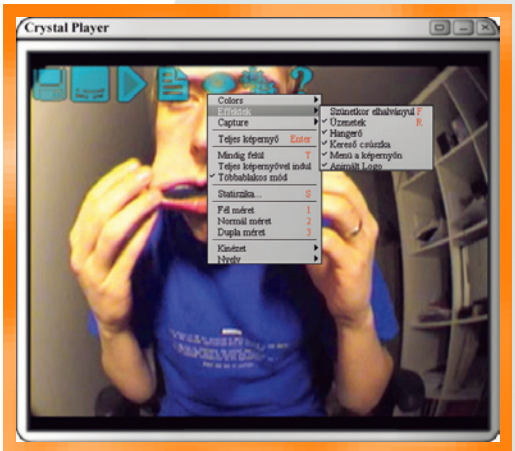

Crystal Player a lassabb gépek tulajdonosainak

A Crystal Player 0.36 Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik, teljesen ingyenes.

➪ \honosito\mozgokep\lejatszok\Crystal.exe

Guitar Pro 4.0

A Guitar Pro hasznos segédeszköz kezdő és haladó gitárosoknak. Lényegében többsávos tabulatúraszerkesztő, mellyel zenét szerezhetünk, vagy gitártudásunkat bővíthetjük. A hangjegyeket egyszerre látjuk a gitár érintőin, billentyűzeten és kottapapíron. A kottákat MIDI és ASCII formátumba exportálhatjuk, illetve ki is nyomtathatjuk. Nyomtathatunk tisztán többsávos tabulatúrát vagy tabulatúrát hagyományos kottával vegyesen. A játékot különböző effektusokkal (hajlítás, csúsztatás, vibrato, díszítés, harmónia stb.) gazdagíthatjuk. Az eszköztárban gitárhangolót, skálázót, ütemrendezőt találunk. A transzponálóval könnyen átalakíthatjuk a dallamot másik hangnembe. A program dalszöveg írását is támogatja. A Guitar Pro 4.0 Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik, regisztrálatlan változata 30 napig tesztelhető, legfeljebb 24 ütemet menthetünk el, és legfeljebb 50 MIDI és ASCII hang importálható, valamint nem tudunk belőle nyomtatni.

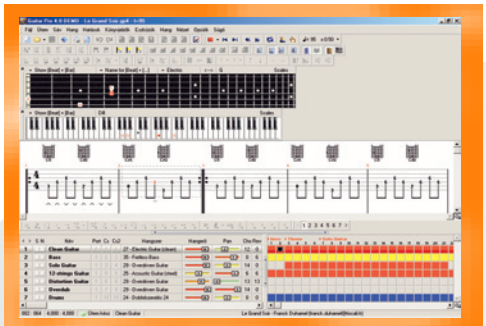
Guitar Pro 4.0: megkönnyíti a gitártanulást

➪ \honosito\oktatastudomany\egyeb\GP4Demo.exe

Extreme Picture Finder 2.1.1

Az interneten szinte bármit megtalálhatunk, csakhogy ez nem mindig egyszerű feladat. Ha például kifejezetten képekre vadászunk, használhatjuk netes keresők képkereső funkcióit, de abban már nem segítenek, hogy a kérdéses

kategórián belül minden képet lementhessünk.

Az Extreme Picture Finder képek keresését és letöltését megkönnyítő eszköz. Miután megadtuk a képre utaló

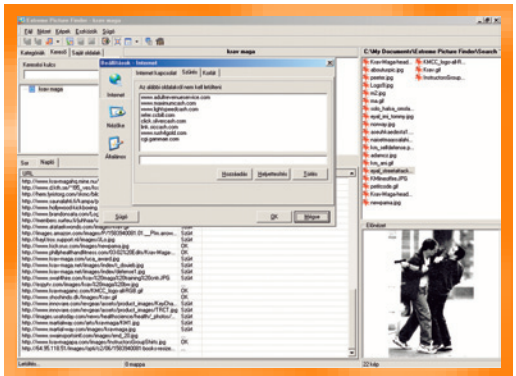

Extreme Picture Finder: keresgél, töltöget magától

keresési feltételt, a program nekilát a keresésnek, és a találatokat letölti. Lehetővé teszi, hogy minden képet letöltsünk az általunk megjelölt website-ról, megtartva a struktúrát és az elrendezést úgy, ahogy az a neten megjelenik. A letöltési források közé saját webcímeket is beiktathatunk.

A program egyidejűleg 10 képet tud tölteni, és ha megszakadt a folyamat, képes folytatni. A letöltéshez szűrőket használhatunk, melyekkel elkerülhetjük a reklámképeket, illetve a szűrőben magadott URL-eket. Az URL-szűrés mellett mérethatárokat is beállíthatunk feltételként. A program minden tevékenységet naplóz, ami azért is hasznos, mert így a kiszűrt találatokat is megtekinthetjük, és ha ránézésre mégis szimpatikusnak találjuk a hivatkozást, letölthetjük a képet.

A képek közt előnézetben válogathatunk. A program beépített képnézőkéje diavetítésre is használható. Ezt a belső nézőkét letilthatjuk – ekkor ha duplán kattintunk egy file-ra, azt a rendszer a hozzárendelt programmal fogja megnyitni. A program Windows 9x/Me/NT/2000/XP alatt működik. Shareware változatát sajnos csak 20 napig használhatjuk regisztrálatlanul.

➪ \honosito\internet\letolteskezelok \PictureFinderSetup.exe

PagePromoter.com 5.2

Ha azt szeretnénk, hogy weboldalunkat minél többen megtalálják a neten, be kell regisztrálnunk minél több keresőbe. A PagePromoter.com ebben nyújt hathatós segítséget. Rengeteg beállítási lehetőséget kínál, sőt a kevésbé tapasztalt vagy türelmetlen felhasználók varázslót is találnak szinte mindegyikhez. Az adatok feltöltését, a keresőkbe történő regisztrálást proxyszerver mögül is végrehajthatjuk.

Továbbítómodulja a weblapunkat továbbítja a beépített adatbázisból kiválasztott keresőkbe, vagy akár az összesbe. Az adatbázist bővíthetjük. A továbbítómodul egyszerre több weboldalt is tud regisztráltatni.

A program beépített FTP-s képességekkel is rendelkezik. A HTML kód fejlécében lévő adatokat a keresőrobotoknak megfelelő módon készíthetjük elő (sajnos a demó változata nem képes erre). A program segítségével azt is elérhetjük, hogy az oldalunk magasabb helyezést kapjon a kereső rangsorában. Ehhez a PagePromoter kiszámítja a kulcsszavak és a weboldal szövege közti arányt, és a nyitóoldalunkat ravasz módon nagy számú kulcsszóval tölti fel, így számos keresőben ez az oldal jelenik meg a találatok közt legelsőként. A rangsorolást segédeszközzel tesztelhetjük, hogy különféle kulcsszavak

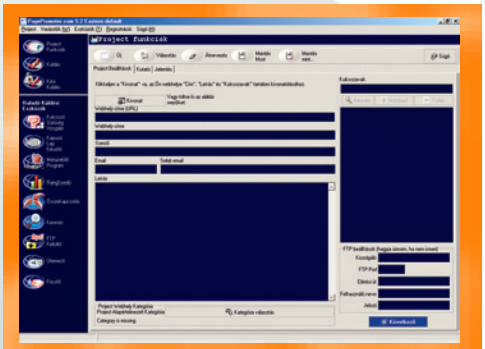

PagePromoter.com: nincs menekvés, népszerűek leszünk

esetén milyen helyezést érne el a webhelyünk a kiválasztott keresőkben. A kereső funkcióval pedig megtudhatjuk, mely oldalak a legnagyobb versenytársaink – már ami a netes keresőkben elért helyezést illeti. A későbbiekben a program jelentést is készít az oldal népszerűségéről.

A PagePromoter.com 5.2 regisztrálatlan változatával csak ingyenes keresőkbe küldhetjük el oldalaink címét, és egyes funkciói nem működnek. Érdekesség, hogy a Platinum változata több mint 700 ezer keresőbe-címtárba juttatja el a weblapot. A program Windows 9x/Me/2000/XP alatt működik.

➪ \honosito\internet\egyeb \eastpp52.exe

Játék az E3 előtt

Szokásos játékgyűjteményünkbe kevésbé neves, ugyanakkor nívós alkotások kerültek. A nagyobb kiadók ilyenkor már inkább visszatartják alkotásaikat, hogy az E3 kiállításon robbantsanak azokkal.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A kisebb programoknak is megvan a maguk varázsa. Nem olyan kidolgozottak, mint nagyobb költségvetéssel készülő társaik, ugyanakkor nem vesznek el a részletekben – a játékélményre helyezik a fő hangsúlyt.

I Was An Atomic Mutant

Biztosan mindenki látott már régi, másodvonalbeli amerikai, esetleg japán filmet, melyben a „Nagy Szörny" eljövetelét jósolták meg. Ezek a filmek mind egy kaptafára készültek: kell egy nyugodt nagyváros rengeteg lakossal, egy hatalmas, vérengző, sebezhetetlen szörny, na meg az ő hatalmas haragja az emberekkel szemben. Nos, a sztori adott, a játék pedig elkészült, csakhogy ezúttal mi vagyunk a csúnya gonosz szörny. Belebújhatunk Godzilla vagy egy űrből pottyant csápos alak bőrébe. Ezután a feladatunk egyértelmű: romboljunk. Persze csak ügyesen, ugyanis rengeteg repülőgépet kell közben kikerülnünk vagy lecsapnunk, mert bizony nekünk is véges az életerőnk.

A nézet alapvetően követőkamerás, ám egy gombnyomással „mozi" nézetre válthatunk. Ebből a szemszögből a többi néző feje fölött követhetjük, miként irtja ki szörnyünk az ártatlan városlakókat. A hangulatot tovább fokozza a roppant

I Was An Atomic Mutant: tombolás a városban

bugyuta, hatásvadász zene, a sikolyok és a hatalmas beugró feliratok, melyek a pusztítás nagyságát és szörnyünk gonoszságát méltatják. Érdemes kipróbálni ezt a fura játékot, remek élményben lesz részünk, mert készítőinek sikerült meglehetősen mulatságos irányba elmozdítaniuk a hangulatot.

➪ www.atomicmutant.com

AirStrike 3D: Operation W.A.T.

A névből már ki is találhatjuk, itt bizony valamilyen repülő szerkezettel kell manővereznünk, méghozzá térben. Egészen pontosan helikopterrel kell

AirStrike 3D: már csak a jutalmat kell begyűjteni

háromdimenziós terepet megtisztítanunk a gonosz ellenfelektől. Készítői nem a Comanche 4 konkurensét kívánták megalkotni, bár játékélményben megszorítja azt. Az AirStrike 3D klasszikus shoot'em up játék – kategóriájában az egyik legjobb. Gyönyörű és villámgyors grafikája mellé a készítői izgalmas és a lehetőségekhez mérten okos ellenfeleket készítettek, nem is keveset: tíz különböző helikopter bevetésével tudjuk őket likvidálni. A pályákon rengeteg extrát gyűjthetünk össze, bónuszokat, lőszert, új fegyvereket, gyorsjavítást, pluszéletet stb.

A grafika fő erőssége a látványos effektusokban és a változtatható kameranézetben rejlik. Ahogy az lenni szokott, a ranglétra aljáról indulunk egy „éppen csak hogy repülő" helikopterrel, ám sikereinket új, erősebb, gyorsabb, jobb helikopterekkel és komolyabb fegyverzettel jutalmazza a játék.

➪ www.divogames.com/airstrike /index.html

Echelon: Wind Warriors

Következő játékunk is a repülős, lövöldözős szimulátorok képviselője, ám az előzőnél valamivel komolyabb kivitelű. Orosz készítői 2351-be repítenek bennünket, ahol Jason „Wolf" Scottot alakítjuk, aki a Galaktikus Szövetség egyik legjobb pilótája. A küldetések során változatos és izgalmas feladatokat kell teljesítenünk.

A játék tulajdonképpen egy first person shooter, melyben a gyönyörűen modellezett tájakon harmincnál is több repülő, százféle jármű és több mint százféle objektum található. Az egyszemélyes küldetések végével nem kell félredobnunk a játékot, mert még számos – akár interneten játszható – több résztvevős üzemmódban is kipróbálhatjuk magunkat.

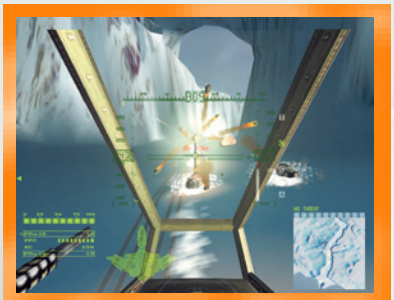
Echelon: a légvédelemmel már nem lesz gondunk

A játék egyik fő erőssége a grafikai megvalósítás. A táj modellezése, a hatalmas épületek, az aprólékosan kidolgozott járművek szép látványt kölcsönöznek a játéknak. A fényhatások és az effektusok gyönyörűek. Az Echelon másik erőssége az irányítás. Billentyűzettel és egérrel nehézkesen használható, de egy jobb botkormánnyal élmény az irányítás, sokkal könnyebben manőverezhetünk repülőnkkel és váltogathatunk a fegyverek közt.

A küldetések során sokszor kerülhetünk kilátástalan helyzetbe, ilyenkor rádión segítségül hívhatunk légi vagy földi egységeket, de kérhetünk légvédelmi támogatást is.

➪ www.buka.com/game /Game_8.htm

Áprilisi SAC-bővülés

A SAC könyvtáraiban rendszeresen feltűnnek olyan alkalmazások, melyek már a professzionális kategóriába sorolhatók a maguk területén. Ilyenek után is kutattunk a gyűjteményben.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A mindmáig shareware-ként terjesztett Paint Shop Pro képszerkesztő története példaértékű – az egykori kis programocskát ma már a Photoshop versenytársaként emlegetik. Nos, a most bemutatásra kerülő szoftverek között több olyan van, amit nyugodtan besorolhatunk a profi programok közé – ilyen például a RasterVect és az Advanced Mass Sender.

E hónapban is kezdjük olvasóink kéréseivel, kérdéseivel. Egyik olvasónk azt kérdezte, mit szoktunk tenni a géppel, hogy a sok-sok telepítés-eltávolítás ne hagyjon szemetet a merevlemezen és főként a Windows könyvtáraiban, amitől egy idő után lassulni kezd a gép, majd egyre többször lefagy. Nos, sok olyan alkalmazás van, ami a telepítés előtt feltérképezi a rendszert, és leiratot készít róla, ami alapján a programpróbálgatás után visszaállítható az eredeti állapot. Ilyen segédprogramok általában a SAC\UTILMISC, SAC\UTILDISC és a SAC\UTILFILE könyvtárban szoktak feltűnni – például az e havi CD-n is megtalálható WinRescue 95.

● *AD MailBox Manager 2.1:* \SAC\COMM\MBM.ZIP.

A levelezőkliensek alapállapotban csak a legszükségesebb információkat jelenítik meg a beérkező elektronikus levelekről. Felesleges is lenne, ha ezerféle pluszinformáció látszana az ablakban. Az eltárolt levelek utólagos rendezgetésében lehet jó társ az AD MailBox Manager. Megjeleníti az adott levél összes létező jellemzőjét, ami alapján eldönthetjük, mi legyen a további sorsa, milyen kategóriába soroljuk, avagy véglegesen töröljük. Különböző postaládák között

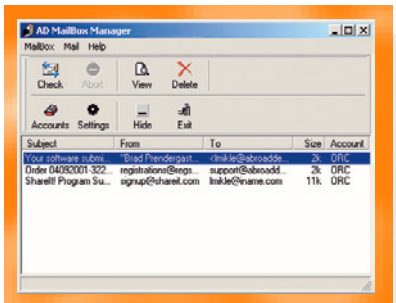

AD MailBox Manager, a postássegéd

keresgélhetünk leveleket, valamilyen jellemző – például feladó, tárgy stb. – alapján. Már majdnem levelezőkliensként működik: meg tudja nézni a távoli szervert, van-e új levelünk, képes törölgetni a kéretlen leveleket (amihez megadhatunk szűrési jellemzőket), meg tudjuk nézni a bejövő leveleket, csak írni nem lehet vele újat. Shareware, regisztrációs díja 25 USD.

● *Advanced Mass Sender 4.3:* \SAC\COMM\AMS.ZIP. Fejlesztője így határozza meg az AMS-t: „erőteljes e-mail marketing szoftver, ami menedzseli és elküldi az előre meghatározott méretű elektronikus leveleket – nagy mennyiségben”. A szerző szavait magyarra fordítva: az Advanced Mass Sender levelezési listát működtető alkalmazás. Ha pedig a rossz oldalról nézzük, kiválóan alkalmas spamküldő rendszer működtetésére is...

Képes kiválasztani véletlenszerűen címeket egy címlistából, ahová elküldi az előre megírt vagy saját maga által generált levelet. Teljes egészében képes emulálni az Outlook Express formátumát, fejlécét. Saját SMTP-t használ, így nagyon gyors – 500 levél/perc tempóra is képes. A bejövő leveleket többféle szempont szerint csoportokba gyűjti, és megadható, hogy e csoportok közül melyiknek milyen levelet küldjön. Levelezési listáknál fontos, hogy sok címet tudjunk tárolni és kezelni – az AMS több mint 200 ezer címet tárolhat csoportonként. Címeket képes importálni a következő programok adatfile-jaiból: Microsoft Access, dBase, Paradox, Excel, Win Address Book (WAB). Beépített HTML-szerkesztője van, amivel HTML formátumú levelek készíthetők. Létrehozható feketelista, ahova nem küld, vagy ahonnan nem fogad leveleket...

Felsorolásunk csak töredéke az Advanced Mass Sender 4.3 képességeinek. Shareware, és tudásához igazodóan az ára elég magas: 70 USD.

● *ProKalc 7.7:* \SAC\EDUCULT \PROKALC.ZIP. Az egyszerűbb (és kicsit bonyolultabb) számolgatásokhoz bőven elegendő a Windows saját számológépe. Vannak azonban olyan területek, ahol szükségünk lehet jóval sokoldalúbb számológépre. A ProKalc olyan

Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition

Használati Engedély

A PC Magazin és a 2F 2000 Kft. megállapodása révén a magazin olvasóinak lehetőséget biztosítunk a Kaspersky Anti-Virus PC Magazin Edition szoftver ingyenes kipróbálására. A havonta megjelenő szoftver kizárólag magánhasználatban lévő számítógépen való telepítésre és használatra jogosítja fel a felhasználót. A szoftver használatát az újság birtoklása teszi jogszerűvé a lap megjelenésétől a következő szám megjelenéséig. Ezen időtartam alatt az olvasóknak módjuk van letölteni a napi vírusadatbázis-frissítéseket. A felmerülő technikai problémákhoz a *support@2f.hu* e-mail címen vagy a 06-90-290-014-es emelt díjas telefonszámon kérhetnek segítséget.

A szoftver használatát biztosító elektronikus kulcs érvényessége a lejárat után a PC Magazin következő számában található újabb elektronikus kulccsal egyszerűen meghosszabbítható, a szoftver újratelepítést nem igényel.

tudományos, gazdasági és geometriai számítási lehetőségekkel telezsúfolt kalkulátor, ami a gazdasági és/vagy matekszakos főiskolások-egyetemisták legtöbb számítási problémájában tud segíteni. Az elvégzett műveletek virtuális „szalagon” nyomon követhetők, azokat vissza lehet keresni. Elegendően nagy számokkal lehet számolni, mivel a kijelzője 15 jegyű. Gazdasági számolási képességei közül néhány: bankhitel-, kamat-, nyereség/veszteség és befektetésszámítások, valamint pénzváltás.

Trigonometrikus, hiperbolikus és egyéb számításokkal a tudományos számítási feladatokban, sőt a valószínűségszámításban is segítségünkre lehet: permutáció, variáció, faktoriális stb. Az adatok feldolgozását tízrekeszes memória segíti.

A programot csinosabbá (?) tehetjük az XP-stílusú témákkal. Tudásához képest a 16 USD-s regisztrációs díja egyáltalán nem sok.

● *ProKon 10.0:* \SAC\EDUCULT \PROKON.ZIP. A ProKalc fejlesztőjének van másik alkalmazása is, a ProKon. Verziószáma elárulja, nem a közelmúltban kitalált programról van szó – így tudása, illetve kezelhetősége is ennek megfelelően nagy és kifinomult. Tudását jól jellemzi, hogy több mint négyszázezer (!) különböző konverzióra képes. A hétköznapokban szokásos mértékegységektől kezdve a tudományos életben használatosakig megtalálható itt minden. A matematikai és fizikai számítások, átváltások mellett kémiai tanulmányokban is jól használható – beépített periódusos rendszerében az elemek jó néhány jellemzőjét megtaláljuk. A ProKalckal és a ProKonnal nagyon sok tudományos, matematikai, fizikai, gazdasági számítás, konverzió elvégezhető, és utóbbi program regisztrációs költsége sem nagy a tudásához képest: 22 USD – de van idő kipróbálni: 60 napig teljes képességű.

● *JPGAvi 1.02:* \SAC\GRAPH \JPGAV102.ZIP. A webkamera ma már nem elérhetetlen álom, hiszen pár ezer forintért vásárolhatunk „szemet” a számítógépünkhöz. A folyamatosan felvett képek továbbítása már problémásabb, hiszen legtöbb helyen még nincs szélessávú netkapcsolat. Amikor hagyományos dial-up kapcsolaton keresztül nézegetjük a távoli webkamerák által készített képeket, bizony elég ritka a frissítés. Ezek a néhány másodpercenként, sőt sokszor egy-két percenként frissített képek sorban elmenthetők például JPG formátumban.

Ted Ferenc programjával ezeket a JPG képeket fűzhetjük össze mozgóképpé AVI file-ba. Az elkészített mozgóképhez hangot is hozzáadhatunk. A film persze akkor lesz igazán élvezhető, ha az állóképek elég sűrűn készültek, illetve ha nem túl gyors a mozgás a webkamera előtt.

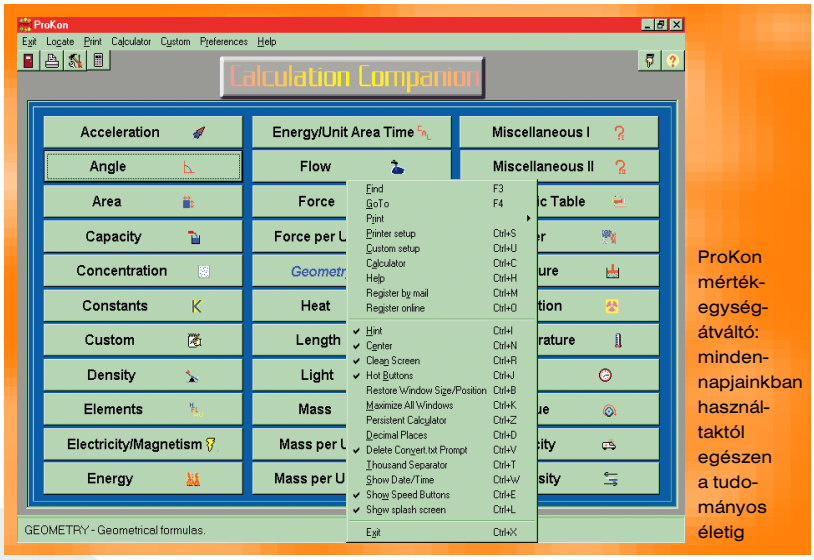

ProKon mértékegység-átváltó: mindennapjainkban használtaktól egészen a tudományos életig

Shareware-ek regisztrálása

Már többen érdeklődtek arról, hogyan és hol lehet Magyarországon forintért regisztráltatni shareware alkalmazásokat, ugyanis sokan félnek bankkártyájukkal interneten vásárolni. Ennek megoldására több hazai bank is kínál kimondottan netes vásárlásra kibocsátott bankkártyát, aminek használata után ellenőrizni lehet, ki és mennyit akar leemelni a számlánkról. Ezeknél a bankkártyáknál jó az, hogy annyit helyezünk el a hozzá tartozó számlán, amennyi az adott vásárláshoz, regisztrációhoz szükséges, és így még véletlenül sem utalhatunk róla több pénzt.

Ha valaki mégis ragaszkodik ahhoz, hogy hazai céget keres meg valamilyen programvásárlás vagy regisztráció ügyében, álljon itt néhány név és cím – a lista azonban közel sem teljes. A felsorolt cégek közül több csak néhány alkalmazás regisztrálásával foglalkozik, de vannak olyanok, amelyek gyakorlatilag bármilyen shareware regisztrációját elintézik néhány nap alatt.

- Julianus Kft.: 1122 Budapest, Maros utca 25., ✆ 212-2018, www.julianus.hu
- KeSzo Kft.: 1055 Budapest, Falk Miksa u. 6., ✆ 332-8717, www.keszo.hu
- Macasoft Bt.: 9028 Győr, Móra Ferenc tér 14. I/3, ✆ 06-96-437-318, www.macasoft.hu
- Shareware Klub: Ambrits Tamás, ambrits@ambrits.hu
- Soft-Trans Shareware Bolt: 7932 Mozsgó, Árpád u. 21., ✆ 06-73-544-008, www.soft-trans.hu

Shareware, 30 napig használható, utána 25 USD-t kell fizetni a regisztrációért.

● *CAM UnZip 4:* \SAC\PACK \CUZ40.EXE. „El sem hiszem, milyen egyszerű használni a CAM UnZipet” – írja egy felhasználó a program fejlesztőjének. Valóban nagyon egyszerűen használható: ZIP archívokat tudunk kibontani, létrehozni és beléjük nézni. A most megjelent 4-es verzióval lett freeware. Tudását az alábbiakkal bővítette szerzője: gyors tömörítés és kibontás; az archívok tartalmát kilistázhatjuk, tetszőleges részeket kibonthatunk és törölhetünk belőlük; támogatja a jelszóval védett ZIP file-ok kezelését; ideiglenes kibontást végezhetünk egy átmeneti könyvtárba – például ha telepítést indítunk az archívból.

● *SeaRCHZIPRar 1.4:* \SAC\PACK \SRCHZR14.ZIP. Noha hatalmas kapacitású háttértárak állnak rendelkezésünkre, ma is népszerűek a tömörítőprogramok, elsősorban az interneten elérhető file-oknál előnyös az általuk nyújtott méretcsökkentés és a file-ok sérülésének jelzése. A ZIP és a RAR formátum a legelterjedtebb ilyen célokra. Archív file-okban keresgélni azonban nehézkes. Ehhez nyújt segítséget a SeaRCHZIPRar, amivel archívokban keresgélhetünk tetszőleges szövegeket. A máshol is megszokott helyettesítő karaktereket (*, ?) itt is használhatjuk. Freeware.

● *Minis 2.1:* \SAC\SOUND \MINIS21.ZIP. Teljes neve: Minis – Your Personal MP3 Database. Ebből már sejthető a feladata. Végignézi a merevlemezt (vagy más háttértárakat), és összegyűjti az összes MP3 file adatait, az ID3 tageket (v1 és v2). Miután ebből elkészíti az adatbázisát, abban többféle szempont szerint lehet keresgélni: előadó, kiadás éve, a dal címe, melyik meghajtón található a file stb. A beépített szerkesztővel az ID3 tag tetszőleges része átírható, javítható. A kiválasztott zeneszám lejátszható, mégpedig úgy, hogy a Minis meghívja az alapbeállítás szerinti médialejátszót.

Tesztelésekor bebizonyította a leírásában említett gyorsaságát – egy MP3 file-okkal teleírt CD-ről villámgyorsan elkészítette az adatbázisát. A tempót inkább csak a CD olvasása lassította. CD-mellékletünkre a 30 napig teljes képességű változata került fel.

● *WinRescue 95 és 98* \SAC \UTILDISK\RESCUE64.EXE és RESCUE81.EXE. Rendszerkarbantartó, -helyreállító alkalmazás, mindkettő csak a nevében jelölt Windowshoz használható.

A több részből álló shareware WinRescue működésének az a lényege, hogy amikor szeretnénk (nyilván egy jól működő rendszer esetén érdemes), elmenti a regisztrációs adatbázist, a fontos konfigurációs file-okat, és ezeket becsomagolja. Amikor a registry hibái vagy más miatt

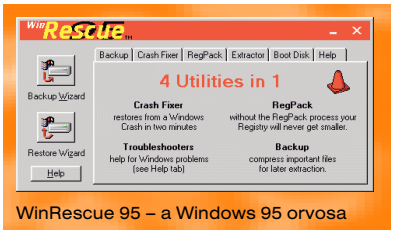

WinRescue 95 – a Windows 95 orvosa

a rendszer elkezd megbízhatatlanul működni, csak el kell indítani a WinRescue-t, és az visszaállítja a mentéskori állapotot. Mindenből több változatot őriz, így nem lehet „mellényúlni” és véglegesen tönkretenni a rendszert. A csomag problémamegoldó szoftvere pedig segít elhárítani például modemes és állandó netkapcsolattal, hardverkonfliktusokkal, memóriaproblémákkal, nyűgös DOS-os programokkal kapcsolatos hibákat.

● *Boss Screen 1.1:* \SAC\UTILMISC\BOSSCRN.ZIP. Néhány évvel ezelőtt, amikor a PC-k kezdtek elterjedni, voltak játékok, amikben volt úgynevezett „jön a főnök billentyű”. Ez olyan billentyű vagy billentyűkombináció volt, amivel az önfeledten játszogatók – a főnök feltűnésekor – gyorsan vissza tudtak térni munkájukhoz vagy egy munkát imitáló képernyőhöz. A veszély elmúltával aztán lehetett folytatni a játékot. A Boss Screen ennek a mai változata, de ezzel szinte bármihez készíthetünk „egérutat”.

A teendők: készítsünk képernyőmentést az épp aktuális, nagyon hatásos munkaképernyőnkről,

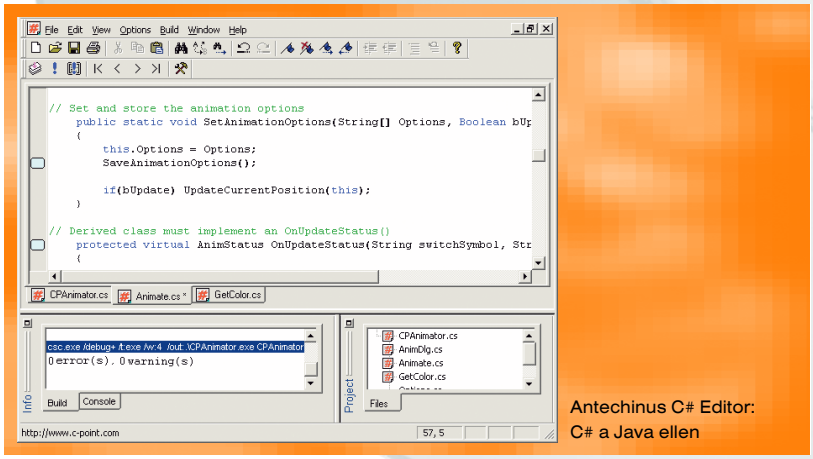

Antechinus C# Editor: C# a Java ellen

majd adjuk meg a kép helyét a Boss Screen programnak. Beállítunk egy gyorsbillentyűt, ikont és már lehet is használni szinte tetszőleges játéknál. Freeware.

● *Antechinus C# Editor 4.2:* \SAC \UTILPROG\CSHARPED.ZIP. A Microsoft a C# nyelvet a Sun Java nyelvre találta ki – válaszul. Kimondottan a C# nyelven fejlesztőket segíti az Antechinus programozói szövegszerkesztő. Használatához telepíteni kell először a .NET Frameworköt. Röviden a jellemzői: automatikusan kapcsolódik a .NET Frameworkhöz, kiemeli a szintaktikai elemeket, mostani verziójában már van Form Class nézőke, végtelen számú mégsem/mégis (undo/redo), alkalmas szintaktikai hiba keresésére, helyfüggő segítséget nyújt, egy gombbal lehet navigálni a dokumentumon belül, nagyon jó az oktatóanyaga stb. 35 dolláros shareware.

● *Rshut Pro 2.6.4.1:* \SAC \UTILTASK\RSHUT264.ZIP. A mai gépek háza és tápja már ATX szabványú, és szoftveres úton is kikapcsolhatók. És egyre több gép kapcsolódik a nethez. A modern hálózati kártyák használhatók távfelügyelethez, a Wake-On-LAN támogatás révén. Jó ötlet e technológiák együttes használata. Az Rshut Pro „minden egyben" szoftver, amivel a hálózatban lévő gépek állíthatók le, indíthatók újra – akár időzítve is. Ha belegondolunk, nagyon jól használható olyan helyi hálózatban, ahol egyes gépek másik helyiségben vannak. Központi helyről a peer-to-peer hálózat minden gépe leállítható. A 15 dolláros regisztrálási díj nem is sok, ha ilyen programra van szükségünk.

● *Examine32 v4.01a:* \SAC \UTILTEXT\32EXAM.EXE. A számítógépet legtöbbet talán szövegszerkesztésre használjuk. Az elkészített dokumentumokban néha keresgélni kell, amit megtehetünk a szövegszerkesztővel – már ha azon a gépen van telepítve egy olyan, amivel az adott dokumentum megnyitható. Ha nincs, jól használható az Examine32 nevű gyors és sokoldalú keresőszoftver. A következő formátumokban keresgélhetünk vele: DOC, RTF, HTML. Akkor sem kell megijedni, ha a szövegfile esetleg ZIP archívumban van, ugyanis azon belül is tud keresni. A kereséshez használhatók logikai kapcsolók (OR, AND, NOT és XOR). Regisztráció nélkül 30 napig teljes képességgel működik, utána 27 USD-t kell fizetni érte.

● *GetSmile 0.966:* \SAC\UTILTEXT \GSML0995.EXE. Az internetes levelezésben, fórumokban, csevegőszobákban az érzelmek kifejezésére már évek óta használunk

GetSmile, a vigyorkirakat

írásjelekből, karakterekből összeállított smileykat. Ezekből már több ezer van, az egészen egyszerűtől a kacifántosig. A GetSmile smileykezelő több ezer különböző arcocskát rejt. Elindítása után több témakörből lehet kiválasztani azokat, amiket szeretnénk beilleszteni az e-mailbe, a fórumra stb. Shareware, 20 USD a regisztrációja.

Tavaszi frissítés

Folytatódnak OS/2-re a kisebb-nagyobb fejlesztések. Az IBM tesztelési FTP oldalán sorra jelennek meg a friss eszközmeghajtók, kernelek és az évek óta 4.61-es verziószámot viselő Netscape Navigatorok frissítései. Ezek rövid tesztidőszak után hivatalos frissítésként jelennek meg.

Sponga Tamás (stom@fw.hu)

A meghajtóprogramoknál különösen az USB-s eszközök területén van nagy mozgolódás. A nyomtatók, egerek, billentyűzetek, hangkártyák stb. mellett az USB portra csatlakoztatható külső tárolókhoz (különféle flash memóriák, merevlemezek stb.) és digitális kamerákhoz jelennek meg meghajtók és segédprogramok.

A Serenity Systems kiadta az eComStation RC1 R5-ös jelzésű előzetesét, sőt már a második javítást (Patch2) is kiadták hozzá. Valószínűleg több RC (Release Candidate) is megjelenik, mert nagyon sok újdonság kerül bele, és a tesztelők visszajelzései alapján csiszolják tovább az operációs rendszert.

Tekintsük át azokat a népszerű alkalmazásokat, melyeknek frissített verziója jelent meg!

A *WarpVision GUI* médialejátszónak nagyon gyakran – rosszabb esetben is 7–10 naponta – jelenik meg újabb frissítése. Eddig AVI, MPEG, ASF, WMA, WMV, VOB, MP3, MOV, QT, RM, RA, RAM, OGG, OGM formátumot képes lejátszani. Legfrissebb verziójába bekerült egy wincodecs nevű könyvtár, amit abban a rendszerben tud használni a WarpVision, amelybe Odint telepítettek.

Egyre kényelmesebb, és tudása is bővült a *Maul Publisher 2.23* DTP-s programnak, melyet Windowsra és OS/2-re fejlesztenek.

Néhány hibát kijavítottak a *WarpIN 1.0.1* telepítőben és az *XWorkPlace 1.0.1* desktopbővítő programban.

Frissültek a *DaniS506* és a *DaniATAPI* alaplapi IDE meghajtók és ATAPI filter.

● *FreeSkin.INF version 1.0:* Michal Pohorelsky nagyon belevetette magát a Neptune Projectbe. Az eddigi termés egy CD, amin a PM123 Audio Player, a lejátszóhoz fellelhető plug-inek, 1750 skin és a szerző honlapjáról származó 58 PDF file található. A CD nem ingyenes, de most Pohorelsky megjelentette a FreeSkin.INF gyűjteményt, ami étvágycsináló a Neptune Project CD-hez – ebben a csomagban 40 ingyenes skin és a hozzájuk tartozó leírások találhatók.

● *Internet Assistant for eComStation:* a német Team OS/2 tagjai fejlesztik a jelenleg beta 4 állapotú programot, melynek végleges változata az eComStation 1.1 része lesz. A program egy varázsló, amivel lépésről lépésre lehet beállítani a neteléréshez szükséges hardvereket (analóg, ISDN modem stb.) és több szoftvert (Safefire PPP, Netscape, Mozilla).

Internet Assistant: netbeállítások lépésenként

● *NFTP 1.72:* új verzióval jelentkezett a több nyelvi változatban – köztük magyarul – fejlesztett FTP kliens. A csomagban kétféle változat található, egy VIO ablakos és egy PM-es. A felülete a jól ismert Norton Commander file-kezelőkhöz hasonlít: egyik ablakban a helyi meghajtó, a másikban a távoli gép. Az NFTP gyakorlatilag mindent tud, amit egy korszerű FTP kliensnek illik tudnia.

● *Pigeon/2 v0.6.0:* az OS/2 és az eComStation NetBIOS-on működő hálózati üzenőprogramja a Network Messaging. Nincs vele semmi baj, de a fejlesztői kicsit túlbonyolították. Ennek a programnak a kiváltására készült a Pigeon/2, amely sokkal egyszerűbben használható, és szintén NetBIOS-on működik.

● *WarpZIP 3.9:* a Windowson népszerű WinZIP OS/2-es megfelelője. A programmal a következő archívokat tudjuk létrehozni és kibontani: ZIP, RAR, ARJ, LZH, TGZ, GZ, WPI és az OS/2 saját Packed formátuma. A programmal bonyolultabb műveleteket is elvégezhetünk: belenézhetünk az archívokba, onnan törölhetünk, illetve bemásolhatunk file-okat.

● *Win95Key 3:* a kilencvenes évek második felében, a Windows 95 kiadása után jelentek meg azok a billentyűzetek, melyekre rákerült néhány kiegészítő billentyű. Ezeket a gombokat az OS/2 alapból nem használja. A Win95Key telepítésével a [Windows], a [Power] és a [Sleep] gomb is megfelelően működik. A program ellenőrzi az APM-et – azaz be- és kikapcsolható a készenléti állapot (ehhez természetesen megfelelő alaplap és tápegység kell).

● *Auto WGet Daemon 1.8.0:* ha sokat töltögetünk a netről, bosszantó, különösen nagy file-oknál, ha a megszakadt letöltést újra kell kezdeni. Az eredetileg Unixról származó wget nagyon jó letöltéskezelő program, de a parancssoros kezelését sokan nem szeretik. Az Auto WGet Daemon ebben segít: a könnyen használható grafikus front-endről a műveletek jó része elérhető. Alapbeállításában is jól használható, de ha változtatni akarunk, akkor egy szöveges .INI file-t kell szerkesztgetnünk. Szerencsére itt is gondoltak a parancssort nem kedvelőkre, mivel jó leírást mellékeltek hozzá, és a szerkesztendő INI file-ban is találunk rövid magyarázatokat.

● *Sslurp! 2.66:* nem mindenkinek adatik meg, hogy sok időt töltsön online a neten. Pedig sokszor előfordul, hogy teljes webhelyeket kellene végigjárni, olvasgatni. Ezt megtehetjük offline is, ha letöltjük az adott oldalt a gépünkre. Jól használható erre a célra és nagyon egyszerűen kezelhető a Sslurp!. A freeware alkalmazással tetszőleges mélységig letölthető egy webhely. Ha már egy meglátogatott weboldalon keressük a változásokat, akkor a program csak az új file-okat, illetve azokat tölti le, melyekben változás történt. Csak HPFS partícióra lehet telepíteni.

Ablakkezelők

Az X rendszer Unixokon és Linuxon is csupán a grafikus felület működéséért felelős. Az ablakok és az asztal (desktop) megjelenítését, a különböző forrógombok kezelését már célprogramok, ablak- és asztalkezelők végzik. A két legismertebb ezek közül a KDE és a GNOME.

Horváth Zsolt

A legfrissebb, 3.1-es KDE Debian csomagok formájában előző számunk CD-mellékletére került – ám kevéssel ez után a GNOME-nak is megjelent a legfrissebb stabil verziója, a 2.2-es. Mostani CD-mellékletünkön ez található.

Mindkét ablakkezelő program több mint egyszerű ablak- és asztalkezelő (desktop manager), az alapfunkciókon túl nagyon sok további programot kapunk a csomagban: webböngészőt, file-kezelőt, különböző rajzolóprogramokat. Vegyük szemügyre közelebbről, milyen programok kerültek a 2.2-es GNOME-ba.

Az első, amellyel találkozunk, a gdm, azaz a grafikus bejelentkezéskezelő. Bár az X rendszernek van saját bejelentkezéskezelője, az xdm, mégis érdemes a gdm-et használnunk, ugyanis rugalmasabban konfigurálható, nemcsak kinézetre, hanem ha több sessionkezelőnk is van, akkor itt kiválaszthatjuk, melyiket kívánjuk használni.

A GNOME felület testre szabásában a Gnome Control Center nyújt segítséget, netkapcsolat felépítéséhez a gkdial programot használhatjuk. Grafikus programként az EOG és a GIMP áll rendelkezésünkre. Az EOG (Eye Of Gnome) csupán egyszerű képnézegető, míg a GIMP (Gnu Image Manipulation Program) – amelyből a legfrissebb fejlesztői verziót kapjuk – valódi képszerkesztő alkalmazás. Akinek van nyomtatója, az tudja igazán értékelni, hogy a GIMP mellett a gimp-print csomag is megtalálható. Ez plug-in a GIMP-hez, nagyon sok nyomtatót ismer. Ha feltelepítjük, jó esélyünk van rá, hogy printerünkből a maximumot préseljük ki. Az eredetileg beépülő modulnak szánt program mára kinőtte magát, így nemcsak a GIMP-pel tud együttműködni, hanem képes beépülni a Ghostview-ba, és használható CUPS alól is.

Korunk divatja: a képernyőkímélő

A képernyőkímélők feladata közismert: ha egy monitoron tartósan ugyanaz a kép látható, a monitor „beég”. Ez ellen védekezhetünk olyan programocskával, amely változtatja a képernyő tartalmát. A legegyszerűbb módszer persze a kép „kikapcsolása”, de ekkor ránézésre nem, vagy csak nehezen dönthető el, működik-e a gépünk. Jobb módszer a látvány változtatása, ami még szép is lehet. A képernyővédő ezenfelül elláthat más feladatot is, például elindulása után már csak jelszóval állítható le, hogy a magára hagyott gépen illetéktelen ne nézelődhessen.

„Flux” képernyővédő

Ezt a két feladatot azért érdemes együtt szemügyre venni, mert a beégés elleni védekezéshez elég elindítani a védelmet akár egyórányi inaktivitás után is, míg a biztonságra törekvés jegyében érdemes lehet akár 5 percre is lemenni.

Ha a képernyővédő a fő feladatát betöltötte, jön a divat: milyen legyen a generált kép, mennyire „csicsás”, mennyire szép, mennyire bonyolult, legyen-e hangja stb. Nos, a http://rss-glx.sourceforge.net címen érdemes körülnézni e témában. A CD-nken is megtalálható az rss_glx-0.7.3.tar.bz file, benne különböző OpenGL-es képernyővédők GLX-es átirataival GNU GPL alatt. Érdemes kipróbálni, mert jó eséllyel találunk közöttük olyat, amelyik elnyeri tetszésünket. A csomag mellett szól az is, hogy jól konfigurálható: ha disztribúciónk az X vagy KDE képernyővédőinek alapbeállítás szerinti könyvtárát máshol szereti látni, mint ahol egyébként lennének, akkor e könyvtárak megadhatók a fordítás előtt futó, konfigurálást végző scriptnek, így nem kell külön időt töltenünk a modulok elhelyezésével.

Vektorgrafikus rajzolóprogram: Sodipodi

A GIMP nagyon jó program, de leginkább pixelgrafikus képeket tud kezelni. Bár sok helyen indokolt az ilyen típusú képek használata, előfordulhat, hogy jó lenne vektorgrafikusan tárolni rajzunkat. A vektorgrafikus ábrázolás jól tűri az átméretezést, nem blokkosodik nagyításkor, kicsinyítéskor nem vesznek el a részletei, illetve az ábrától függően a tárolásához szükséges hely is kisebb lehet – ezért érdemes megismerkedni a Sodipodival. Bár még fejlesztés alatt áll, már nagyon sok művelet elvégezhető benne, érdemes hát kísérletezni vele. Az sem elhanyagolható szempont, hogy natív file-formátuma, a W3C SVG jól használható weblapok készítésekor.

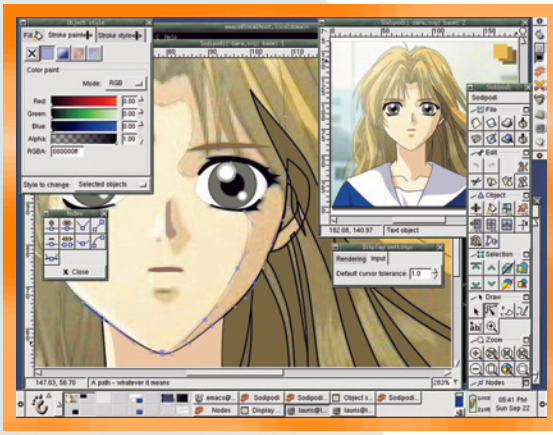

Pixelből vektor – „egyszerű” kis rajz a Sodipodiban

Remake

Általános tendencia a világ programozói között manapság az, hogy egyes programokat sokéves fejlesztés után nulláról újraírnak.

Nagy Lajos (louise@louise.amiga.hu)

Amikor egy programot éveken át fejlesztenek, rengeteg programkód halmozódik fel, ám egyre nehezebb áttekinteni és mind kevésbé felel meg a programozás mai követelményeinek. Ilyenkor egyszerűbb a megszerzett tudás birtokában teljesen elölről kezdve újraírni a programot, mint az esetenként több megabyte-nyi forrást áttanulmányozni és átstrukturálni.

Webböngésző a semmiből

Február végén látott napvilágot a Path webböngésző első publikus verziója. Nem támaszkodik semmilyen előzetes fejlesztésre, nem vesz át kódrészleteket a Mozillából, mint annyi más újdonsült társa, hanem a programozó fogta a HTTP és HTML szabványokat, és elkezdte programkódba önteni azokat kedvenc Amigáján. Így született a linuxos világ Dillója, sőt konzolos társa, a Links is – ezek az aktív fejlesztésnek köszönhetően sebességben messze megelőzik nagy társaikat. Amigán persze kicsit más a kép, a Voyager, az IBrowse és a szabad forráskódú AWeb már tekintélyt szereztek maguknak az évek során, és a maga nemében mindegyik kiforrott program. Bár egy új fejlesztés nem igazán tud ezekkel vetekedni az elkövetkező két-három évben, mindenképpen támogatandó, mert – mint azt a linuxos társadalomban is láthatjuk – ha versenyezni nem is tud a „nagyokkal", felkavarja az állóvizet, és fokozza a versengést.

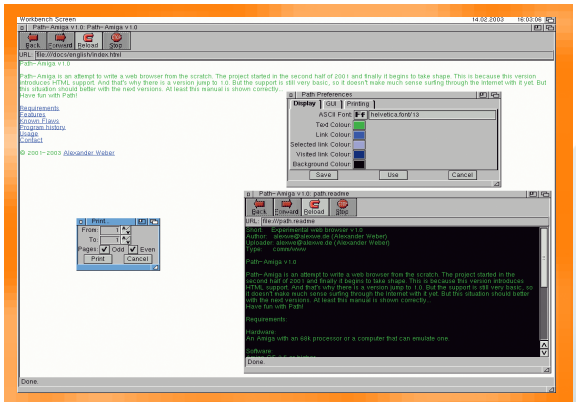

Path: kicsi, gyors, de még van mit csiszolni rajta

A Path jelenlegi állapotában egy mondatban össze lehet foglalni a tulajdonságait, mert a HTTP 1.1-en túl még csak az alap HTML-t tudja megjeleníteni. Reméljük, fejlesztőjének nem megy el a kedve a projekttől, és ha a fejlesztéshez támogatókat is talál, lesz mit tesztelgetnünk az év folyamán...

➪ /amiga/util/Path.lha

PC Card hálózati kártyameghajtók

Immár száznál is több PC Card csatolófelületű hálózati kártyát használhatunk az A600-hoz és az A1200-hoz, köszönhetően a két szabad forráskódú all-in-one meghajtó-programnak. A 3Com gyártmányú kártyák használatáért felelős 3c589 programcsomag immár képes a Macintosh emulátorok (ShapeShifter, Fusion) számára is megosztani a hálózati kapcsolatot, illetve az 1.3-as verzióban több kisebb puffertúlcsordulási hibát is kijavított a programozó.

Újdonság a csomagban a pccard.library használata, ami egy AmigaOS-es dinamikus rendszerkönyvtár a PC Card eszközök egyszerű használatához. Míg a 3Com driver írója a C nyelvet részesíti előnyben (GNU C-vel fordítja a programkódot), addig Harry „Piru" Sintonen az NE2000-kompatibilis kártyák meghajtóprogramját teljes egészében assemblyben írta. Ebből arra gondolhatnánk, hogy ez utóbbi legalább egy nagyságrenddel gyorsabb, de a valóság rácáfol erre... Köszönhetően a GCC kiváló kódjának, illetve a programozó tudásának nincs érezhető különbség az általunk tesztelt Argosy (NE2000) és a 3Com EtherLink III használata esetén az adott gép hálózaton nyújtott sebességében! Mindkét program szabad forráskódú, bárki beszállhat a fejlesztésébe, és a fejlesztők továbbra is várják az észrevételeket a program működésével, illetve a támogatott kártyák típusával kapcsolatban.

➪ /amiga/util/3c589.lha és cnetdevice-1.8b.lha

Ajándék fejlesztőknek

A csoportos programfejlesztés egyik legkiválóbb segédprogramja, a CVS is jelentkezett AmigaOS-re és MorphOS-re készített változattal, méghozzá amennyire lehet, natív formában, ixemul nélküli kiadásban. A CVS (Concurrent Versions System) 1.11.4 teljes kliensimplementáció, a TCP/IP, az SSH és a rezidens állapot támogatásával. Ez a kiadás azonban még nem tudja a szerver módot, tehát Amigánkat (vagy Pegasosunkat) nem tudjuk CVS szervernek használni, viszont bármilyen más szerverhez csatlakozhatunk vele.

A SmallTalk kedvelői egy amigás grafikus felülettel is használhatják rendszerüket, amelyet James T. Steichen készít lassan öt éve AmigaTalk néven. Nem egyszerű implementációról van szó, inkább adaptáció, ami az eredetinél klasszisokkal jobb végeredményt hozott.

Újdonságként említjük meg, bár a verziószámból következtetve szintén nem egy ma elkezdett fejlesztés egyik állomása a CIT, amely integrált C++-alapú fejlesztőeszköz AmigaOS GUI-t használó programoknak. A lényege, hogy rendkívül egyszerűen tudunk ablakokat, gombokat, eseményeket kezelni, amint ezt a readme file-ba beszúrt néhány soros példaprogram is bizonyítja.

Az AmigaE programnyelv kedvelői ismét nagyon frappáns forráskódszerkesztőt kapnak, ezúttal az EvilEdet. Ez a picurka program – amelyhez készítője a forráskódot is mellékeli – megkönnyítheti az E forrású programok készítését. Komoly szintaktikai és kulcsszókiemelőt tartalmaz, közvetlenül képes a forrást átadni a fordítónak stb. Szövegszerkesztői tudása ugyan nem vetekedhet egy GoldED vagy CygnusED kaliberű programéval, de mivel készítője is E nyelven programoz, vélhetőleg az általa készített szövegszerkesztő elsősorban a nyelvi sajátosságokat igyekszik előtérbe helyezni, az általános szövegkezelési tudással szemben.

➪ /amiga/util/cvs-1.11.4.lha; amigatalk.lha; CIT.lha és eviled.lha

Szupersztár vagy!

A szélessávú internet forradalma eddig soha nem tapasztalt módon fogja gazdagabbá tenni az emberek életét, magát a felhasználót állítva a reflektorfénybe, aki átfogó felügyeletet nyer a szórakoztató tartalom testre szabása, beszerzésének módja felett, sőt maga is képessé válik ilyen tartalom előállítására – mondta Kunitake Ando a digitális életmód jövőjéről szólva az idei CES megnyitóján, Las Vegasban elhangzott beszédében.

Kis Endre

A Sony szerint a digitális életmód a szórakoztatóelektronikai készülékek, személyi számítógépek és mobilkommunikációs eszközök egyetlen, átfogó platformra épülő egyetemes, mindenütt és mindenkor elérhető értékhálózatában fog kiteljesedni. Ennek a környezetnek a nyílt szabványok, a digitális audiovizuális és a vezeték nélküli hálózati technológiák mellett a szélessávú internet lesz a fő hajtóereje, középpontjában pedig az újjászülető tévékészülék áll majd. Minderről Kunitake Ando, a Sony elnök-vezérigazgatója beszélt Las Vegasban, az idei International Consumer Electronic Show (CES) fogyasztói elektronikai kiállítás megnyitóján elhangzott előadásában (➪ Média elvitelre – PC Magazin, 2003/3/34). A műsorszám a filmgyártásban és a hanglemezkiadásban is érdekelt vállalathoz méltó és az alkalomhoz illő módon a termékújdonságok mellett előadóművészeket is felvonultatott, Ando mégis úgy fogalmazott, hogy a szélessávú szórakoztatás világában maga a felhasználó lesz a legnagyobb sztár.

A selyemhernyó gubója

Ando szerint a szélessávú internet térhódítása 2003-ban – Dél-Korea és Japán után a világ némely nyugatabbra eső országában, közöttük is elsősorban az Egyesült Államokban – látványos lendületet fog venni. Az ilyen csatlakozást igénylő, audiovizuális tartalom tehát egyre szélesebb körben válik majd hozzáférhetővé, amivel a digitális eszközök gyártói után immár a hanglemezkiadóknak és a filmgyáraknak, a tévé- és rádiócsatornáknak is érdemes számolniuk.

– Olyan korszak küszöbére értünk, amely nemcsak az emberek életmódját, hanem azokat az iparágakat is átformálja, amelyek a fogyasztói elektronika és a szórakoztatóipar égisze alatt elválaszthatatlanul összefonódnak – mondta Ando. – A szélessávú internet forradalma eddig soha nem tapasztalt módon gazdagítja az emberek életét, a felhasználót állítva a középpontba, aki átfogó felügyeletet nyer a szórakoztató tartalom testre szabása, beszerzésének módja felett, sőt maga is képessé válik ilyen tartalom előállítására. A Sony ezért számos gyártóval együttműködve olyan nyílt szabványú, Linux-alapú platform létrehozásán dolgozik, amely megteremtve a személyi számítógépek, a szórakoztatóelektronikai készülékek és a mobilkommunikációs eszközök együttműködését, az otthoni hálózatot felkészíti a szélessávú internet lehetőségeinek kiaknázására. Ezzel párhuzamosan a szerzői jogvédelem alá eső tartalmak forgalmazásában új modelleket kell kidolgoznunk és alkalmaznunk, miközben a másolásvédelem nem korlátozhatja a felhasználót, aki e tartalmakat érthető módon szabadon kívánja mozgatni otthoni hálózatában, hordozni az erre csatlakozó összes eszköz között.

E szélessávú internetre csatlakozó otthoni hálózat középpontjában a Sony elképzelése alapján az újjászülető, mindenütt jelen levő, szolgáltatásgazdag és legfőképp interaktív tévékészülék áll majd.

– A színes tévé történetének első ötven éve csupán a kezdet volt – mondta Ando a televíziózás passzív jellegére utalva.

A tévé további fejlődésének irányát a Sony a CES-en új modellek bemutatásával szemléltette. Az XBR WEGA család két legújabb, széles képernyős tagja, a 30 colos KV-30XBR900 és a 34 colos KV-34XBR900 egyaránt SuperFine Pitch katódsugárcsöves (CRT) technológiát vonultat fel a nagy felbontású, saroktól sarokig torzításmentes megjelenítés érdekében. A 30 colos képátlójú LCD WEGA (KLV-30XBR900) tévékészülék pedig a szintén újdonságnak számító, teljesen digitális adatfeldolgozó rendszer, a WEGA Engine köré épül. Biztonságos csatlakozást lehetővé tevő DVI-HDTV felületének köszönhetően a készülék nagy felbontású folyadékkristályos kijelzője a lakásban tetszés szerint bárhol felfüggeszthető.

E tévék a Sony idén tavasszal forgalomba kerülő Vaio RoomLink Network Media Receiver médiaátjárója révén az otthoni – vezetékes vagy vezeték nélküli – hálózaton keresztül összeköthetők az erre alkalmassá tett Vaio személyi számítógépekkel és hifitornyokkal, nem utolsósorban az igazi újdonságnak számító Cocoon digitális videofelvevővel. A Sonynak ez a selyemhernyógubóról elnevezett, Linux-alapú készüléke úgyszólván önmagában megtestesítené a gyártó digitális életmódról szőtt jövőképét, ha ebben a koncepcióban különálló eszközök egyáltalán szóba jöhetnének.

A Cocoon ugyanis lényegesen több, mint a videomagnót felváltó, digitális videorögzítő berendezés: az otthoni hálózatra csatlakoztatva a felhasználó tévénézési és zenehallgatási szokásai alapján következtet tulajdonosának érdeklődési körére, akit képes aktívan segíteni a figyelemre számot tartó tartalmak felkutatásában, későbbi megtekintés vagy -hallgatás céljából történő felvételezésében, illetve megvásárlásában.

A Cocoon ekképpen a szórakoztatóelektronikai eszközök új nemzedékét, a digitális csúcstechnológia, a fejlett webszolgáltatások és a mesterséges intelligencia szerves egységét képviseli. Megjelenésének

Clié PEG-NZ90: szórakoztató kéziszámítógép, többek között 2 megapixeles digitális kamerával

pontos dátuma még nem ismeretes, de a Sony 2003 folyamán piacra kíván vele lépni.

Kék sugár és álomrobot

Hogy a felhasználók az értéktermelő selyemhernyót vagy a magánéletüket rágó férget látnák-e egy Cocoon-szerű, szokásaikat elemző, intelligens készülékben, azt a piaci fogadtatás majd megmutatja. A jövő televíziózásának azonban nem kell feltétlenül orwellivé válnia. A Sony elképzelése nyomán a tévé-csatornák ugyanis ideális esetben olyan szolgáltatókká alakulhatnak át, amelyek képesek az egyes előfizetők ízléséhez igazított műsort összeállítani, akár azok jellemző napi időbeosztását is figyelembe véve. Az ehhez szükséges műsorszerkesztést ugyanis maguk az előfizetők, illetve a preferenciáikat ismerő és a tévécsatornák – sőt netes rádióadók, webportálok és más online kiadványok – archívumaiban böngésző, Cocoon-féle eszközök végeznék el, létrehozva egy szórakozást és tájékozódást egyaránt szolgáló, testre szabott személyi metacsatornát.

Handycam DCR-DVD200: az első, közvetlenül DVD-re író camcorder

A televíziózás utópiájából azonban térjünk vissza azokhoz a digitális eszközökhöz, amelyek szintén pódiumra léptek Kunitake Ando nyitóbeszéde során, és a Sony többnyire már forgalmazza is őket, legalábbis a világ némely térségében.

Ha a Cocoon önmagában megtestesíti a Sony jövőképét, úgy azt az új Clié PEG-NZ90 digitális személyi titkár – a szó szoros értelmében is – kézzelfoghatóvá teszi. A Sony kéziszámítógép-családjának legújabb tagját ugyanis a szórakoztatásra legalább annyira felkészítették, mint a munka hatékonyságának növelésére. Kategóriájában egyedülálló, 2 mega-pixeles (1600x1200 képpont), autofókuszos digitális kamerája kétszeres zoomolásra képes, három különböző fokozatra állítható villanófénnyel is felszerelték, szolgáltatásai között pedig a vörösszem-effektus kiküszöbölése és az időzített önkioldás is szerepel. Az elkészült felvételek a PEG-NZ90 – felnyitható, majd á la tábla-PC kifordítva a billentyűzetre visszahajtható – fedőlapjába épített nagy felbontású, 320x480 képpontos színes LCD-n nemcsak megtekinthetők, hanem szerkeszthetők is a Clié Photo Editor programmal. A videoklipek rögzítéséhez aligha elegendő 16 Mbyte-nyi belső tárolókapacitás a Sony Memory Stick memóriakártyáival tág keretek között bővíthető. (A Memory Stick Pro család 1 Gbyte-os tagja Magic Gate fantázianéven szintén az idei CES-en mutatkozott be, Európában 2003 áprilisában kerül forgalomba.) A Palm OS 5 operációs rendszert futtató, 200 MHz-es Intel XScale processzoros kéziszámítógéphez a már említett képszerkesztő mellett a Sony egy sor további multimédia alkalmazást fejlesztett. A Clié Viewer, Album, Movie Player és PhotoStand alkotta palettát MP3-lejátszó, sztereó rádió és univerzális távirányító teszi teljessé. A Bluetooth és Wi-Fi (802.11b) vezeték nélküli hálózati csatlakozásra egyaránt alkalmas NZ90-es HotSync adatszinkronizáló és akkumulátortöltő bölcsőjén AV és USB port is helyet kapott, így a Cliével rögzített felvételek és a rajta tárolt más dokumentumok tévéképernyőn is megtekinthetők, illetve PC közbeiktatása nélkül kinyomtathatók.

Sony Dream Robot: a szélessávú tájékoztató-szórakoztató hálózat humanoid interface-einek őse

A Clié PEG-NZ90 szolgáltatásaival összhangban 800 dolláros árát tekintve is a felső kategóriát képviseli: az Egyesült Államokban február végétől kapható, európai forgalmazásának kezdetéről egyelőre nincs információ. A Sony azonban ezzel egy időben – szintén Észak-Amerikában – piacra dobta a Clié család képrögzítésre nem, de képnézegetésre és zenelejátszásra alkalmas tagját, a 300 dolláros PEG-SJ33 modellt is, amelynek csomagjában a walkmenekhez hasonlóan fülhallgató és vezetékes távirányító található.

Kunitake Ando a „mindenre kész" szórakoztató digitális személyi titkárok új termékosztálya mellett nyitóbeszéde során bemutatta a világ első, közvetlenül DVD lemezre rögzítő camcordereit, valamint a kategóriájukban szintén úttörőnek számító, a rivális DVD-RW és DVD+RW formátumot egyaránt támogató otthoni, illetve asztali és mobil Vaio számítógépekbe épített DVD-írókat. A Handycam DCR-DVD100 és DCR-DVD200 8 cm átmérőjű mini-DVD-re ír, amelyet a legtöbb PC és otthoni lejátszó is gond nélkül olvas, és ezt a médiumot a Sony PlayStation 2 játékkonzolának újabb modelljei is támogatni fogják. A számítógépekbe épített Dual RW lejátszók pedig a DVD+RW, DVD+R, DVD-RW, DVD-R, DVD-ROM, CD-R és CD-RW formátumú adathordozók támogatásával a fogyasztók által rögzített felvételek hordozhatóságát, frusztrációktól mentes, szabad megoszthatóságát hivatottak elősegíteni. Ezekben a termékcsaládokban a későbbiekben olyan modellek jelennek meg, amelyek a 405 nm hullámhosszú kék (ibolya) lézert használó Blu-ray Disc technológiát támogatják – amint a Sony és további nyolc gyártó által fejlesztett, 27 Gbyte tárolókapacitású DVD-szabvány piacra éretté válik.

A Sony mindenütt és mindenkor elérhető, szélessávú szórakoztató értékhálózatát a vágy fent ismertetett tárgyai és a film-, illetve hanglemezstúdiók termése mellett olyan netes szolgáltatások teszik teljessé, mint az ImageStation és a Music Club portálok, valamint az Everquest nagyon sok szereplős online játék virtuális világa.

Mindennek Kunitake Ando időrendben utolsóként porondra lépő, de talán legnagyobb várakozással övezett vendége, a Sony Dream Robot (SDR) kölcsönözhet a nem is olyan távoli jövőben emberi arcot. Az Egyesült Államokban az idei CES-en debütáló, humanoid és autonóm szórakoztató robot prototípusa amellett, hogy sík, egyenetlen és lejtős terepen egyaránt képes két lábon járni – ha mégis egyensúlyát veszítené, talpra állni –, táncol és énekel is. Még ennél is megdöbbentőbb mutatvány, hogy az arcvonások alapján tíz személyt ismer fel, bizonyos keretek között értelmezi az emberi beszédet, szótárát tanulás útján bővíti, sőt szavak és mozdulatok révén megnyilvánulásai az érzelmek kifejezéséig terjednek.

Mindent egy lapkára

Az Intel San Joséban megrendezett idei tavaszi fejlesztői konferenciája a technológiák összefonódásának – a vezeték nélküli kommunikáció és a nagy számítási teljesítmény egy lapkára hozásának – jegyében telt. Bemutatkozott mobiltelefonokba szánt processzor, és fordulópontnak számító bejelentések hangzottak el többek között az asztali és a noteszgépekbe fejlesztett processzortechnológiák különválásáról, a PC-kártyák egységesítéséről és a 65 nanométeres gyártás távlatairól.

Kis Endre

Gordon Moore, az Intel egyik alapító tagja és jelenlegi tiszteletbeli elnöke, aki az általa megfogalmazott összefüggésnek köszönhetően a technológiai ágazat egyik legismertebb személyiségévé, élő legendává vált, egy héttel a vállalat tavaszi fejlesztői tanácskozása, az Intel Developer Forum Spring 2003 előtt szintén a nyugati parton, a San Franciscóban megrendezett IEEE International Solid-State Circuits Conference közönsége előtt mondott beszédet. (Az Institute of Electrical and Electronics Engineers az egyesült államokbeli elektromérnököket tömörítő két elődszervezetből jött létre, számos rendezvénye közül az itt említett a nyomtatott áramkörök, a lapkára integrált rendszerek tervezésével foglalkozik minden évben.) A ritkaságszámba menő nyilvános szereplés alkalmával Moore egyebek mellett annak a véleményének adott hangot, hogy bár az egy lapkára integrálható tranzisztorok száma nyilván nem nőhet exponenciálisan az idők végezetéig, a jelenlegi szilíciumtechnológia fejlődése előtt a töretlen lendületű növekedés még legalább egy évtizede nyitott.

A szilícium útja

Moore szavait a tavaszi IDF bejelentései és demói – a következő pár évre szólóan legalábbis – meggyőzően visszhangozták. A rendezvényen már kész termékként szerepelt az egy héttel korábban bemutatott, mobilkommunikációs eszközökbe szánt PXA800F processzor, amely nagy teljesítmény és alacsony energiafelvétel mellett a lapkára integrált vezeték nélküli internetelérést testesíti meg. Miként Gadi Singer, a Wireless Computing and Communications csoport alelnöke és az Intel PCA Components csoportjának igazgatója előadásában elmondta, a Manitoba fedőnéven fejlesztett, Intel XScale technológiás processzor 312 MHz-en fut, 4 Mbyte integrált (on-chip) flash memóriát és 512 Kbyte SRAM memóriát tartalmaz. Emellett a parányi lapkán helyet kapott egy 104 MHz-es jelprocesszor is, amely az Intel MicroSignal architektúrájára épül, és 512 Kbyte flash memória, valamint 64 Kbyte SRAM tartozik hozzá.

A PXA800F mobilprocesszor tehát egyetlen lapkára integrált teljes rendszer. Az Intel 2003 harmadik negyedében kezdi szállítani a fejlett audiovizuális képességekkel felruházott MMS mobiltelefonok és kommunikátorok gyártóinak – a termékfejlesztések azonban már jelenleg is zajlanak, és a tavaszi fórumon a Microsofttal közösen az Intel is bemutatott egy Windows Smartphone platformon futó prototípust.

Március derekán, mire e sorok közzétételre kerülnek, az Intel Pentium-M néven már be is mutatta új – Banias fedőnéven ismert – noteszgép-processzorait, amelyeket az alapoktól újratervezett, és mostantól az asztali gépekbe szánt processzorokétól jelentős mértékben különváló evolúciós ágon fejleszt tovább. A Pentium-M CPU-kat elsősorban a szerény energiaigény mellett nyújtott nagy teljesítményre és a vezeték nélküli hálózati környezetre hegyezték ki az Intel mérnökei. Az első változatok órajele 900 MHz és 1,6 GHz közötti lesz – alacsonyabb az eddig megszokottnál, de ez nem a teljesítménycsökkenés, hanem az újfajta felépítés jele.

Anand Chandrasekher, az Intel Mobile Platforms csoportjának alelnöke és társigazgatója elmondta, hogy az őszi IDF-en bejelentett Intel Centrino mobiltechnológiára épülő, 1,6 GHz-en futó noteszgépek nagyobb teljesítményt és hosszabb akkumulátoros üzemidőt biztosítanak, mint a 2,4 GHz-es Intel Pentium 4 Processor-M noteszgépek – amit a széles körben elterjedt PC-s szoftveralkalmazásokat futtató tesztek támasztanak alá. Az Intel Pentium-M processzor az Intel 855 lapkakészlettel és Intel Pro/Wireless 2100 hálózati vezérlővel egyben az Intel Centrino mobiltechnológia alkotórésze.

Gadi Singer alelnök kezében a mobiltelefon és a kéziszámítógép képességeit ötvöző PXA800F processzor

Az év második felében megjelenő, asztali gépekbe szánt Prescott processzor lesz az Intel 90 nm-es gyártási technológiájának az első, kereskedelmi

forgalomba kerülő terméke. Elhangzott, hogy a 3,5 GHz körüli órajellel színre lépő, a LaGrande biztonsági technológiát is támogató Prescottban funkcionálisan továbbfejlődik majd az Intel Hyper-Threading technológiája és NetBurst mikroarchitektúrája, és olyan újdonságok is megjelennek benne, mint a 800 MHz-es előoldali busz (FSB), valamint az 1 Mbyte-os másodszintű gyorsítótár.

Szintén a második félévben a Prescott mellett forgalomba kerül az Intel Centrino mobil mikroprocesszor-család második – már a 90 nanométeres technológiával készülő – nemzedéke, amelyet egyelőre Dothan fedőnéven tartanak számon. A második generációs Intel Centrino mobil mikroprocesszor-család nemcsak nagyobb frekvenciákon működik majd, mint elődje, hanem számos architekturális újdonságot is felvonultat, tovább növelve a noteszgépek teljesítményét és mobilitását.

A szerverekbe szánt processzorok fejlődésének útját a soron következő Itanium processzorok jelzik – a nyáron megjelenő 1,5 GHz-es Madison, a penge kiszolgálókhoz fejlesztett Deerfield, és a csak jóval később, 2005-ben esedékes Montecito, amelynek két processzormagja és egymilliárd tranzisztora lesz.

Nem utolsósorban az Intel a tavaszi IDF során három hálózati processzort is bejelentett az otthoni, valamint a kis- és középvállalati felhasználók számára. Az Intel XScale technológiájára épülő IXP420, IXP421 és IXP422 processzorok integrált adat-, hang- és biztonsági szolgáltatásokat nyújtanak vezetékes és vezeték nélküli hálózatban, a költségérzékeny környezetben futtatott teljesítményigényes alkalmazásokhoz. Ez év júniusa és szeptembere között kerül sor lépcsőzetes bevezetésükre.

Mérföldkövek hegyekben

A nagy teljesítményű mikroprocesszorok mellett 2003 első félévében az Intel bemutat két új lapkakészletet is. A Canterwood támogatja a Hyper-Threading technológiát, és többek között olyan új képességekkel bír majd, mint a kétcsatornás DDR400 memóriakezelés, a nagy sebességű, 800 MHz-es rendszersín, az AGP 8x, valamint a beépített Serial ATA/RAID vezérlő. Az Intel ígérete szerint a felhasználók a Canterwood-alapú platformokkal hozhatják majd ki a legnagyobb teljesítményt a Pentium 4 processzoros asztali PC-kből.

A Springdale lapkakészlet ugyanakkor emelt szintű termelékenységet, stabilitást és megbízhatóságot fog nyújtani a vállalati asztali PC-kben: az Intel új generációs, beépített grafikus vezérlője, szoftveres RAID, a Gigabit Ethernet hálózati teljesítményt növelő új architektúra, kétcsatornás DDR400 memóriakezelés, valamint az Intel Stable Driver nevű technológiája emelkedik ki jellemzői közül.

Az Intel arról is beszámolt, hogy a PCI Express technológia 2004-től jelenik meg termékeiben, beleértve a vállalati, asztali és mobil gépekbe szánt lapkakészleteket és platformokat, hálózati processzorokat, hálózati elemeket és tárolóalrendszereket. A PCI Express architektúra nagy sebességű és általános célú soros I/O összekapcsolás – egységesítő szabványként, az I/O kapcsolatok platformon belüli konszolidálása céljából hozták létre. Specifikációját 2002 júliusában tette közzé a több mint 800 tagot tömörítő PCI-SIG ágazati fórum.

Az IDF a Serial ATA 1.0 és a Serial ATA II specifikációval kapcsolatos bejelentéseknek és demóknak is helyszíneül szolgált. Az érdeklődést csak fokozta, hogy a Serial ATA II Working Group és a SCSI Trade Association (STA) januárban megállapodott a Serial Attached SCSI rendszerszintű kompatibilitásáról a SATA merevlemezekkel, ami példátlan konfigurációs lehetőségeket fog teremteni úgy a gyártók, mint az információtechnológiai szakemberek számára. A két csoport szintén 2004-re várja az első rendszerek megjelenését.

Ugyanitt a PCMCIA is fordulópontot jelentő bejelentést tett: Newcard néven olyan PC Card specifikációt fejleszt, amelynek köszönhetően a jövőben az asztali és a noteszgépekben ugyanazok a bővítőkártyák lesznek használhatók. A Newcard a fejlett soros I/O, az USB 2.0 és a PCI Express technológiát támogatja, és gyakorlatilag az összes neves gyártó felsorakozott mögötte – megjelenését 2004 második felére tervezik.

Louis Burns, az Intel Desktop Platforms csoportjának alelnöke és társigazgatója – a vállalati felhasználók érdeklődésére számot tartó és a lapkakészletek életciklusával kapcsolatos Granite Peak program mellett – bemutatta az Intel Digital Home, azaz digitális otthon nevű projektje által felölelt fejlesztéseket is. Az Intel Statesboro fedőnevű referenciaplatformja alapján az OEM-ek és az alaplapgyártók az év hátralevő részében olyan PC-ket fejleszthetnek, melyek a tévékészülékekkel és a hifitornyokkal összekötve vezetékes és vezeték nélküli otthoni hálózatokban egyaránt képesek digitális képek, videók és zeneszámok megosztására. Kimondottan a vezeték nélküli videoközvetítés és -rögzítés célját szolgálja a Powersville fedőnevű platform, amely várhatóan 2004-ben jelenik meg a PC-k szolgáltatásainak sorában. Mindezt megelőlegezendő, Burns közönsége már láthatta is a Linksys – szintén az Intel referenciaterve alapján készült – digitálismédia-csatolóját, amellyel Wi-Fi vezeték nélküli hálózaton osztható meg a digitális tartalom az egész lakásban.

Louis Burns alelnök a digitális otthon áldásait szemlélteti

* * *

Ennyi fejlesztés láttán és fedőnév hallatán felesleges idézni az Intel vezérigazgatója, Craig Barrett szavait, aki szerint az IT-ágazatot a technológia fejlesztése fogja kivezetni a hullámvölgyből. Az Intel a maga részéről már az idén induló 90 nm-es gyártótechnológiát 2005-ben felváltó 65 nm-es gyártáshoz szükséges maszkkal is elkészült. A szélessávú internet, a rajta keresztül elérhetővé tehető tartalom digitalizálása és a harmadik generációs mobilkommunikáció egyaránt itt és most történik, Barrett szerint olyan hajtóerőt képviselve, amely előbb-utóbb fellendüléshez fog vezetni.

Az Intel első embere kitért arra, hogy az előrejelzések szerint 2005-2006-ra a netezők száma eléri az egymilliárdot, az internet elérésére használt eszközöké pedig ennek kétszeresét. Ugyanakkor arra is emlékeztetett, hogy mintegy 180 millióra tehető a három évnél idősebb – Windows 95-öt vagy Windows 98-at futtató, a Microsoft támogatását 2003 után már nem élvező –, elavult PC-k száma, amelyeket felhasználóik kénytelenek lesznek lecserélni.

Terméket nemcsak előállítani, hanem eladni is tudni kell.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Dolby mindenütt

C-Media

Már nemcsak az Nvidia nForce lapkakészlet különleges déli hídjának kiváltsága a Dolby Digital kódolás és dekódolás. A napokban a C-Media is bejelentette saját megoldását, amely az nForce-nál megismert képességekkel rendelkezik. A C-Media nevét talán kevesen ismerik, ám a cég hangvezérlői széles körben elterjedt alaplapi eszközök. A fizikai rétegért felelős CMI9739 nem olyan erős, mint az Nvidia MCP-je, a Dolby Digital kódolást szoftveresen végzi el. Ennek köszönhetően az S/PDIF digitális kimeneten megjelenő jelet külső DSP-vel és DAC-kal (Digital to Analog Converter) is feldolgoztathatjuk, ezzel jóval jobb hangminőséget érve el. A C-Media szerint a processzorterhelés meglehetősen alacsony és a kódolásból adódó hangkésés (csúszás) észrevehetetlen. A szoftveres megvalósítás minden bizonnyal remekül sikerült, amire a Dolby Laboratories szigorú követelményrendszere a garancia. Természetesen ez a Dolbynak fizetendő licencdíjak miatt növeli a költségeket, ám hogy ez mennyire befolyásolja a CMI9739-cel szerelt alaplapok árát, még nem ismeretes.

Térbeli csipogó

➪ www.cmedia.com.tw/product/CMI9739.htm

Az AMD első fellépése

AMD

A mostanában anyagilag gyengélkedő AMD-nek sikerült fennállása óta először meghódítania Hollywoodot. Ebben a marketingszempontból fontos lépésben a Rhythm & Hues és az Angstrom Microsystems volt a segítségére. A 20th Century Fox kiadásában megjelent DareDevil filmben látható különleges effektusokat a Rhythm & Hues csapata AMD Athlon MP processzoros Angstrom Microsystems gépeken készítette. A Delta500 típusú gépek nagy számítási teljesítményére leginkább a főhős megjelenítésénél volt szükség. A Ben Affleck megformálta vak szuperhős által „érzékelt" világ többnyire számítógéppel generált animáció.

Arról nem szól a hír, hogy a továbbiakban egyre több filmhez alkalmaznának AMD-alapú rendszereket, mindenesetre a debütálás megtörtént, már csak további filmekre van szükség, abból meg akad néhány Hollywoodban.

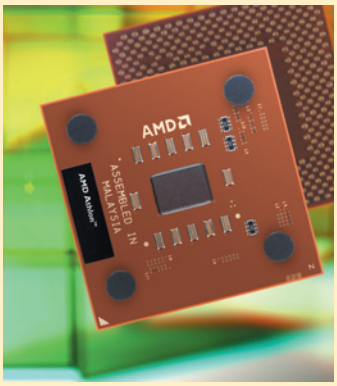

AMD goes to Hollywood

➪ Athlon MP: www.amd.com/us-en/Processors/ProductInformation/0,,30_118_756_6291,00.html

A következő Xbox

Microsoft

Mivel a 2004–2005-ös megjelenés még elég távoli, így kevés konkrétumot lehet tudni a Microsoft játékkonzoljának következő generációjáról – egyelőre Xbox Next vagy Xbox 2 néven emlegetik. Az biztos, hogy a következő Xbox még jobban elmossa majd a játékkonzolok és a PC-k közötti határt – például vezeték nélküli netkapcsolatra lesz képes, valamint video- és képszerkesztési lehetőségeket is beleépítenek. A Gameindustry.biz feltételezései szerint lehetséges, hogy a Microsoft az Xbox következő változata előtt még kívülbelül átalakítja a jelenlegit. A feltételezések főként az Internet Explorer böngésző és a Windows Media Player beépítéséről szólnak, továbbá nagyobb merevlemezt és gyorsabb CPU-t kapna a ráncfelvarrott Xbox. Pletykák szólnak egy noteszgép jellegű, saját kijelzővel ellátott változatról is. Az idei E3 kiállításon talán már találkozhatnak egy-két újítással a hardcore játékosok.

Alaplapi op'rendszer

Phoenix

Csak kevés felhasználó van tisztában azzal, milyen BIOS hajtja alaplapját. Pedig az, ahogy neve is mutatja (Basic Input Output System – alapvető be- és kimeneti rendszer), nagyon fontos szerepet tölt be a biztonságos és gyors működésben.

A Phoenix Technologies, az egyik legnagyobb BIOS szoftverkészítő cég legújabb fejlesztéseinek köszönhetően talán ismertebbé válik a neve. A cME olyan kiegészítő rendszer, mely lehetővé teszi különféle programok BIOS-ba illesztését. A Phoenix cME segítségével olyan rendszer-helyreállító és karbantartó programokat készíthetnek az alaplapgyártók, melyek operációs rendszertől függetlenül is működőképesek. Albert E. Sisto, a Phoenix vezetője szerint az operációs rendszertől független netezés sem lehetetlen az új technológia segítségével. A cME már készen van, megjelenése az alaplapgyártók gyorsaságától függ.

➪ www.phoenix.com/en/about+phoenix/investors/news+releases/2003/feb+17,+2003.htm

Ötöst kap a PowerPC

IBM

Az elmúlt hónapban az IBM kutatólaboratóriumában jelentős eredmények születtek. A fejlesztőknek sikerült elindítaniuk az első Power5 processzort.

A jelenlegi ásznál, a Power4 processzornál az új CPU mintegy négyszer gyorsabban futtatja a programokat. Az első tesztek során csak gépi kódban írt szoftvereket futtattak a kísérleti rendszeren, ám mára Linuxot is tudnak futtatni vele a fejlesztők.

A processzor fontos újításokat tartalmaz – 0,13 mikronos gyártástechnológiával készül, 64 bites architektúrájú, és a Hyper Threadinghez hasonló, ám az IBM szerint jóval hatékonyabb párhuzamos kódvégrehajtási rendszer is erősíti az új architektúrát. A kiegészítő utasításkészleteket és hardveres gyorsításokat Fast Path névvel illetik – ezek képesek például kommunikációs és Ethernet-rutinokat, valamint a virtuális memóriakezelést is hardveresen felgyorsítani. A processzor hibajavító technológiákat is tartalmaz.

A 2004-ben piacra kerülő processzor a régebben Armada néven, ám manapság már Squadronként emlegetett Unix-alapú szerverben debütál. Jövőre a Power5 processzorból akár 64-et is belepakolhatunk az eServer p60 Regatta utódjába. Nem sokkal ezután számíthatunk az asztali gépek piacán való megjelenésére is.

A CD-írók alkonyán

Yamaha

A PC-s berkekben minőségi CD-íróiról ismert Yamaha befejezte meghajtóinak gyártását, döntését a CD-újraírók csökkenő árbevételével indokolta. A cég utolsó CD-újraírója, a CRW-F1 rengeteg extraszolgáltatást kínál vásárlóinak, például a zene hangminőségét javító Advanced AudioMaster vagy a DiscT@2 nevű technológiát – utóbbi az író lézernyalábbal képes a lemez feliratozására. Szerencsére a cég nem hagy fel az optikai meghajtók fejlesztésével és gyártásával, mindössze a technológiai fejlődéshez igazodva áttér DVD+R/W meghajtók gyártására. A Yamaha elismert név a szakmában, ami igazán jól jön a „+R/W"-t támogató szövetségnek – Philips, Sony, HP stb. Arról egyelőre nem tudni, hogy a Yamaha maga fejleszti ki saját mechanikáját és elektronikáját, vagy mástól fogja vásárolni DVD-meghajtóinak belsejét.

Az utolsó harcos

Késik a váltás

Platform Conference 2003

A februári Platform konferencián a vezető világcégek az egyik legégetőbb kérdésben megállapodásra jutottak. Egyöntetűen kijelentették, a fogyasztók még nem készültek fel a DDR2 típusú SDRAM rendszermemóriák bevezetésére. A piacon épp hogy megjelentek a DDR400-as (PC3200) modulok, tehát még nincs itt a váltás ideje. A DDR2 eredetileg 2003 végére, 2004 elejére előirányzott megjelenését a gyártók a legnagyobb egyetértésben 2005-re tolták. Ez a csúsztatás a videokártyákon alkalmazott memóriák típusát nem érinti, ezen a piacon a 2003. év az első, amit az Nvidia GeForce FX jól mutat.

A manapság legnépszerűbb DDR333 és a sokkal gyorsabb, ám egyelőre tesztváltozatban leledző DDR2 között az űrt a DDR400 hivatott kitölteni, mely már most is kapható. Hamarosan várható, hogy a JEDEC is elfogadja hivatalos szabványként a DDR400-at.

Az AMD-től sokan kérdezték, várható-e 400 MHz-es Barton magos Athlon XP processzor. A cég nem tagadta, de nem is erősítette meg egyik pletykát sem. Beszélt azonban a HyperTransport 2.0-ról, amely jövő év elején jelenik meg. A fizikai adatátvitelt 3–5 Gbit/s között állapították meg, ami 16 bit szélességű buszrendszer esetén 20 Gbit/s-nak, 32 bitesnél pedig 40 Gbit/s-nak felel meg. A jelenlegi HyperTransport 32 bites busz esetén maximálisan 1,8 Gbit/s-ra képes. A technológiából az idei év végéig elkészítenek egy optikai változatot is.

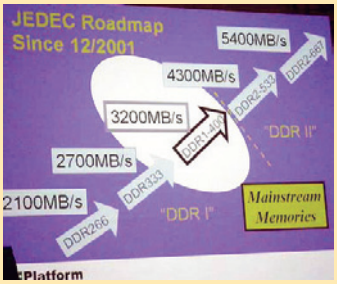

DDR2 – ej, ráérünk arra még?

Az A-tól nem lesz jobb

Via

A pletykák szerint áprilisban számíthatunk az első Via KT400A jelű lapkakészlet felbukkanására. Az Athlon XP processzorokhoz készített lapkakészletek között tudásban és sebességben jelenleg egyértelműen a nForce 2 a legjobb – de a Via KT400 a legelterjedtebb. Nos a Via új lapkája nem veszi fel a versenyt az Nvidiáéval, csupán ráncfelvarrásokat tartalmaz. Az előzetes pletykák hamisnak bizonyultak, kihagyták belőle a kétcsatornás memóriavezérlőt, a lapka csupán hivatalosan is támogatja majd a DDR400 memóriaszabványt. A Via KT400A mellé déli hídnak már a VT8237 kerül, amiben 4 Serial ATA-t kezelni képes, RAID-et támogató IDE vezérlő és nyolcportos USB 2.0-s hub az újdonság. A hivatalosan meg nem erősített 400 MHz-es Athlon XP processzorok támogatásában még reménykedhetünk.

A Via régebbi stratégiájába belepasszol a ráncfelvarrott lapkakészlet kiadása, miszerint fokozatosan váltja fel a régebbi termékeit, észrevehetetlenül magasabb áron.

➪ www.via.com.tw/en/apollo/kt400.jsp

A cég, amely vörös fába vágta a fejszéjét

Rambus

A Rambus cég RedWood fedőnevű technológiája rendkívül komoly teljesítményadatokkal büszkélkedhet. A párhuzamos elven működő buszrendszer minimálisan 400 MHz-es frekvencián üzemel, amit akár 6,4 GHz-ig is fel lehet tornázni. A processzor–chipkészlet vagy egyéb chip–chip kapcsolatra alkalmas technológia alacsony válaszidőkkel, kis fogyasztással, FlexPhase nevű időzítéskalibráló áramkörrel, teljes körű kompatibilitással és alacsony árral kecsegtet. A RedWood egyik fő erénye a nagy rugalmasság – szinte bármilyen frekvencián bármilyen feszültségszintet képes villámgyorsan közvetíteni.

Másik erőssége a kompatibilitás: a legtöbb, ma piacon lévő, illetve a jövőben megjelenő buszrendszerrel kompatibilis. Ilyen például a HyperTransport, az SPI-4 és a RapidIO.

➪ www.rambus.com/products/redwood

Fürge, de kis étkű

Motorola

A Motorola bejelentette az 1,3 GHz-es órajelű, MPC7447 és MPC 7457 típusjelű PowerPC G4 processzorait. A két új, 0,13 mikronos csíkszélességű lapka rézhuzalozással, illetve Silicon on Insulator (SOI) technológiával fog készülni. A 32 bites RISC magvú lapkák SIMD (Single Instruction Multiple Data) 128 bites vektoros számítási egységgel és teljes SMP (symmetric multiprocessing) támogatással bírnak. Mindkét processzor 1,3 volt feszültséggel üzemel, miközben fogyasztásuk 10 watt alatti. A Motorola elsősorban olyan beépített eszközökbe ajánlja a két új lapkát, ahol a teljesítmény mellett, vagy akár azon is túl fontos az alacsony fogyasztás. Az első mintapéldányok elkészültek, a nagyobb szállítmányok a negyedik negyedévben várhatók.

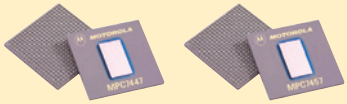

Vajon mi lehet a különbség?

A gépépítés magasiskolája

Gundam

Roppant furcsa „sufnituningba” kezdett egy japán számítógép-megszállott.

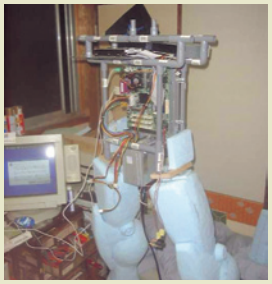

A sebesség növelése helyett inkább a kinézetre fektette a hangsúlyt, így készült el a számítógéprobot a népszerű rajzfilmsorozat, a Gundam mintájára. Az ember nagyságú, 185 cm magas felépítmény szíve teljesen hétköznapi AMD-s processzor, amely ugyancsak hétköznapi rendszerben üzemel. A robotot a belőle kilógó kábelekkel lehet működtetni, ugyanis monitort nem tartalmaz a test. Érdekes elgondolás, de aligha ez lesz a számítógépek jövőbeli megjelenési formája.

Én lenni számítógép

➪ http://www4.justnet.ne.jp/%7Ekat/pc/rx-78pc/rx-78pc.htm

Enyém a vár, tiétek a...

Intel, SiS, ALi

Az Intel második negyedévben megjelenő 3,2 GHz-es Pentium 4 processzora 800 MHz-es rendszerbusszal fog működni. Ezzel egy időben jelenik meg az új rendszerbuszhoz igazodó Intel 865PE, 865G és 867P lapkakészlet.

Az Intel most szokatlan kijelentésekkel sokkolja a jövőbeni felhasználókat, illetve az ismert lapkagyártó cégeket – név szerint a SiS-t és az ALi-t. A cég ugyanis húzza-halasztja a 800 MHz-es rendszerbuszhoz kapcsolódó licencek kiadását, így a SiS és az ALi nem tudott megjelenni az idei Intel Fejlesztői Fórumon saját alaplapi lapkakészlettel – igaz, ezek már (állítólag) készen vannak, de a hiányzó szerződések miatt nem mutathatják be őket.

A vak is láthatja, a licencek visszatartásának az az oka, hogy az Intel tovább kívánja növelni a jelenlegi, több mint 60%-os részesedését a Pentium 4-es alaplapi lapkakészletek piacán. A vásárlók nagyjából 20%-át a SiS látja el, míg a maradékon 20%-on az ALi és a Via osztozik.

Mindent bele chip

Samsung

A Samsung Electronics legújabb, SiP nevű lapkája nagy sikert aratott a februárban megrendezett GSM-világkongresszuson, Cannes-ban. Az egyelőre név nélküli lapka SiP jelölése a System-in-Package kifejezést rejti, azaz komplett rendszert integráltak egyetlen lapkára. Az új SiP 17x17x1,4 mm-es, belsejében 203 MHz-es, ARM-902T magra épülő Samsung S3C2410 processzort, 256 Mbit nem felejtő flash memóriát és 256 Mbit SDRAM-ot találunk. A lapka támogatja a legtöbb elterjedt tenyérgépes operációs rendszert, például a Microsoft Windows CE-t, a Palm OS-t, a Symbiant és a Linuxot.

➪ www.samsungsemi.com

200-ast zsebből

Western Digital

Az egyik legnagyobb merevlemezgyártó, a Western Digital (WD) évekkel ezelőtt próbálkozott először különleges háttértárolók piacra dobásával. Próbálkozása sikerrel járt, így most már minden évben találkozhatunk valamilyen extrém WD-újdonsággal a piacon. Az idei év elejére Firewire (IEEE-1394) és USB 2.0 csatlakozással egyaránt felvértezett külső merevlemez jutott.

A cég a kapacitás megadásakor ügyelt arra, hogy a vásárlók szeme megakadjon a számon. Ehhez pedig jó nagy számra volt szükség, ami jelen esetben 200 Gbyte lett. A tekintélyes kapacitáshoz olyan jellemzők társulnak, mint a 7200-as percenkénti fordulatszám, a 2 Mbyte-os puffer és a többek között ezeknek köszönhető 8,9 ms-os keresési idő. A WD természetesen meghagyta a

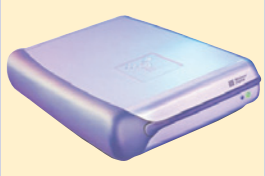

A luxuskaviár

már bejáratott Caviar nevet is. A szemrevaló csomagolású merevlemez külső tápellátással üzemel és kompatibilis a lassabb, ám elterjedtebb USB 1.1-gyel is. Az átszámítva körülbelül 91 ezer forintos ár mellett mindössze a mostanában rossz szokássá vált 1 év garanciát tartalmazza.

Erőteljes játékos

Infinium Labs Corporation

A Sony, a Nintendo és a Microsoft által uralt játékkonzolpiacra elég nehéz új játékgéppel betörni. A tavaly októberben alapított

Az ígéret szerint a leggyorsabb és legjobb játékkonzol lesz

Infinium Labs mégis új konzolt fejleszt. A Phantom prototípusát már az idei év márciusára ígérik – a boltok polcain pedig novemberben fog megjelenni a nagyra törő tervek szerint. Az új játékgép nagyobb teljesítményre lesz képes, mint a ma népszerű konzolok bármelyike, emellett többféle vezeték nélküli kiegészítő megjelenése is szerepel az ígéretek között. Szűkszavú, konkrétumokat alig említő leírása szerint a Phantom működéséhez állandó szélessávú netkapcsolat kell (nagy sikerre nem számítanék kis hazánkban...). A cég szerint a szélessávú kapcsolatot teljesen kihasználja majd a konzol: több résztvevős játékokhoz, játékkölcsönzéshez, alkalmankénti játék- (games on demand) szolgáltatásokhoz.

A hardver- és a szoftverháttérről, illetve a konzol áráról többnyire csak találgatások folynak. Több fórumon egy Xbox-hasonmásról beszélnek – azaz különleges PC-alapú gépről, megfelelően átalakított Windows 2000 vagy XP operációs rendszerrel.

➪ http://infiniumlabs.com/phantom_platform.asp

Apple

Friss Xserve kiszolgáló

Az Apple továbbfejlesztette Xserve kiszolgálóját. Az egy U (unit, az-az egység) magas, szabványos rackbe szerelhető szerver már két, egyenként 1,33 GHz-es PowerPC G4 processzort és 2 Mbyte dedikált harmadszintű gyorsítótárat, valamint 2 Gbyte 333 MHz-es DDR RAM memóriát tartalmazhat.

Az Xserve teljesítményét tovább javítja, hogy már 167 MHz-es rendszersín köré épül.

Xserve: egy vagy két 1,33 GHz-es PowerPC G4 processzorral

A két teljes hosszúságú, 64 bites, 66 MHz-es PCI bővítősín 533 Mbyte/s maximális sávszélességet biztosít a külső SCSI és Fibre Channel eszközök felé, gyakorlatilag korlátlan háttértár-kapacitást téve hozzáférhetővé az Xserve RAID rendszeren keresztül.

Egy félhosszú PCI/AGP foglalat révén nagyobb teljesítményű videovezérlő kártya is beépíthető.

Két független 10/100/1000 Base-TX Ethernet kapu és egy Firewire 800 illesztő biztosít lehetőségeket nagy sávszélességű csatlakozásra. Az új Xserve a külön megvásárolható, rendkívül kedvező árú, kétcsatornás, 2 Gbit/s sávszélességű Apple Fibre Channel PCI kártyán keresztül csatlakozik a RAID egységhez, 400 Mbyte/s adatátviteli teljesítményt nyújtva.

Az Xserve a Mac OS X Server korlátlan licencével kerül forgalomba, amely integrált web-, file-, levelezési és nyomtatókiszolgáló képességek, valamint hálózati alapszolgáltatások gazdag palettáját biztosítja.

Az új, egy- és kétprocesszoros kiszolgálók már megrendelhetők az Apple magyarországi viszonteladóinál.

Tavaszi iMac modellek

Az Apple bemutatta az iMac termékcsalád 2003. évi tavaszi kollekcióját, amely két teljesen új modellből áll. A 17 colos, szélesvásznú TFT képernyővel felszerelt változat 1 GHz-es PowerPC G4 processzort, 133 MHz-es rendszersínt, 256 Mbyte DDR memóriát és négyszeres sebességű CD-RW/DVD-R SuperDrive meghajtót tartalmaz, továbbá a választható – 54 Mbit/s vezeték nélküli hálózati elérést nyújtó, IEEE 802.11g szabványú – AirPort Extreme és Bluetooth illesztőmodulok fogadására is felkészítették.

A 15 colos TFT képernyőjű iMac 800 MHz-es PowerPC G4 processzort kapott, 32-szeres sebességű kombinált CD-újraíró/DVD-olvasóval, Nvidia GeForce2 MX grafikai vezérlővel, 256 Mbyte memóriával és 60 Gbyte kapacitású Ultra-ATA merevlemezzel szerelték fel. Apple Pro hangszórók tartoznak hozzá.

Mindkét iMac G4 modell a Firewire 400 és USB portok sokaságát kínálja a különböző kiegészítők gyors és problémamentes csatlakoztatásához.

A gépek az Apple legfrissebb operációs rendszerével, a Mac OS X 10.2.x – Jaguar néven ismert – verziójával kerülnek forgalomba, és dobozuk tartalmazza az iLife szoftvercsomagot is.

Az iDVD 3 szoftver, amely az iLife része, csak a CD-RW/DVD-R SuperDrive meghajtóval épített iMaceken használható. Az új modellek már megrendelhetők Magyarországon.

iMac G4: 17 colos TFT LCD kijelzővel és négyszeres sebességű CD-RW/DVD-R SuperDrive meghajtóval

- Apple Hungary IMC (HDSys Kft.) ✆ 250-3260
- www.apple.hu

East Computer

USB asztali lámpa

Az East Computer Kft. USB portra csatlakoztatható asztali lámpával – jelent meg a piacon. A fekete, fehér, kék, zöld és narancs kivitelben kapható, karcsú vonalvezetésű lámpa rendkívül kis fogyasztású, 2,5 W-os fénycsövének élettartama mintegy 100 ezer óra. Egérhez hasonlítható talpazatán kapott helyet a ki- és bekapcsoló gomb. Helyi megvilágításra alkalmas, nem zavarja környezetét.

Egy PC-re akár több lámpa is rákapcsolható egyszerre. Az eredeti periféria ára áfa nélkül 3800 Ft.

Eredeti perifria mint az önkifejezés eszköze

- East Computer Kft ✆ 327-8445
- www.digital-world.hu

CM-Tech

Kocogó MP3-lejátszó

Az East Computer Kft. forgalmazásában megjelent a CM-Tech legújabb terméke, a Live 3 in 1 többféle használati módot biztosít.

A hordozható MP3-lejátszó beépített mikrofonjának köszönhetően digitális diktafonként, valamint USB portja révén külső adattárolóként is használható.

Az eszköz kék háttérvilágítású LCD kijelzője tájékoztat az MP3 file-ok adatairól, az ötfokozatú hangszínszabályozó pedig normál, pop, rock, jazz vagy classic üzemmódra állítható. A készülék diktafonja 64, illetve 128 Mbyte memória esetén 4–8 órányi felvétel rögzítésére képes. A Live 3 in 1 alapmemóriája 64 Mbyte, ami SmartMedia kártyával 128 Mbyte-ig bővíthető.

Live 3 in 1: többcélú MP3-lejátszó

A készülék mérete 52 x60x14 mm, tömege mindössze 35 g. Egy darab 1,5 voltos AAA elemmel megközelítőleg 6 órán keresztül működik. Sztereó fülhallgató, USB kábel, valamint Windows 98/Me/2000 /XP-hez drivereket tartalmazó CD tartozik hozzá, továbbá olyan pánt, amivel kézre vagy karra erősíthető, így sportoláshoz is kiválóan használható. A Live 3 in 1 ára nettó 24 000 Ft.

- East Computer Kft. ✆ 327-8445
- www.digital-world.hu

APC

Túlmelegedő UPS-ek visszahívása

Az American Power Conversion (APC) biztonsági okokból önként visszahívja a piacról két Back-UPS CS szünetmentes tápegység (UPS) modelljét, mivel azok esetleges túlmelegedése tűzveszélyt idézhet elő. Az intézkedés világszerte körülbelül 2,1 millió készüléket érint.

A döntést az APC azt követően hozta meg, hogy – szintén világszinten – nyolc túlmelegedési esetről kapott értesítést, amelyek következtében az egységek külső burkolata megolvadt. Magyarországon eddig hasonló hibabejelentés nem történt.

A Back-UPS család CS 350 és CS 500 modelljének 120 és 230 voltos változatára érvényes a termékvisszahívás

Az ismert nyolc eset közül három alkalommal kisebb vagyoni kár keletkezett, személyi sérülésről nem érkezett bejelentés.

A termékvisszahívás az APC Back-UPS CS termékcsalád két specifikus modelljére, a Back-UPS CS 350 és a Back-UPS CS 500 120 voltos és 230 voltos változataira korlátozódik.

Az érintett modelleket 2000 novembere és 2002 decembere között gyártották.

Az egységeket elsősorban informatikai és elektronikai nagy- és kiskereskedelmi, illetve csomagküldő hálózatokon keresztül értékesítették világszerte. Az ügyfelek az egységek elején található típusjelzés, valamint az egységek alján található sorozatszám alapján tudják meghatározni, hogy érinti-e az adott eszközt az intézkedés.

A visszahívott egységek gyártási számának első hat számjegye az alább megadott tartományok valamelyikébe esik: AB0048...AB0251, BB0104...BB0251, vagy JB0125...JB0251.

Azokra az egységekre, amelyek gyártási száma R betűvel végződik, a termékvisszahívás nem vonatkozik.

Az APC javasolja, hogy az érintett ügyfelek azonnal helyezzék üzemen kívül az intézkedés hatálya alá tartozó szünetmentes tápegységeket.

Először kapcsolják ki az UPS-hez csatlakoztatott berendezéseket, utána magát az UPS-t, majd húzzák ki az UPS csatlakozózsinórját a villamos hálózat dugaszolóaljzatából.

A termékvisszahívással kapcsolatos intézkedésről és az érintett egységek cseréjéről bővebb információ a lenti webcímen olvasható vagy a 06-40-200-262 telefonszámon kérhető.

- APC Magyarország
  209-4678
- www.apc.com

Acer

A multimédia legyen veled!

Az Acer bejelentette az elsősorban vállalati felhasználóknak szánt TravelMate 230 noteszgépet, amely 1,7 GHz-es (vagy annál magasabb órajelű) Mobile Intel Celeron processzort, 256 Kbyte másodszintű gyorsítótárat és Intel 845GL lapkakészletet tartalmaz, SDRAM memóriája pedig 1024 Mbyte-ig bővíthető, így a kimondottan nagy teljesítményigényű alkalmazások futtatása sem okozhat gondot.

A TravelMate 230 szabványos tartozéka az alaplapra integrált, LED kijelzővel felszerelt 10/100 Base-T LAN-csatlakozás, valamint a Wake on Ring támogatással (standby üzemmódból) felvértezett V.90-es 56 kbit/s-os faxmodem. Ezek igény szerint Wi-Fi (IEEE 802.11b) vezeték nélküli hálózati eléréssel, valamint Bluetooth-támogatással egészíthetők ki. A noteszgépen egy Type III CardBus-kompatibilis PC Cardhoz való bővítőhely, egy párhuzamos és két USB 2.0-s port, továbbá audiocsatlakozó kapott helyet.

Az Acer TravelMate noteszgépcsaládjának új modellje 14,1 vagy 15 colos aktív mátrixos TFT kijelzővel és 20, 30 vagy 40 Gbyte-os Enhanced-IDE ATA-100 merevlemezzel rendelhető. A szabványos 1,44 Mbyte-os floppymeghajtó mellé a felhasználó beépített 24-szeres sebességű CD-olvasót, 8-szoros sebességű DVD-olvasót vagy 8/24/10/24-szeres sebességű kombinált DVD-olvasó/CD-újraírót választhat.

A Travel-Mate 230 a kijelző méretének függvényében 3,02 vagy 3,14 kg tömegű, 4000 mAh-s lítiumion akkumulátora 2,5 órányi, a hálózati csatlakozótól független multimédia-élvezetet tesz lehetővé. Jelszavas védelemmel küszöbölhető ki a jogosulatlan üzembe helyezés, illetve a BIOS-hoz és a merevlemezhez való illetéktelen hozzáférés.

A TravelMate 230-ra a Microsoft Windows XP Home vagy Professional változatát előre telepítik.

TravelMate 230: nagy teljesítményigényű professzionális alkalmazásokhoz

- Acer Computer Magyarország
  319-2655
- info@acer.hu
- www.acer.hu

Canon

Sokoldalú irodasegédek

A Canon kis irodáknak és munkacsoportoknak tervezett Ir1200 gépcsaládját az A/4–A/3-as papírformátumú kategóriában olyan lézertechnológiájú digitális eszközök alkotják, amelyek kis helyigény mellett ötvözik a síkágyas szkennerrel ellátott fénymásoló gépek, a nagy felbontású lézernyomtatók, valamint a lézerfaxok előnyeit. A Ir sorozat új, 1210-es, 1230-as és 1270-es modelljei március folyamán, e sorok közzétételével egy időben kerülnek forgalomba a magyar piacon. Nyomtatási felbontásuk 600x600 dpi (2400x600 dpi Automatic Image Refinement technológiával), másolási sebességük 12 lap/perc, másolási felbontásuk 600x600 dpi (1200x600 dpi a Canon Smoothing Technology segítségével). Különleges képességük a két eredeti egy A/4-es oldalra történő másolása. Zoomjuk 50–200% közötti, és karbantartást nem igénylő tonerrendszer található bennük. Windows 95/98/Me/NT/2000/XP rendszerrel működnek együtt. Papírkazettájukban 250 lap, kézi adagolójukban további 100 lap fér el. 56–200 g/m² vastagságú papír használható bennük a levelezőlapmérettől A/4-es formátumig, és fóliára is nyomtatnak.

Ir1230: karbantartást nem igénylő tonerrendszerrel

- Delta Elektronik Kft.
  437-5200
- info@delta.hu
- www.delta.hu

Sved

Belkin-nagykereskedelem

A Sved Informatika Rt. megkezdte a tengerentúlon már jól ismert márka, a kaliforniai Belkin termékeinek magyarországi nagykereskedelmét. A gyártó palettáját két fő termékcsoport alkotja: a drót nélküli hálózati (Wireless LAN) eszközök, valamint a billentyűzet–monitor–egér (KVM) átkapcsolók és kábelkészletek.

A termékek széles választékából a kis- és otthoni irodai, valamint a vállalati, professzionális alkalmazási területek számára egyaránt felépíthető minden, az adott környezet elvárásainak eleget tevő rendszer. Mindegyik termék teljes magyar nyelvű dokumentációval és csomagolással került a hazai piacra.

- Sved Informatika Rt.
  469-8000
- www.sved.hu
- www.belkin.com

Linksys

Wireless-G eszközök Magyarországon

Az Európában használatos Wireless-B (802 .11b szabványú Wi-Fi) eszközök irodai hálózat létrehozására és vezetékes hálózatok összekapcsolására egyaránt alkalmasak. A piacon levő eszközök közös jellemzője a 11 Mbit/s-os sebesség és a nagyjából 400 méteres maximális áthidalási képesség – ezek pedig a hálózat növekedésével lassan szűkössé válhatnak.

Ezen segít az új szabvány, a Wireless-G. A Linksys az elsők között jelenik meg a piacon a 802.11g szabványnak megfelelő Wi-Fi eszközökkel, amelyek közel ötszörös, 54 Mbit/s-os átviteli sebességet nyújtanak. Ezek a termékek nemcsak új rádiós hálózat építésekor, hanem meglévő Wireless-B hálózat bővítésekor is megfelelő megoldást jelenthetnek, mivel a G szabvány visszamenőleg kompatibilis a B szabvánnyal – igaz, csak 11 Mbit/s sebességen. Az új eszközök további előnye, hogy csak a sávszélesség esetében beszélhetünk többszörös növekedésről, az árszint tekintetében már korántsem.

A Wireless-G elérési pont 54 Mbit/s-os vezeték nélküli hálózati sebességet nyújt

A Linksys először egy elérési pontot (access point), PCI és PC Card kártyát hoz forgalomba G változatban, de a későbbiekben a választék bővülni fog. A Wireless-G termékek Magyarországon az AlphaSonic forgalmazásában, 2003 márciusában – e sorok közzétételével egy időben – kerülnek a boltokba.

- AlphaSonic Kft. ✆ 231-2040
- www.alphasonic.hu
- www.linksys.hu

Levicom

Elegáns tápegységek

Lassan ugyan, de hazánkban is elterjedőben vannak a minőségi, megbízható tápegységek. A legújabb megjegyzendő márka egy német cégé. A jellemzően fekete borítású Levicom tápegységek kétventilátoros felépítésűek, van bennük PFC áramkör és a hátoldalukon biztonsági kapcsoló, tömegük pedig roppant tekintélyes.

A ventilátorok szabályzása típustól függően hőmérséklet-szabályzós vagy potméterrel állítható. A tekintélyes tömeg mindegyik változatnál komoly tényező – jó minőségű alkatrészek felhasználására és rengeteg védőáramkör meglétére utal. A Levicom tápegységek 350, 420 és 550 wattos maximális kimeneti teljesítménnyel kaphatók, 12 400, 17 400 és 27 400 forintos bruttó áron.

- Herta Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- www.levicom.de

Cooler Master HAC-V81

Hideget a procinak!

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A Socket A-s hűtők világában már jó ideje nem volt komolyabb bejelentés. Sokan már tavaly látták az AMD-s processzorokat fogadó foglalat alkonyát, de a processzorgyártó valahogy még most is jelent be újabb és újabb Socket A-s processzorokat. Ezekhez pedig megfelelően nagy teljesítményű hűtőre is szükség van. Így készült el a Cooler Master legújabb, X-Dream fantázianevű HAC-V81 modellje is.

Cooler Master HAC-V81: elegáns hangerőszabályzás

A hűtőborda vörösréz betéttel érintkezik a processzormaggal, amire masszív, nagy és szellős borda tornyosul. A bordának kevés hűtőrácsa van – talán valamivel több is elfért volna rajta. Mérete alapján azonban elegendően nagy ahhoz, hogy akár 3000+-os jelölésű AMD Athlon XP-t is lehűtsön. Gyárilag maximálisan a 2800+-os processzort ajánlják, tehát ilyen magasságokban már nem szabad tuningra gondolni. A 80x69x45 mm-es bordán 80x80x25 mm-es ventilátor dolgozik, ráccsal kellően elzárva a lógó kábelektől. A 62,8 köbláb/perc (CFM) teljesítményű légáramlást 4800-as fordulatszámmal éri el, ami bizony nagy, mintegy 46 dB-es zajjal jár. Ezt enyhíti a hátsó kártyahelyre kivezethető fordulatszám-szabályzó potméter, amivel 2500/perc fordulatszámig lassíthatjuk a ventilátort. Ekkor csökken a légszállítás is, mindössze 31,4 CFM.

A szükséges feszültséget egyenesen a tápegységből veszi, normál tápcsatlakozó-elosztó segítségével. Az alaplapi csatlakozás csak a fordulatszám figyelése miatt maradt meg.

A Cooler Master HAC-V81 minőségi és olcsó CPU-hűtő, teljes fordulatszámon sajnos elég hangos, de ha kisebb teljesítményű CPU-t kell csak lehűtenünk, ezen könnyedén segíthetünk. Szerelése nem is lehetne egyszerűbb, egy ujjal szerelhetjük fel vagy távolíthatjuk el a három-három pöcökbe kapaszkodó hűtőt. Ajánlott kiskereskedelmi ára 3 év garanciával bruttó 3500 Ft.

- Expert Computer Kft. ✆ 450-2430
- www.coolermaster.com.hk/en/products/cooler/hac-v81.html
- www.expert.hu

CTX PV722i

A türelem termése

Győri Ferenc

Tesztünket éppen csak lekéste a CTX egyik új 17 colos monitorja, de kár lett volna ezzel elfeledkezni róla, mert gyári adatai között nem egy ínycsiklandó tulajdonság található.

Az MVA (Multi Vector Alignment) eredményeképpen a látószög megnő (170–170 fok), és a kép nem torzul még a szélesebb szögből nézve sem. Ezt egészíti ki a 90 fokban elforgatható panel (természetesen szoftvertámogatással), és a hagyományos VGA elemet kiegészítő DVI csatoló. A képcső fényereje 250 cd/m², kontrasztaránya 500:1, reakcióideje pedig 25 ms.

A készülék elegáns külsejű, menürendszere áttekinthető és jól irányítható. Az előlap egyetlen komolyabb hibája, hogy a képoptimalizálásnak nincs külön gombja, csak a menüből érhető el, de a készülék mentségére DVI csatolásnál nem lesz szükség erre a menüpontra. A méréseket is DVI összeköttetéssel végeztük, és meg is lett az eredménye, a készülék nagyon jól szerepelt. A frissítési ideje is teljesen elegendő volt filmnézéshez, egyedül az Unreal Tournament 2003 timedemója alatt lehetett néha érezni egészen minimális utánhúzást. Nagy kár, hogy a 101 napos, nulla hibás pixel-extragarancia erre a termékre nem vonatkozik, de a 3 éves garanciaidő alatt pontosan ki lehet deríteni, mit takar az ISO13406-2 szabvány. A nyomozósdi azonban senkinek ne vegye el a kedvét, mert a CTX PV722i jó vétel, ára mindössze 165 000 Ft áfástul.

CTX PV722i – minden szögben jó

Mérési eredmények

Legnagyobb fényerő: 157,6 cd/m²
Gyári 6500 K valódi színhőmérséklete: 6800 K
Javasolt fényerő- és kontrasztbeállítás: 55/100
Színeltérés (dE) átlaga: 2,21
Színeltérés szórása: 1,28
Legnagyobb eltérés: 5,70
Legnagyobb teljesítményfelvétel: 22,4 W
Standby teljesítményfelvétel: 2,3 W

- Expert Computer Kft. ✆ 450-2430
- www.expert.hu
- www.ctxeurope.com/mainprodlcd.asp?model=pv722i

TwinMOS GoGoEgg

Lapos tojás

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Az USB térhódítását követően a számítógépes piacot elárasztották az USB-s csatlakozással felszerelt, apró memóriameghajtók. Ezek az apró, kulcstartószerű ketyerék nem felejtő flash memóriát és egy csatolót rejtenek. A végeredmény egyszerűen telepíthető (be kell dugni a csatlakozóba), hasznos adathordozó, amely ellenáll a legtöbb külső behatásnak, gyorsabb és nagyobb kapacitású a floppynál, a Zipnél és az egyéb külső tárolóknál pedig olcsóbb, és jobb a kompatibilitása. Ilyen a híres memóriamodul-gyártó, a TwinMOS kicsinye is, a GoGoEgg. Az összelapított tojásra emlékeztető, 22 grammos, műanyag borítású USB-s tároló egyik végét eltávolítva az USB-s csatlakozóra, míg a másikat lehúzva kártyahelyre bukkanunk. A GoGoEgg USB 1.1-es felületen kommunikál, és MMC vagy SD kártyákat kezel. A mérési eredmények alapján szép teljesítménnyel – nagyjából 911 Kbyte/s-os olvasási és ugyanekkora írási sebességre képes.

TwinMOS GoGoEgg: gyerünk, Egérke!

A TwinMOS tehát jó munkát végzett, tempós írás és olvasás, kis méret, két kártyatípus olvasása, tetszetős külső. A konkurensekhez hasonlítva azonban nem tartalmaz semmiféle adatvédelmet, és bizony van nála kisebb is. Az előbbit, ha problémásan is, de megoldhatjuk külső szoftver segítségével, ám kisebbre összenyomni nem lehet. Alacsony ára azonban feledteti velünk ezt. A TwinMOS GoGoEgg ajánlott kiskereskedelmi ára 64

Mbyte-os MMC kártyával, Windows 98-as szoftverrel és hosszabbító USB-s kábellel bruttó 13 680 Ft, a garancia 2 év.

- Expert Computer Kft. ✆ 450-2430
- www.expert.hu
- www.twinmos.com /P-GoGoEgg.htm

Avance B031 Titanium

Ház kacsalábon

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

Az Avance B031 több mint tetszetős külsejű számítógépház. Kissé furcsán pozicionálták a piacon: a cég eredetileg szerverháznak kínálja, ám ennek némileg ellentmond a midi házmagasság és az oldallapon fellelhető ablak. Az előbbit a cég ügyes és okos huszárvágással oldotta meg, ugyanis a midi méret ellenére 6 nagy (5,25 colos) meghajtót szerelhetünk bele.

A felső három helyet a ház aljában másik három egészíti ki. Az ügyes tervezésnek hála a kis meghajtókkal sem kell takarékoskodnunk. A két előlapi kivezetésű 3,5 colos hely alatt további három várja a merevlemezeket. A fekete, vastag fémborítás jó minőségű, sehol egy éles végződés. Az oldallapokat matt, ugyancsak fekete négyzetek díszítik. Mivel szerverház, sok alkatrésznek kell beleférnie, amivel nincs is gond. Csakhogy ilyen kis helyen aggasztóan nagy a hőtermelés. Ezért a hűtési, szellőzési rendszer kialakítására külön hangsúlyt fektettek. Az oldallapokon szellőzőnyílások biztosítják a hideg levegő beáramlását. Előre egy ventilátort (ha alul nincsenek nagy meghajtók beszerelve), hátra kettőt, két oldallapjára pedig további egy-egy hűtőventilátort szerelhetünk be. Jó minőségű, kétventilátoros tápegységgel ennek már elegendőnek kell lennie a tökéletes hűtéshez. Sajnos alapkiszerelésben egyetlen ventilátor sem jár a házhoz. A ház szereléséhez nem kell csavarhúzó, ami igencsak barátságos jellemvonás. A bal oldallapot eltávolítva kihajtható merevítő fogad. Ebből fénycső emelkedik ki. A ház aljában, diszkrét tárolóban találjuk a meghajtók beszereléséhez szükséges síneket és egyéb alkatrészeket. A problémamentes szerelést a szükséges helyeken felragasztott útmutatók segítik – nagyon jó ötlet. Hihetetlenül hangzik, ám még az alaplap beszereléséhez sincs szükségünk csavarhúzóra, fémklipszek tartják a lapot.

Az előlapot kulccsal zárható műanyag ajtó rejti el a kíváncsi szemek elől. Középtájékon kisebb ablak is található, így könnyebben elérhetjük a ki-be kapcsoló és az újraindító gombot. USB és egyéb kivezetések már nem fértek el sehova, de a ház hátoldalán extrakapcsolót lelünk, minden különösebb funkció nélkül.

A bal oldallap nem átlátszó, de egy kicsi plexilap azért idefért.

Az Avance B031 Titanium kiváló minőségű, tetszetős ház,

Avance B031 Titanium: ház kiadó

rengeteg extraszolgáltatással, roppant jó hűtési rendszerrel, beépített „hangulatvilágítással" – és (természetesen) átlátszó oldallappal. A ház előlapján műanyag ajtó van, jó minőségű, csinos is, de mégis csak műanyag. A hűtési rendszerrel nem lehet gondunk, de ventilátorokat nekünk kell beszereznünk hozzá. Minőségi számítógépház az Avance B031 Titanium – nyugodt szívvel ajánlható. Ára két év garanciával, tápegység nélkül 31 150 Ft. Az oldalablak és világítás nélküli változat bruttó 24 900 Ft.

- Herta Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- www.avancecorp .com/product/b031.htm

Samsung ML-1210

Formában

Győri Ferenc

Mint azt tévéből, rádióból és lassan minden nagyobb és szabad függőleges felületből tudni lehet, a Samsung hódítani indul a nyomtatók területére két új készülékével. Elsőként a kisebbik testvért vehettük szemügyre. Az ML-1210 főbb jellemzői megfelelnek kategóriájának: 600x600 dpi felbontás, 12 oldal/perc nyomtatási sebesség, 66 MHz-es processzor és 8 Mbyte memória. A cég egyik nagy büszkesége az egygombos műveletmegszakítás és takarékos üzem mellett, hogy az utoljára előállított oldal gombnyomással újra kinyomtatható a számítógép segítsége nélkül is. Bár egy-egy helyzetben, főként ismétlődő munkafolyamatoknál ez a lehetőség jól jöhet, kényesebb dokumentumokat érdemes egy plusz üres oldallal a végükön elküldeni a gépről.

A készülék kialakítása ideális SOHO nyomtatónak, kevés helyet foglal, stabil, és a papírkezelése is jól megoldott. A dobozban rögtön kis leporelló fogad az üzembe helyezés főbb lépéseivel. A telepítőlemez már kevésbé sikerült jól. A nyomtató meghajtóprogramját ugyan könnyedén telepítette, de elfelejtette hozzáadni az USB csatoláshoz szükséges pluszt, sőt még csak nem is szólt annak szükségességéről Windows 98SE alatt. Szerencsére a programcsomag ott a lemezen, így hamarosan létrejött a boldog kapcsolat a két gép között.

Állóstartból nem, de folyamatos nyomtatással az ML-1210 hozta az előírt nyomtatási sebességet, ahogy a bonyolultabb dokumentumokat is gyorsan sikerült papírra vinnie. A készülék meglehetősen világos árnyalatban dolgozik, ami vidám külsőt kölcsönzött a tesztábráknak, és határozottá tette a karaktereket. Az egyéb grafikai képességekkel azonban már akadt egy kis gond, ugyanis a készülék nem kedvelte a hajszálvékony egyeneseket, ezeket néhol pontozott vonallal helyettesítette.

Összességében a Samsung ML-1210 jó választás otthoni vagy apróbb irodába dokumen-

Samsung ML-1210 – jól nyomja a szöveget

tumok elővarázslásához. Ára is megfelel erre a munkakörre, ugyanis a készülék 2 év garanciával 59 900 Ft-ot kóstál.

- Samsung Electronics Hungary ✆ 453-1180
- www.samsung.hu
- http://195.70.36.158 /termekek/irodai _munka/nyomtato /termek_ml1210.html

Mérési eredmények

10 oldalas levél kinyomtatása: 61,9 s
Kép nyomtatása: 20,7 s
Bemutatóanyag kinyomtatása: 24,9 s
Szöveg minősége: 84,0 pont
Nyomtatott grafika minősége: 61,2 pont
Festékpatron és képhenger kapacitása (5%-os fedettséggel): 2500 lap
Festékpatron és képhenger ára: 16225 Ft
Lapköltség (5%-os fedettséggel, 2,9 Ft lapárral együtt): 9,39 Ft

A Gyorstesztben szereplő termékeket (a komplett gépek kivételével, illetve külön erre vonatkozó megjegyzés hiányában) a Hertától kapott AMD XP 2100+ processzoros géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. A processzort az Elbatex biztosította. A konfigurációt a CHIP Magazin mutatta be részletesen, teszteredményekkel, 2002/9. számában.

- Herta Kereskedelmi Kft. ✆ 322-2232
- www.herta.hu
- Elbatex – Hun Kft. ✆ 329-0842
- www.elbatex.hu

Nyolc és fél DirectX

A MadOnionból Futuremarkká visszavedlett szoftverfejlesztő cég átugrott egy évjáratot, és világszerte használt 3DMark 2001 (SE) tesztprogramjának új verzióját 3DMark03 néven bocsátotta útjára február elején.

Rixer György

A program azonnal vihart kavart a neten, és kisebbfajta ellenállási mozgalom bontakozott ki, élén a pehelysúlyúnak aligha mondható Nvidiával.

Az Nvidia már a 3DMark03 bétatesztelési fázisában megszüntette a tesztprogram támogatását arra hivatkozva, hogy a 3DMark túlságosan szintetikus, és semmiképpen sem fedi le a jelen és az elkövetkező egy év játékait technológiai szempontból.

Részrehajlással is megvádolta a Futuremarkot: az új verzió ugyanis extenzíven használja a Pixel Shader 1.4 specifikációt, miközben az Nvidia GeForce4 Ti csak a Pixel Shader 1.3-at tudja, az Ati R200 viszont már az 1.4-est használja.

A 3DMark03 új kezelőfelületet kapott, és kiegészítették többek között egy közepes szintű rendszerinformációs panellel. Utóbbit csak Pro változatában tudjuk megnyitni, mint ahogy az extraképességek többsége szintén zárva marad a szabadon letölthető, Free változat használói előtt. A Free lényegében csak a tesztek lefuttatását teszi lehetővé, alapbeállítással, illetve a gyári demó futtatását – szintén alapbeállításokkal. A 3DMark03 futtatásának előfeltétele a rendszerre telepített Microsoft DirectX 9.0 csomag, még ha a videokártyánk hardverből nem is támogatja ezt a szabványt.

Az új kezelőfelület új belsőt takar: a korábban használt Max-FX motort lecserélték egy sokkal rugalmasabbra, és hozzácsapták a játékosok körében jól ismert Havok fizikai szimulációs motort. Talán senkinek sem lesz meglepő, hogy ez a benchmark már kizárólag 32 bites színmélységgel dolgozik. A minimális gépigényről annyit, hogy futtatásához a PCMark 2002 CPU score mérésében legalább 2500 pontot elérő processzor szükséges, valamint 256 Mbyte memória és T&L egységgel felszerelt (DirectX 7-es) videokártya – ez nagyjából 1 GHz-es AMD Duronnak és GeForce2 MX-nek felel meg.

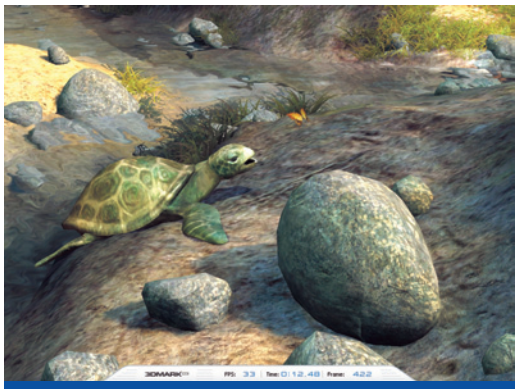

Bámul, mint teknőc a pillangóra

Kívül-belül megújult a 3DMark03

Az új benchmark magját négy játék jellegű teszt adja.

A repülőszimulátor legfeljebb DirectX 7-es műveleteket használ, azaz a régebbi videokártyákon (értsd ezalatt a GeForce2/4 MX vonalat) is elindul.

A saját nézetű lövöldözős játékból kivett jelenet amolyan Unreal II–Doom III hibrid – ez szigorúan csak DirectX 8-as hardveren fut, azaz legalább GeForce3 kell alá.

A harmadik próba szintén DirectX 8-as, és egy kalandjáték terhelését szimulálja sok-sok poligonnal. Végül a negyedik teszt a 3DMark 2001-ből visszaköszönő Nature szcenárió DirectX 9.0-s shaderekkel továbbfejlesztett változata – káprázatosan szép vízeffektussal. Ez utóbbi szakasz csak DirectX 9.0-s hardvereken fut, azaz Radeon 9500/9700/9800 vagy GeForce FX kell hozzá. Egyébként a Futuremark a videokártyák DirectX 7-es teljesítményének mérésére továbbra is a 3DMark 2001 SE-t ajánlja.

A fenti négy teszt adja a legfontosabb eredményeket, de helyet kapott a 3DMark03-ban két, kifejezetten a gép processzorának teljesítményét mérő teszt is.

Ezek a próbák a vertex shader feladatait a CPU-ra hárítják, ám a pixel shadert továbbra is a videokártya szolgáltatja, ezért futtatásukhoz legalább DirectX 8-as kártya kell, így értelemszerűen az eredményt a videokártya pixel shader teljesítménye is befolyásolja.

Szerepelnek még a Futuremark programjában a képminőséget tesztelő,

Info

- A 3DMark03 hivatalos weboldala: www.futuremark.com/products/3dmark03/
- 3DMark03 Free letöltése (file-méret 177 Mbyte): www.futuremark.com/download/?3dmark03.shtml
- A Free változat megtalálható CD-nk \CIKKEK\3DMARK03 könyvtárában
- 3DMark03 white paper: www.futuremark.com/companyinfo/3dmark03_whitepaper.pdf

Mértékegységek

A 3DMark03-ban a mérési eredmény mértékegységét a korábbi 3D markról 3DMarkra módosították. A CPU-k és a rendszerek tesztelésében a 3DMark 2000/2001-et, míg a videokártyák vizsgálatánál a 3DMark 2001-et továbbra is használni fogjuk, ezért a keveredések elkerülése érdekében az eddig használt 3D mark mértékegységet tüntetjük fel a 3DMark03-mal mért eredményeknél is.

Mérési eredmények

Rendszer	**Gigabyte 7VRXP (KT333), Athlon XP 1800+, 512 Mbyte DDR333, Windows 98SE**		
Videokártya, meghajtóprogram	Club 3D Radeon 9700, Ati Catalyst 3.1	Chaintech GeForce4 Titanium 4200 128 MB, Nvidia Detonator 41.09	Exair Radeon 8500 LE 64 MB, Ati Catalyst 3.1
Vertex shader (VS)/pixel shader verziója	VS 2.0 / PS 2.0	VS 1.1 / PS 1.3	VS 1.1 / PS 1.4
3DMark 2001 SE 330, default futás	11582 3D mark	9690 3D mark	7827 3D mark
3DMark03, default futás	3823 3D mark	1309 3D mark	938 3D mark
3DMark03, CPU-teszt 1	39,3 képkocka/s	36,9 képkocka/s	27,2 képkocka/s
3DMark03, CPU-teszt 2	6,9 képkocka/s	7,4 képkocka/s	5,0 képkocka/s

illetve a videokártyák egyes jellemzőit mérő részfeladatok is – ezek csak a Pro változatban érhetők el. Érdekes újdonság a videokártyát (grafikai számítások) és a processzort (fizikai modellek számolása) egyaránt erősen igénybe vevő Ragtroll részfeladat.

Szintén újdonság a pozicionált audio-rendszerterhelésének vizsgálata.

A 3DMark03 regisztrált tulajdonosai ezúttal is feltölthetik a Futuremark összehasonlító adatbázisába a rendszerük által elért eredményeket, és szabadon beállíthatják a szűk negyedórás demó futási paramétereit. A program Pro változatáért 39,95 USD-t kell fizetni (netes letöltéssel).

Tapasztalataink alapján a 3DMark03 „főmutatója" tekintetében konzekvens eredményeket ad, ugyanazon hardveren és szoftverrel 5 egymást követő mérés közötti eltérés nem volt nagyobb 0,4%-nál.

A CPU-mérés és az egyéb tesztek használhatóságáról csak a későbbiekben, bővebb mérési tapasztalatok birtokában tudunk nyilatkozni.

Netes ellenérzés és az Nvidia ódzkodása ide vagy oda, úgy hiszem, olvasóink a jövőben biztosan találkoznak lapunk hasábjain az ezzel a benchmarkkal mért eredményekkel.

A mellékelt táblázat adatait és mérési eredményeit támpontnak szánjuk olvasóinknak az új benchmarkkal történő ismerkedéshez.

Lehet kétszázzal több?

Miközben a versenytársak dobálóznak a grafikus processzorok ezres nagyságrendű jelöléseivel (4600, 9700 stb.), addig a grafikus megoldások piacának 8%-át magáénak tudó SiS szerényen beérte a 600-as jelzéssel a jelenlegi csúcs GPU-ja esetében. Tesztünkben a cég Xabre 600 chipjével ismerkedünk meg közelebbről, és összeeresztjük kategóriatársaival némi benchmark-csatározásra.

Rixer György

A fenti 8% ne tévesszen meg senkit, ebben bizony benne van az alaplapi chipkészletekbe integrált grafikus magok részesedése is. Ettől függetlenül a SiS nyomul a különálló GPU-k piacán is – főképp a low-end és főcsoport szegmensekben –, és e lapszámunk megjelenésekor nagy valószínűséggel már túl is vannak a DirectX 9-es Xabre II lapka cebites bejelentésén is.

Jelenlegi zászlóshajóját, az AGP 8x csatolású Xabre 600-at tavaly november 26-án jelentette be hivatalosan a tajvani cég. Ez a lapka a SiS első 0,13 mikronos gyártástechnológiájú grafikus gyorsítója. Pixelizer fantázianevű technológiáján keresztül támogatja a DirectX 8.1-es pixel shader 1.3-at.

Triplex Millennium Silver Xabre Ultra

A vertex shadereknél a SiS részleges megoldást választott – egyes vertex shader utasítások és programok a GPU-n, mások a gép CPU-ján hajtódnak végre. Ezzel a megoldással csökkent a magméret, és olyan architektúrát hozott létre a cég, amely elméletben jól skálázódik az egyre erősebb processzorokkal. Emellett a Vertexilizer Engine a későbbiekben akár vertex shader 2.0+ képességeket is kaphat, ám ennek kivitelezése elég komoly terhet ró(na) majd a gép központi egységére, emiatt megvalósíthatósága inkább elméleti szintű.

info

- A SiS Xabre 600 hivatalos honlapja: www.xabre.com/products/xabre600.html

A Xabre 600-ban négy pixel-csővezeték kapott helyet, vezetékenként két textúrázóegységgel. A mag elméleti órajele 300 MHz, míg a memóriáé effektíve 600 MHz (300 MHz-es DDR).

A chip supersampling alapú teljes képernyős élsimítást (maximum 4 mintás), MPEG-1 és MPEG-2 hardveres gyorsítást és alapszintű automatikus gamma korrekciót is támogat. Az XmartDrive szolgáltatás révén a Xabre 600 képes felismerni, hogy 2D-ben vagy 3D-ben üzemel-e a kártya, és ennek megfelelően automatikusan csökkenti vagy növeli a mag és a memória órajelét a szükséges szintre. A chipkészlet szerves része a SiS 301 tévéenkóder lapka, amely a tévékimenetet hajtja meg.

A Xabre 600 készlet 128 bites buszon keresztül éri el a memóriát, amelynek mérete a gyári ajánlás alapján 64 vagy 128 Mbyte (utóbbinak azonban kevés értelmét látom, egyetemben a 128 megás GeForce4 MX440-ekkel és Radeon 9000-esekkel).

Az összehasonlítás

Fizikai valójában nálunk egy Triplex gyártmányú Xabre 600 chipes kártya járt, őt eresztettük össze a jelenleg elérhető leggyorsabb DirectX 7-es gyorsítóval (GeForce4 MX440-8x), illetve egy belépő szintű DirectX 8-assal az Atitól (Radeon 9000 Pro 64 MB) és egy alsó-középkategóriás GeForce4 Ti 4200-zal, amely gyárilag Ti 4400 szinten ketyegett, 64 mega fedélzeti memóriával körítve.

A teszt szereplői közül három képes kihasználni az AGP 8x által nyújtott többletsávszélességet (már amennyit ez jelent ilyen szinten), ezért a tesztágy egy AGP 8x-et támogató, nForce2 chipkészletű alaplap lett, az árkategóriához illő Athlon XP 2100+ CPU-val.

Pár szó a Triplex kártyáiról

A Xabre 600-as kártya a tajvani illetőségű Triplex Millennium Silver (MS) sorozatából került elő, becsületes neve Xabre Ultra. Szintén a MS családba tartozó kártya az MX440-8x készletes darab is.

A Millennium Silver sorozat védjegye az ezüstszínű nyák (PCB, azaz printed circuit board), amely a felhasznált anyagok miatt elméletben hatékonyabb hőleadásra képes, mint az átlagos kártyák, emellett az elektromágneses interferenciára is jótékonyan hat a finislakkba kevert ezüstpor.

Aki szereti az ezüstszínű dolgokat, annak tetszeni fog, de a megnövelt hőleadás és a csökkentett elektromos interferencia inkább csak érdekesség szintjén említendő, gyakorlati haszna ebben az esetben elhanyagolható.

A Triplex MS Xabre Ultra egy VGA-, egy DVI- és egy tévékimenettel rendelkezik, 64 Mbyte-nyi 3,5 ns időzítésű memóriával gazdálkodik és figyelemfelkeltő dobozban jön.

A kézikönyve jó, különösebb hozzáadott szoftver nem jár hozzá és hardverszinten is csak a szokásos dolgokat kapjuk (S-Video videokábel, DVI–VGA átalakító).

Triplex Millennium Silver TX-680

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Abit Siluro GF4 Ti 4200 OTES 64 MB	Gigabyte Radeon 9000 Pro 64 MB	Triplex Millennium Silver TX-680	Triplex Millennium Silver Xabre Ultra
Termék weboldala	www.abit-usa.com /products/graphics /gf4_4200_otes/	http://tw.giga-byte .com/products /r9000pro.htm	www.triplex.net.cn /eng-web/product/vga /g4/g4mx448.htm	www.triplex.net.cn /eng-web/product/vga /product-vga.htm
Grafikus chipkészlet	Nvidia GeForce4 Ti 4200	Ati Radeon 9000 Pro	Nvidia GeForce4 MX440-8X	SiS Xabre 600
Hardverből támogatott DirectX-szint aaaaa	DirectX 8.1	DirectX 8.1	DirectX 7	DirectX 8.1-es pixel shaderek, részben hardveres vertex shader
AGP csatolási szabvány	AGP 4x	AGP 4x	AGP 8x	AGP 8x
Grafikus mag órajele	275 MHz	275 MHz	300 MHz	301 MHz
Fedélzeti memória mennyisége	64 Mbyte DDR SDRAM (3,6 ns-os Hynix TSOP)	64 Mbyte DDR SDRAM (3,6 ns-os Hynix TSOP)	64 Mbyte DDR SDRAM (2,8 ns-os Samsung tinyBGA)	64 Mbyte DDR SDRAM (3,3 ns-os EtronTech tinyBGA)
Fedélzeti memória effektív órajele	554 MHz	549 MHz	594 MHz	601 MHz
Fedélzeti memória buszszélessége	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit
Maximális elméleti memória-sávszélesség	8,8 Gbyte/s	8,8 Gbyte/s	9,5 Gbyte/s	9,5 Gbyte/s
Mérési eredmények				
3DMark 2001 SE build 330				
default futás	10882 3D mark	7737 3D mark	6932 3D mark	8266 3D mark
1024x768/32 bit, 4 mintás élsimítással	5769 3D mark	2437 3D mark	2897 3D mark	2575 3D mark
3DMark03				
default futás	1436 3D mark	1111 3D mark	nem tudott lefutni	631 3D mark
Return to Castle Wolfenstein 1.1 – checkpoint				
1024x768/32 bit, High Quality	114,0 képkocka/s	108,6 képkocka/s	107,1 képkocka/s	102,8 képkocka/s
1024x768/32 bit, HQ, 4 mintás élsimítás	72,2 képkocka/s	31,9 képkocka/s	36,1 képkocka/s	38,6 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 HardOCP bench v2, 1600x1200 képpont, HQ, Direct3D				
dm-antalus	43,9 képkocka/s	27,8 képkocka/s	27,3 képkocka/s	30,2 képkocka/s
ctf-citadel	64,1 képkocka/s	39,4 képkocka/s	35,0 képkocka/s	26,9 képkocka/s

Tesztkonfiguráció: Epox 8RDA+ alaplap, AMD Athlon XP 2100+ processzor, 512 Mbyte Corsair XMS3500C2 memória, Seagate Barracuda III merevlemez, Teac CD-W58E CD-újraíró, Windows XP Professional, DirectX 9.0, Nvidia Detonator 41.09, Ati Catalyst 3.1, nForce driver 2.03, Xabre driver 3.08, Samsung SyncMaster 900IFT monitor.

A Triplex MS TX-680 kártya feltehetőleg a létező legdurvább kiszerelésű GeForce4 MX440-8X készletes típus.

Amellett, hogy a cég méretes alumínium hőelvezető lapot rakott pluszban az alap aktív hűtésre, a 64 Mbyte memória a GeForce4 Ti 4600-asoknál megszokott 2,8 ns-os, tinyBGA modulokból épül fel! Ezt ugyan nem mértük ki (mert nem látjuk különösebb gyakorlati hasznát egy csonttá tuningolt DirectX 7-es kártyának most, a DirectX 8-as játékok korában), ám egy új-zélandi hardveres webhelyen a kollégáknak sikerült 351/718 MHz-et kipréselniük a kártyából (az alap 300/594-ről), ami reálisnak is tűnik.

A TX-680 egy VGA, egy DVI és egy kombinált Video In/Out csatlakozót tartalmaz. Utóbbit a Philips újnak mondható 7114-es enkódere hajtja meg, és kapunk hozzá egy 1/4-es breakout kábelt. A többnyelvű kézikönyvön, a driver CD-n, a kompozit videokábelen és DVI–VGA átalakítón felül megkapjuk csomagolt szoftverként a Cyberlink PowerDirector 2.0 SE-t.

A tesztben szereplő Abit és Gigabyte kártyát a gyártóik tajvani képviseletétől, míg a Triplex kártyákat az Acotec Hungary Kft.-től kaptuk.

A Millennium Silver TX-680 ajánlott bruttó végfelhasználói ára 2 éves garanciával 26 ezer Ft, a Millennium Silver Xabre Ultráé 27 ezer Ft.

➪ Bővebb információ a Triplex termékeiről: www.triplex.hu, ✆ 06-52-534-885 (Acotec)

A Xabre 600 szerepléséről

A Xabre 600 3D-ben nyújtott teljesítménye az Ati Radeon 9000 Próé körül orbitál, néhol kicsit jobb a kanadaiak termékénél, néhol kicsit gyengébb.

A kártya 3DMark03-ban elért alacsony pontszáma egyértelműen driverproblémából fakad, ugyanis a teszt futtatása során durva vizuális anomáliák sora tűnt fel (leginkább semmi sem volt textúrázva). Az egyéb tesztekben nem volt tapasztalható megjelenítési vagy stabilitási probléma, és a SiS szoftvermérnökei várhatóan a '03-as problémát is orvosolják majd egy elkövetkezendő driverfrissítésben.

A Xabre 600 chipes kártyák feltehetőleg megmaradnak a kevesek választásának, hiszen nem sokan hajlandók elhagyni a járt utat a járatlanért, azaz az Nvidiát és az Atit a többi GPU-gyártó kedvéért. Ennek fényében komoly feladat hárul majd a Xabre II-re, hogy tovább erősítse a SiS grafikus megoldásai iránti bizalmat.

Magmérettetés

A háború a két fő rivális processzorgyártó között már jó ideje zajlik. Mindkét félnek eddig csak csatákat sikerült megnyernie, – tehát mostani tesztünk sem a végső összecsapásról tudósít.

Erdős Márton

A versengés kezdetére már csak a veteránok emlékeznek, és nem is nyúlunk vissza ilyen mélyre, magazinunk terjedelme erre nem alkalmas. Tesztünk résztvevőihez igazodva kezdjük a történetet az első Pentium 4 processzor megjelenésénél!

Nehéz kezdet

Az Intel 2000 márciusában elérte előző, 0,18 mikronos gyártástechnológiájú Pentium III architektúrájának felső sebességhatárát (➪ Szoros középmezőny – CHIP, 2002/3/58). Ez nem érte váratlanul a chipzillát, ugyanis novemberben robbantott a teljesen újratervezett, Netburst névre keresztelt mikroarchitektúrára épülő Intel Pentium 4 processzorcsaláddal.

Akkoriban rengeteg kritika érte az Intelt, a technológia kiforratlansága és a CPU várakozásokat alulmúló sebessége miatt. Az eredeti, Willamette magos Pentium 4 a 400 MHz-es processzoroldali buszórajelével hívta fel magára a figyelmet, de a csupán 256 Kbyte-os másodszintű gyorsítótár és a továbbra is 0,18 mikronos gyártástechnológia visszafogta a processzort. A sikert elsősorban mégsem ezek a tényezők akadályozták, sokkal inkább a Rambus RDRAM kizárólagossága. A processzort ugyanis csakis Intel chipkészletes, Rambus memóriát kezelő alaplapban működtethettük. A később megjelenő i845 lapkakészlet már SDR SDRAM-ot használt, ám ez nagyon övön aluli ütés volt egy olyan architektúrának, amit 3,2 Gbyte/s-os sávszélességre lőttek be (➪ Kiszavazás – CHIP, 2002/2/56).

Az első komoly változásra alig több mint fél évet kellett várni. 2002 augusztusában érkezett az utolsó, még 423 lábú, 0,18 mikronos, 256 Kbyte másodszintű cache-es, 2 GHz-es Pentium 4. Vele párhuzamosan azonban megkaptuk az ugyancsak 2 GHz-en zakatoló, ám már 0,13 mikronos gyártástechnológiával készült, 512 Kbyte másodszintű cache-t használó Pentium 4-et is (➪ Az igazi Pentium 4 – CHIP, 2002/3/54). Sok hozzáértő felhasználó szíve dobbant meg az új Pentium 4 láttán, mert az akkor már 478 lábú (Socket 478 foglalatba illeszkedő) apróság erős külső hasonlóságot mutatott a legendás Intel 80386 processzorral. De nézzük, mi az állás a piacon most!

AMD és Intel – itt megfér egymással

Az AMD tesztmezőnye sokrétűbb, ezért az utóbbi idők fejlesztési irányvonalairól az egyes processzorok bemutatásánál szólunk.

Tesztalapok

Kezdjük a teszthez használt rendszerek ismertetésével. Az AMD processzorok méréséhez Asus A7V8X típusú (BIOS: 1011), Via KT400 chipkészletre épülő alaplapot (➪ Készleten van – PC Magazin, 2002/2/68) és Thermaltake Volcano 9 CoolMod processzorhűtést használtunk (➪ Periféria extravaganza – PC Magazin, 2003/1/78). Az Intel rendszer alapját MSI 845PE Max (BIOS: 3.4) i845PE lapkakészletes (➪ PEdálozás – PC Magazin, 2003/4) alaplap adta, és Thermaltake P4 Dragon Orb 478-as CPU hűtő felelt a hidegért. Mindkét rendszerben azonosak voltak a következő alkatrészek: 512 Mbyte PC2700-as Samsung memória, Chaintech A-GT21 Nvidia Ti 4200 chipes, 128 Mbyte-os videokártya, Philips PSC 706 Acoustic Edge hangkártya, 40 Gbyte-os, 7200-as fordulatszámú IBM Deskstar merevlemez és 350 wattos Enermax tápegység. Magyar Windows XP Professionalt telepítettünk, 1-es javítócsomaggal és DirectX 9.0-val. Minden meghajtóprogramot alapbeállításokkal futtattunk.

A fölpörgetésekhez Corsair CMX512-3500C2 típusú, 512 Mbyte-os, PC3500-as, passzív hűtéssel szerelt memóriamodult használtunk.

Az Intel „kicsinyei”

A Tualatin magos Celeron után az Intel az alacsony árkategóriájú gépeknél is bevezette a Socket 478 foglalatot – ennek képviselője tesztünk leglassabb és legolcsóbb Intel processzora, az 1700 MHz-es Celeron (➪ Magváltó Celeron – CHIP, 2002/8/54). Itt bizony még az első generációs Pentium 4 Willamette mag teljesít szolgálatot csökkentett, mindössze 128 Kbyte-os másodszintű gyorsítótárral. Ez erősen meg is látszik a teljesítményén, ezen a téren az ellenfél Duronját leszámítva nem nevezhető versenyképesnek. Ennek ellenére alacsony ára vonzó lehet, olcsón juthatunk SSE2 támogatáshoz, a későbbiekben könnyen fejleszthető Pentium 4-es rendszerhez – emellett irodába tökéletesen megfelel.

A 2 GHz-es Celeron már a 0,13 mikronos Northwood magot kapta meg, ám a másodszintű cache itt is szűkös – a Pentium 4-ének csupán a negyede. A kevés adattal dolgozó, számításigényes feladatok végrehajtási sebessége nőtt, ez a kódolásoknál jól látható. A játékok és az összetettebb alkalmazások gyakran fordulnak adatért a memóriához, amihez a 128 Kbyte-os másodszintű cache kevés, ezért például Unreal Tournament 2003 alatt észre sem vehető az 1700 MHz-es példányhoz képest 300 MHz-cel magasabb órajel.

Először szerepel lapunkban ilyen processzor, ezért a fölpörgetésével is megpróbálkoztunk. A mag gyártási verziószáma alapján sejthető, hogy egy gyengébben sikerült 3 GHz-es Pentium 4-es processzor lebutított változatával

info

- ➪ MSI 845PE Max: www.msi.com.tw/program/products/mainboard/mbd/pro_mbd_detail.php?UID=364&MODEL=MS-6580%20Ver2.0
- ➪ i845PE: www.intel.com/design/chipsets/845pe/index.htm?iid=ipp_browse+chpsts_845pe_dsk&
- ➪ Asus A7V8X: www.asus.com/products/mb/socketa/a7v8x/overview.htm
- ➪ Via KT400: www.via.com.tw/en/apollo/kt400.jsp

van dolgunk. Ez az igényelt feszültségből is kikövetkeztethető, hiszen az eredeti Northwood magok 1,5 voltjánál az új változatok némileg több feszültséget, mintegy 1,525 V-ot igényelnek. Ennek tudatában a feszültségemelést követően 3 GHz-en kezdtük a próbálkozást, ám itt megfagyott a 3DMark 2001 SE, így a némileg szerényebb, ám stabil 2800 MHz-nél maradtunk. A processzoréval párhuzamosan nőtt a rendszermemória frekvenciája is 372 MHz-re, ezáltal néhány alkalmazásban megelőzte a 2,2 GHz-es Pentium 4 processzort, ám a 2,8 GHz-es példány túl nagy falat volt számára. A másodszintű gyorsítótár ennyire drasztikus megnyirbálását bizony nem lehet kizárólag az órajel növelésével „gyógyítani".

A Northwood magos Celeron olcsó, nagyon könnyen tuningolható, ám a másodszintű gyorsítótár csökkentése megfojtja a köztudottan memóriasebesség-éhes Netburst mikroarchitektúrás processzort. Átlagos otthoni felhasználásra és irodai alkalmazáshoz azonban jó választás. Ha pedig idővel kevesellyük a sebességét, megfelelő alkatrészek esetén könnyedén feljebb tornázhatjuk a rendszer teljesítményét.

A nagyok

A Northwood magos, teljes értékű Intel Pentium 4 processzorokat már többször is méltattuk: kiváló tuningolhatóság, alacsony hőtermelés, többszörös védelem a kiégés ellen stb. A tesztben a 400 MHz-es processzoroldali busszal működő változatokat egy 1,8 GHz-es és egy 2,2 GHz-es képviselte. Az 533 MHz-esek táborából a 2,8 GHz-en dübörgő változat érkezett tesztünkre. Mérési eredményeik hozták a papírformát. A tesztben használt i845PE chipkészletes alaplap a 400 MHz-es Pentium 4-ek (és Celeronok) esetében maximálisan 266 MHz-es memória-órajelet engedélyezett, aminek a visszafogó hatása a memóriaigényes alkalmazásoknál (DirectX-es és OpenGL-es tesztek) jól látható.

A 2,8 GHz-es, 533 MHz PSB-jű példány esetében az i845PE már 333 MHz-es órajelet diktált a rendszermemóriának. Az így némileg fellélegző processzor meg is hálálta a többletsávszélességet, és leiskolázta a mezőnyt. Sajnos ezért a sebességért egyelőre rengeteget kell fizetnünk.

Aki a közeljövőben szeretne Pentium 4-es rendszert építeni, és szeretné ésszerű határ alatt tartani a ráfordított pénzmennyiséget, várja meg a kétcsatornás memóriavezérlőjű Pentium 4-eket kezelő alaplapokat. Az Intel már piacra dobta E7205 (Granite Bay) északi hídját, amely ezt a trükköt DDR2100-as, 266 MHz-es modulokkal is képes véghezvinni. Ennek ellenére a teszteredmények alapján már ez a rendszer is meg tudja szorongatni a Rambus RDRAM-mal szerelt Pentium 4-es rendszereket (⇨ Rambus-fenevad – CHIP, 2002/9/60) – lényegesen olcsóbb memóriával. Hamarosan a SiS és talán a Via is kiadja saját, DDR2700 és DDR3200 szabványt támogató, kétcsatornás memória-vezérlővel szerelt készleteit.

Meg kell még említeni az új steppinges magot rejtő 1,8 GHz-es Pentium 4-et, amely ugyancsak egy rosszabbul sikeredett 3 GHz-es példány lehet. Az alapjáraton 1,525 V-ot némileg feltornázva egészen könnyedén elérhetjük stabil üzem mellett a 2,8 GHz-es vagy akár a 3 GHz-es órajelet. Bár ára majdnem kétszerese a 2 GHz-es Celeronénak, itt megkapjuk a teljes méretű másodszintű gyorsítótárat, ami – tesztünkből kiderül – rendkívül fontos ahhoz, hogy a Netburst mikroarchitektúra megfelelő teljesítményt nyújtson.

Variációk szilíciumra

Az AMD processzortervezői valószínűleg a nap 24 órájában dolgoznak – pár hónaponként új, áttervezett processzormagokkal jelentkeznek. A teszt legkisebb AMD-s szereplője az 1300 MHz-es, Morgan magos Duron. Itt még nem a viszonylagos teljesítménymutatót adja meg az AMD, a CPU valóban 1300 MHz-en ketyeg. A 200 MHz-es rendszerbusz, a kis másodszintű cache és az „öregecske" mag miatt a tesztekben bizony rendre alulmarad ez a processzor.

Az AMD már nem is foglalkozik ezzel a vonallal, olcsó gépekbe a Palomino vagy Thoroughbred magos, alacsonyabb órajelű Athlon XP-ket ajánlja. Ezek a példányok áruk alapján is az alsó szegmensbe, nagyjából az Intel Celeron árkategóriájába tartoznak. Az árhoz viszonyítva kiemelkedő teljesítményt kapunk itt.

A tesztek a papírformát hozták, a nemrég még felső kategóriásként árult Palomino magos Athlon XP-k könnyedén vették a konkurens celeronos rendszerek állította akadályt, de még a Pentium 4-es konfigurációknak is tudtak újat mutatni. Játékok alatt az AMD XP processzorai rendre megverték a hasonló

Duron és Celeronok: 16 láb és 64 Kbyte másodszintű cache eltérés az alsóházban

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	AMD Duron 1300 MHz	AMD Athlon XP 1700+	AMD Athlon XP 2100+	AMD Athlon XP 2600+
Weboldal	www.amd.com /us-en/Processors /ProductInformation /0,,30_118_1274 _1202,00.html	www.amd.com /us-en/Processors /ProductInformation /0,,30_118_1274 _3734,00.html	www.amd.com /us-en/Processors /ProductInformation /0,,30_118_1274 _3734,00.html	www.amd.com /us-en/Processors /ProductInformation /0,,30_118_1274 _3734,00.html
Műszaki adatok				
Kiszerelés	OEM	OEM	OEM	OEM
Processzorfoglalat	Socket A	Socket A	Socket A	Socket A
Gyártástechnológia	0,18 mikronos	0,18 mikronos	0,18 mikronos	0,13 mikronos
Fedőnév	Morgan	Palomino	Palomino	Thoroughbred
Mag mérete	106 mm^2	128 mm^2	128 mm^2	84 mm^2
Tranzisztorok száma	25,2 millió	37,5 millió	37,5 millió	37,6 millió
Magfeszültség	1,750 V	1,750 V	1,750 V	1,650 V
A processzor valódi órajele	1300 MHz	1467 MHz	1733 MHz	2133 MHz
Órajelszorzó	13,0	11,0	13,0	16,0
Processzoroldali busz (PSB) órajele	200 MHz	266 MHz	266 MHz	266 MHz
Rendszermemória órajele	333 MHz	333 MHz	333 MHz	333 MHz
Elsőszintű/másodszintű gyorsítótár mérete	128/164 Kbyte	128/256 Kbyte	128/256 Kbyte	128/256 Kbyte
Támogatott kiegészítő utasításkészletek	MMX, SSE, MMX+, 3DNow!, 3DNow!+	MMX, SSE, MMX+, 3DNow!, 3DNow!+	MMX, SSE, MMX+, 3DNow!, 3DNow!+	MMX, SSE, MMX+, 3DNow!, 3DNow!+
Mérési eredmények				
PCMark 2002 Free				
CPU score	3749 pont	4508 pont	5262 pont	6351 pont
Memory score	2741 pont	3479 pont	3655 pont	3998 pont
HDD score	966 pont	942 pont	923 pont	894 pont
KribiBench				
Office, Realistic	0,95 képkocka/s	1,27 képkocka/s	1,40 képkocka/s	1,62 képkocka/s
City, Realistic	0,24 képkocka/s	0,33 képkocka/s	0,36 képkocka/s	0,40 képkocka/s
Tömörítés				
Lame – 835 Mbyte-os WAV file tömörítése MP3 formátumba*	551 s	439 s	373 s	303 s
VirtualDub – 91 Mbyte-os MPG áttömörítése AVI-ba*	196 s	157 s	141 s	123 s
DirectX-mérések				
3DMark 2001 SE 330 – 1024x768/32 bit, default, szoftveres T&L	3551 3D mark	4721 3D mark	5138 3D mark	5730 3D mark
Comanche 4 Demo benchmark – 1024x768/32 bit	26,29 képkocka/s	36,19 képkocka/s	40,30 képkocka/s	46,27 képkocka/s
OpenGL mérések				
Quake III Team Arena 1.27h, mpdemo1 – 640x480/16 bit, Timedemo 1, Fastest grafika	140,8 képkocka/s	193,5 képkocka/s	209,7 képkocka/s	237,2 képkocka/s
Vulpine GLMark 1.1p – 640x480/16 bit, Low Detail	112,4 képkocka/s	117,1 képkocka/s	118,2 képkocka/s	119,1 képkocka/s
Unreal Tournament 2003 Demo, Botmatch, default				
Antalus	32,25 pont	44,64 pont	49,66 pont	57,53 pont
Citadel	32,23 pont	46,07 pont	50,92 pont	57,94 pont
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	Bluefish Computer ✆ 214-4587	Bluefish Computer ✆ 214-4587	Bluefish Computer ✆ 214-4587	Bluefish Computer ✆ 214-4587
Weboldal	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	9740 Ft	14 865 Ft	24 240 Ft	68 740 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év

**: a kisebb érték a jobb. **: fölpörgetett processzor, kereskedelmi adatait lásd a gyári órajelnél szereplő adataok között.*

kategóriájú Intel Pentium 4-eket. SSE2 támogatással felvértezett alkalmazások és számítás-, valamint másodszintű cache-igényes alkalmazások esetén a Pentium 4-ek vitték el a pálmát. Az alacsonyabb órajelű Athlon XP processzorokkal egészen kevés pénzből építhetünk kiváló teljesítményű számítógépet, ami irodában, általános felhasználáskor és játékok alatt is figyelemreméltóan teljesít (➪ Hertzben az igazság? – CHIP, 2002/2/62).

Az AMD telivére

Az AMD Palomino magos XP-i bizony hamar – a vártnál előbb – elérték a technológiai felső határt órajel szempontjából. Ezzel nem is lett volna gond, a cég időben számolt ezzel, a 0,13 mikronos Thoroughbred (jelentése: telivér, rövidítése: T-bred) volt hivatott kitölteni az űrt a már lassúnak számító Palomino és a még tesztfázisban lévő Barton között. A T-bred első változatai azonban nem hozták a várt eredményt (➪ Tolóerő – PC Magazin, 2002/2/58).

Csupán a gyártástechnológia megújítása nem volt elegendő a nagyobb teljesítmény eléréséhez, így az eredetileg a Barton és az Athlon 64 magokon

	Intel Celeron 1700 MHz	Intel Celeron 2000 MHz	Intel Pentium 4 1,8 GHz	Intel Pentium 4 2,2 GHz	Intel Pentium 4 2,8 GHz	AMD Athlon XP 2600+/2900+	Intel Celeron 2 GHz/2,8 GHz
	www.intel.com /products/desktop /processors/celeron	www.intel.com /products/desktop /processors/celeron/	www.intel.com /products/desktop /processors /pentium4/	www.intel.com /products/desktop /processors /pentium4/	www.intel.com /products/desktop /processors /pentium4/	www.amd.com /us-en/Processors /ProductInformation /0,,30_118_1274 _3734,00.html	www.intel.com /products/desktop /processors/celeron/
	OEM	OEM	OEM	OEM	OEM	OEM	OEM
	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket 478	Socket A	Socket 478
	0,18 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos	0,13 mikronos
	Willamette-128	Northwood-128	Northwood	Northwood	Northwood	Thoroughbred	Northwood-128
	217 mm^2	145 mm^2	145 mm^2	145 mm^2	145 mm^2	84 mm^2	145 mm^2
	42 millió	55 millió	55 millió	55 millió	55 millió	37,6 millió	55 millió
	1,750 V	1,525 V	1,525 V	1,500 V	1,525 V	1,700 V	1,800 V
	1700 MHz	2000 MHz	1800 MHz	2200 MHz	2800 MHz	2367 MHz	2800 MHz
	17,0	20,0	18,0	22,0	21,0	16,0	20,0
	400 MHz	400 MHz	400 MHz	400 MHz	533 MHz	296 MHz	560 MHz
	266 MHz	266 MHz	266 MHz	266 MHz	333 MHz	369 MHz	372 MHz
	20/128 Kbyte	20/128 Kbyte	20/512 Kbyte	20/512 Kbyte	20/512 Kbyte	128/256 Kbyte	20/128 Kbyte
	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, SSE2	MMX, SSE, MMX+, 3DNow!, 3DNow!+	MMX, SSE, SSE2
	3994 pont	4575 pont	4410 pont	5350 pont	6852 pont	6918 pont	5937 pont
	3802 pont	3953 pont	4495 pont	4861 pont	6068 pont	4131 pont	5456 pont
	940 pont	915 pont	936 pont	939 pont	942 pont	889 pont	915 pont
	1,00 képkocka/s	1,05 képkocka/s	1,29 képkocka/s	1,44 képkocka/s	1,86 képkocka/s	1,67 képkocka/s	1,48 képkocka/s
	0,28 képkocka/s	0,29 képkocka/s	0,33 képkocka/s	0,36 képkocka/s	0,46 képkocka/s	0,42 képkocka/s	0,41 képkocka/s
	546 s	476 s	473 s	389 s	305 s	277 s	396 s
	184 s	163 s	167 s	145 s	112 s	120 s	123 s
	3007 3D mark	3327 3D mark	4179 3D mark	4667 3D mark	5791 3D mark	5895 3D mark	4494 3D mark
	17,89 képkocka/s	19,10 képkocka/s	35,64 képkocka/s	40,10 képkocka/s	50,08 képkocka/s	48,82 képkocka/s	24,35 képkocka/s
	125,6 képkocka/s	132,7 képkocka/s	187,3 képkocka/s	196,7 képkocka/s	262,4 képkocka/s	243,9 képkocka/s	182,4 képkocka/s
	109,3 képkocka/s	111 képkocka/s	116,6 képkocka/s	117,9 képkocka/s	119,5 képkocka/s	119,2 képkocka/s	116,5 képkocka/s
	25,24 pont	25,49 pont	37,28 pont	43,14 pont	54,34 pont	60,05 pont	35,42 pont
	25,60 pont	25,90 pont	38,41 pont	43,33 pont	54,44 pont	60,30 pont	36,42 pont
	Qwerty Computer ✆ 466-9377	Bluefish Computer ✆ 214-4587	Bluefish Computer ✆ 214-4587	Bluefish Computer ✆ ✆ 214-4587	Intel Magyarország ✆ 266-7833	**	**
	www.qwerty.hu	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu	www.bluefish.hu	www.intel.hu	**	**
	14 875 Ft	21 740 Ft	37 990 Ft	46 240 Ft	103 740 Ft	**	**
	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	**	**

dolgozó mérnökökből sürgősen át kellett csoportosítani néhányat a T-bred ráncfelvarrására. A – szó szerint – legégetőbb problémát a magon belüli irgalmatlan hőtermelés és a komoly elektromos zaj jelentette. Mivel ezek nem csökkentek megfelelően, az átcsoportosított mérnökök hirtelenjében – mint Vegetát a főzelékbe – belekevertek a Palomino magba egy plusz hőelvezető réteget és rengeteg zajszűrő kondenzátort. Ezáltal a mag mérete 4 mm^2-rel nőtt a plusz 100 ezer tranzisztor miatt – viszont immár nem volt gond a sebesség növelésével. A második verziós mag tehát hozta a várt eredményeket, amint az a tesztünkben szereplő 2600+ jelölésű AMD Athlon XP eredményeiből is látható. Az alacsonyabb feszültség jótékony hatása leginkább a hőtermelés csökkenésén látszik. A megnövelt frekvenciának köszönhetően a T-bred mag játékok és tömörítés esetén is felveszi a versenyt az Intel hasonló teljesítményű versenyzőjével (az AMD Athlon 2600+ ellenfele a 2,66 GHz-es Pentium 4 – tesztünkben a 2,8 GHz-es változathoz viszonyítottuk), sőt néhol meg is előzi azt. A B stepping magos T-bred első ízben szerepelt magazinunkban,

így nem kerülhette el az előírt fölpörgetési gyakorlatot. A kezdeti többszörös kudarc nem vette el vállalkozó kedvünket, és a töretlen próbálkozás csakhamar meghozta a várt eredményt. A 0,13 mikronos T-bred mag – az Intel Northwoodjával ellentétben – nem kedveli a túlzott feszültségemelést, 1,825 volton már a BIOS képernyője sem jelent meg. Semmi vész, a másik oldalról közelítettük meg a fölpörgetést. Először a legmagasabb, még stabil feszültségszintet lőttük be alapfrekvencián, ami végül 1,7 volt lett. Ezután következhetett a frekvencia emelése, esetünkben 148 MHz-ig. A 133 MHz-hez képest ez több mint 11%-os növekedés.

A memória frekvenciája is ezzel szinkronban nőtt egészen 369 MHz-ig (2x184 MHz).

A rendszer által már 2900+-ként detektált AMD T-bred Athlon XP kegyetlen tempót diktált, alig akadt olyan alkalmazás, ahol ne vert volna rá a 2,8 GHz-es Pentium 4-re – szép teljesítmény!

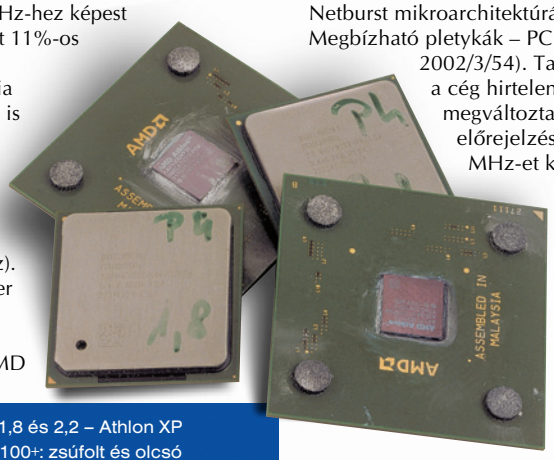

Pentium 4 1,8 és 2,2 – Athlon XP 1700+ és 2100+: zsúfolt és olcsó középkategória

Az AMD mellett szól tehát a kedvező árért kapott viszonylag magas teljesítmény. Az Intel Pentium 4-ek olyan alkalmazásokban domborítanak, ahol szerepet kap az SSE2 utasításkészlet, és a nagy gyorsítótár is áldásosan hat teljesítményükre. Az Intel CPU-i mellett szól továbbá a kisebb hőleadás, így a halkabb (olcsóbb) hűtés és a kiváló tuninghajlandóság. Ha még kétcsatornás memóriavezérlőt is kapnak, megmutatják, mire képes a Netburst mikroarchitektúra. Az AMD azonban komolyan veszélyezteti pozíciójukat: a rendre olcsóbb AMD Athlon XP processzorok bizony komoly teljesítményre képesek több alkalmazási területen is, és nem idegenkednek némi tuningolástól sem.

Dávid és Góliát

A két cég küzdelmének persze közel sincs vége, mindkét fél szeretne kellemes meglepetéseket szerezni vásárlóinak – és minél kellemetlenebbeket az ellenfélnek. Az AMD Barton magos processzora már elindult hódító útjára, tarsolyában 333 MHz-es processzoroldali buszórajellel, megduplázott, 512 Kbyte-os másodszintű gyorsítótárral és magas frekvenciával. Socket A platformon valószínűleg már csak a 400 MHz-re feltornázott buszórajelű Barton követi, ezután a felső kategóriában jön az Athlon 64.

Úgy tűnik, az Intel némiképp elkapkodta processzorainak bejelentését. A hivatalos bejelentések szépen hangzanak, de kiskereskedelmi forgalomban cikkünk írásakor még fehér hollónak számít a 2,66 GHz-nél gyorsabb Intel Pentium 4. A sietségre azonban szükség volt, hiszen az AMD teljes erőbedobással küzd. Félteni persze nem kell az Intelt, van még szufla a Netburst mikroarchitektúrában (Megbízható pletykák – PC Magazin, 2002/3/54). Tavaly év végén a cég hirtelen megváltoztatta előrejelzését: az 533 MHz-et követő buszórajel nem 667 MHz lesz, hanem rögtön 800 MHz. Ezekkel a processzorokkal még idén, már a második negyedévben találkozhatunk, amikhez új alaplapi lapkakészletek is érkeznek, PC3200-as modulokat kezelő kétcsatornás memóriavezérlővel.

Mit mire?

A tesztünkben szereplő processzorokat az alábbi területekre, illetve alkalmazásokhoz ajánljuk.

AMD Duron 1300 MHz: lényegében elfelejthetjük, ugyanis a jóval nagyobb teljesítményt nyújtó Athlon XP 1700+ alig drágább. A kizárólag netezésre és szövegszerkesztésre használt gépekben még kielégítő a teljesítménye.

AMD Athlon XP 1700+: az ereje az alsó és középkategóriás játékgépekben még elégséges. Emellett általános célú otthoni és irodai számítógépekben is megfelel.

AMD Athlon XP 2100+: komolyabb teljesítményű, ám költséghatékony játékgépbe megfelelő választás, emellett minden olyan általános konfigurációban helye van, amit időtállóbbnak szánunk.

AMD Athlon XP 2600+: komoly számítási teljesítményt igénylő alkalmazások futtatását végző gépben a helye, ám ekkor már megfontolandó, hogy a 333 MHz PSB-s változatát válasszuk inkább. Ugyanez érvényes a high-end AMD-s játékgépekre.

Intel Celeron, 1700 MHz: kizárólag irodába és „light" otthoni környezetbe (e-mail, internet stb.) ajánlható.

Intel Celeron, 2000 MHz: alapállapotában hasonló a helyzete, mint 1700 MHz-es társáénak, ám remek tuninghajlandósága miatt már olcsó játékgépekben is használható – persze kompromisszumokra kényszerülünk majd némely jövőbeni játéknál.

Intel Pentium 4, 1,8 GHz: általános célú otthoni és irodai gépekben jól megállja a helyét.

Intel Pentium 4, 2,2 GHz: középkategóriás játékkonfigurációkban jól érvényesül, ám megfontolandó, hogy az Intel február 23-ra időzített átfogó árcsökkentése után inkább a 2,4B Pentium 4-et válasszuk helyette.

A processzor teljesítménye a professzionális alkalmazások és munkahelyek (3D-s modellezés, kiadványszerkesztés sok képszerkesztéssel, CAD stb.) kivételével minden általános feladat elvégzésére alkalmas.

Intel Pentium 4, 2,8 GHz: egyelőre rendkívül drága, de nagyon gyors. És ha egy processzorra ennyi pénzt költünk, vegyünk mellé PC1066-os Rambust is, mert azzal tud csak igazán ficánkolni. Ilyen összeállítás előtt alig van akadály a mai asztali alkalmazások körében, és high-end inteles játékgépként is remekül megállja a helyét.

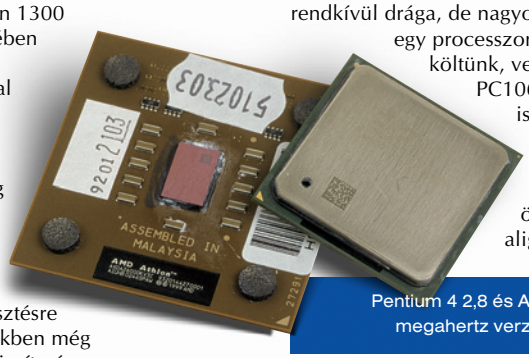

Pentium 4 2,8 és Athlon XP 2600+: megahertz verzusz megaszám

A tesztben használt meghajtóprogramok

Intel chipset driver 4.10.1002
Intel Application Accelerator 2.3
Via Hyperion 4-in-1 v4.45
Nvidia Detonator 41.09
Philips PSC 706 v1.89

A tesztünkhöz használt konfigurációk alkatrészeit az Alien Computers, az Asus tajvani képviselete, a Bluefish Computers, a Chaintech tajvani képviselete, a Herta, a Ramiris és a Wentil-Tech Kft. biztosította.

PEdálozás

2003 elején az Intel ismét a BX-es aranykort idéző fényében ragyog processzorait, alaplapi chipkészleteit és távlati terveit illetően egyaránt. A Hyper-Threading képességű Pentium 4-ek hivatalos támogatását megvalósító i845PE alaplapi lapkakészlet lehet az egyik kisebb ékkő annak a pallosnak a markolatában, amellyel Santa Clara végül lefejezi Sunnyvale-t.

Rixer György

Vagy nem. Mindenesetre a Hyper-Threadinggel a gyakorlatban is felturbózott NetBurst architektúra, amely nemsokára a jelenlegi 533 MHz-es PSB-ről 800 MHz-re fog felváltani, rendesen megüti az AMD késlekedő processzorait. Az Intel asztali processzorainak inváziójával szemben kitartani egészen szeptemberig (ekkorra halasztották az Athlon 64 processzorok piacra dobását) egy Athlon XP vonallal, legyen az Barton magos is, kevés, nagyon kevés.

Az árháború persze tovább tart, ám az AMD fölött az ég jelenleg felhős. Nos, ennyit a nemzetközi helyzetről, lépjünk tovább az i845PE-re.

A Pentium 4 processzorainak igazi szárnyalását meghozó DDR SDRAM támogatást 2002 januárjában dobta piacra az Intel, az i845D alaplapi chipkészlet képében. Az alap 400 MHz-es PSB-t az 533-assal kiegészítő i845E készlet tavaly májusban debütált, és komoly sikereket könyvelhetett el.

A cikkünk közvetett tárgyát képező i845PE készlet szintén tavaly, pontosan október 7-én került hivatalosan bevezetésre, egyidejűleg az i845GE-vel, amely a PE integrált grafikus maggal (Intel Extreme Graphics) kiegészített változata. Október volt ugyan a „hivatalos hónap", ám a kiskereskedelmi csatornákba ehhez képest – bár nem jelentős – késéssel érkeztek meg az ilyen chipkészlet köré épített lapok. Az alaplapgyártó cégek ugyanis mesterségesen visszatartották e termékeiket, hogy túl tudjanak adni felhalmozódott i845E/i845G készletes lapjaikon. December közepére normalizálódott a helyzet, és a 2003. év elejére már minden jelentősebb gyártó ott lehetett a saját megoldásával a kiskerek polcain.

Albatron PX845PE ProIIS

A készlet

Az i845PE az i845E-hez képest két közvetlen, illetve egy közvetett teljesítmény-, illetve szolgáltatásfokozó képességet kapott. Először is, a PE hivatalosan támogatja a PC2700 (közkeletű nevén DDR333) memóriaszabványt, aminek már ideje is volt, hiszen az 533 MHz-es PSB-jű Pentium 4-ek közel 4,3 Gbyte/s-os maximális processzorbusz-sávszélességéhez az i845E által nyújtott 2,1 Gbyte/s-os maximális memória-sávszélesség (DDR266) igencsak vékonykának bizonyult a komolyabb alkalmazásoknál. Azaz a memória volt a szűk keresztmetszet. Persze még jobb lett volna, ha a DDR400-at támogatja, ám a chipkészlet kibocsátásakor a JEDEC még nem fogadta el a PC3200 specifikációt, tehát a konzervatív Intel nem is implementálta azt. Sebaj, így is nagyjából 0,6 Gbyte/s-nyi sávszélességet nyert a PE az E jelű változattal szemben. Más kérdés, hogy 400 MHz-es PSB-jű processzorokkal legfeljebb 266 MHz-es memóriabusz-órajel használható, a 333 MHz-est az 533-as PSB-jű Pentium 4-eknek tartják fenn.

Chaintech 9EJL2 Apogee

Másodszor, az i845PE hivatalosan támogatja a Hyper-Threadinget tartalmazó Pentium 4-eket – ezt a legtöbb gyártó fel is tünteti alaplapjának a dobozán. A Hyper-Threading lényegében az egy fizikai processzormagon több (jelen esetben kettő) logikai processzor elvét valósítja meg, illetve ezt kamatoztatja a számítási környezetben. (➪ Több szálon futó történet – PC Magazin, 2003/1/35.) Most nem szentelünk nagyobb teret a technológiának, mert annak értékelésére később, másik cikkben szándékozunk visszatérni, a gyakorlati mérési eredményekkel egyetemben. Annyit azonban már most elmondhatunk, hogy a Hyper-Threading kézzelfogható teljesítménynövekedést eredményez. Cikkünk írásának idején, február közepén, egyetlen asztali Intel processzor, a 3,06 GHz-es változat támogatta ezt a funkciót.

Asus P4PE/G/SATA/1394/GD

A teljesítménynövekedés az alaplapok kialakítására is hatott. Bár az Intel korábban nem így gondolta, mára mégis kiderült, hogy a 3 GHz fölötti órajelen ketyegő Pentium 4-ek bizony komoly teljesítményt

info

- ➪ PEdigré – PC Magazin, 2002/3/48
- ➪ Intel i845PE chipkészlet: www.intel.com/design/chipsets/845pe/index.htm
- ➪ Intel Hyper-Threading: www.intel.com/info/hyperthreading/index.htm
- ➪ Intel Pentium 4 CPU-k Hyper-Threading technológiával: www.intel.com/home/desktop/pentium4/hyperthreading.htm
- ➪ Intel Chipset Software Installation Utility: http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/Product_Filter.asp?ProductID=816
- ➪ Intel Application Accelerator: http://downloadfinder.intel.com/scripts-df/Product_Filter.asp?ProductID=663
- ➪ WCPUID 3.1a letöltése: www.3dcht4u.de/3dc/p24d5fe/wcpuid.zip
- ➪ Asus P4PE Black Pearl: www.asus.com/products/mb/socket478/p4pe-bp/overview.htm

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Albatron PX845PE ProIIS	Asus P4PE /G/SATA/ 1394/GD (TESZTGYŐZTES)	Chaintech 9EJL2 Apogee	DFI NB78-BC
A termék weboldala	www.albatron.com .tw/product /PX845PE_Pro_II.asp	www.asus.com /products/mb /socket478/p4pe /overview.htm	www.chaintech.com .tw/eng/products /socket478/9EJL2.asp	sj.dfi.com.tw/product /fetch_new .asp?theValue=NB78-BC
Műszaki adatok				
Alaplap formátuma (befoglaló méretei)/tápcsatlakozó	normál ATX (305x244 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x229 mm)/ ATX + ATX12V + AUX (EZ Plug)	normál ATX (305x230 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x210 mm)/ ATX + ATX12V
DDR DIMM foglalatok száma/maximálisan támogatott memória mennyisége	3/2 Gbyte	3/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte
AGP 4x/PCI/CNR foglalatok száma	1/6/❍	1/6/❍	1/6/1	1/6/❍
UDMA-100/UDMA-133/Serial ATA-150 csatornák száma	2/1 (RAID-elhető)/ 2 (RAID-elhető)	2/1 (RAID-elhető)/ 2 (RAID-elhető)	2/❍/❍	2/❍/❍
Integrált ATA, vagy RAID, vagy Serial ATA vezérlő típusa	Promise PDC20376	Promise PDC20376	❍	❍
USB 2.0/soros/párhuzamos port száma	6/1/1	6/2/1	6/2/1	2/2/1
Integrált hangvezérlő	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97)	6 csatornás ADI AD1980 (AC'97)	6 csatornás CMedia CMI8738 PCI hangvezérlő + hátpanel a csatornák kivezetéséhez	sztereó Realtek ALC202A (AC'97)
Integrált hálózati/IEEE-1394-es vezérlő típusa; portok száma	10/100 Mbit/s; Intel ET82552ET / ❍	1 Gbit/s; Broadcom BCM5702/ Via VT6307; 2 port külön hátpanelen	10/100 Mbit/s; Realtek RTL8100B / ❍	❍/❍
Az északi híd hűtése	nagy, passzív hűtő	nagy, passzív hűtő	nagy, passzív hűtő	nagy, passzív hűtő
Extrák, különlegességek	Watch Dog Timer, Voice Genie I, ezüstszínű PCB, BIOS Mirror, DDR400 nem hivatalos támogatása	Asus Q-Fan, aszinkron 355 MHz-es memória támogatása	fedélzeti csipogó, C-Box, Body Theater ál-3D fülhallgató, kis csomag szilikonpaszta, rounded IDE kábelek	❍
A mellékelt nyomtatott kézikönyv információtartalma/ fontosabb csomagolt szoftverek	jó + külön kézikönyv a Promise FastTrak 376-hoz/PC-Cillin 2002	nagyon jó + Quick Start Guide/PC-Cillin 2002, Asus PC Probe, WinDVD, WinRip, WinCoder, WinProducer	jó + EZ Manual/ Apogee Overclocking, Value Pack 2002, Thiz Linux 6.0 OEM	közepes/McAfee VirusScan Online, Overclock Cruise
Tuningtámogatás	kiváló	nagyon jó	kiváló	elégséges
Mérési eredmények				
Az alaplap alapbeállított 133 MHz-es buszának valódi órajele	133,92 MHz	135,00 MHz	135,00 MHz	132,98 MHz
PCMark 2002				
– CPU score	5796 pont	5853 pont	5848 pont	5754 pont
– Memory score	5335 pont	5559 pont	5330 pont	5276 pont
– HDD score	993 pont	981 pont	985 pont	969 pont
3DMark 2000 v1.1 – 640x480/16 bit	14 601 3D mark	14 977 3D mark	14 652 3D mark	14 439 3D mark
3DMark 2001 SE 330 – default futás	11 753 3D mark	12 084 3D mark	12 076 3D mark	11 946 3D mark
Vulpine GLMark v1.1 – 640x480/16 bit, Low Detail	272,1 képkocka/s	269,5 képkocka/s	267,6 képkocka/s	272,1 képkocka/s
Quake III Team Arena 1.27h – Fastest grafika, 640x480/16 bit, timedemo 1, mpdemo1	235,8 képkocka/s	229,5 képkocka/s	228,8 képkocka/s	229,3 képkocka/s
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	Herta ✆ 322-2232	Ramiris (disztributor)	Expert Computer (disztributor) ✆ 350-3357	Expert Computer (disztributor) ✆ 350-3357
Forgalmazó weboldala	www.herta.hu	www.ramiris.hu	www.expert.hu	www.expert.hu
Ár (bruttó ajánlott kiskereskedelmi)	40 500 Ft	48 500 Ft	36 000 Ft	26 000 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év	2 év

Tesztkonfiguráció: Intel Pentium 4 2,4B GHz; 512 Mbyte DDR434 CL2 Corsair memória; Asus V8460U Deluxe videokártya; Seagate Barracuda III merevlemez; Teac CD-W58E; angol Windows

vesznek fel, és ehhez az i845E-s lapokénál robusztusabb tápellátás szükségeltetik. Ennek megfelelően az összes i845PE-s alaplapot úgy tervezik a gyártók, hogy elboldoguljanak a három giga fölötti Pentium 4-ekkel is. Persze nem a PE-s lapok kiváltsága a Hyper-Threadinget használó processzorok támogatása: elvileg mindegyik 533 MHz-es PSB-t támogató Intel chipkészlet (kivéve a i845G, „A" stepping) köré építhető ilyen alaplap. Más kérdés, hogy a gyártók többsége nem fog visszalépni ezekhez, hiszen például az i845E csak 2-3 dollárral olcsóbb, mint a PE, ráadásul ezért a csekélyke különbözetért le kell mondaniuk az igencsak fontos DDR333 támogatásáról.

DFI NB78-BC

Ha már itt tartunk, az Intel i845PE készlet – amely az RG82845PE MCH-ból és az FW82801DB ICH-ból (ICH4) áll – ezerdarabos tételben 30 USD-ért kelleti magát, és március 30-tól 28 dollárra csökken az ára, ugyanis belépnek a piacra az új szereplők, az i865 és az i875.

Az i845PE talán legfájóbb – és legkevésbé érthető – hibája az AGP 8x szabvány száműzése. A PE megmaradt az AGP 4x (kizárólag 1,5 V-os interface-ű kártyák) támogatásánál, ahogyan az ICH4-et is egy az egyben megörökölte az i845E-től. Ennek megfelelően hat USB 2.0-s portot és szintén hat PCI kártyahelyet támogat a készlet, és IDE oldalon továbbra is az UDMA/100 a maximum. Az i845PE-ben, mint azt fentebb említettem, nincs integrált grafikus mag, és legfeljebb 3 Gbyte-nyi PC2700-as memóriát támogat hivatalosan, ám miként az táblázatunkban is látható, a gyártók egyöntetűen maximálisan 2 Gbyte-nyit engedélyeznek alaplapjaikon. Az i845PE MCH-ja félhivatalos források szerint legfeljebb 200 MHz-es FSB-ig (azaz 800 MHz-es PSB-ig) tuningolható. Így elképzelhető, hogy egy BIOS-frissítés után egynémely PE-s lap támogatja majd a második-harmadik negyedévben érkező, 800 MHz-es PSB-jű Pentium 4-eket is. Ez persze spekuláció, tehát erre számítva senki ne vegyen PE-s deszkát.

A fentiekből kiviláglik, hogy bár az i845PE potens készlet – amit a mérési eredmények is alátámasztanak –, ám az igazán hardcore vásárlóknak meg kell várniuk az i865 készletet (hivatalosan támogatja az AGP 8x-et és a 800 MHz-es PSB-t, ICH5 lesz benne stb.), ha igazán

	Epox EP-4PEA	Gigabyte GA-8PE667 Ultra	Jetway Alioth PE	MSI 845PE Max (TESZTGYŐZTES)	QDI PlatiniX 2E/333-6A	Shuttle AB48N (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)	Soltek SL-85DR3 (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)
	www.epox.nl/english /products/motherboard /4pea%2B.htm	http://tw.giga-byte .com/products /8pe667ultra.htm	www.jetway.com.tw /evisn/product/p-4 /aliothge/aliothge.htm	www.msi.com.tw /program/products /mainboard/mbd /pro_mbd_detail .php?UID =364&MODEL =MS-6580%20Ver2.0	www.qdigrp.com /qdisite/eng/products /platinix2e333.htm	http://us.shuttle.com /specs.asp?pro_id=92	www.soltek.de /English/product /85dr3-r.htm
	normál ATX (305x245 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x244 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX/ ATX + ATX12V + AUX	normál ATX (305x205 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x232 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x190 mm)/ ATX + ATX12V	normál ATX (305x230 mm)/ ATX + ATX12V + AUX (szabványos 12 V-os tápcsatlakozó)
	3/2 Gbyte	3/2 Gbyte	3/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte	2/2 Gbyte
	1/5/❍	1/6/1	1/6/❍	1/6/1	1/6/❍	1/5/❍	1/6/❍
	2/❍/❍	2/2 (RAID-elhető)/❍	2/1/2	2/❍/❍	2/❍/❍	2/❍/❍	2/❍/❍
	❍	Promise PDC20276	Promise PDC20375	❍	❍	❍	❍
	4/2/1	6/2/1	2/2/1	4/2/1	6/2/1	2/2/1	2/2/1
	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97)	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97) + S/PDIF Out + analóg 6 csatorna hátpanel	6 csatornás CMedia CMI8738 PCI	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97)	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97)	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97) + hátpanel a center csatorna kivezetéséhez	6 csatornás Realtek ALC650 (AC'97)
	❍/❍	10/100 Mbit/s; Intel Kinnereth-R / ❍	10/100 Mbit/s; Realtek RTL8100B / Via VT6307; 1 port külön hátpanelen	❍/❍	❍/❍	10/100 Mbit/s; Realtek RTL8100B / ❍	❍/❍
	nagy, passzív hűtő	aktív hűtés nagy bordával (a borda arannyal futtatott)	közepes méretű passzív hűtő	közepes méretű passzív hűtő	nagy, passzív hűtő	nagy, passzív hűtő	közepes méretű passzív hűtő
	fedélzeti diagnosztikai panel	DualBIOS, MS/SD/SC kártyaolvasó támogatása	ezüstszínű PCB, fedélzeti csipogó	D-Bracket, hűtőbordák a feszültség-stabilizátorokon	plusz jumperek, RecoverEasy II, BootEasy, fedélzeti csipogó, fedélzeti diagnosztikai LED-sor	❍	ezüst színű PCB
	nagyon jó + Quick Install Guide + BIOS Flash Guide/Norton Ghost 7, PC-Cillin 2002, Magic Utility	nagyon jó + RAID kézikönyv + Quick Install Guide/Norton Internet Security 2002, EasyTune 4	közepes + Quick Install Guide/PC-Cillin 2002	nagyon jó/PC-Cillin 2002, X-Setup, E-Color 3Deep	nagyon jó/Norton AntiVirus 2002, StepEasy windowsos fölpörgetőprogram	jó/❍	nagyon jó + külön kézikönyv a mellékelt szoftverekhez/PC-Cillin 2002, VirtualDrive 7, RestoreIT! 3 Lite, Partition Magic 6.0 SE, DriveImage 4.0
	nagyon jó	kiváló	jó	kiváló	kiváló	elégséges	jó + RedStorm Overclocking Tech
	133,98 MHz	133,98 MHz	134,00 MHz	133,92 MHz	133,64 MHz	132,95 MHz	134,00 MHz
	5797 pont	5801 pont	5809 pont	5815 pont	5786 pont	5755 pont	5808 pont
	5339 pont	5399 pont	5445 pont	5561 pont	5522 pont	5451 pont	5603 pont
	1274 pont	985 pont	996 pont	959 pont	1297 pont	1276 pont	1936 pont
	14 682 3D mark	14 793 3D mark	14 778 3D mark	14 865 3D mark	14 683 3D mark	14 491 3D mark	14 686 3D mark
	11 946 3D mark	11 782 3D mark	11 996 3D mark	12 138 3D mark	11 981 3D mark	11 941 3D mark	11 913 3D mark
	272,3 képkocka/s	271,5 képkocka/s	266,5 képkocka/s	278,7 képkocka/s	271,1 képkocka/s	270,2 képkocka/s	271,5 képkocka/s
	231,3 képkocka/s	235,7 képkocka/s	226,6 képkocka/s	236,3 képkocka/s	231,5 képkocka/s	235,7 képkocka/s	232,4 képkocka/s
	Herta ✆ 322-2232	a termék a gyártó tajvani képviseletétől érkezett	Cédrus (disztributor) ✆ 433-4147	Ramiris (disztributor)	Be-Va Chip ✆ 287-8230	Juventus Team (disztributor) 469-5847	Kelly-Tech (disztributor) ✆ 350-1246
	www.herta.hu	www.gigabyte.com.tw	www.cedruskft.hu	www.ramiris.hu	www.bevachip.hu	www.juventus-team.hu	www.kellytech.hu
	27 750 Ft	n.a.	38 490 Ft	28 625 Ft	27 375 Ft	25 490 Ft	30 000 Ft
	2 év	n.a.	2 év	3 év	3 év	2 év	2 év

98SE, DirectX 9.0; ICIU 4.30.1006; IAA 2.3; Nvidia Detonator 41.09, Coolink Cool 401, Enermax EG365P-VE.

ütős Intel-alapú gépet akarnak összeépíteni 2003-ban.

Persze a PE is meg fogja találni a maga számítását a fősodorban, hiszen a köré épített lapok jóval olcsóbbak lesznek, mint az i865-re épülők, és továbbra is nagyon jó ár–teljesítmény arányt nyújtanak majd az ilyen rendszerek az egyre olcsóbbá váló, mostanra már lényegében alsó kategóriába szánkázott 2,4B és 2,53 GHz-es Pentium 4-ekkel (az Intel február 23-án csökkentette az asztali processzorainak az árát). Míg irodába még mindig inkább az i845E + Intel Celeron párosítás ajánlható, addig általános célú otthoni gépbe, illetve átlagos igényeket kielégítő játékkonfigurációba az i845PE + Pentium 4 a nyerő duó.

A teszt

Sokat itt nem kívánnék hozzátenni a táblázat alján található felsoroláshoz, hiszen mindegyik hardver- és szoftverkomponenssel találkozhattak már olvasóink korábbi alaplaptesztjeinkben. Az egyetlen említésre méltó újdonság az alaplap által automatikusan beállított 133 MHz-es FSB gyakorlati mérése. A tesztekben való jobb szereplés érdekében egynémely gyártó itt szeret trükközni, ugyanis a teljesen hivatalosnak számító 133,33 vagy 133,00 MHz-es értéktől eltérő buszórajelek mérhetők a WCPUID 3.1a program segítségével.

Amint az a mérésekből látható, nem mindig a magasabb buszórajelet használó alaplap a gyorsabb, tehát nyilván ez is csak egy elem, amely befolyásolja az összteljesítményt. Stabilitási problémába nem ütköztünk a teszt során, ezért úgy gondolom, hogy amíg a deszkák megbízhatóan működnek, addig miért is ne állítanák a gyártók mondjuk 135,00 MHz-re a buszórajelet...

A versenyzők

Albatron PX845PE ProIIS. Kezdjük mindjárt egy sirály, de mindenképpen ezüstös színben fürdő alaplappal, az Albatron PE-s csúcsmodelljével. A jelölés végén levő „S" a Millennium Silverre utal, azaz az ezüst nyákborításra. Ezt a színt egyébként a finis lakkba kevert ezüstporral érik el a gyártók, és mivel az ezüst kitűnő hővezető, ezért elvileg az alaplap felületének hődisszipációjára

Epox EP-4PEA

jótékony hatást gyakorol – az esztétikai élvezeten felül.

A csúcsmodell persze nem érheti be egyszerű színezéssel. Ezért kapott helyet a ProIIS-en egy 10/100-as Ethernet vezérlő Intel fizikai réteggel, egy S/PDIF Out-os hátpanellel kiegészített AC'97-es hangvezérlő, illetve egy RAID-képes Serial ATA/IDE vezérlő a Promise-tól. További extra, hogy félhivatalosan támogatja a DDR400-as memóriát, amelynek használatához külön leírást is kapunk a lap mellé. A ProIIS tuningszekciója teljesen rendben van, ahogy a termék mellé adott kézikönyvek minőségével és mennyiségével is elégedettek voltunk. Ami a ProIIS-t a „full extra" minősítéstől elválasztja, az az IEEE-1394-es (Firewire) vezérlő és a komolyabb szoftverkörítés hiánya. Így

Gigabyte GA-8PE667 Ultra

persze olcsóbb az alaplap. Teljesítménye kissé elmarad a legjobbakétól, ám nagy különbség nincs (ez elmondható az egész mezőnyről).

A három év garanciával megtámogatott cirka 40 ezer forintos ár arányban áll a lap minőségével és szolgáltatásaival.

Asus P4PE /G/SATA/1394/GD. Az Asustól ismét a csúcsmodellt kaptuk erre a tesztünkre, ezúttal a P4PE minden jóval megáldott változatát. Ez a felszereltség magában foglal egy gigabites Ethernet vezérlőt, egy, az alaplapgyártók által ritkán használt, hatcsatornás AC'97-es hangvezérlőt (ADI AD1980 – ha jól emlékszem, az Intel használta ezt egyes lapjain), Promise Serial ATA/IDE/RAID vezérlőt, IEEE-1394-es vezérlőt két porttal, illetve egy nagyon komoly szoftvercsomagot. Ezenfelül a P4PE tuningolhatósága és teljesítménye is felsőházas, nem beszélve a mellé adott kézikönyv minőségéről. A P4PE további extrája az aszinkron DDR355 mód lehetősége, amikor is csak a memória fut specifikáció felett, a rendszer többi komponense és busza nem.

Mint az látható, a P4PE sokat tud, ám ennek megvan a borsos

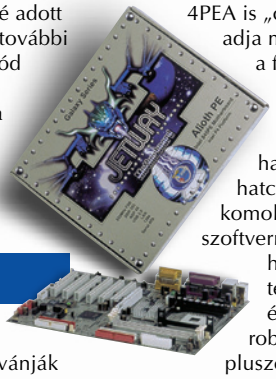

Jetway Alioth PE

ára, amelyet főleg azoknak érdemes megfizetni, akik ki is kívánják használni többek között az IEEE-1394-es vezérlőt vagy a mellékelt InterVideo WinCinema csomagot.

A gyűjtők örömére meg kell itt említenem, hogy az Asus a P4PE-ből is csinál „Black Pearl" kiadást, mindenféle extrával kiegészítve. Ilyen extra az audio-CD hallgatása BIOS-ból, az egyedi kialakítású doboz és MCH hűtés, a 32 Mbyte-os USB memóriakulcs, a lekerekített (rounded) IDE kábelek és a WinDVD Suite szoftvercsomag.

Chaintech 9EJL2 Apogee. Újabb Apogee a láncosoktól. Az Apogee besorolás hozza magával a 10/100 Mbit/s-os Ethernet vezérlőt, a hatcsatornás PCI hangvezérlőt, és egy halom apróbb extrát, például a Body Theater ál-3D-s fülhallgatót, C-Boxot, lekerekített IDE kábelkészletet és jónak mondható szoftverkörítést. Az érdekes, sötétbarna-zöld-arany színvilágú alaplap teljesítménye és tuningolhatósága jó, az ára a 3 év garancia és a hozzáadott extrák fényében elfogadható.

DFI NB78-BC. A Diamond Flower ezen i845PE-s alaplapja a „csupasz deszka" irányvonalat követi. Ez esetünkben nem pejoratív értelmű, hanem az adott termék konfigurációját határozza meg. Az NB78-BC-n a szükséges alapokon (1 AGP, 6 PCI bővítőrés, 2 DIMM memóriahely, 2 USB 2.0-s csatlakozó) felül lényegében csak egy szintén költségkímélő, sztereó AC'97-es hangvezérlő kapott helyet. Az egyszerű, költséghatékony kialakítás további eleme a mindössze 21 centis szélesség és a minimális tuninglehetőség.

Az alaplap teljesítményével sem emelkedik ki a mezőnyből, ennek megfelelően nem meglepő, hogy összeállításunk egyik legolcsóbb darabja a maga 26 ezer forintos árával.

Epox EP-4PEA. Az Epox modellje, a 4PEA is „csupasz" változat, ezért adja magát az összehasonlítás a fentebb tárgyalt DFI alaplappal. A 4PEA teljesítménye kicsivel jobb, AC'97-es hangvezérlője is hatcsatornás, illetve a gyártó komolyabb szoftvermennyiséget csomagol hozzá. Emellett az Epox termékének kézikönyve és tuninghajlandósága is robusztusabb. Mindeme pluszokért az Epox csak 1750 forinttal kér többet, ezért nem rossz választás a csupasz PE kategóriában.

Gigabyte GA-8PE667 Ultra. A közepes felszereltségű modellek közé tartozik, néhány apróbb és hasznos extra-szolgáltatással kiegészítve. Találunk rajta 10/100 Mbit/s-os LAN vezérlőt, UDMA/133 támogatással bíró IDE RAID vezérlőt és hatcsatornás AC'97-es hangvezérlőt S/PDIF kimenetes hátpanellel. A Secure Digital, a Memory Stick és a Smart Card memóriakártya-olvasókat egyaránt támogatja.

A Gigabyte alaplapjainál megszokott és hasznos szolgáltatás, a DualBIOS a 8PE667 Ultrából sem hiányozhat. Az Ultra személyében egyébként a mezőny legszínesebb tagját tisztelhetjük, ugyanis kék PCB-jén a különböző komponensek a szivárvány minden színében, de legalábbis a következőkben mindenképpen pompáznak: piros, fehér, lila, sárga, arany, fekete, fehér, barna. Szép kis kavalkád. Ezzel azonban nem ér véget az esztétikai extrák sora, ugyanis az északi híd aktív hűtésének hűtőbordája futtatott arannyal van bevonva. Az alaplap további érdekessége, hogy az ICH4 által kínált, illetve az alaplapon ki is vezetett hat USB 2.0-s porton felül további négy port támogatását oldja meg egy NEC gyártmányú fedélzeti vezérlő.

A 8PE667 Ultra kézikönyve és szoftverkörítése, illetve teljesítménye és tuninghajlandósága színvonalas, így amennyiben tisztességes (bruttó 40 ezer forint körüli) áron hozzá tudunk jutni, nem rossz választás.

Jetway Alioth PE. Az előző számunk KT400-as

MSI 845PE Max

tesztjében bemutatott Jetway Polaris 400 után most itt az i845PE-s változat, az Alioth PE, szintén ezüstszínű nyákkal. Az Alioth-on a hatcsatornás PCI hangvezérlő és a szokásos két UDMA/100-as csatorna mellett további egy UDMA/133-as és két Serial ATA 150-es portot biztosító Promise vezérlőt (ez azonban RAID-re nem képes), Via gyártmányú IEEE-1394-es vezérlőt és egy 10/100 Mbit/s-os LAN csatolót is találunk. Az alaplap teljesítménye és tuningolhatósága jó, de a kézikönyv minősége és a szoftverkörítés már elmarad attól, amit egy exkluzív terméktől elvárnánk.

A Jetway Alioth PE a maga 38 és fél ezer forintos vételárával a teljes

A tesztünkben használt tesztkonfiguráció alkatrészeit az Alien Computers, az Asus tajvani képviselete, az Intel Magyarország, a Kelly-Tech, a Samsung Magyarország és a Senorg biztosította.

felszereltségű Asus nyomába kíván eredni szolgáltatások terén, ha itt-ott vannak is hátrányai a P4PE-vel szemben. Na persze ott a tíz rugónyi különbség is!

MSI 845PE Max. Az MSI alaplapja is a „minőségi, de csupasz" kategóriában indul. Ennek megfelelően vékonyka (mindössze 20 és fél centi széles), csak két DIMM foglalata van, és hiába is keresnénk rajta LAN, Serial ATA, netán RAID, esetleg IEEE-1394-es vezérlőt. Csupán egy szál hatcsatornás AC'97-es hangvezérlőt, extraként pedig diagnosztikai LED-ekkel felszerelt D-Bracketet találunk rajta. Ezenfelül szokatlan módon a feszültségstabilizátorokra is került

QDI PlatiniX 2E/333-6A

passzív hűtés, ami tuningoláskor vagy nyáron jól jöhet.

A 845PE Max teljesítménye nagyon jó, mindenképpen az elsők között van, és a lap tuninghajlandósága is jó. A kézikönyvön sem spóroltak az MSI-nál, a szoftverkörítés pedig a termék csupaszságához illeszkedik. Mindezek, illetve a három év garancia a 845PE Maxot a maga 28 és fél ezer forintos vételárával a csupasz kategória, egyben a játékgépet építők bajnokává avatja.

QDI PlatiniX 2E/333-6A. Az érdekes típusjelzésű lap a QDI alap i845PE-s megoldását takarja, amelyen ugyan csak két DIMM foglalatot találunk, de mellettük ott van hat PCI rés és szintén hat kivezetett USB 2.0-s port. Érdekes módon a 2E/333-6A nyákján kihagyták a helyet egy ISA bővítőrésnek.

A QDI a hatcsatornás AC'97-es hangvezérlő esetében sem próbálta meg a dolgot a lehető legolcsóbban megúszni, ugyanis mellékel egy S/PDIF Out hátpanelt.

Bár az alaplap teljesítménye önmagában sem számít rossznak, ám a performance beállítottságot tovább erősíti a nagyon jó tuningszekció, illetve az MCH-n helyet kapó jókora hűtőborda. A jó kézikönyvet, a három év garanciát és a néhány további extrát (pluszjumperek a dobozban, RecoverEasy II, BootEasy) felvonultató alaplap feltétlenül megéri a maga cirka 27 és fél ezer forintos vételárát.

Shuttle AB48N

Shuttle AB48N. A velős, ámde semmire következtetni nem engedő jelzés a Shuttle i845PE-s, 10/100 Mbit/s-os Ethernet vezérlővel megtoldott alaplapját takarja. Ezenfelül az AB48N az „alapvető" kategóriába sorolható.

Kezdjük ott, hogy a szélessége mindössze 19 centiméter, ami jól jöhet azoknak, akik kisebb, midi-ATX házban képzelik el i845PE/P4-es rendszerüket. Az alaplapon öt PCI kártyahely, két DIMM foglalat és mindössze két kivezetett USB 2.0-s port található. A fedélzeti hangkeltésről hatcsatornás AC'97-es hangvezérlő gondoskodik. Az AB48N tuninglehetőségei minimálisak, csupán az FSB-t lehet állítani, és ott sem döntöget rekordokat a BIOS. Habár a termék kézikönyve jó, a hozzáadott szoftverek mennyisége kívánnivalót hagy maga után, más oldalról nézve a Shuttle itt is spórol egy keveset a vásárlóknak – amit aztán realizál is a vételárban, hiszen ez az alaplap a teszt legolcsóbb darabja, mindemellett a teljesítménye sem rossz. Mostanra kidomborodott, hogy bizony elég komoly a választék a felszereltség szempontjából vett alsóházban az olcsó, ám jó alaplapokból.

Soltek SL-85DR3. A Soltek most sem tagadta meg önmagát... Ahhoz, hogy az alaplapját birtokba vehessük, először le kell hántanunk róla egy halom figyelmeztető matricát. Ez a kezdőknek hasznos lehet, a gyakorlott felhasználók többségét

Soltek SL-85DR3

azonban idegesíti. A 85DR3-on két DIMM foglalat, hat PCI hely, két kivezetett USB 2.0-s port és hatcsatornás AC'97-es hangvezérlő várja az érdeklődőket. Ezzel szemben nem találunk rajta sem hálózati, sem IEEE-1394-es, sem Serial ATA vagy RAID vezérlőt. Ellenben ez a lap tesztünk legolcsóbb ezüstszínben pompázó (gyári fantázianevén Silver Glacier, azaz Ezüst Gleccser) darabja.

A 85DR3 teljesítménye és tuninghajlandósága teljesen rendben van, sőt utóbbi esetében még az automatikus tuningot támogató RedStorm Overclocking Tech segítségét is igénybe vehetjük. Ahol pedig biztosan nem spóroltak Soltekéknél, az a kézikönyvek és a hozzáadott szoftverek területe. Míg az előbbiek részletesek és informatívak, addig az utóbbiak meglehetősen számosak. A Soltek SL-85DR3-ra két év garanciát adnak. Bár két-három ezressel drágább, mint egynéhány versenytársa a csupasz kategóriában, ezt a „szakadékot" bőven kitölti a hozzáadott felhasználói szoftverek értéke.

Díjak és ajánlások

A „csupasz" kategóriában az MSI 845PE Max kapja a Tesztgyőztes címet. Nehéz lenne fogást találni ezen a lapon, lényegében úgy jó, ahogy van: gyors, stabil, jól tuningolható és olcsó – mindez három év garanciával és az MSI nevével megfejelve.

Ha nagyon bele akarnék mégis kötni a 845PE Maxba, akkor eggyel több DIMM foglalatot kérnék rá a gyártójától. A kategória Ajánlása a Shuttle AB48N-é – amellett, hogy a mezőny legolcsóbbika, még integrált Ethernet vezérlője is van. Emellett slim kialakítása miatt az olcsóbb midi-ATX-es házakba is probléma nélkül beszerelhető. Elmondható, hogy a Shuttle alaplapja a pénztárca szempontjából vett legfájdalommentesebb váltás az i845PE platformra, és a minőség terén sem kell kompromisszumot kötnünk.

Bár nem feltétlenül külön kategória, ám a gépépítéssel mostanában ismerkedőknek a Soltek SL-85DR3 lehet az ideális választás a Pentium 4-es hadjáratban. Három tápcsatlakozó, automatikus tuning BIOS-ból, rengeteg figyelmeztető matrica, minőségi kézikönyvek, sallangmentesség, ezüstszínű nyák a vonzó külsőért és egy halom hozzáadott, hasznos felhasználói szoftver. A termék ára is jó, ezért Vásárlási Ajánlatunkat kapja.

A full service kategóriában az Asus behemótja, a P4PE/G/SATA/1394/GD kap Tesztgyőztes elismerést.

Az alaplap minden szempontból – sebesség, stabilitás, tuninghajlandóság, szolgáltatás és körítés – robusztus.

Való igaz, hogy 50 ezer felé közelít a vételára, ám bőven tud annyit, hogy ellensúlyozza ezt: Gigabit Ethernet, IEEE-1394-es, Serial ATA, RAID, 355 MHz-es aszinkron memória-órajel támogatása, és egy halom jó videós szoftver az általános szolgáltatásokon és kellékeken felül.

A három év garancia szintén növeli a befektetés értékét.

Az alaplap egyedüli – de nem lényegbevágó – szépséghibája, hogy az integrált ADI AC'97 hangvezérlő viszonylag intenzíven igénybe veszi a CPU-t. Persze ilyen kaliberű alaplaphoz már minimum első generációs Audigy dukál.

Hangos gondolkodás

Hamarosan eljön az az idő, amikor megszabadulunk tévétől, rádiótól, videótól, és mindezek feladatköre a számítógépre hárul. Filmnézésre ma már szinte mindegyik PC alkalmas – de vajon a filmek hangjának minőségi megszólaltatására is?

Nagy Zoltán

A PC-s házimozi hangrendszerek kínálata széles – mind minőségben, mind árban. Óvatosnak kell lennünk a választásnál, mert nem törvényszerű, hogy mindig a drágább a jobb. Nem szabad „hallatlanban" venni hangrendszert, mindenképpen ki kell próbálni, hiszen mondhatok én bármit, az emberek ízlése különböző. Ahol nem teszik lehetővé a próbát, azt a helyet diszkréten, de határozottan el kell kerülni. Hogy megkönnyítsük a választást, meghallgattunk néhány 5.1-es rendszert, és elmeséljük tapasztalatainkat.

Creative Inspire 5100

A Creative legkisebb 5.1-es hangszórórendszere öt kis egyforma szatellitből, és egy mélysugárzó kockából áll. A rendszert úgy alakították ki, hogy egy számítógépes munkahely köré lehessen rakni. A mélydobozon van a hangcsatorna bemenete három mini jack aljzat képében. A hangerőt zsinóros távirányítóval szabályozhatjuk, ennek jókora gombja egyben a ki/be kapcsoló. A kapcsolást a Sokol rádióknál már megszokott recsegés kíséri.

A rendszer hangja a dobozok kis méretéhez képest elég erőteljes. Sokcsatornás műsort hallgatva (legyen az DVD vagy térhatású játék) meggyőző teret tud varázsolni a szék köré. Hacsak nincs a maximális hangerő közelében, ahol már torzítana, a tranziensek is jól átjönnek, és elég hangosak is. Zenét hallgatni is érdemes vele, a rockzene erőteljes, basszussal jól megtámogatva, néha még vissza is kell venni a mélynyomó erejéből. Komolyzene is élvezhető vele, kiegyenlített a hangképe – esetleg a mélysugárzó szintjét kell kicsit visszafogni, hogy szép legyen a basszusa, és ne dohogjon.

Kicsi a Creative, de erős

⊕ Jó hangminőség, kis méret
⊖ Recsegős kapcsoló

Creative Inspire 5300

Az Inspire 5300 annyiban különbözik az 5100-tól, hogy némileg nagyobb a basszusdoboza. Az öt szatellit ugyanaz, mint kisebb testvérénél. Van hozzá vezetékes hangerő- és (teljesen felesleges) balanszszabályzó. A hangerőt szabályzó tekerőgomb egyben a főkapcsoló is – mint a régi rádióknál: a halkítás végpontján egy kattanással kikapcsol.

A mélynyomón három sztereó bemenet van, a hatcsatornás hangkártyák kimeneteinek megfelelő színkódokkal. A szatellitekbe be van építve a kábel, amelynek másik vége RCA csatlakozóval kapcsolódik az erősítőhöz.

A rendszer csak egy PC környezetének hangosítására használható. Szobához már kicsi az ereje, egy széket azonban jól körbe tud „zajongani". Itt a hangerőt egyébként sem lehet olyan szintre emelni, hogy kifulladjon a rendszer. A mélynyomótól ne várjunk dübörgő basszust, de a mély és középmély tartománnyal jól egészíti ki a szatelliteket. Zenehallgatásra jól használható, a magas és a középtartománya kellemes. Rockzenénél a basszusgitár tömör hangzása azonban nehéz helyzetbe hozza.

⊕ Asztalra tehető hangerő-szabályozó, jó hangminőség
⊖ Recsegős kapcsoló

Genius Active 5.1 Home Theater Surround System

Ezzel a rendszerrel tavaly már találkoztunk (➪ Nem fahangú fadoboz – PC Magazin, 2002/10/48), most ismét meghallgattuk. Nem kifejezetten PC-hez készítették – méretei legalábbis ezt jelzik. Két közepes méretű front-, két kisebb háttér- és egy nagy középsugárzó, valamint termetes basszusláda alkotja a csomagot. Mindegyik doboz fából készült, ami kuriózum manapság. A fa egyrészt jótékonyan hat a hangzásra, másrészt kellemes a látványa.

A bemeneteket az erősítő előlapján mechanikus rádiógombokkal lehet kiválasztani, ugyanitt található a center-, a háttér- és a mélysugárzó szintszabályzója. A fő hangerőt nagy tekerőgombbal állíthatjuk, kézzel vagy a mellékelt távirányítóval, amivel kikapcsolhatjuk vagy el is némíthatjuk a rendszert. A hangerő állítása látványos: a távirányító jelére motor forgatja a nagy gombot, amin LED jelzi a pozíciót és a bekapcsolt állapotot.

Genius DHT 510: nemcsak a formája, a hangja is esztétikus

A rendszer nemcsak mutatós, jól is szól. A frontsugárzók sztereó zenénél is megállják a helyüket, szép, kiegyenlített a hangképük, amit a mélysugárzó támaszt alá a legalsó tartománnyal. Mindez komoly- és könnyűzenén is jól működik, a rendszer hallgatása hosszabb távon sem fárasztó. Leginkább azonban házimozizáskor érzi jól magát, hiszen elsősorban erre készítették. Mind a térhatás, mind a tranziensek meggyőzőek, van benne erőtartalék nagy hangerőnél is.

Még az sem gond, hogy a hátsó hangszórók kisebbek, mint az elsők, mert még így is nagyobbak, mint a mezőny zömének hangszórói. Összességében nagyon kellemes házimozirendszert készített a Genius.

⊕ Dekoratív fadobozok, jó hangminőség
⊖ A távirányító csak a hangerőt szabályozza

Klipsch Promedia 5.1 THX

A Klipsch 5.1-es rendszerének már a dobozán is feltűnő a virító THX logó. A rendszerben négy egyforma doboz van a négy oldalnak, valamint egy középső sugárzó, ami hangszóróit tekintve megegyezik a szatellitekkel, csak ez fektetett elhelyezésű. Ötletes megoldás rajta az állítható láb, így ha tévé tetején van a hangszóró, akkor előre lehet dönteni – ha pedig a padlóhoz közel, akkor felfelé irányítható. A szatellitek masszív fémlábakon, pontosabban az azokba ágyazott gumitalpakon állnak. A hangszórók védőburkát le lehet szedni, ha valaki azt a látványt szereti a szobájában. Így jól megfigyelhető a kétutas elrendezés. A hatalmas mélynyomó tartalmazza az erősítőt.

A hangerő külön kis pulton vezérelhető. Ennek az oldalán található ki/be kapcsoló, nagy hangerőszabályozó, valamint három kis tekerő a középső hangszóró, a hátsók és a mélysugárzó szintjének szabályozására. Ha nem akarunk nagy zajt csapni (pedig ezzel lehet!), akkor a pult oldalán lévő aljzatba fejhallgatót is csatlakoztathatunk. Ugyanitt található sztereó vonalbemenet, például külső MP3-lejátszóhoz vagy más sztereó jelforráshoz. Ez független a számítógéptől, így annak bekapcsolása nélkül is hallgathatunk zenét.

A Promedia 5.1 hangminősége egyszerűen lenyűgöző. A viszonylag kicsi hangdobozok méretes szobát is erőlködés nélkül behangosítanak. A rendszer hangja még kellemetlenül nagy hangerőnél sem torz. Házimozizáshoz kiváló, van benne erőtartalék a tranziens jellegű erős effektusok visszaadásához. Emellett zenehallgatásra is ajánlható, és nemcsak könnyűzenéhez. Képességeivel némileg szemben áll, hogy hangsúlyozottan PC-s hangrendszernek szánják. Tulajdonképpen bátran ajánlható házimozizásra is, ha a DVD-lejátszónak van saját dekódere.

A Klipsch Promedia 5.1 fantasztikusan szól

Logitech Z-640: fémlábakra húzott gumipapucsokon áll

Logitech Z-680 THX: saját dekódere van

- ⊕ Kiváló hangminőség, túlvezérlésvédelem
- ⊖ Drága, kevés bemenet

Logitech Z-640

Négy apró szatellit, egy nagyobbacska center és basszuskocka alkotja a rendszert. A középső sugárzón vannak a kezelőszervek, a hátsó és a center dobozok hangerőszabályzója, a főszabályzó, valamint a főkapcsoló, a fejhallgatóaljzat és egy *Matrix* feliratú gomb. Utóbbi nem a jól ismert filmhez hangolja a hangszórókat, hanem ha nincs külön jele a középső hangszórónak, akkor az első csatornák sztereó jelének közös részét küldi középre. A hangszórók lábát úgy képezték ki, hogy ha lecsavarozzuk, és fordítva visszaszereljük, akkor falra is akaszthatjuk őket. A középső hangszóróba építették a bemeneti jelkábelt, amelyet hatcsatornás hangkártyába lehet bedugni. Ha mégis más eszközzel szeretnénk használni, például játékkonzollal, amelynek sztereó kimenete van, akkor közbe kell iktatni egy kis adaptert, és annak a bemenetére kell dugni a sztereó jelet, a kimenetére pedig az elülső és a hátsó jelkábelt. Az adapter így jelet küld a hátsó csatornára is, a középsőt pedig a Matrix funkció bekapcsolásával lehet megszólaltatni. Bár ezt nem mondja ki a Logitech, de ez valamiféle Dolby Surround megoldás, ha nem is a legtökéletesebb.

A mélysugárzó mindenképpen kiveszi a részét a hangkép megformálásából, nem is akárhogyan. A kocka egyik

Műszaki adatok

Gyártó, típus	Creative Inspire 5100	Creative Inspire 5300	Genius Active 5.1 Home Theater Surround System	Klipsch Promedia 5.1 THX	Logitech Z-640
Webhely *	http://uk.europe.creative.com/products/product.asp?prod=336	http://uk.europe.creative.com/products/product.asp?prod=250	www.geniusnet.com.tw/product/speaker/sw-51homet.htm	❍	www.logitech.com
Műszaki adatok					
Digitális bemenet	❍	❍	❍	❍	❍
Hatcsatornás bemenet	3 sztereó mini jack	3 sztereó mini jack	6 RCA és mini DIN	3 sztereó mini jack	3 sztereó mini jack
Kétcsatornás bemenet	❍	❍	3x2 RCA	❍	❍
Hátsó késleltetés állítható?	❍	❍	❍	❍	❍
Távirányító	vezetékes hangerőszabályzó	vezetékes hangerőszabályzó	infravörös	infravörös	❍
Fejhallgató-kimenet	❍	sztereó mini jack	❍	sztereó mini jack	sztereó mini jack
Frekvenciatartomány (gyári adat)	44 Hz–20 kHz	47 Hz–20 kHz	n.a.	25 Hz–20 kHz	35 Hz–20 kHz
Szatellitek teljesítménye csatornánként – RMS (THD)	6 W (10% THD)	6 W (10% THD)	15 W	60 W (1% THD)	5,5 W
Mélynyomó teljesítménye (THD)	12 W (10% THD)	18 W (10% THD)	45 W	170 W (3% THD)	23,5 W
Dekóder	❍	❍	❍	❍	❍
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Mk Trading ✆ 209-7566	Mk Trading ✆ 209-7566	Fan IT ✆ 239-7020	Pixel ✆ 266-6059	Herta ✆ 322-2232
– webhelye	www.mkcomputers.hu	www.mkcomputers.hu	www.genius.hu	www.pixel.hu	www.herta.hu
Ár (bruttó)	27 875 Ft	39 375 Ft	53 600 Ft	154 875 Ft	27 000 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	2 év

*: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\HANGREND könyvtárban. ●: igen,

oldalát teljesen elfoglalja a membrán, hangerejét a doboz hátulján lévő potenciométerrel szabályozhatjuk. Mivel ez a kocka általában nehezen hozzáférhető helyen található, ezért ezt csak ritkán állíthatjuk, de nincs is rá nagyon szükség a fülünknek megfelelő basszusszint beállítása után.

A kifejezetten aprócska szatellitek meglepően jól szólnak a mélysugárzó támogatásával. Zenehallgatásra jól használható a rendszer, a magas és középtartomány a helyén van, a mélyek pedig kellemesen szólnak, nem torzulnak (ez persze függ a mély erejének beállításától is). Mindez igaz komoly- és könnyűzenére egyaránt. Mozizni is lehet vele – persze ez egyszemélyes mozi a számítógép körül, de annak nagyon jó. Dinamikája kissé nyomott, de a robbanások azért meg tudják lepni a hallgatót erejükkel. Egyedül az erősítő zaja lehet zavaró, de csak nagy hangerőnél.

⊕ Jó hangminőség, falra is szerelhető

⊖ Nagy hangerőn hallható termikus zaj

Logitech Z-680

Ehhez a rendszerhez hatalmas mélysugárzót adnak, ennek hátlapjára kívülről van rászerelve a méretes hűtőbordákkal szegélyezett erősítő – a bordák jócskán melegednek is üzem közben. A négy szatellit teljesen egyforma, így cseresza-batosak, és ugyanúgy falra szerelhetők, mint a Z-640 szatellitjei. Ugyanez igaz a középsugárzóra is, amely formára eltér a többiektől. Az előlap védőpa-neljét leszedhetjük, így jól mutat a membrán fémkúpos közepe és a fölötte lévő reflexlyuk. Az erősítőhöz csatlakozó külön kezelőpult hátoldalán található a digitális és az analóg hatcsatornás bemenet, előlapján pedig a kétcsatornás bemenet és a fejhallgató-kimenet. A bemenetek és üzemmódok között nyomógombokkal válthatunk, a különböző szinteket pedig nagy tekerővel állíthatjuk. A kezelést kétsoros karakteres LCD kijelző segíti, divatos kék háttérvilá-gítással megtámo-gatva. A beépített dekóder a Dolby Digi-tal és a DTS hangsávokkal is megbirkó-zik, az analóg jelből pedig Prologic II dekóderrel tud térhatást varázsolni. A hatalmas mélynyomónak bőven van ereje, ezért a szintjét minimálisra kell csökkenteni, hogy ne vigye túlzásba a dübörgést. A masszív kinézetű hangszórók ellenére kissé erőtlennek tűnik a rendszer hangképe, nem érezni benne tartalékot. Sztereó zene hallgatásakor zavaró lehet, hogy a hátsó csatornák nincsenek lekapcsolva, így hallható rajtuk az erősítő alapzaja. Ezt leszámítva zenehallgatáshoz jól használható, de nagy hangerőn hamar kifullad. Házimozizásnál sokkal jobban teljesít, ahogy a térhatású játékoknál is – utóbbi esetben a mély effektusok sokat számítanak. Nem véletlenül ajánlják a Z-680-at játékkonzolokhoz is. Elsősorban sokcsatornás használatra ajánlott. Félreértés ne essék, még így is szebben szól, mint a mezőny nagy része, csak éppen többet vártam tőle.

Midiland S4 8200: még az előző generációhoz tartozik

Philips A2.610: pici, szerény kockák

⊕ Beépített DTS és Dolby Digital dekóder

⊖ Enyhe termikus zaj a nem meghajtott csatornákban

Midiland S4 8200

Bizony a Midiland felett eljárt kicsit az idő, legalábbis ami a külcsínt illeti. Az öt egyforma szatellit meghatározhatatlan

	Logitech Z-680 THX	Midiland S4 8200	Philips A2.610	Philips A3.600	Teac PowerMax-2000	Telefunken TSP-603
	www.logitech.com	www.midiland.com /proddetail.asp?line-number=59&category =Home%20Theater	www.consumer.philips .com/global/b2c/ce/	www.consumer.philips .com/global/b2c/ce/	www.teac.de/dspd/en /products/	❍
	RCA, optikai	RCA, optikai	❍	❍	RCA, optikai	❍
	3 sztereó mini jack	❍	3 sztereó mini jack	mini DIN	❍	6 RCA
	1 sztereó mini jack	2 RCA	❍	2 sztereó mini jack	2 RCA	2 RCA
	●	●	❍	❍	❍	●
	infravörös	infravörös	❍	infravörös	infravörös	infravörös
	sztereó mini jack	❍	❍	❍	❍	❍
	35 Hz–20 kHz	40 Hz–20 kHz	40 Hz–20 kHz	20 Hz–20 kHz	50 Hz–20 kHz	50 Hz–20 kHz
	52 W	20 W	5 W (10% THD)	10 W (10% THD)	15 W	8 W
	185 W	100 W	30 W (10% THD)	2 x 25 W (10% THD)	45 W	30 W
	DPL II, DD, DTS	DPL, DD	❍	❍	DPL, DD	❍
	Herta ✆ 322-2232	Kelly-Tech ✆ 350-1246	Multimedia.hu ✆ 463-9030	Multimedia.hu ✆ 463-9030	Case Hungary ✆ 450-2938	Sowah ✆ 350-4539
	www.herta.hu	www.kellytech.hu	www.multimedia.hu	www.multimedia.hu	www.case.hu	www.sowah.hu
	108 000 Ft	107 812 Ft	29 900 Ft	67 900 Ft	79 000 Ft	17 783 Ft
	2 év	1 év	1 év	1 év	2 év	1 év

van. ❍: nem, nincs. RMS: hatásos teljesítmény, amit a rendszer hosszú távon tud leadni. THD: teljes harmonikus torzítás. DPL: Dolby Pro Logic. DPL II: Dolby Pro Logic II. DD: Dolby Digital.

metálszínű, amit bármiféle bútorzattal nehéz elképzelni. Hangjukat kicsi mélyláda támasztja alá, ebben található a végerősítő is. Ezt különálló Midiland Dolby Digital dekóder hajtja meg két digitális és egy analóg bemenettel. Összes funkcióját távirányítóval vezérelhetjük. A fő hangerőt és a mélynyomó teljesítményét a ládán hátul elhelyezett potméterekkel állíthatjuk. A rendszer látványos része a vastag sodrott kábelezés, amelynek szigetelése átlátszó műanyag. Az egyik kábel ezüst-, míg a másik rézszínű, így jól megkülönböztethetők a pólusok.

Noha nem mai tervezés, a rendszer egészen jól megállja a helyét. A nagy hangerőt nehezen bírja, ekkor a szatellitek hajlamosak berecsegni, berezonálni, ezt azonban meg lehet előzni az erősítő fő hangerő-szabályozójának lejjebb tekerésével. A DVD filmek térhatását jól adja vissza, a tranziensek élvezhetők. Zenehallgatásra is használható, bár érezni a hangján, hogy a magas hangok nem jönnek ki teljesen. Általában szűk a dinamikája a rendszernek, mert a hangerő felső, élvezhető határa alacsony.

⊕ Különálló Dolby Digital és Pro Logic dekóder, infravörös távirányító
⊖ Kifutó termék

Philips A2.610

Öt kicsi és egy nagyobb kocka – ebből áll az A2.610. A kis dobozok párosával vannak kábelezve, külön van a középső sugárzó, rajta a főkapcsolóval és a hangerőszabályzóval. Éppen ezért ezt érdemes a monitor tetején vagy az előtt elhelyezni. A hangsugárzókba beépítették a kábelüket – ez egyrészt megkönnyíti a telepítésüket, másrészt

nem engedi, hogy a rendszerrel nagyobb teret próbáljunk behangosítani, mint amekkorára tervezték.

A kicsike dobozoktól ne várjunk nagy hangerőt – ha DVD-t nézünk vele, olyan, mintha az erősítőt éjszakai módra kapcsolva összenyomnánk a dinamikát. A kis mélysugárzótól se várjunk erőteljes basszust, de jól alátámasztja a szatellitek közép- és magas tartományát. A robbanások aligha fognak falat rengetni. Komolyzenét hallgathatunk vele, de hiányoznak az igazi alsó mélyek – csakúgy, mint pop- és rockzenénél. Pont ezért nyugodt

Philips A3.600: laposra vasalva

szívvel lehet olyan helyen használni, ahol a környezet érzékeny a zajra.

⊕ Kis méret
⊖ Kis teljesítmény

Philips A3.600

A számítógépek körüli helyhiány komoly gondot okozhat a hangszórók elhelyezésekor. A Philips ezt úgy próbálja megoldani, hogy lapos hangszórókkal rakja körül a gépet. Az öt egyforma szatellit teljesen lapos, lábaikat külön kell felpattintani, tetszés szerint lehet vízszintesen vagy függőlegesen állítani, a láb segítségével pedig dönteni őket, sőt falra is rögzíthetők. A mélysugárzóban van az erősítő, a két sztereó és a hatcsatornás bemenet. A kis méretből adódó

Teac PowerMax-2000: már nem mai gyerek

hátrányokat a Philips által kifejlesztett wOOx technológia hivatott csökkenteni. Ennek mibenlétéről keveset lehet megtudni azon kívül, hogy két motorja is van a mélyládának.

Az erősítőbe csatlakozik az infravörös távvezérlő érzékelőjének kábele is, magát az érzékelőt fel lehet ragasztani például a monitor oldalára. A távvezérlőre szükség van, mert csak ezzel lehet a rendszer hangerejét, hangszínét szabályozni és a bemenetek között válogatni.

A szokatlan, lapos kivitel ellenére összességében kellemes az A3.600 hangzása. A mélysugárzó nem viszi túlzásba a dolgát, gyakorlatilag le kell mondani a DVD-k szubbasszus effektusairól, de a középmélyeket jól hozza. Ezzel gyakorlatilag éjszaka, csendes környezetben is lehet DVD-t nézni, nem fogja felverni a szomszédokat a dübörgés. Zenehallgatáshoz megfelelő, de a domináns basszusszólamok itt is a háttérbe szorulnak – és egy idő után hiányozni kezdenek. Legnagyobb előnye a csekély helyigénye. Hangja játékokhoz, háttérzenéhez, néha egy-egy filmhez megfelelő.

⊕ Kis helyet igényel, infravörös távirányító
⊖ Erőtlen hangzás

Teac PowerMax-2000

A rendszer telepítésekor folyamatosan déjà vu kerülgetett – a végén rájöttem, miért. Ugyanezzel a berendezéssel találkoztam tavaly, csak akkor VideoLogic márkanév alatt. Azóta alig változott a kiépítése: négy kicsi szatellit, közepes méretű, erősítővel egybeépített mélynyomó, a vezérlőpulttal egybeépített középső hangszóró, távirányító, valamint hangszóró- és audiokábelek találhatók a dobozban.

A vezérlőpulton minden funkciót egy-egy LED jelez – fotelben ülve már nem láthatók a LED-ek alatti címkék, így az emlékezetre kell hagyatkozni, hogy melyik funkció vagy üzemmód hol világít. A különböző jelszinteket is LED-ekből álló körív jelzi a nagy tekerőgomb körül. A távirányítóval az erősítő minden funkciója vezérelhető. Beépített Dolby Digital és analóg Dolby Pro Logic dekódere van.

Valószínűleg a picike szatellitek okozzák, hogy a rendszer hangja zenét hallgatva erőtlen. Komolyzenénél folyamatosan magashiányban szenved. A mélyei elviselhetők, de pop- vagy rockzenénél ez a tartomány elmaszatolt dübörgéssé válik. DVD-ről filmet nézve a hangkép jó, de a hirtelen hangos vagy mély effektusokkal nem bír megbirkózni a mélynyomó, nem jön át az a hatás, amit eredetileg a rendező szeretett volna. Összességében már eljárt felette az idő.

⊕ Dolby Digital dekóder, infravörös távirányító
⊖ Erőtlen

Telefunken TSP-603

Régi nagy név – bár félek, hogy ez a Telefunken már nem az a Telefunken. Az öt szatellit teljesen egyforma, így csereszabatosak, egy középsugárzó és egy csipogó van bennük. Az alumíniumszínű műanyag dobozokat elég nehéz belekomponálni hagyományos szobabelsőbe, legfeljebb olyanba, ahol minden csupa fém, üveg meg műanyag. A mélysugárzó membránja oldalt van, az előlapján pedig reflexlyuk és néhány kezelőgomb található. A kezelést azonban inkább a távszabályzóval érdemes végezni, amin – hogy nőjön a zavarunk – nagy „AKAI" felirat virít.

A rendszer szerény kapacitású, de jól szólal meg. A basszus kissé gyenge – barokkos túlzás lenne szubbasszusnak nevezni –, de így legalább nem kopog fel az alsó szomszéd. Ha ráerősítünk a mélyekre, akkor elkezd dübörögni, ezért inkább jobb visszavenni belőle.

A robbanások felismerhetők, de nem remegnek meg a falak. Zenét is lehet vele hallgatni, de akkor se várjunk tőle erőteljes mélyeket. Rockzenén a basszusszólam érzékelhető, de csak füllel, és nem a „gyomorban". A komolyzenét – ahol ilyenre nincs szükség – ezért egészen jól adja vissza, bár kicsit tompán.

⊕ Kedvező ár, infravörös távvezérlő
⊖ Távol-keleti divat szerinti külső, kis teljesítmény

A hallgatás ára...

...pedig az, hogy nem kell betoncsizmával a lábamon folyómederben álldogálni :). Nem fér hozzá kétség, hogy a Klipsch hangrendszere messze maga mögött hagyta a mezőnyt. Sajnos nemcsak minőségben, hanem árban is – emiatt nem tudom jó szívvel ajánlani átlagos PC-k mellé, viszont egy jó dekóderrel házimozizáshoz kiváló. A teljesítmény–ár arányt figyelembe véve a Creative Inspire kiváló megoldás PC környékének behangosítására. Nem megvetendő a Logitech Z-640 sem, ezt is bátran tudom ajánlani. Ha egy egész szobát szeretnénk hangosítani, akkor a Genius Active 5.1 Home Theater Surround System nyújt elfogadható árért nagyon jó minőséget.

Telefunken TSP-603: keleti külső, európai hangzás

Belső nagyság

A merevlemezek piaca ha kissé csöndesebben is, mint a processzoroké és videokártyáké, folyamatosan változik. Legutóbbi tesztünk óta ez a pezsgés éppen elég újdonságot hozott, hogy ismét átnézzük a hazai kínálatot.

Győri Ferenc

A merevlemez-piacnak akadnak azért biztos pontjai: egyre csak nő a tárolható adatok mennyisége, a hozzáférés sebessége – bár kevésbé látványosan – szintén növekszik, no és az árak gyorsan csökkennek. Előző tesztünk csúcsragadozója a Western Digital 100 gigás egysége volt, holott akkor jelenthettük a 128 Gbyte-os határ áttörését. Az eredmény picit késett, de hamarosan megjelentek az első 160 gigás modellek. Az egykor közel százezer forintos meghajtó pedig ma harmadannyiba kerül, ha éppen kapható, hiszen a 120 Gbyte-os mezőny a divatos, és ma ott a legjobb a Mbyte-onkénti ár.

Egyszer persze minden terület megtelik, főként a rendszeres takarítás elmaradása miatt felgyülemlő „apróságokkal", holott 100 Gbyte ijesztően sok hely. Csupán hozzávetőleges, tudományosan teljesen megalapozatlan házi becslés: ekkora tárterületen elfér 50 millió oldalnyi szöveg, kevésbé bibliofileknek közel egy teljes hétnyi DivX vagy MPEG film nagyon jó minőségben, vagy több mint két hónapra elegendő MP3 (320 kbit/s-os csúcsminőségben már csak 30 napnyi), netán úgy egymillió-kétszázezer khm..., nyilvánvalóan oktató célzatú képecske.

IBM Deskstar 180GXP – érdemes lesz Hitachiként is keresni

Hasznos segédprogramok

- www.tcdlabs.com/hdtach.htm
- www.hgst.com/hdd/support/download.htm
- www.maxtor.com/en/support/downloads/maxblast3.htm
- www.samsungelectronics.com/hdd/support/utilities/utilities_index.html
- www.seagate.com/training/installwiz/index.html
- http://support.wdc.com/download/#dlgtools

Névleges és valós kapacitás byte-okban

	Kbyte	Mbyte	Gbyte
Valós kapacitás	1024	1 048 576	1 073 741 824
Névleges kapacitás	1000	1 000 000	1 000 000 000
Különbség	2,40%	4,86%	7,37%

És még egy biztos pont akad: a tízes számrendszer. Visszatérő téma, de például a 120 gigásnak meghirdetett merevlemez – ahogy a táblázatból is látható – valahogy összemehetett a mosásban. Nos, a drága jó cégek a K-, M- és Gbyte-ok közti váltószámot az egyszerűség kedvéért 1000-nek veszik, holott az 1024 – vagyis a K-t kilónak, az M-et megának, a G-t gigának értelmezik nagyvonalúan. A következmények a kis táblázatban remekül láthatók. Hogy akkor miért nem ennyivel kisebbek a lemezegységek? Nos, szintén egyszerűség miatt legtöbbször a végső méret megadásakor is egyszerűsítenek a cégek, végtére is minek 80,75 gigás lemezt hirdetni, a lényeg a nyolcvan giga. Ez a számítási különbség sokakat összezavart a 128 Gbyte-os határ átlépésekor (és azóta is), hiszen a „merevlemez-számrendszerben" a határ 137 milliárd byte-nál van.

A bőség zavara

Mint szó esett róla, tavaly elég sokat változott a piac, több új terméksorozat jelent meg, kissé összekuszálva a szálakat – és nagyon összezavarva a vásárlókat.

A legszorgalmasabb újító vitathatatlanul a Maxtor volt, a régi jól bevált D540/740 sorozatok balra el, helyettük rengeteg újdonság, sajátos – és máig desifrírozatlan – rendszer alapján. A cég első nagy húzása a beolvadt Quantum legendás Fireball sorozatának feleleventése volt, bár annak kissé kellemetlen végnapjaira, az Ict időkre emlékeztet, hogy ez a sorozat a legkezdőbb: 5400-as fordulatszám, kis kapacitás, még melegedni se tud olyan jól a Fireball 3, mint várható lenne. Az 5400-as fordulatszám nagyobb ágyúi már DiamondMax 16 név alatt futnak, a név esetleg az elérhető legnagyobb, 160 gigás kapacitásra utal. Az új sorozatok nagy előnye, hogy léteznek folyadékcsapágyas változataik, amik halkabbak és megbízhatóbbak korábbi társaiknál. Erre az utolsó 3 karakter utal a termék kódjában – 0J0 jelöli a hagyományos, 0L0 az újfajta csapágyazást.

Maxtor DiamondMax Plus 9 – a legnagyobb

A sebességigényesebb részlegben a DiamondMax 8 a kezdőkategória. Olcsó, elég gyors, ám felső határa 40 Gbyte. Mivel ennél jócskán többet kíván a piac, imhol a cég nagyágyúja, a DiamondMax 9, aminek lemezeire egyedülálló módon 80 Gbyte adat fér – bár gonosz kismadarak azt csiripelik, hogy a kisebb kapacitású egységeknél még 60 gigás lemezeket használ a gyártó. Más madárkák már külhoni fórumokon panaszkodtak arra, hogy az egyébként sebességbajnok meghajtó hamar elhalálozott gépükben.

Ezekből a panaszokból persze még nem sok következtetést lehet levonni (mert mindegyik gyártó minden sorozatáról olvasni ilyet), az nyilvánvaló, hogy ez a sorozat aligha illik zárt, hűtés nélküli hordozható tokba - bár ez is elmondható szinte minden 7200-as fordulatszámú merevlemezről. Az utolsó 3 karakter itt is fontos: itt a folyadékcsapágyas motor alapkiszerelés. A 0L0 a hagyományos modell jele, 0P0 jelzi a 8 Mbyte-ra bővített gyorsítótárat, 0M0 pedig a nagyobb cache és a SATA csatoló jele.

A Seagate büszke múltjára, így számos régebbi sorozatot tart életben, de

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, termékcsalád	Maxtor DiamondMax 16	Maxtor DiamondMax 16	Maxtor Fireball 3	Maxtor Fireball 3	Samsung SpinPoint Victor	Samsung SpinPoint Victor	Seagate U Series X	IBM Deskstar 120GXP	IBM Deskstar 180GXP
Modell	4R060J0	4R080L0	2F020J0	2F040J0	SV6003H	SV8004H	ST320014A	IC35L040-AVVN07-0	IC35L060-AVV207-0
Termék honlapja *	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_16/index.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_16/index.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/fireball_3/index.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/fireball_3/index.htm	www.samsung-electronics.com/hdd/sv6003h.html	www.samsung-electronics.com/hdd/sv8004h.html	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,557,00.html	www.hgst.com/hdd/desk/ds120gxp.htm	www.hgst.com/hdd/desk/ds180gxp.htm
Műszaki adatok									
Névleges tárterület	60 Gbyte	80 Gbyte	20 Gbyte	40 Gbyte	60 Gbyte	80 Gbyte	20 Gbyte	40 Gbyte	41,1 Gbyte
Valós tárterület	57,27 Gbyte	76,33 Gbyte	19,41 Gbyte	38,29 Gbyte	55,93 Gbyte	74,56 Gbyte	18,65 Gbyte	38,34 Gbyte	38,34 Gbyte
Fordulatszám	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	5400 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc
Csatolófelület	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100
Gyorsítótár mérete	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte
Lemezek/fejek száma	2/3	2/4	1/1	1/1	2/3	2/4	1/1	1/2	1/2
Mérési eredmények									
Legnagyobb olvasási sebesség	39,70 Mbyte/s	40,27 Mbyte/s	34,02 Mbyte/s	48,57 Mbyte/s	33,92 Mbyte/s	33,91 Mbyte/s	35,42 Mbyte/s	46,33 Mbyte/s	50,90 Mbyte/s
Legkisebb olvasási sebesség	15,05 Mbyte/s	18,68 Mbyte/s	19,22 Mbyte/s	21,90 Mbyte/s	14,39 Mbyte/s	15,93 Mbyte/s	12,80 Mbyte/s	21,44 Mbyte/s	30,43 Mbyte/s
Olvasási sebesség átlaga	31,81 Mbyte/s	32,93 Mbyte/s	27,59 Mbyte/s	39,89 Mbyte/s	26,25 Mbyte/s	26,57 Mbyte/s	27,92 Mbyte/s	36,84 Mbyte/s	42,57 Mbyte/s
Átlagos keresési idő	15,7 ms	12,4 ms	16,9 ms	16,9 ms	10,0 ms	9,4 ms	17,3 ms	9,4 ms	10,0 ms
Teljes elérési idő	29,4 ms	22,4 ms	22,1 ms	22,1 ms	15,6 ms	15,3 ms	23,7 ms	13,9 ms	13,6 ms
Legnagyobb írási sebesség	24,06 Mbyte/s	23,63 Mbyte/s	18,21 Mbyte/s	21,18 Mbyte/s	25,44 Mbyte/s	23,62 Mbyte/s	20,37 Mbyte/s	31,76 Mbyte/s	32,18 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	11,33 Mbyte/s	13,14 Mbyte/s	7,92 Mbyte/s	14,39 Mbyte/s	10,38 Mbyte/s	10,55 Mbyte/s	11,36 Mbyte/s	12,15 Mbyte/s	12,21 Mbyte/s
Írási sebesség átlaga	18,98 Mbyte/s	20,03 Mbyte/s	10,36 Mbyte/s	21,54 Mbyte/s	16,32 Mbyte/s	17,54 Mbyte/s	16,39 Mbyte/s	22,84 Mbyte/s	25,75 Mbyte/s
Kereskedelmi adatok									
Forgalmazó	PC Direct ✆ 266-3400	PC Direct ✆ 266-3400	Bluefish Computers ✆ 214-4587	PC Direct ✆ 266-3400	Samsung Electronics Hungary ✆ 453-1180	Samsung Electronics Hungary ✆ 453-1180	Bluefish Computers ✆ 214-4587	PC Direct ✆ 266-3400	Bluefish Computers ✆ 214-4587
Webcím	www.pcdirect.hu	www.pcdirect.hu	www.bluefish.hu	www.pcdirect.hu	www.samsung.hu	www.samsung.hu	www.bluefish.hu	www.pcdirect.hu	www.bluefish.hu
Ár (bruttó végfelhasználói)	21 612 Ft	24 562 Ft	16 865 Ft	19 050 Ft	30 925 Ft	38 925 Ft	17 100 Ft	20 250 Ft	21 490 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	3 év	1 év	1 év	1 év
1 Mbyte költsége	0,37 Ft	0,31 Ft	0,85 Ft	0,49 Ft	0,54 Ft	0,51 Ft	0,90 Ft	0,52 Ft	0,55 Ft

**: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\HDD könyvtárban.*

a jövőben egyszerűsíteni kívánja a jelölési rendszerét. Az 5400-as fordulatszámú részlegben a sok U series változat egy részét felváltja a Barracuda 5400.1. A jelölés előnye, hogy megadja az egyik fő jellemzőt – a Barracuda név pedig a IV-es sorozat óta különösen jól cseng.

A 7200-as fordulatú szelet kissé zsúfolt – egyelőre. Hazánkban nagyon népszerű a IV-es sorozat, és lassanként kezdenek befutni a kint már régóta ismert V-ös sorozat tagjai is. Az új halraj 120 Gbyte-os méretben is kifogható, sőt Serial ATA-s példányai is vannak. A SATA modellek mindegyikét 8 Mbyte-os gyorsítótárral szerelték, de a hagyományos Ultra ATA/100-as meghajtó 120 Gbyte-os példányait is hasonlóan bővítették. Ám a Seagate tervei szerint a Barracuda V nem marad sokáig, jön helyette a Barracuda 7200.7. Az új sorozat tárkapacitásának felső határa 160 Gbyte, és változatos kiszerelésben lehet majd kapni legtöbb tagját: 2 vagy 8 Mbyte cache-sel Ultra ATA, vagy 8 Mbyte-os gyorsítótárral SATA készülékként. Várjuk szeretettel. A Western Digital úgy tűnik, meglelte lelki békéjét: hagyományos sorozatait folytatja csöndesen, némileg növelve a tárterületüket. És remélhetően valami nagyobb durranásra is készül, csak ügyesen titkolja. Mintha a Samsung is most készülne komolyabban rálépni a gázpedálra, a jövőben új, nagyobb és fejlettebb lemezegységeket kíván piacra dobni. Addig azonban – bár ez a termékek árán is meglátszik – komoly fegyvertény a cég részéről a teljes 3 év garancia. Remélhetően ezt megtartják a következő generációknál is.

Samsung SpinPoint – folytatása következik

	Maxtor DiamondMax Plus 8	Maxtor DiamondMax Plus 8	Maxtor DiamondMax Plus 8 (VÁSÁRLÁSI AJÁNLAT)	Seagate Barracuda ATA IV	IBM Deskstar 120GXP	IBM Deskstar 180GXP (TESZTGYŐZTES)	Maxtor DiamondMax Plus 9	Samsung SpinPoint Puma	Seagate Barracuda ATA IV	Seagate Barracuda ATA V	IBM Deskstar 120GXP
	6E020L0	6E030L0	6E040L0	ST340016A	IC35L060-AVVA07-0	IC35L060-AVV207-0	6Y060L0	SP6003H	ST360021A	ST360015A	IC35L080-AVVA07-0
	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_8/index.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_8/index.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_8/index.htm	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,384,00.html	www.hgst.com/hdd/desk/ds120gxp.htm	www.hgst.com/hdd/desk/ds180gxp.htm	www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_9/index.htm	www.samsung-electronics.com/hdd/sp6003h.html	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,383,00.html	www.seagate.com/cda/products/discsales/marketing/detail/0,1081,561,00.html	www.hgst.com/hdd/desk/ds120gxp.htm
	20 Gbyte	30 Gbyte	40 Gbyte	40 Gbyte	61,4 Gbyte	61,4 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	60 Gbyte	82,3 Gbyte
	19,41 Gbyte	28,63 Gbyte	38,29 Gbyte	37,27 Gbyte	57,27 Gbyte	57,27 Gbyte	57,27 Gbyte	55,93 Gbyte	55,90 Gbyte	55,90 Gbyte	76,70 Gbyte
	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc
	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/133	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100
	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte
	1/1	1/1	1/1	1/2	2/3	1/2	1/2	2/3	2/3	1/2	2/4
	38,03 Mbyte/s	50,94 Mbyte/s	62,03 Mbyte/s	41,99 Mbyte/s	47,52 Mbyte/s	58,67 Mbyte/s	51,30 Mbyte/s	43,11 Mbyte/s	42,03 Mbyte/s	43,80 Mbyte/s	47,69 Mbyte/s
	23,24 Mbyte/s	24,57 Mbyte/s	28,41 Mbyte/s	19,69 Mbyte/s	21,58 Mbyte/s	22,87 Mbyte/s	21,88 Mbyte/s	20,00 Mbyte/s	21,70 Mbyte/s	21,42 Mbyte/s	21,55 Mbyte/s
	29,94 Mbyte/s	44,00 Mbyte/s	50,39 Mbyte/s	35,79 Mbyte/s	37,21 Mbyte/s	44,06 Mbyte/s	41,89 Mbyte/s	35,88 Mbyte/s	35,83 Mbyte/s	36,27 Mbyte/s	37,31 Mbyte/s
	12,2 ms	12,0 ms	12,0 ms	12,2 ms	8,3 ms	10,1 ms	10,8 ms	9,0 ms	11,3 ms	10,5 ms	7,9 ms
	15,5 ms	15,2 ms	15,2 ms	14,5 ms	12,7 ms	15,7 ms	14,5 ms	15,5 ms	15,0 ms	15,9 ms	12,3 ms
	31,70 Mbyte/s	26,57 Mbyte/s	31,18 Mbyte/s	22,44 Mbyte/s	37,81 Mbyte/s	35,80 Mbyte/s	20,41 Mbyte/s	24,17 Mbyte/s	22,36 Mbyte/s	24,04 Mbyte/s	31,97 Mbyte/s
	10,33 Mbyte/s	10,39 Mbyte/s	10,43 Mbyte/s	11,91 Mbyte/s	16,38 Mbyte/s	16,49 Mbyte/s	8,12 Mbyte/s	11,61 Mbyte/s	13,49 Mbyte/s	11,92 Mbyte/s	14,89 Mbyte/s
	18,82 Mbyte/s	14,35 Mbyte/s	14,35 Mbyte/s	18,72 Mbyte/s	24,07 Mbyte/s	26,42 Mbyte/s	12,19 Mbyte/s	19,18 Mbyte/s	18,89 Mbyte/s	18,88 Mbyte/s	23,70 Mbyte/s
	PC Direct ✆ 266-3400	Bluefish Computers ✆ 214-4587	PC Direct ✆ 266-3400	Mikland ✆ 488-7690	PC Direct ✆ 266-3400	Mikland ✆ 488-7690	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Samsung Electronics Hungary ✆ 453-1180	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Mikland ✆ 488-7690	PC Direct ✆ 266-3400
	www.pcdirect.hu	www.bluefish.hu	www.pcdirect.hu	www.mikland.hu	www.pcdirect.hu	www.mikland.hu	www.bluefish.hu	www.samsung.hu	www.bluefish.hu	www.mikland.hu	www.pcdirect.hu
	17 488 Ft	18 740 Ft	19 988 Ft	21 750 Ft	22 488 Ft	23 875 Ft	22 490 Ft	32 375 Ft	23 740 Ft	25 125 Ft	27 275 Ft
	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év
	0,88 Ft	0,64 Ft	0,51 Ft	0,57 Ft	0,38 Ft	0,41 Ft	0,38 Ft	0,57 Ft	0,41 Ft	0,44 Ft	0,35 Ft

A fő hírt mégis az IBM merevlemez-részlege szállította (na, idehaza azért voltak előzményei...): egybeolvadt a Hitachival, és megalakították a Hitachi Global Storage Technologiest. A Deskstar 75GXP ugyan enyhén szólva is vegyes fogadtatásban részesült, de a cég rendületlenül fejleszt – és javítgat. Ennek eredménye a 120GXP sorozat, ami nehezen indult be az elődd problémái miatt, különösképpen azért, mert egyesek eltévesztették a történetben a széria megjelölését, és erre a családra kenték a 75GXP bűneit. A zavarba ejtően több modellszámozással is megjelent sorozat azonban jól teljesített, így hamar visszanyerte a vásárlók bizalmát. (Általános jó tanács, hogy a meghajtón jelzett légcsere-nyílást szabadon kell hagyni – az IBM lemezegységei erre különösen érzékenyek.) A 120GXP-t követte a 180GXP sorozat, folyadékcsapágyas motorral, 2 és 8 Mbyte-os gyorsítótárral – és kicsit még átláthatatlanabb számozási rendszerrel.

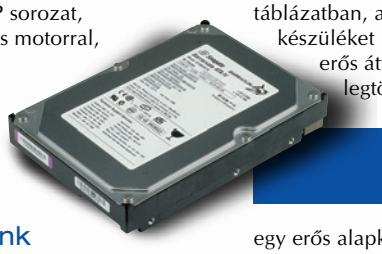

Seagate Barracuda IV – A 2002. év egyik slágere

Így teszteltünk

Tavalyi tapasztalatunkból kiindulva egyes esetekben eltekintettünk a disztributorok hiábavaló zaklatásától, és kiskereskedelmi „beszállítóinkhoz” fordultunk, akik ezúttal is kitettek magukért. Itt fontos megjegyezni, hogy forgalmazóként azt a céget tüntettük fel a táblázatban, amelyiktől az adott készüléket kaptuk. A halmazok néha erős átfedésben voltak, azaz a legtöbb cégnél megtalálható egy erős alapkínálat, így legfeljebb a különleges és egyedi darabok beszerzése kíván némi utánajárást. A tesztgépet a hatalmas kapacitás és sebesség

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, termékcsalád	IBM Deskstar 180GXP	Maxtor DiamondMax Plus 9	Maxtor DiamondMax Plus 9	Maxtor DiamondMax Plus 9	Samsung SpinPoint Puma	Seagate Barracuda ATA IV	Western Digital Caviar	Western Digital Caviar Special Edition
Modell	IC35L120-AVV207-0	6Y120L0	6Y080L0	6Y160P0	SP8004H	ST380021A	WD800BB	WD800JB
Termék honlapja *	www.hgst.com /hdd/desk /ds180gxp.htm	www.maxtor .com/en /products/ata /desktop /diamondmax _plus_9 /index.htm	www.maxtor .com/en /products/ata /desktop /diamondmax _plus_9 /index.htm	www.maxtor .com/en /products/ata /desktop /diamondmax _plus_9 /index.htm	www.samsung-electronics.com /hdd/sp8004h .html	www.seagate .com/cda /products /discsales /marketing /detail/0,1081 ,381,00.html	www.western-digital.com /products /Products .asp?DriveID =10&Lang=1	www.western-digital.com /products /products .asp?DriveID =32
Műszaki adatok								
Névleges tárterület	123,5 Gbyte	120 Gbyte	80 Gbyte	160 Gbyte	80 Gbyte	80 Gbyte	80 Gbyte	80 Gbyte
Valós tárterület	115,04 Gbyte	114,46 Gbyte	76,33 Gbyte	150,06 Gbyte	74,56 Gbyte	74,53 Gbyte	74,53 Gbyte	74,53 Gbyte
Fordulatszám	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc	7200 fordulat/perc
Csatolófelület	Ultra ATA/100	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/133	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100	Ultra ATA/100
Gyorsítótár mérete	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	8 Mbyte
Lemezek/fejek száma	2/4	2/3	1/2	2/4	2/4	2/4	3/6	2/4
Mérési eredmények								
Legnagyobb olvasási sebesség	59,37 Mbyte/s	49,60 Mbyte/s	62,92 Mbyte/s	60,10 Mbyte/s	41,10 Mbyte/s	41,94 Mbyte/s	48,37 Mbyte/s	48,64 Mbyte/s
Legkisebb olvasási sebesség	12,62 Mbyte/s	24,14 Mbyte/s	24,12 Mbyte/s	28,50 Mbyte/s	22,79 Mbyte/s	20,57 Mbyte/s	21,61 Mbyte/s	25,58 Mbyte/s
Olvasási sebesség átlaga	44,19 Mbyte/s	39,64 Mbyte/s	46,61 Mbyte/s	46,09 Mbyte/s	35,84 Mbyte/s	35,71 Mbyte/s	39,56 Mbyte/s	39,67 Mbyte/s
Átlagos keresési idő	8,3 ms	9,8 ms	11,3 ms	10,0 ms	11,5 ms	11,0 ms	9,2 ms	9,0 ms
Teljes elérési idő	12,9 ms	13,3 ms	14,7 ms	12,8 ms	14,5 ms	14,6 ms	13,2 ms	13,1 ms
Legnagyobb írási sebesség	37,70 Mbyte/s	31,98 Mbyte/s	38,05 Mbyte/s	35,61 Mbyte/s	22,95 Mbyte/s	22,73 Mbyte/s	35,92 Mbyte/s	37,93 Mbyte/s
Legkisebb írási sebesség	12,75 Mbyte/s	15,44 Mbyte/s	10,98 Mbyte/s	14,52 Mbyte/s	11,63 Mbyte/s	12,52 Mbyte/s	15,08 Mbyte/s	14,72 Mbyte/s
Írási sebesség átlaga	26,32 Mbyte/s	24,05 Mbyte/s	26,71 Mbyte/s	26,06 Mbyte/s	18,45 Mbyte/s	19,28 Mbyte/s	24,17 Mbyte/s	22,32 Mbyte/s
Kereskedelmi adatok								
Forgalmazó	PC Direct ✆ 266-3400	Bluefish Computers ✆ 214-4587	PC Direct ✆ 266-3400	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Samsung Electronics Hungary ✆ 453-1180	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Bluefish Computers ✆ 214-4587	Alien Computers ✆ 413-0450
Webcím	www .pcdirect.hu	www .bluefish.hu	www .pcdirect.hu	www. bluefish.hu	www .samsung.hu	www .bluefish.hu	www .bluefish.hu	www .aliencomputers .hu
Ár (bruttó végfelhasználói)	38 625 Ft	37 365 Ft	25 912 Ft	74 990 Ft	37 375 Ft	26 865 Ft	27 365 Ft	29 950 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	3 év	1 év	1 év	1 év
1 Mbyte költsége	0,33 Ft	0,32 Ft	0,33 Ft	0,49 Ft	0,49 Ft	0,35 Ft	0,36 Ft	0,39 Ft

*: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\HDD könyvtárban.

elviselésére felvérteztük egy Kouwell 571B ATA/133 és RAID vezérlővel – köszönet érte a Kelly-Technek.

Ezúttal nem törődtünk a múlttal, így nem vizsgáltuk az ATA/100 és 133 közötti sebességkülönbséget, főként mert az elhanyagolható. Megfigyelhető, hogy a jelenlegi csúcskészülékeket is csupán ATA/100-as csatolóval szerelik, például a Seagate háza táján. Aggodalomra persze semmi ok, ezek a meghajtók is képesek áttörni a 128 Gbyte-os határt, csupán a gyártó még nem látta értelmét a nagyobb keresztmetszetnek.

Ezúttal is egyszerű volt a fő szabály: legyen bekapcsolva a gyorsítótár használata a merevlemeznél és annak kezelése a vezérlőnél. Ezt minden gépen érdemes ellenőrizni, mert a Windows több verziójánál alaphelyzetben nincs engedélyezve mindegyik!

Jól bevált csapaton nem érdemes változtatni, így a mérési eredményeket ismét a TestaCD Labs HD Tach 2.61 adta. Új idők ide vagy oda, a program stabilan és megbízhatóan dolgozik. Többen ismerik ezt a programot, egyszerűségével és pontosságával – no meg részleges ingyenességével – sokak szívébe belopta magát. Azonban némileg makrancos a hölgy: rendre kék halálba taszítja a rendszert Windows 98 alatt, ha a CD-meghajtóknál be van „kapcsolva" az automatikus lejátszás. Másik probléma, hogy XP alatt csak regisztráció után hajlandó működni, ekkor azonban nem szabad beállítani a teljes lemezfelületre kiterjedő mérést, mert az programhibát okoz – amúgy pedig beállítás nélkül is teljes vizsgálatot végez a program.

A meghajtókat a HD Tach particionálatlanul méri, vagyis éppen csak kibontottuk a tasakjukat-dobozukat, semmilyen változtatást nem eszközöltünk rajtuk, csupán lemértük a lemezeket, méghozzá ötször egymás után, az elért legjobb sorozatot pedig feljegyeztük.

A valós tárterület pontos megadásában a Partition Magic 8 segédkezett.

És a győztes nem más...

Az egyéni értékelés ezúttal kissé fölösleges lenne, hiszen a meghajtók külsejében nem történt forradalmi változás, használatuk is ugyanolyan egyszerű maradt, és komolyabb hiba sem történt. Egyetlen kivétel egy szegény, jobb sorsra érdemes WD800BB lemez, ami utazás közben megsérült. A jumper melletti műanyag lemezke törése nem tűnt súlyos hibának, ám sajnos a nyomás a fémlábakra is kihatott, így a meghajtót nem ismerte fel a rendszer – szerencsére hamar megérkezett az utánpótlás.

Az elmúlt évben még jobban visszaszorultak az 5400-as fordulatszámú lemezegységek. Bár ezek az alacsonyabb fordulatszámú meghajtók már csak jelképes mértékben olcsóbbak 7200-at pörgő társaiknál, teljesítményfelvételi és hőleadási előnyeik miatt továbbra is jó ötlet egy gyorsan pörgő, kisebb rendszerlemezt egy lassúbb, de hatalmas kapacitásúval párosítani. Csakhogy ezúttal az igazán komoly tárolók nem érkeztek meg tesztünkre. A 80 gigás „kisebb" kapacitású Maxtor DiamondMax 16 egyértelmű Tesztgyőztese ennek a szeletnek. Bár a 20 ezer forintot átlépi az ára, de Mbyte-onkénti költsége a legjobb, teljesítménye remek, és már folyadékcsapágyas, vagyis csöndes példány. A húszezres határhoz ragaszkodóknak ajánlható a 40 gigás Fireball 3.

A gyorsabb, de kisebb kapacitású meghajtók között komoly volt a verseny. Az IBM Deskstar 180GXP 40, pontosabban 41,1 Gbyte-os modellje kapta végül a Tesztgyőztes címet, mert bár hajszálnyival drágább a rivális Maxtor DiamondMax Plus 8-nál, és olvasási sebessége is elmarad, de magas írási sebessége sokkal kiegyensúlyozottabbá teszi. Aki viszont ritkán ír fel adatot, de azt gyakran használja, és spórolni is szeretne kicsit, annak ajánlhatom a DiamondMax Plus 8 sorozat 40 Gbyte-os darabját.

A harmadik kategória kissé fura módon a 60 gigás meghajtóké. Ezeknél a legjobb megabyte-onkénti ár már magasabb osztályba lépett, úgy tűnik, jelenleg ez a kategória a legelterjedtebb országunkban. Ebben a mezőnyben pedig kimagaslik a IBM Deskstar 180GXP példánya remek adatátviteli sebességével.

Végül jöjjenek az igazi nagymenők! A jelenleg talán legnépszerűbb 80-as lemezmeghajtók között a Maxtor DiamondMax Plus 9 bizonyult legjobbnak. Keresési ideje kicsit hosszabb az elvártnál, de adatátvitelben verhetetlen, és ára a legkedvezőbb. Így méltó a Tesztgyőztes címre. Úgy tűnik, tesztünk az IBM 180GXP és a DiamondMax Plus változatainak nagy párbaja volt – szegény Barracuda lemaradt. Így talán nem is meglepő, hogy a 120 Gbyte-os mezőnyben csak ez a két család vetélkedett. A leszámolás elmaradt, viszonylag békésen győzött az IBM Deskstar 180GXP.

Nem feledkezhetünk meg azonban a legnagyobbról – a korlátokat áttörve, a határon túl ott a Maxtor DiamondMax Plus 9 sorozat 160 gigás darabja, melyre még visszatérünk kicsit részletesebben. A meghajtó modern, gyors és hatalmas, ráadásul a megnövelt gyorsítótáras változatot láthattuk vendégül. Ára magas, így csak egy ajánlást kaphat a házi Godzillánk – egyelőre.

IDE és SCSI

Újra és újra felmerülő kérdés: miben különbözik a SCSI az IDE meghajtóktól? Nemrég egyik olvasónk olyan gép összeállítását kérte konfigurációajánlónkban, amiben felmerült a SCSI merevlemez használata. Csakhogy a kívánt méretben a SCSI kivitelű tároló sokkal drágább lett volna, mint egy Ultra ATA-s modell (nem is szólva a SCSI csatoló szintén csillagászati áráról). Ebből az is nyilvánvaló – mert ilyen hosszú ideje létező termékcsoportnál a marketingzsenik által keltett hisztit kihagyhatjuk a számításból –: a SCSI rendszer komoly előnyökkel bír.

SCSI vezérlővel 8–16 eszközt kezelhetünk. De ez már nem akkora újdonság, hiszen egy mai alaplapon RAID vezérlővel és SATA csatolóval szintén megnő a használható meghajtók száma. A SCSI rendszerben azonban külön vezérlőegység irányítja a meghajtók működését, így a processzort nem veszi annyira igénybe az irányítás, kvázi házon belül folyhatnak az adatok. Egy csatornát több eszköz is használhat, mert a vezérlő észleli a várakozót, és megjegyzi a kérést, így az az éppen folyó adatforgalom befejeztével azonnal szabad utat kap, vagy később, ha éppen foglalt abban a tizedmásodpercben.

Ehhez képest az IDE egyirányú utca, az adatfolyamot nagyrészt a processzor vezérli (a DMA bevezetése komoly terheket vett le a válláról), egyszerre csak egy egység forgalmazhat, és nincs várakozási lehetőség sem. Próbáljon csak valaki két belső IDE lemez között másolni valami nagyobbacska file-t, és ezzel egy időben még elindítani valami programot, vagy kiadni egy másik lemezműveleti utasítást.

Legegyszerűbben – az ezzel együtt járó apró csúsztatásokkal persze – úgy lehet megfogalmazni, hogy az IDE merevelemezek az átlagos felhasználóknak valók, míg SCSI társaik a profiknak.

Szinte minden esetben gyorsít a SCSI használata a rendszeren, de munkára vagy játékra ez túlságosan drága megoldás, és a jelenlegi IDE-s lemezek sebessége még házi videoszerkesztéshez is elégséges. És akkor még nem is említettük a RAID átvitelgyorsító lehetőségeit – ezzel azonban külön cikkben foglalkozunk.

A határon túl

Bár az Ultra DMA/133 hivatalosan ledöntötte a falat, így bátran lehet 128 Gbyte-nál nagyobb merevlemezeket használni, de ez így, ebben a formában nem teljesen igaz. Sőt már kisebb kapacitású merevlemezzel is meggyűlhet a mit sem sejtő felhasználó baja.

Meglehetően ijesztő például Windows 98 és 98SE alatt, amikor a particionálóprogram a 80 gigás lemezt 10 Gbyte-osnak látja. Erre szerencsére régóta létezik gyógyír, a Microsoft által kiadott patch angol és magyar operációs rendszerhez írt változatai megtalálhatók CD-mellékletünkön. Az fdisk azonban még ezzel a javítással sem készül fel a háromjegyű számokra, így a 120 Gbyte területű lemezeket bár tökéletesen látja és kezeli, a kapacitásuk megjelenítése kissé elcsúszik, ami ijesztő lehet. Érdemes ezért külön lemezkezelőt alkalmazni, például a Partition Magic új, 8-as verzióját.

Ami pedig azt a bizonyos határt illeti, nos, a merevlemezt gyártó cégek általában diplomatikusan úgy fogalmaznak: a 128 Gbyte-ot meghaladó kapacitású merevlemezek használatához szükséges, hogy mind az alaplap BIOS-a, mind az esetleges külön vezérlő, mind pedig az operációs rendszer támogassa a 48 bites LBA módot.

Sajnos a Windows 9x sorozat ezt nem támogatja. Egyes források esküsznek az Intel Application Accelerator programra (szintén megtalálható CD-nken), mivel egyéb áldásos hatásai mellett néha hajlandó Windows 98 alatt is felismerhetővé tenni a 160 Gbyte-os meghajtókat. De a hatás sajnos nem bizonyított, így a régebbi operációs rendszerek kedvelői (főként ha Via vagy SiS lapkakészletű alaplapjuk van) inkább maradjanak a 128 Gbyte-os méret alatt. RAID vezérlővel létrehozott „óriáslemezekkel" azonban nem lesz problémájuk.

A Windows XP-tulajdonosok sokkal szerencsésebbek, bár alapbeállításban az ő operációs rendszerük sem támogatja a 48 bites címzést. Az SP1 telepítésével azonban a korlát valóban eltűnik. Ennek ellenére az XP-tulajdonosoknak érdemes feltelepíteniük az Intel alkalmazását (vagy Via lapkakészletnél a kötelező 4-in-1-et), amivel elkerülhető a korábban említett és sok XP-tulajt bosszantó gyorsítótár-kezelési probléma.

Rédes-réden...

Napjainkban egyre több alaplap specifikációjában találkozhatunk az IDE csatlakozók említésével egy időben a RAID szóval is. Mit jelent ez a rövidítés? Mi a technológia alapja? Kinek érdemes használnia, illetve kihasználnia? Cikkünkben ezekre a kérdésekre keressük a választ.

Tóth G. Gergely (tgeri@dpg.hu)

A RAID betűszó jelentése Redundant Array Of Independent Disk Drives vagyis különálló merevlemezek redundáns tömbje (füzére). Ez már sejtet valamit, de kevés derül ki belőle a lényeget illetően.

Az első olyan alaplapok, melyeken integrált RAID vezérlő volt, néhány éve jelentek meg (például az Abit KT7A-RAID). Integrált vezérlő nélkül is megoldható a RAID-támogatás, de akkor külön bővítőkártyára van szükségünk (ami viszonylag drága). Manapság azonban nem sokkal drágábbak a RAID-del felszerelt alaplapok az azt nélkülözőknél.

Miért jó nekünk a RAID?

Az első válasz kézenfekvő: ha az alaplapon két IDE csatlakozó mellett találunk két RAID aljzatot, akkor abból az következik, hogy gépünkhöz egyszerre nyolc IDE eszközt csatlakoztathatunk. Kinek kell 8 eszköz? Ha jobban belegondolunk, ez nem is olyan sok: ha van egy CD-olvasónk, egy CD-írónk, egy DVD-olvasónk (esetleg DVD-írónk), adattárolásra két merevlemezünk és egy kisebb kapacitású a rackben – nos, mennyi is az?

A mindennapi felhasználóknak a RAID két fajtája (módja) lehet fontos: a RAID 0 és a RAID 1. Mellettük azonban néhány szót ejtünk majd a RAID 3-ról és a RAID 5-ről is.

RAID 0 (stripe): ez a mód arra szolgál, hogy két merevlemez között sávosan megosszuk az adatokat. (Valójában akkor használható igazán hatékonyan, ha a két meghajtó teljesen egyforma.) A megosztás úgy történik, hogy mi, felhasználók csak egy, a két merevlemez együttes kapacitásával rendelkező meghajtót látunk, a RAID vezérlő feladata pedig az, hogy az olvasásra és az írásra kerülő adatokat úgy ossza szét a két meghajtó között, hogy az írás és az olvasás párhuzamosan mehessen végbe. Ez a módszer majdnem megduplázza a sebességet. Ennek az üzemmódnak van komoly hátránya is: ha bármelyik merevlemez megsérül, elveszítjük az összes adatunkat, mivel mindennek csak a „fele" áll rendelkezésünkre a baleset (katasztrófa?) után.

A JBOD néven ismert technika hasonló a RAID 0-hoz – látszólag. Valójában egészen másként működik. A JBOD ugyanis nem párhuzamosan használja írásra és olvasásra a két lemezt, hanem csupán egynek láttat két kisebb kapacitású merevlemezt, így az adatkezelést sem gyorsítja látványosan.

RAID 1 (mirror): ez az üzemmód a RAID 0 ellentéte, mert bár itt is két (esetleg három) ugyanolyan merevlemezt használunk, mégis csak egyet látunk. Ennek az az oka, hogy a vezérlő az egyik tároló tartalmát tükrözi a másikon, így minden adat kétszer kerül eltárolásra. Mivel az írás párhuzamosan történik (ebben az esetben a párhuzamosság azt jelenti, hogy ugyanaz az adat mindkét tárolóra rákerül), nem lassul tőle jelentősen az adatátvitel. E megoldás fő előnye (illetve, az értelme) a biztonság: ha az egyik háttértár elhalálozik, mi nem szenvedünk súlyos veszteséget (eltekintve a meghibásodott meghajtótól), minden adatunk megmarad. A még ennél is nagyobb biztonság eléréséhez használhatunk három vagy több merevlemezt is. Ha ezt az üzemmódot választjuk, lehetséges, hogy a meghajtókat az első ilyen használat előtt szinkronizálni kell, ami hosszú művelet, akár órákig is tarthat.

RAID 0+1 (stripe+mirror): az előző két üzemmód összeházasítása. Ebben a módban két sávrendszer épül ki, és a második, redundáns rendszer biztosítja az első meghibásodása esetén a hibamentes adatátvitelt. Ez a mód négy merevlemezt igényel a tervezett működéshez. Például
4 meghajtó esetén kettőre osztódnak szét az adatok stripe módban, míg a másik kettő az előzőek pontos mása lesz (mirror).

RAID 3: ezt az üzemmódot már csak a SCSI RAID vezérlők ismerik, az alaplapokra integrált vezérlők nem is tudják kezelni. Lényege, hogy három merevlemez felhasználásával és bizonyos adatbiztonságot növelő algoritmusok alkalmazásával tovább növeli az adatbiztonságot. Ebben az esetben egy meghajtót csak a legfontosabb adatok tárolására használ a rendszer.

A RAID 5 ennek a továbbfejlesztett változata, de ezt a lehetőséget tényleg csak a nagyon fontos és nagy mennyiségű adatok tárolására használt szerverekben alkalmazzák.

A 3-as és 5-ös technológia legnagyobb hátránya az ár. Nem csak négy-öt, esetleg hat ugyanolyan merevlemez megvásárlása szükséges, de az igencsak borsos árú vezérlőt is be kell szereznünk hozzá.

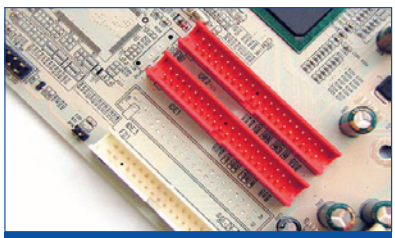

A RAID vezérlő csatlakozói az alaplapon

A fentieken kívül még rengeteg RAID üzemmód létezik, de ezek vagy kevésbé elterjedtek, vagy nagyon költségesek az átlagos felhasználók számára.

A RAID-piacon három gyártó, a High-Point, a Promise és az AMI a leginkább meghatározó. A High-Point és a Promise alaplapra integrált vezérlőket is gyárt, az AMI csak bővítőkártyákat. Bár az integrált RAID vezérlőknél nagyon kicsi az eltérés az egyes gyártók termékeinek ára között, általánosan a Promise vezérlői a legdrágábbak, őt az AMI követi, és a High-Point zárja a sort.

Szoftveres RAID

Szoftveres RAID képességet találunk például a Windows 2000-ben. Ez a megoldás a fizikailag megvalósított RAID módokat „szimulálja". Azért csak szimulálja, mert például mirror esetében nem minden adat ugyanaz a két meghajtón, illetve a stripe módnál is vannak „kósza" byte-ok. Emellett az is probléma vele, hogy akár az egyik meghajtó, akár a Windows mond csődöt, nagyon nehéz lesz hozzájutni az adatainkhoz.

40 ér mit sem ér

A RAID a legtöbb mai IDE meghajtóval használható. A csatlakozói a szabványnak megfelelően ugyanolyanok, mint az IDE aljzatok. Fontos hangsúlyoznunk: mindenképpen újfajta, 80 eres kábelt használjunk, ha RAID-del dolgozunk. A legtöbb RAID-es alaplaphoz adnak is ilyet. A régi, 40 eres kábelek ugyanis csak ATA-33-ig használhatók, amely a mai meghajtók esetében már édeskevés. A RAID-et a számítógép alacsony szinten használja, vagyis már például a Windows telepítésekor is igénybe vehetjük a tükröző és a stripe módot. Ezeket a POST képernyő után megjelenő résznél tudjuk beállítani. A képernyő alján meg is jelenik az a billentyűkombináció, mellyel a RAID menübe juthatunk. A menüben könnyedén beállíthatjuk a kívánt üzemmódot.

A RAID lehetőségei sokszor nagyon hasznosak. Ám otthoni gépben valószínűleg kevesen áldoznak fel egy teljes merevlemezt a biztonság oltárán, és ugyancsak kevesen kockáztatják adataikat az elvárhatónál jobban a sebesség reményében. Azonban a RAID-es alaplapok alig drágábbak nem RAID-es társaiknál, ezért a jövőbeni esetleges fejlesztésekre is gondolva megéri ilyet választani.

Csak szépen sorban

Mostanában gyakran hallunk híreket az egyre gyorsabb processzorokról, memóriákról, videokártyákról. Azt azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a programokat – legyenek azok játékok vagy irodai alkalmazások – merevlemezen tároljuk. Tehát merevlemezünk gyorsasága is nagyban befolyásolja gépünk sebességét.

Tóth G. Gergely

A Serial ATA (SATA) új csatolási technológia az ATA-t hivatott felváltani. Az eddig használt ATA módok (33, 66, 100, 133) mára már lassúvá váltak egyes területek kiszolgálásához, illetve az ilyen típusú merevlemezekhez használt, jól ismert széles szürke kábelek napja is leáldozik lassan.

Eddig a 40, illetve 80 eres kábeleken párhuzamos jelek továbbítódtak (egyes helyeken ezt Parallel ATA vagy PATA technológiaként is emlegetik). Ezek a jelek azonban nagyon érzékenyek a

Íme, az új kábel

különböző elektronikai zajokra, zavarokra, ami sok gondot okoz. Már a 80 eres kábellel is tulajdonképpen ezeket a zavarokat próbálták kiküszöbölni: 40 éren adatok mentek, a másik 40 ér pedig az árnyékolást szolgálta.

A Serial ATA technológia, mint nevéből is kiderül, soros jeleket használ. A „soros" jelző azonban nem feltétlenül a sebességet juttatja eszünkbe (a COM

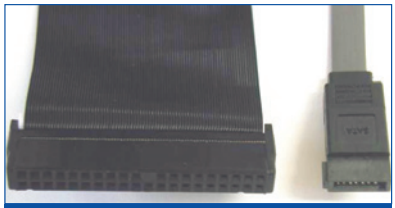

Bagoly mondja verébnek: az IDE (balra) és a SATA kábel csatlakozója

portra, azaz magyarul soros portra sem mint sebességbajnokra emlékszünk). Ha azonban jobban belegondolunk, nagyon sok technológia épül soros árvitelre: ilyen például az Ethernet, az USB vagy a IEEE-1394 (FireWire) is. Ezek a technológiák pedig éppen gyorsaságuk miatt népszerűek.

A SATA jeleit az ATA 5 voltjánál hatékonyabb feszültséggel, 250 mV-tal továbbítják, az interferencia kiiktatásáról pedig kétfázisú, ellentétes irányú jelekkel gondoskodnak. A technika lényege továbbá, hogy az adatcsomagok mérete több bitnyi, melyeket az eddigi technikáknál akár 50%-kal gyorsabban küldenek el.

A minél kisebb hibaarányt Cyclic Redundancy Checking (CRC) alapú hibaellenőrző rendszer biztosítja – ez a hibákat 99,998%-os pontossággal deríti fel.

Előnyök hosszú sora...

Melyek az előnyei a Serial ATA-nak a hagyományos ATA-val szemben? Először is búcsút mondhatunk a számítógépházunk szellőzését is rontó, ronda, rövid, széles, szürke, kezelhetetlen IDE kábeleknek. A Serial ATA kábel csak 7 eres és hengeres alakú – csupán 8 mm széles. Hossza akár 1 méter is lehet, csatlakozója pedig könnyen illeszthető.

A sebesség terén is előnyös változásokat tapasztalhatunk. Az első SATA-s merevlemezeknél az elméletileg elérhető adatátviteli sebesség 150 Mbyte/s lesz. Ez 13%-os javulás az ATA-133-hoz képest – legalábbis figyelemre méltó.

További előnye a Serial ATA technológiának, hogy valóban támogatja a hotswapet. Ez azt jelenti, hogy lehetőségünk lesz merevlemezek csatlakoztatására, illetve eltávolítására a számítógép leállítása nélkül. (Egyesek IDE merevlemezeket is vígan cserélgetnek menet közben, de tudjuk, hogy az bizony veszélyes művelet.)

A Serial ATA-nak hátránya is van. Mindenekelőtt az, hogy szemben az ATA-val, amelynél az IDE kábelre két eszközt is csatlakoztathattunk, a SATA csak egyetlen merevlemez csatlakoztatását engedi. Így pontosan annyi kábelre lesz szükségünk, ahány SATA-s eszközt használunk. De még ennek is van előnye: nem kell többé figyelnünk a master/slave beállításra.

Vigyázat, csalok!

Amikor a SATA technológia felhasználásáról beszélünk, két csoportra kell osztanunk az eszközöket. Az első csoport az, amely képes ugyan SATA-s eszközök meghajtására, de valójában IDE technológián alapul. Az ilyen eszközök egy IDE-ről SATA-ra konvertáló chipet használnak (Serial ATA Bridge technológia). Ezeknél az adatátviteli sebesség 133 Mbyte/s marad. A másik

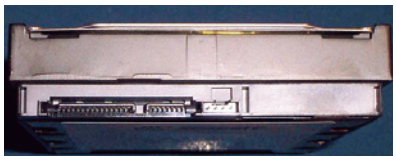

A meghajtó hátulról – összesen nincs rajta 40 tű

info

- www.serialata.org
- www.explosivelabs.com/articles/sata/
- www.seagate.com/products/discsales/discnew/
- http://www6.tomshardware.com/storage/20030204/index.html
- www.envynews.com/review.php?ID=379&page=1

csoportban a natív eszközök vannak (Native Serial ATA), melyeknek minden eleme az új technikát használja.

A HighPoint és a 3Ware például az átalakító chipet használja, de a Promise már natív eszközöket gyárt. Mindkét megoldás működik, de a Serial ATA Bridge az előírt 150 Mbyte/s átviteli sebességből csupán 60–80 Mbyte/s-ot hagy a merevlemeznek. Ez egyelőre nem nagy baj, hiszen a mai merevlemezek átviteli sebessége alig éri el az 50 Mbyte/s-ot, és a következő generációs meghajtók is nagyjából csak 80 Mbyte/s-ra lesznek képesek. A gond a RAID megoldásoknál jelentkezik, mert ekkor már csatornánként lenne szükség ilyen sebességre. A PCI portok 33 MHz-en csak 133 Mbyte/s átviteli sebesség elérésére adnak lehetőséget, ezért a 66 MHz-es órajel volna már időszerű. Ennek az a fő akadálya, hogy ha a számítógépben egy eszközt 66 MHz-es PCI órajellel szeretnénk működtetni, akkor ezt az összes PCI kártyának támogatnia kell, ami eléggé valószínűtlen a jelenlegi viszonyok között.

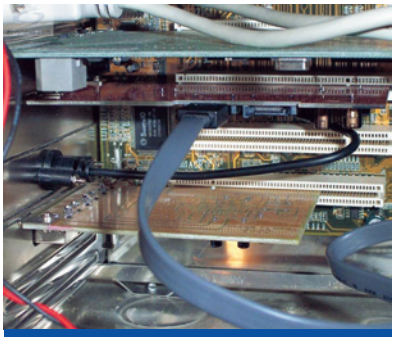

Ugye, hogy szellősebb így a ház?

A főleg szerverekben elterjedt SCSI eszközöknél használt technikákkal (melyek segítségével ezt a sebességet valóban kihasználó SATA-s merevlemezeket lehetne építeni) pedig az a baj, hogy erősen melegednek, illetve nagyon hangosak, ezért nem alkalmasak asztali számítógépekbe.

Mesés jövő

A Serial ATA azért lehet a jövő merevlemezeinek is a csatolófelülete, mert nem követeli meg a teljes és azonnali átállást. Léteznek ugyanis átalakítók, melyekkel régi merevlemezeinket is csatlakoztathatjuk Serial ATA felületre.

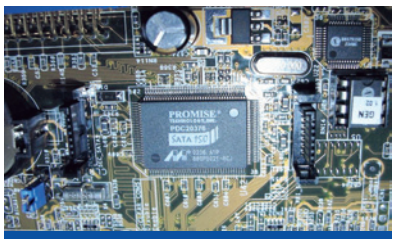

A Promise SATA 150 vezérlőchip

A piac legnagyobb résztvevői (Intel, Dell, Seagate, Maxtor – a SerialATA.org alapítói) erősen támogatják a Serial ATA szabványt, ebből már sejthető: a Serial ATA-nak lesz folytatása. 2004-ben debütál majd a 300 Mbyte/s adatátviteli sebességet ígérő Serial ATA II, és 2007-re jósolják a 600 Mbyte/s sebességgel kecsegtető Serial ATA III megjelenését.

SAT-öbbi

A Serial ATA-ra való átállás egyelőre nem sürgető, de hamarosan elkerülhetetlen lesz. Az újabb merevlemezek már ezzel a technológiával fognak készülni, és várható, hogy az új alaplapokon idővel csak Serial ATA aljzatokat fogunk találni.

Melyiket szeressem?

E havi kínálatunkban olyan irodagép szerepel, melyet grafikus munkaállomás szerepkörben is használnának, valamint az utóbbi hónapok olcsóbb játékgépei után egy erősebb modell.

Győri Ferenc

Kedves régi ismerősöm fordult hozzám a napokban hivatalosan, hogy állítsak össze iskolatársának egy grafikai műveletekre alkalmas és lehetőleg olcsó gépet. A két követelmény közötti ellentmondást nem volt könnyű feloldani, de végül a MagiComp szakembereivel közösen sikerült összehozni egy olcsó, ám a feladatra alkalmas konfigurációt.

Mint már többször szó esett róla, az új Celeron sorozattal elég sok visszaélés történt, de ettől még irodai felhasználásra jó, sőt kicsit talán erős is átlagos szövegszerkesztéshez. A kérdés csak az volt, képfeldolgozásra mennyire használható. És a kulcsszó itt a mennyire, nem 80 megás képek profi retusálásával kezdődik a tanév, így valóban megspórolható a 3,06 GHz-es Pentium 4. A kívánság is úgy szólt, egy jelenlegi gyengébb processzor, amit majd később fel lehet váltani egy megfizethetőbb kategóriába eső erősebb példánnyal. Alaposan körbejártuk a témát, majd megállapodtunk abban, jókorát spórolunk a processzoron, de cserébe a gép extramemóriát kap, mert a rajzprogramok többségének az számít igazán. Így került a már említett Celeron hiszen, ahogy a legenda tartja, lehetett 3D Studiót futtatni már 486-os konfiguráción is – csak a mai csúcsgépek picivel kevesebb idő alatt hajtják végre ugyanazt a feladatot, és ehhez képest a spórolós megoldás kissé gyengének tűnt elsőre. Mivel a gépet iskolai feladatokhoz kérték, feltételeztük, hogy a konfigurációba – normális méretű file-okkal könnyen elboldogul majd, legfeljebb nem lehet a háttérben futtatni a SETI-kutatóprogramot.

Hogy a nagyobb képekkel – legalábbis ésszerű határig – se kelljen órákig nyűglődni, azt az 512 Mbyte memória biztosítja. Az alapokat az Abit egy korosabb, ám megbízható és jól bővíthető lapja, az SA7 adja. Túl kedvező ára kissé gyanús lehet, de a cégnek eddig még csak jó tapasztalatai voltak ezzel a modellel. Videokártyának is igyekeztünk egyszerűbbet találni, hiszen tudtuk, 3D-s alkalmazások nem nagyon futnak majd a gépen – így adta magát az Nvidia MX440, ezúttal Chaintech kivitelben.

Merevlemezfronton szinte sorcsere zajlott, de szerencsére mifelénk is éppen most volt erről teszt, így könnyen rábólintottam a 60 gigás DiamondMax Plus 9 meghajtóra. Még ha DivX nem is kerül a lemezekre, ennyi rajzprogram mellett szédítő tempóban gyűlhetnek az adatok.

A kérésnek az is része volt, hogy ezeket az adatokat valahogy archiválni és hordozni lehessen, no és esetleg

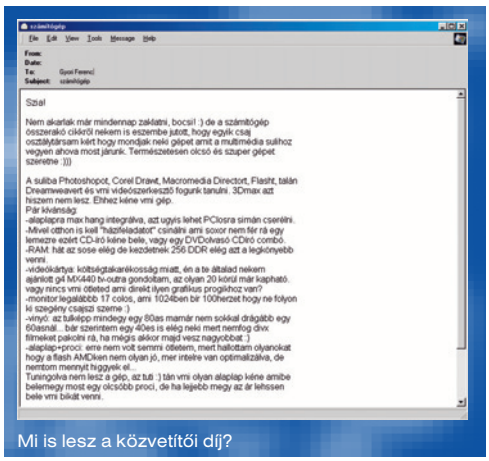
Mi is lesz a közvetítői díj?

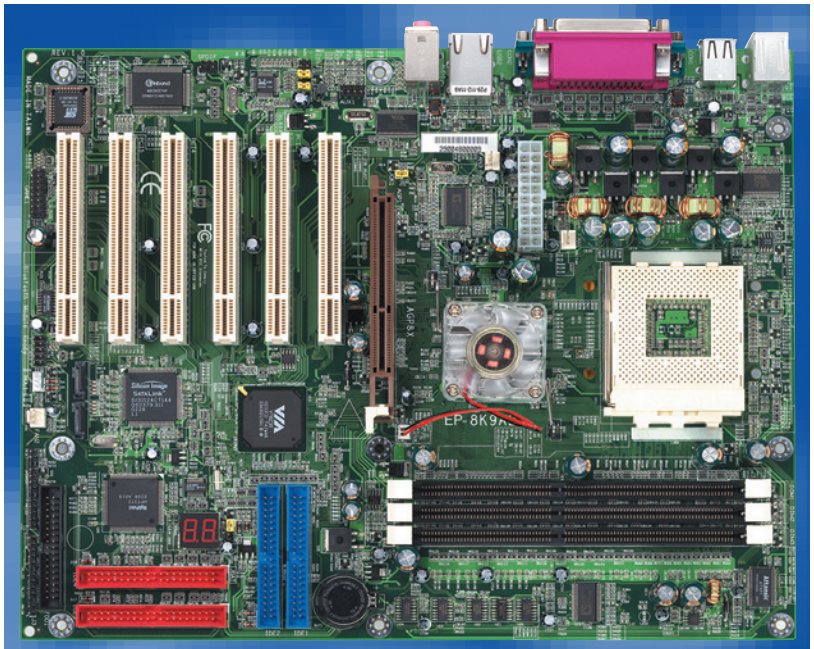
Epox 8K9A2+: Vajon mi a hiba a képen?
(A helyes választ beküldők között egy Törzsolvasói oklevelet sorsolunk ki)

Konfigurációajánlónkban mind az egyes termékeknél, mind a végső árcédulákon a bruttó kiskereskedelmi, illetve nagykereskedők esetében az ajánlott bruttó kiskereskedelmi árat közöljük. A felsorolt árak a piac február végi állapotát tükrözik.

●

Továbbra is várjuk kéréseiket számítógép-konfigurációkhoz a bullseye@ipma.hu címen – feladatkör, monitorméret és keretösszeg megjelölésével.

Művészképző

● Codegen 6055 ház – 300 W-os ATX tápegység, négy 5,25 colos, egy 3,5 colos bővítőhely, két merevlemezhely, hosszabbított kivitel, elülső USB kivezetés (11 000 Ft)
● Abit SA7 alaplap – Socket 478 foglalat, SiS 645DX lapkakészlet, 533 MHz-es PSB, 1 AGP 4x, 5 PCI csatoló, 3 memóriahely (maximum 2 Gbyte PC2700-as, vagy 3 Gbyte PC2100-as memória), UDMA-133 támogatás, CMI 9738 hangvezérlő, Realtek hálózati vezérlő (15 850 Ft)
● Intel Celeron 1.7 – 1700 MHz, Socket 478 foglalat, 128 Kbyte belső másodszintű cache, 400 MHz-es rendszerbusz, SSE2 utasításkészlet-bővítés (14 000 Ft)
● Intel processzorhűtő – Socket 478 (2450 Ft)
● 512 Mbyte memória – két 256 Mbyte-os, PC2700-as DDR RAM modul, Samsung, 2 év garancia (22 400 Ft)
● Chaintech AG442 – Nvidia GeForce4 MX440 GPU, 270 MHz-es magórajel, 400 MHz-es memória-órajel, 64 Mbyte DDR memória, tévékimenettel (13 250 Ft)
● Maxtor DiamondMax Plus 9 – 60 Gbyte névleges tárterület, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-133-as csatoló, átlagos keresési idő 9,4 ms (22 750 Ft)
● LG GCC-4480B – kombinált meghajtó, CD: 48-szoros sebességű írás, 24-szeres újraírás, 48-szoros olvasás; DVD: 16-szoros olvasás, 2 Mbyte puffer, SuperLink pufferkiürülési védelem, átlagos keresési idő 110 ms, 2 év garancia (23 250 Ft)
● Sony floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2300 Ft)
● Genius EasyTouch – Genius KB-10X billentyűzet: PS/2-es, 107–112 gomb, magyar kiosztású, csuklótámasszal és 3 gombos, görgős egérrel (3650 Ft)
● DTK MNT-995LAT – 19 colos képátmérő, 18 colos látható képátló, lyukmaszkos képcső, képponttávolság 0,25 mm, vízszintes frissítés 30–95 kHz, függőleges frissítés 50–180 Hz, legnagyobb felbontás 1600x1200/75 Hz, ajánlott felbontás 1280x1024/89 Hz (65 900 Ft)

bruttó 196 800 Ft

előtte-utána DVD-t nézni, így az LG új kombó meghajtóját szemeltük ki. Kellett egy kis idő ehhez, de mostanra már a kombinált meghajtó szinte ugyanazt nyújtja sebességben, mint ha két külön egységet használnánk. Az a bizonyos „szinte" a keresési idő, de ettől nem lassul lényegesen a munka, főleg ha az egész lemez egy-két nagyobb file-ból áll.

Háznak a Codegen egyik újabb példányát választották a cégnél – kényelmesnek és szerelhetőnek tűnik. A 300 wattos tápegység könnyedén megbirkózik a konfiguráció energia-igényeivel, a túlfeszültség elleni passzív védelem pedig – nos, jobb félni, mint elveszteni a féltett dokumentumainkat...

Lassan kötelező divatelem lesz az összecsomagolt billentyűzet és egér, így a Genius is megcselekedte, amit megkövetelt a vásárlóközönség. A már jól ismert, kényelmes KB-10X és egy megbízható görgős egér az összeállításuk, méghozzá roppant kellemes áron.

Monitorválasztáskor a „legalább 17 colos" kitételt vettük figyelembe. A 19 colos képernyő sokkal jobb választásnak látszott – főleg nagyobb képekhez és pontosabb retusálási munkákhoz jön jól az a kis plusz felbontás. A későbbiekben persze érdemes eltépelődni egy rácsmaszkos monitor beszerzésén, ha a vezérszálak nem zavarnak, de nekünk jobb ötletnek tűnt egy olcsóbb, ám megbízható készüléket adni a konfigurációhoz. A DTK 995LAT monitorja pedig ilyen, a kért frissítési frekvenciát is tudja, sőt eggyel nagyobb felbontásban is jó gyors. Ezzel sikerült kellemes kezdő rendszert összerakni nagyon jó áron, mert vélhetően a pénz nagy része a szoftverpark beszerzésére kell majd, ugyanis a levélben említett egyes programok ára igencsak borsos.

info

- A4 WOP-35: www.a4tech.com/a4techenglish/wop-35.htm
- Abit SA7: www.abit.com.tw/abitweb/webjsp/english/pt_main_back.jsp?pPRODUCT_TYPE=MotherBoard&pMODEL_NAME=SA7
- AMD Athlon XP: http://athlonxp.amd.com/
- Club 3D radeon9700: www.club-3d.nl/products2.php?catid=1&prodid=47
- Chaintech AG442: www.chaintech.com.tw/eng/products/VGA/AG442.asp
- DTK MNT-995: www.dtkcomputer.hu/reszletes.php?id=13
- Epox 8K9A2+: www.epox.nl/english/products/motherboard/8k9a2%2B.htm
- Genius EasyTouch: www.geniusnet.com.tw/product/keyboard/easytouch.htm
- Codegen 6055: www.codegengroup.com/proddetail.asp?id=129
- Intel Celeron, 1,7 MHz: www.intel.com/home/desktop/celeron/index.htm?iid=ipp_dlc_proc+desk_celeron&
- LG GCC-4480B: www.lgeus.com/Product/CD/gcc_4480b.asp
- Logitech Deluxe Access: www.logitech.com/index.cfm?page=products/details&CRID=1&CONTENTID=5011&countryid=7&languageid=1
- Maxtor DiamondMax Plus 9: www.maxtor.com/en/products/ata/desktop/diamondmax_plus_9/index.htm
- Thermaltake Smart&Silent Volcano 9: www.thermaltake.com/products/heatsink/v9.htm
- Toshiba SD-M1612: www.toshiba.com/taissdd/products/features/SDM1612-Over.shtml
- Neso Pomona FD797P: www.neso.com.tw/en/htm/fd/fd_797p.htm

Megjegyzés: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\KONFIG könyvtárban.

Játékra fel!

Az elmúlt hónapok komolyabb témái után itt volt az ideje egy jó erős játékgép összeállításának. Először az alaplapot kellett kiszúrni hozzá – nem volt nehéz, éppen előző számunkban készült egy Via KT400-teszt by Rixer György, annak alapján hamar ráakadtam az Epox

Az erő velünk van

- DTK CAS-74B – ATX miditorony 300 W-os tápegységgel, négy 5,25 colos, egy 3,5 colos meghajtóhely, két merevlemezhely, két elülső USB kivezetés (15 263 Ft, Mikland)
- Epox 8K9A2+ – ATX formátum, Socket A foglalat, Via KT400 chipkészlet, 333 MHz-es FSB, 1 AGP 8x, 6 PCI, 3 DDR memóriahely (maximum 3 Gbyte PC2700-as vagy 2 Gbyte PC3200-as memória), UDMA-133 támogatás, HPT372 RAID vezérlő, 2 Serial ATA csatoló, integrált 10/100 Mbit/s-os LAN vezérlő, Realtek ALC650 6 csatornás hangvezérlő, 4+2 USB 2.0 csatlakozó (42 000 Ft, Herta)
- AMD Athlon XP 2000+ – 1666 MHz alapfrekvencia, Thoroughbred mag, 266 MHz-es FSB, 128 Kbyte első- és 256 Kbyte másodszintű gyorsítótár, 3D Now! Pro (20 740 Ft, Bluefish)
- Thermaltake Smart&Silent Volcano 9 – Athlon XP 2800+-ig, szenzorvezérelt vagy szabályozható sebesség 1300–4800 fordulat/percig, 17–48 dBA zajszint, 20,55–75,7 CFM (köbláb/perc) teljesítmény (6200 Ft, MagiComp)
- 512 Mbyte memória – 512 Mbyte-os PC3200-as DDR RAM modul, Samsung (31 240 Ft, Vision Computer)
- Club 3D Radeon 9700 – R300 GPU, 128 Mbyte DDR RAM, 277 MHz mag- és 540 MHz memóriafrekvencia, AGP 8x-kompatibilis, DirectX 9.0-támogatás, Vertex Shader 2.0, Pixel Shader 2.0, két képernyős megjelenítés, tévé- és DVI-kimenet (66 240 Ft, Bluefish)
- Maxtor DiamondMax Plus 9 – 120 Gbyte névleges tárterület, 2 Mbyte cache, 7200 fordulat/perc, UDMA-133-as csatoló, átlagos keresési idő 9,4 ms (36 115 Ft, Bluefish)
- Toshiba SD-M1612 – DVD-olvasás 16-szoros, CD-olvasás 48-szoros sebességű, átlagos keresési idő 85 ms, ATA-100 csatoló (12 000 Ft, Lord Computer)
- Samsung floppymeghajtó – 1,44 Mbyte-os (2490 Ft, Bluefish)
- Logitech Deluxe Access billentyűzet – magyar, PS/2-es (3875 Ft, Demo Stúdió)
- A4 WOP-35PS – optikai egér, két görgő, 5 gomb (2 programozható), PS/2-es (4250 Ft, Demo Stúdió)
- Neso Pomona FD797P – 17 colos képátmérő, 16 colos látható képátló, rácsmaszkos képcső (FD Trinitron), képponttávolság 0,24 mm, vízszintes frissítés 30–96 kHz, függőleges frissítés 50–160 Hz, legnagyobb felbontás 1600x1200/77 Hz, ajánlott felbontás 1024x768/100 Hz, 3 év garancia (57 375 Ft, P-Trade)

bruttó 297 788 Ft

legújabb büszkeségére. Jó sok szolgáltatást zsúfoltak bele, a tulajdonságait felsoroló lista imponáló, „mellesleg” a mezőny leggyorsabbja, és jól tuningolható – ahogy írva vagyon, igazi power usernek való darab.

A power pedig egy Athlon XP 2000+, méghozzá az újabb Thoroughbred maggal. Bár a 2000+ kevésnek tűnhet (mintha némi elkényeztetettséget lehetne ebből kihallani...), de a magasabb órajelű modellek ára aránytalanul magasabb, ráadásul ez az erő is nagyon sokra elég – a DeusEx 2 megérkezéséig. És az új gyártási technológia nagy előnye a kisebb teljesítményfelvétel és hőleadás mellett a jobb tuningolhatóság.

Persze csak saját felelősségre! A hűtőventilátor is ennek a gondolatnak a jegyében lett kiválasztva – no meg én is éppen ilyet használok, fölöttébb elégedetten. A Volcano tuninghoz ideális, 4800-as fordulatszámon porszívókat is megszégyenítő az ereje – valamint a hangja. Persze van, akit ez cseppet sem zavar, mert a koncertek és a walkman intenzív hallgatása már megtette a hatását, mások azonban kihasználhatják a fordulatszám-szabályozást. Így a hűtési teljesítmény ugyan csökken, de cserébe a zajártalom is megszűnik, hagyományos használathoz 3200–3500 fordulat/perc vélhetően elég lesz.

Memória + játék = 512 Mbyte. Nem nagy felfedezés sajnos, de igaz. A 400-as modulokat az alaplap *hivatalosan* nem támogatja – de amúgy hajlandó ilyesmire. Azért érdemes a boltban előre szólni, lehet, hogy fordulnunk kell néhányszor, ha háklis a kicsike.

Szintén Rixer kolléga ajánlása mián került be a Radeon 9700. Eredetileg 9500 Pro állt a tervekben, főként mivel sima 9700-at nem könnyű találni, de a jobb memória és a csekély árkülönbség hamar meggyőzött.

Merevlemezből sokkal könnyebb volt választani, mivel az új sorozatokból legelterjedtebb a Maxtor DiamondMax Plus 9 – akármilyen randa hosszú neve van, a számok mellette szólnak. Igaz, játékcélú konfigurációhoz nem feltétlenül kell ekkora tárterület, de ki tudja, mit hoz a jövő.

A CD-írót ez alkalommal kihagytam, részint a buta tévhit eloszlatására, hogy minden játékos warezel éjt nappallá téve, részint mert így nagyon jól jött ki a konfiguráció végső ára. DVD-olvasó ellenben került a gépbe, jól ismert, jól bevált modell, jött, látott és győzött egykor.

A „külsőségek” szintén ismerősek lehetnek a rendszeres olvasónak. Ilyen konfigurációra már érdemes komolyan odafigyelni, így minimum egy DTK táp illik hozzá. A Logitech multimédia gyorsgombos billentyűzete és az A4 Tech lassan legendás optikai egere is kellemes a kéznek és megbízható, de ezúttal is igaz, hogy mindenkinek érdemes külön kiválasztania a neki – és főleg kezének – szimpatikus beviteli eszközt.

Úgy gondoltam, ehhez az erős szórakoztatáspárti konfigurációhoz érdemes 17 colos rácsmaszkos monitort keresni, amin igazán jól mutatnak majd a játékok és filmek. Ezúttal is akadt tesztgyőztes a kínálatban, méghozzá a Neso kissé különc külsejű, ám példás belsejű FD797P modellje.

Forgalmazók adatai

- Bluefish Computers ✆ 214-4587, www.bluefish.hu
- Demo Stúdió ✆ 329-2367, www.demostudio.hu
- Herta ✆ 322-2232, www.herta.hu
- Lord Computer ✆ 469-6000, www.lord.hu
- MagiComp ✆ 215-3695, www.magicomp.hu
- Mikland ✆ 488-7690, www.mikland.hu
- P-Trade ✆ 459-0320, www.p-trade.hu
- Vision Computer ✆ 214-7875, www.visioncomputer.hu

Sponga Tamás

Vigyétek, vegyétek!

Microsoft

A Microsoft következő irodai programcsomagjának hivatalos neve az előzetes találgatások ellenére Office 2003 lesz. Ez onnan derült ki, hogy – állítólag véletlenül – kikerült a Microsoft fejlesztői webhelyére (MSDN) az új Office béta 2-es változata, és csak akkor vették le onnan, amikor egy online hírsite felhívta rá a figyelmüket.

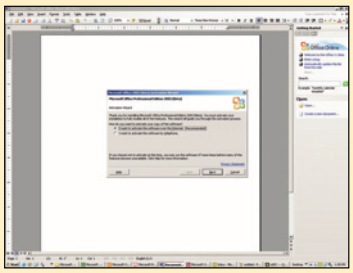

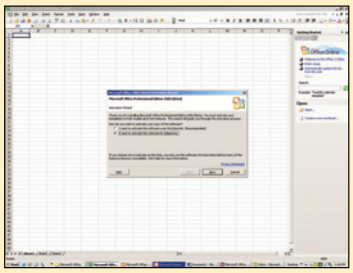

Office 2003 – megújított összetevőkkel

A béta 2-es tesztet a cégnél csak márciusban szerették volna indítani – ez most kicsit hamarabb bekövetkezett. Az októberben elkészült béta 1-et 12 ezren töltötték le, ennek fele belső tesztelésre.

A mostani, béta 2 változatban nyílt lehetőség először a két új Office-komponens, az OneNote és az InfoPath (fedőnevén XDocs) tesztelésére. A csomag még tartalmazni fogja a SharePoint Portal Server 2.0-t, a SharePoint Team Services FrontPage-et és a Publisher 2003-at is.

Érdekes, hogy a hírsite-ok, fórumok szerint az, hogy a redmondi cégnek a béta 2 túl gyors kikerülése „kellemetlen", nem teljesen igaz, sőt inkább jó kis reklám az új Office-nak a „véletlen" letöltési lehetőség.

➪ http://msdn.microsoft.com/

Versenytárs

Stata Labs

A Microsoft Outlook számtalan kiderített hibája és biztonsági lyuka ellenére népszerű. Bár ennek a népszerűségnek jó része abból ered, hogy az Outlook Express bele van drótozva az operációs rendszerbe, így a legegyszerűbb abban beállítani a levelezést. Az Outlooknak jó néhány alternatívája létezik már évek óta, ezek közül a nevesebbek: The Bat!, Eudora és a Netscape, illetve a Mozilla levelezőkliensei.

A kaliforniai Stata Labs fejleszti a Bloomba levelezőprogramot, amivel rögtön az élbolyba szeretne bekerülni. Ennek érdekében kényelmes szolgáltatások sorát kínálja: gyors levélkeresés, bejövő levelek gyors csoportosítása többféle szempont szerint, spamvédelem a nyílt forrású SAproxyra épülve, levél- és levélgyűjtő-importálás Outlook, Eudora és Netscape levelezőkliensekből. A második negyedévben megjelenő program áráról még nincs információ, csak annyit lehet tudni, hogy az Outlookéval és az Eudoráéval versenyképes árat terveznek. Fejlesztőinek honlapjáról már letölthető egy demó változat.

➪ www.statalabs.com/
➪ www.bloomba.com/prodinfo.html
➪ http://saproxy.bloomba.com/

Előttem az utódom

Sun

Egyre több helyen használják a StarOffice irodai programcsomagot. A felhasználók tömegeinek megnyeréséhez a Sun különféle konstrukciókat ajánl, kedvezményes és ingyenes iskolai felhasználást biztosít, illetve egyes gyártók gépein előretelepítve kínálja csomagját.

A Sun március 3-án indította a StarOffice 6.1 nyilvános béta tesztjét (beta 1), ami május 2-ig tart, majd a béta 2 időszak június 7-én kezdődik. A Windowsra, Linuxra és Solarisra készülő alkalmazás – elődjéhez hasonlóan – az OpenOffice.org forráskódjára épül.

A béta tesztre bárki jelentkezhet a Sun honlapján – magánfelhasználók, kis- és középvállalati tesztelők egyaránt. A fejlesztők és a rendszeradminisztrátorok részére a Sun biztosítja a StarOffice Developer Kitet (SDK) és a StarOffice Configuration Managert (SCM).

A nyílt forrású OpenOffice.org 1.1-es verziójának fejlesztései is folynak már, a program leghamarabb a harmadik negyedévben fog megjelenni.

➪ https://wwws.sun.com/software/star/staroffice/beta/index.html

Élvezetek halmozása

SciTech Software, Hyperion Entertainment

A Scitech Software neve főként az Open Watcom és a Scitech Display Doctor, illetve az utóbbi továbbfejlesztéseként megjelent Snap Graphics révén lehet ismerős.

A Display Doctor és a Snap Graphics is univerzális videokártya-meghajtó, telepítésükkel tényleg megvalósul a plug&play – kivesszük a GeForce 2 kártyát, helyére illesztünk egy Ati Radeont, és a gép elindítása után semmi kérdés, varázsló nem jön, az új kártya szó nélkül működik. Jelenleg 180 különböző grafikus chipet ismer az OS/2, Linux, QNX, DOS, Windows platformra fejlesztett Snap Graphics, bár csak az OS/2-t és a Linuxot támogatja kiemelten.

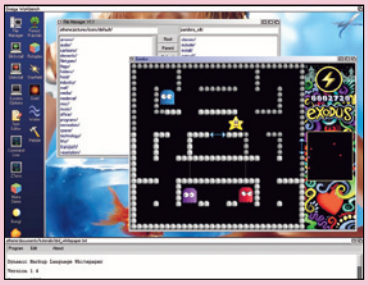

Az ismeretlen AtheneOS tulajdonosai is szeretnék használni a Scitech Snap Graphics videodrivert

A cég most feltette a kérdést a felhasználóknak, hogy milyen más operációs rendszerek használói szeretnék saját platformjukon is látni a Snap Graphicsot.

A Snap Graphics következő területe: AmigaOS 4

Az eredmény az lett, hogy a BeOS és az OpenBeOS, a FreeBSD, az AmigaOS, az AtheneOS, továbbá a RiscOS rendszer is felkerült a listára. Miközben a Scitech kérdezősködött, az AmigaOS 4-et fejlesztő Hyperion Entertainment megkereste, és aláírták azt a szerződést, miszerint a most készülő új amigás operációs rendszernek része lesz a Snap Graphics.

➪ www.scitechsoft.com/
➪ www.freebsd.org/
➪ http://os.amiga.com/
➪ www.rocklyte.com/athene/index.html

IBM

Az adatintegráció új szoftvere

Az IBM DB2 Information Integrator adatfelügyeleti szoftverével az összetett információtechnológiai rendszerű vállalatok hatékonyabbá tehetik működésüket, miközben csökkenthetik üzemelési költségeiket. Az új szoftver az IBM On Demand kezdeményezésének része, amely a meglévő IT infrastruktúra jobb kihasználásához és a sokrétű adatkörnyezetek integrációjához hivatott hozzásegíteni a felhasználókat.

A DB2 Information Integrator mindazokat a nyílt szabványokat támogatja, melyek révén a vállalatok olyan módon érhetik el és integrálhatják a strukturált és a struktúra nélküli információt egyaránt, mintha az összes adatot egyetlen helyen tárolnák, beleértve a XML dokumentumokat, az elektronikus leveleket, a multimédia anyagokat, a webszolgáltatásokat, valamint az olyan versenytárs adatforrásokat, mint az Oracle és a Microsoft SQL Server adatbázisok. A DB2 Information Integrator és a vele együtt megjelenő DB2 Information Integrator for Content az első két kereskedelmi forgalomba kerülő termék, amely az IBM Xperanto projektjének gyümölcse – a cégnek ez a kutatás-fejlesztési programja az egyre összetettebb adatfelügyeleti problémák megoldására törekszik.

A két szoftver Linux, Unix, Windows és nagygépes környezetben egyaránt valós idejű információelérést tesz lehetővé. A DB2 Information Integrator és DB2 Information Integrator for Content jelenleg egyaránt béta változatban áll a felhasználók és az IBM üzleti partnereinek a rendelkezésére.

- www.ibm.hu
- www.software.ibm.com/data/

Az IBM adatfelügyeletet tárgyaló weboldalainak nyitólapja

Nordlandia

Ügyvitel Linuxon

A Nordlandia Kft. Linuxra fejlesztett készletnyilvántartó és számlázóprogramja, a Nord-X 1.0 a raktárkészletkezeléssel és számlázással kapcsolatos minden olyan funkciót tartalmaz, amire egy kis- és középvállalkozásnak szüksége lehet napi munkája során. Megjelenését, kezelhetőségét és képességeit tekintve méltó vetélytársa lehet bármely windowsos ügyviteli szoftvernek. Grafikus telepítővel, navigálható súgóval és számos extraszolgáltatással bír (egyenlegkezelés, eseménynapló, árkalku-

A Nord-X 1.0 készletnyilvántartó és számlázóprogram grafikus kezelőfelülete

www.pcmagazin.hu

láció, többféle kimutatás, pénzügyi mérleg, üzleti határidőnapló). A program kezelőfelülete átlátható, használata a sok lehetőség ellenére is könnyen elsajátítható. Az adatok biztonságát a Linux stabilitása mellett a MySQL adatbázisszerver garantálja.

A Nord-X rendszer SuSE Linux, a magyar fejlesztésű UHU Linux és a Mandrake disztribúciók alatt használható KDE és Gnome grafikus környezetben. Megfelel a számlázással kapcsolatos minden törvényi kötelezettségnek. A felhasználó éves forgalmának, illetve a telepített moduloknak a függvényében többféle regisztrációs konstrukcióban szerezhető be, a feltételekhez igazodó áron.

- Nordlandia Kft.
  06-78-581-180
- info@nordlandia.hu
- www.nordladia.hu

Microsoft

Biztonsági újítások a Windows Server 2003-hoz

A Microsoft olyan technológiai újdonságok, valamint támogatói programokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos újítások széles körét mutatta be, amelyekkel a hamarosan kibocsátásra kerülő Windows Server 2003 vásárlóinak adatközpontszintű megbízhatóságot kíván biztosítani.

A Windows Server 2003 eszközvezérlő-kezelése csak egy példája a megbízhatóságot növelő műszaki újításoknak. A Microsoft által – külső partnereivel közösen – kifejlesztett *Windows meghajtóprogram védelem* megakadályozza a problematikus vezérlőprogramok telepítését, és a vásárlókat a frissített verzióhoz irányítja. A rendszermagüzemmód blokkolása a meghajtóprogram szerveren történő telepítésekor mélyreható ellenőrzési lehetőséget biztosít a rendszergazdáknak. Amikor a hibás meghajtóprogram befolyásolja a teljesítményt, akkor pedig a Windows Server 2003 a meghajtóprogram-visszapörgetés (driver rollback) révén rövidebb idő alatt képes visszaállítani a megfelelő munkaállapotot.

A Windows Server 2003-at április 24-én jelentik be San Franciscóban

A több száz műszaki újítás mellett a Microsoft bejelentette a Datacenter High Availability Programot és a Microsoft Reliability Service szolgáltatást is. A Datacenter High Availability Program három továbbfejlesztéssel növeli a Datacentert használó ügyfelek számára a megbízhatóságot. A Microsoft OEM partnerein keresztül bevizsgált konfigurációkat biztosít: a vásárlóknak történő leszállítás előtt tesztelik a teljes hardver- és szoftverkonfigurációt, ami nagyobb rugalmasságot, megbízhatóságot és gyorsabb értékesítést eredményez. A támogatói központ kínálatának bővítése következtében a vásárlók közvetlenül a Gold Certified Datacenter Service Providertől, azaz aranyfokozatú adatközpont-szolgáltatótól – valamint OEM-ektől, viszonteladóktól, rendszerintegrátoroktól és magától a Microsofttól is – támogatást kaphatnak. Az adatszolgáltatókra vonatkozó követelmények mellett proaktív és válaszadó szolgáltatások is beépítésre kerültek a továbbfejlesztett támogatásba, beleértve az új Microsoft Availability Resolution Queue-t (HARQ) is. A HARQ kibővíti és megerősíti a meglévő Joint Support Queue szolgáltatást, és világszerte a hét minden napján 24 órás támogatást foglal magában.

A Microsoft Reliability Service (MRS) üzembiztonsági szolgáltatás ellenőrzi az ügyfelek adatközpontszervereiről beérkező adatokat, elemzi őket, majd ügyfélre szabott megbízhatósági és üzembiztonsági jelentéseket készít. Az MRS révén az ügyfelek ellenőrizhetik rendszereikben a szoftver- és hardverkomponensek üzembiztonságát, azonosíthatják a tervezett, s a nem tervezett leállások okait már a gyökereknél, és megelőző intézkedéseket tehetnek a rendszer üzembiztonságának növeléséért.

A Windows Server 2003. április 24-én kerül bejelentésre San Franciscóban. A Datacenter High Availability Program ezzel egy időben indul, míg az MRS 2003. második felének elejétől áll a vásárlók rendelkezésére.

- www.microsoft.com/hun/
- www.microsoft.com/windowsserver2003/

Ki áll nyerésre?

A bűnözés kapcsán szokták emlegetni, hogy az elkövetők mindig egy lépéssel a bűnüldözők előtt járnak. Sajnos ez többnyire igaz a vírusok elleni védekezésre is. Megjelenik egy-egy vírus – mi pedig várjuk a mihamarabbi ellenszert.

Csizmazia István

Egy neves elemzőcég felmérése szerint a Slammer/Sapphire vírussal megfertőződött SQL szerverek 90%-a a járvány első 10 percében esett áldozatul. Az általuk publikált jelentés szerint a Slammer féreg közvetlenül a megjelenése után már minden 8,5 másodpercben megkétszerezte a fertőzött gépek számát, és három percen belül elérte aktivitása csúcspontját, amikor is másodpercenként 55 millió adatcsomagot küldött szét az interneten. A Slammer terjedése két nagyságrenddel (!) gyorsabb volt a 2001 nyarán megjelent CodeRed vírusénál, amely átlagosan 37 percenként duplázta meg a fertőzött gépek számát.

Kimmo Alkio, az F-Secure Corporation alelnöke szerint még veszélyesebb és nehezebben detektálható vírusok fognak megjelenni. A vírusok Linux/Unix rendszereken történő terjedése, a nyílt forráskódot kihasználó támadások, az otthoni számítógépekbe való betörések egyre gyakoribbá válása, és az ázsiai vírusírók fokozódó aktivitása rengeteg munkát adott és ad az adatbiztonsággal foglalkozó cégeknek.

Eugene Kaspersky számítógépvírus-vadász, a Kaspersky Labs alapítója és vezető kutatója szintén pesszimista a várható helyzettel kapcsolatosan. Szerinte a vírushelyzet a rossztól a rosszabb felé tart. A jövőben több problémánk lesz a vírusokkal, de az informatika emiatt nem fog összeomlani.

Mit tehet a felhasználó?

Rengeteg számítógépen még mindig nem fut semmilyen vírusvédelmi program, és sok problémának pusztán ez az oka. A statisztikákat toronymagasan vezeti az elvileg könnyen detektálható Klez, de a figyelmetlen felhasználók miatt azóta is tömegesen terjed.

A Slammer/SQL vírus kapcsán az is nyilvánvalóvá vált, hogy sok cégnél nincs még (jól beállított) tűzfal – ott a tűzfalprogram naplófile-ja helyett már csak a hatásából, a net lassulásából vették észre a Slammer által okozott problémát.

Sor.	Százalék	Érték	Vírusnév
1.		16.65	I-Worm.Klez
2.		8.75	I-Worm.Lentin
3.		6.57	I-Worm.Bobig
4.		6.55	I-Worm.Avron
5.		5.17	Macro.Word97.Thus
6.		3.13	I-Worm.Hybris
7.		2.48	I-Worm.Roron
8.		1.92	I-Worm.Tanatos
9.		1.25	Backdoor.NetDevil
10.		1.17	Macro.Word97.Saver
11.		0.95	I-Worm.Magistr
12.		0.95	Macro.Word97.Marker
13.		0.79	Worm.Win32.Opasoft
14.		0.76	I-Worm.KakWorm
15.		0.72	Win95.CIH
16.		0.71	Trojan.Spy.SCKeyLog
17.		0.67	Backdoor.Death
18.		0.66	VBS.Redlof
19.		0.66	Win32.Elkern
20.		0.65	Win32.FunLove

2003. januári vírusstatisztika *(Forrás: Kaspersky Lab)*

A megfelelő védelmet a naprakész vírusvédelmi rendszer, valamint az operációs rendszerek és az alkalmazások gyártói által kiadott biztonsági frissítések telepítése, naprakészen tartása, a tűzfalak használata és megfelelő konfigurálása jelenti.

Emellett – különösen ha állandó netkapcsolatunk van – célszerű automatizálni és rövid intervallumot (60 perc) meghatározni a vírusismereti adatfile-ok frissítésére, így az új vírusismeret megjelenésekor az adatbázis azonnal frissül a számítógépünkön.

Aktuális havi kártevő: Lovgate

Névváltozatok: I-Worm.Supnot. Ez az új, hátsóajtó-komponenssel is felszerelt féreg Kínából indult pusztító útjára. Február 24-én megjelent legutóbbi, Lovgate.C nevű változata gyorsan terjed egész Ázsiában. A Lovgate féreg fertőzött e-mailekkel és a belső hálózatokon keresztül, a Windows megosztott mappáiban is terjed sokféle néven (Fun.exe, humor.exe, docs.exe, s3msong.exe, midsong.exe, billgt.exe, Card.EXE, SETUP.EXE, searchURL.exe, tamagotxi.exe, hamster.exe, news_doc.exe, PsPGame.exe, joke.exe, images.exe, pics.exe). A fertőzött levelek különféle témájúak lehetnek.

A Windows rendszerkönyvtárába is betelepszik WinGate.exe, WinRpcsrv.exe, syshelp.exe, winprc.exe és rpcsrv.exe néven – ezek futtatásáról különböző registrybejegyzésekkel gondoskodik. Emiatt a fertőzött gépen a féreg bármely szöveges file megtekintésekor lefut, bár ezt a felhasználó többnyire nem veszi észre, hiszen a Lovgate a Notepad alkalmazást hívja a TXT file-ok megjelenítéséhez.

Ezek után a féreg a Windows rendszerkönyvtárába menti károkozó rutinját, amelyet az alábbi file-ok hordoznak: ily.dll, task.dll és reg.dll. Ezek a programrészletek képesek a billentyűzeten begépelt adatok mentésére (keylogger funkció), file-okban is kutatnak jelszavak után. Az így összegyűjtött adatokat a féreg a win32pwd.sys és a win32add.sys file-ban tárolja, majd elektronikus levelezés (SMTP) vagy trójai program üzemmódban eljuttatja a féreg írójának, a hello _dll@163.com vagy a hacker117@163 .com címre. A trójai üzemmód portszáma 10168 TCP, míg a féreg saját e-mailküldő rutinja által használt levelezőszerver címe smtp.163.com. Ez a mailserver egy hírhedt kínai spamküldő (kéretlen reklámlevél) portálhoz tartozik.

Végül a Lovgate féreg megkísérel fertőzött üzenet küldésével válaszolni minden beérkező levélre. Ehhez az Outlookot használja fel, de az ezzel kapcsolatos féregkódrészlet hibásnak tűnik, nem minden esetben hajtódik végre. A féreg átnézi még a hypertext formátumú (.HT* névkiterjesztésű) file-okat is, további levélcímeket keresve.

Az F-Secure és a Kaspersky Anti-Virus a 2003. február 24-i adatfile-okkal már képes detektálni.

További információ a weben a www .kaspersky.com és a www.viruslist.com címen érhető el. Aktuális vírusokra figyelmeztető friss hírek a www.2f.hu és www.virushirado.hu címen olvashatók.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzéséhez a **Kaspersky Anti-Virus** programot is használjuk, amelyet a **2F 2000 Kft.,** a szoftver magyarországi forgalmazója biztosít.

Alien Skin Image Doctor

Beteg képek gyógyítója

Weisz Tamás

Gyakorta egy-egy kép retusálása majdnem annyi időt elvesz, mint annak a kompozíciónak az elkészítése, melyhez fel nem a leginkább odaillő fotót használjuk fel, mert esetleg úgy véljük, nem éri meg a javítására szánt időt. Mert hiába szép az a fotó, amit például az internetről töltöttünk le (és meggyőződtünk róla, hogy felhasználhatjuk), ha a képen hemzsegnek a jellegzetes JPEG-hibák. Vagy mit tegyünk akkor, ha a kiválasztott papírképen törés, csúnya karcolás van, vagy esetleg a külföldön készített fényképünkbe valaki belelépett?

Néha nem lehet kivárni, hogy mindenki elmenjen a térről... Vagy mégis?

A legtöbb új grafikai programban található néhány hasznos – részben (fél)automatikus – művelet, melyekkel ezek a hibák részben vagy teljesen kijavíthatók. Az egyik leghasznosabb ilyen eszköz a klónozóecset, ám rendkívül pepecselős munka ezzel eltávolítani például egy nem kívánatos személyt a képről.

Aki úgy gondolja, hogy az ideje drágább annál, semhogy ilyenekkel vesződjön, annak javaslom, próbálkozzon meg az Photoshop pluginek gyártására szakosodott Alien Skin csomagjával, az Image Doctorral. Ebben a bedolgozómodul-gyűjteményben mindössze négy – vagy inkább három és fél – szűrőt találunk, ám ezek segítségével sok-sok képünket szabadíthatjuk meg „nyavalyáitól".

A JPEG Repair a JPEG képek közismert és gyakori hibáját, a „kockásodást" tünteti el. Persze csodát ez a kis program sem tud tenni, de a legtöbb esetben jelentős javulást érhetünk el vele.

Arra azonban vigyáznunk kell – és erre a HTML-es súgója is figyelmeztet –, hogy túlzott használatától a fényképek festményszerűekké válnak.

A Smart Fill gyakorlatilag ugyanazt csinálja, amit mi szoktunk a klónozóeszközzel – csak sokkal gyorsabban. A kijelölt területet kifesti egy szerinte odaillő mintával, amit természetesen a képről keres ki.

Amíg csak az Alien Skin honlapján láttam, hogy mit tud ez a plug-in, addig eléggé szkeptikus voltam, ám kísérletezgetés közben nem egy alkalommal sikerült meglepnie a programnak – nyom nélkül tüntetett el személyeket, tárgyakat, foltokat a képekről.

A csomagban külön plug-in található a karcok eltüntetésére (Scratch Remover), ám tapasztalataim szerint erre a célra sokkal alkalmasabb az okos kifestő.

A csomag negyedik darabja a Spot Lifter. Ennek segítségével eltüntethetők például a kisebb pacák, a szem alatti árnyékok, sőt még a horzsolások, a szeplők vagy a májfoltok is.

A plug-in gyűjtemény egyetlen negatívuma az ára, ugyanis az Image Doctor nettó listaára 45 000 Ft.

- www.alienskin.com/idoc/
- Az Eye Candy 3.0 és a Xenofex 1.0: Képvarázslók idegen bőrben – CHIP, 2000/3/119

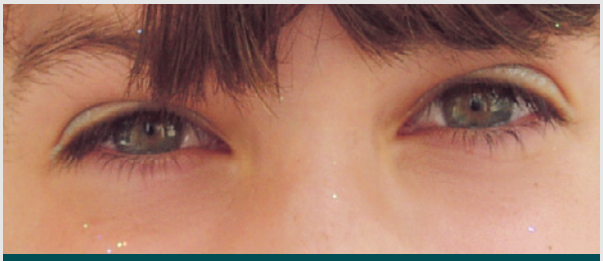

A Spot Lifter nemcsak az árnyékokat tünteti el, hanem a kisebb sebeket, foltokat is

Cyberlink PowerProducer 1.0

Mindenki DVD-t készít

Dvorák Bence

A Cyberlink a PowerDVD nevű DVD-lejátszó programjával vált híressé.

A program nemcsak annak köszönheti jó hírét, hogy szoftveres DVD-lejátszó eszköz, hanem megbízhatóságának, stabilitásának is.

A cég új programja, a DVD-készítő PowerProducer nyitóoldalán három választási lehetőségünk van: új műsoros lemez készítésébe fogunk, már elkészített image-et sütünk lemezre, illetve egy menüpont alatt kiadathatjuk, zárolhatjuk, újraírható korong esetén törölhetjük a meghajtóinkban levő lemezeket.

Az igazi munkába az új műsoros lemez készítésekor kezdhetünk. Nem kell megijedni, a program felépítése olyan, hogy a legtapasztalatlanabb felhasználók is könnyedén elboldogulhatnak vele: a munkafolyamaton varázsló stílusban haladhatunk végig.

Első lépésben kiválaszthatjuk, milyen típusú lemezt kívánunk készíteni (DVD, VCD, SVCD, MiniDVD), ezek mellett rövid magyarázat áll a formátumokról. Kiválaszthatjuk a film hosszát, illetve az országnak megfelelő videoszabványt (a program „kilesi" a Windows területi beállításait, így alapbeállításban rögtön a *Hungary PAL* szabványt ajánlja fel).

A program CD-R/RW, DVD-R/RW és DVD+R/RW lemezeket támogat, felvételt rögzíteni képes DV-ről (IEEE-1394) és bármilyen digitalizálókártyáról.

A felvett anyagot egyszerű vágással darabolhatjuk – alkalmazhatjuk a program automatikus jelenetfelismerését. Pár egyszerű effektust is használhatunk, ám ezek inkább játékra, mint komoly

munkára termettek (focus, emboss, inverse, find edges, tv wall). Annál hasznosabb a színek igazításának lehetősége, melynek során kontraszt, fényerő, színegyensúly, színfokozat, élesség állítható.

A DVD menüjének elkészítéséhez számos előre összeállításához séma áll rendelkezésünkre, melyekbe sajnos alig avatkozhatunk be, de tetszőleges WAV vagy MP3 formátumú háttérzenét választhatunk.

Sütés előtt még lehetőség nyílik a végeredmény tesztelésére is.

A kész művet közvetlenül lemezre égethetjük, image-be menthetjük, vagy DVD mappába helyezhetjük.

A filmhez egyetlen opció kipipálásával mellékelhetjük a PowerDVD runtime változatát, így a film automatikusan lejátszható akkor is, ha az adott gépen nincs PowerDVD telepítve.

A Cyberlink PowerProducer 1.0 Windows 98SE/Me/2000 /XP rendszereken használható. Működéséhez legalább 128 Mbyte RAM szükséges (256 Mbyte vagy több ajánlott) – és természetesen egy minél gyorsabb processzor. Ára bruttó 22 990 Ft.

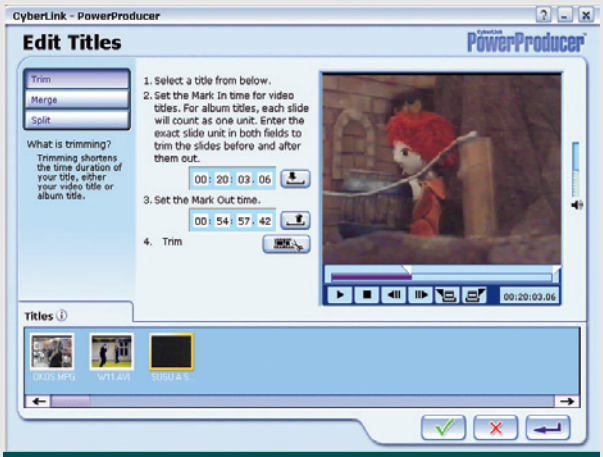

Cyberlink PowerProducer: ebben a programban nem kell sokat pepecselni a DVD elkészítésével

➪ www.multimedia.hu
➪ www.gocyberlink.-com/english/products /product_main.jsp ?ProdId=47

Real Draw Pro 3.0

Webdesignhoz ideális

Dvorák Bence

Weboldalak grafikai elemeinek kidolgozásához vagy más jellegű összetettebb grafika elkészítéséhez általában több különböző típusú programot szokás együtt használni.

Gyakoriak a pixelgrafikus, vektorgrafikus, sőt 3D-s programokkal vegyesen készített grafikai elemek.

Igen ám, de például a Photoshop, a CorelDraw vagy a 3D Studio Max – hogy csak a legelterjedtebbeket említsük – használata külön-külön is nagyon komoly szaktudást igényel. És akkor arról még nem is beszéltünk, hogy e programok beszerzése óriási költséget jelent.

A Real Draw egyazon programban ötvözi a vektorgrafikus, pixelgrafikus, valamint 3D-s lehetőségeket.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy a Real Draw-val három programtípust válthatunk ki, csupán az ezekben leggyakrabban használt lehetőségeket gyúrja új stílusú rendszerbe.

Azaz például a 3D terén használhatunk árnyékolást, domborítást, különböző megvilágításokat, textúrázást, bump mappinget, de valódi elforgatható 3D-s objektumokat már nem készíthetünk vele. (Igaz, még így is létrehozhatunk olyan grafikákat, melyek klasszikus raytrace-elt képnek tűnhetnek.) Éppen ezért a program képességeit eleinte korlátoltnak érezhetjük.

Ez az érzésünk azonban rögvest elmúlik (és keresgélhetjük az állunkat), amikor betöltünk egy profi által készített mintagrafikát, és azt darabjaira szedjük.

A program legújabb, 3.0-s verziójában megjelent újdonság a WYSWYG HTML Slicer. Egy-egy profi weboldalon sok aprócska képet használnak fel, és ezek mindegyike külön file-t alkot.

Sajnos a HTML nyelv nem teszi lehetővé az egyes elemek precíz pozicionálását, így a tervezők HTML táblázatokat és azok celláit használják a képek elhelyezésekor.

Hagyományos kétkezi módszerrel ez hatalmas munka, de még korszerű WYSWYG HTML szerkesztővel, például a DreamWeaverrel sem gyerekjáték.

A HTML Slicerben grafikai elemeket különíthetünk el egymástól.

Az elemekhez különböző rollover effektusokat rendelhetünk (például ha egy gomb fölé emeljük az egérkurzort, a gomb „felvillan"). Ezenfelül beállíthatjuk a JPEG képtömörítés minőségét is. A „felesleges" szeleteket (nagy homogén, bitképet nem igénylő részek) HTML textként paraméterezhetjük, és rögtön írhatunk is bele.

Az ilyen szeleteket persze használhatjuk a szöveg hátteréként is.

A program vektorgrafikus képességei szinte semmiben sem maradnak el a hagyományos vektorgrafikus programokétól, pixelgrafikus szinten viszont már korlátozottabb az eszköztára.

Az objektumokon logikai műveleteket (kivonás, metszet, egyesítés, kizáró vagy) is végezhetünk, azaz például egy téglalapra helyezett körrel lyukat vághatunk a téglalapra.

Pixelgrafikus képeket alakíthatunk vektorossá egy egyszerű vonalkövető (trace) művelettel.

A képhez használt szöveget bármilyen útvonalhoz hozzáigazíthatjuk.

A kész művet a program saját formátumán kívül JPEG, PNG, BMP, PSD, TGA formátumba exportálhatjuk – export plug-inek használatával a használható formátumok száma tovább növelhető.

A program Windows 95/98/NT/2000/XP alatt működik, ára 55 dollár.

Real Draw Pro: a kamera kizárólag a program saját rajzeszközeivel készült

➪ www.mediachance .com/realdraw /index.html

Ízléses webgrafikák egyszerűen

Alig több mint egy évvel ezelőtt a CHIP Magazin lemezmellékletére feltettük a Xara cég egyik legnépszerűbb programjának, a Webstyle-nak az 1.2-es verzióját. Ebben a hónapban CD-mellékletünk egyik fénypontja ismét a Webstyle – ezúttal a 2.0-s verzió teljes értékű, nem időkorlátos változata.

Weisz Tamás

A Webstyle-ban bárki egyszerűen elkészítheti egy weboldalhoz szükséges összes grafikai elemet: háttereket, logókat, 2D-s és 3D-s címfeliratokat, díszpontokat, elválasztó vonalakat, animált hirdetéseket, nyomógombokat, vagy akár egy teljes navigációs menüt is.

Sablonosan

A Xara Webstyle egyik fő előnye – mint már többször is írtam –, hogy a Xara más termékeinek, a Xara3D-nek és a XaraX-nek a tudását egyszerű, áttekinthető, bárki által könnyen és gyorsan megtanulható kezelőfelülettel ötvözi, és mindehhez hozzátesz sok száz, profi grafikusok által tervezett vektoros sablont. Utóbbiak nagy előnye, hogy a grafikák különböző elemei – némi korlátozással – külön-külön színezhetők vagy mintákkal kifesthetők, illetve az elkészített webes objektumok minőségromlás nélkül tetszőleges méretűre nagyíthatóak-kicsinyíthetők.

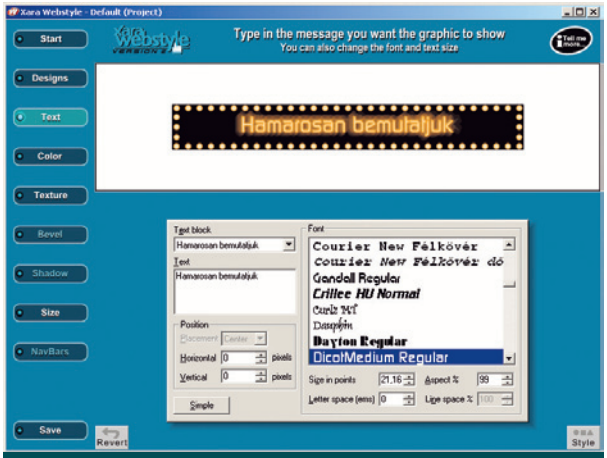

A szövegek minden jellemzőjét módosíthatjuk

Első lépésként azt kell kiválasztanunk a *Start* lapon, hogy mit szeretnénk készíteni. A Webstyle 1.2 hat típusával szem-ben a 2.0-ban már tíz objektumtípus közül választhatunk: nyomógombok (Buttons), díszpontok (Bullets), hátterek (Backgrounds), címfeliratok (Headings, 3DHeadings), elválasztó vonalak (Dividers), emblémák (Logos), animált hirdetési csíkok (BannerAds) és navigációs menük (NavBars), valamint iniciálék (Caps). A *Start* lapon található *ThemeSets* nem önálló típus, hanem az azonos stílusú elemek (díszpontok, gombok, iniciálék, címfeliratok stb.) csokorba gyűjtve – az iniciálék csak innen választhatók ki.

A típus meghatározása után a *Start* gomb – ezzel bármikor visszatérhetünk erre az oldalra – alatt 9 másik jelenik meg, ezek attól függően kiválaszthatók vagy „beragadtak", hogy milyen objektumtípusra esett a választásunk.

A *Designs* lapon megkereshetjük a tervezett oldalhoz leginkább illő kinézetű elemet.

A *Search filters* keretben található listák segítségével szűkíthetjük – olykor bővíthetjük – a képes lista választékát, míg az *Explore Similar* gombra kattintva megkereshetjük a kijelölt elemhez – a program szerint – illő többi sablont.

Stílusosan

Miután kiválasztottuk, hogy mit és milyen alapokra építkezve szeretnénk „rajzolni", elkezdhetünk elemünknek egyéni kinézetet adni.

A *Text* oldalon megadhatjuk a szöveg vagy szövegek tartalmát, betűtípusát,

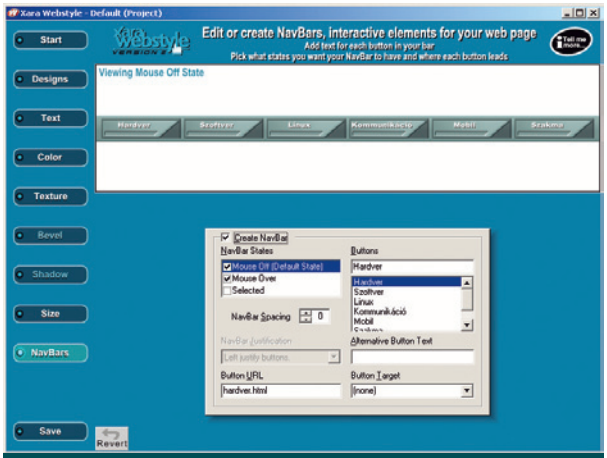

Egyszerűen készíthetünk navigációs menüket is

info

- Fontoló Stúdió ✆ 384-2142
- www.xara.fontolo.hu
- www.xara.com/webstyle
- Xara Webstyle 1.2-ről: CHIP, 1999/4/8
- Xara Webstyle 1.2 for CHIP-ről: CHIP, 2002/3/89
- Xara Webstyle 2.0-ról: CHIP, 2001/11/88
- Xara Webstyle 3.0-ról: CHIP, 2002/9/99
- Xara Menu Makerről: PC Magazin, 2003/1/89

-stílusát, -méretét. Sőt, miután az *Advanced* gombra kattintottunk, még a vízszintes és függőleges eltolást, a betűtávolságot, a betűtorzítást és a sortávolságot is módosíthatjuk.

Ugyan a sorban nem a *NavBars* gomb következik, de navigációs menük készítésekor több ok miatt is érdemes ezzel az oldallal folytatni a munkát. Az egyes gombok feliratát ezen az oldalon is módosíthatjuk, emellett itt kell megadnunk, mi legyen a gombok alternatív szövege (ami akkor jelenik meg, amikor a kép nem töltődik le, illetve egyes böngészőkben ez kerül rá a „sárga cetlire"), milyen oldal – és melyik keretbe – töltődjön be a gomb megnyomásakor.

A *Color* lapon értelemszerűen az adott webes objektum különböző – nevesített – részeinek a színét változtathatjuk meg, míg a *Texture*-ön a mintával is kifesthető elemekhez választhatunk textúrát.

A *Bevel* oldalon a 3D-s címfeliratok és egyes díszpontok fazettáinak beállítását adhatjuk meg. Például azt, milyen fazettatípust (Profile) szeretnénk, milyen vastag legyen a szöveg vagy a „bogyó" (Depth), vagy hogy milyen irányból érje fény (Light Source).

Elemeink árnyékot is vethetnek (és nem csak az előbb említettek), aminek jellemzőit – típusát, nagyságát, eltolását, fedettségét és elmosódottságát – a *Shadow* lapon állíthatjuk be (az árnyék színét a *Color* lapon találjuk).

Sok más programtól eltérően a Webstyle-ban nem eleve adott méretű objektumokkal lesz dolgunk, hanem a mentés előtt a *Size* lapon meghatározhatjuk, mi mekkora legyen.

A *Graphic Size* csúszkával vagy az alatta lévő mezőkbe konkrét számokat írva adhatjuk meg leendő objektumunk méretét.

A *100%* gomb megnyomására a méret visszaáll a sablonban definiált eredeti értékekre. A *Component Width Control* keretben lévő csúszkával külön szabályozhatjuk a szélességet. Ezenkívül az alatta lévő listában objektumtípustól függően külön beállítások közül is választhatunk – például menüben a gombok szélessége megegyezzen-e a leghosszabb szöveget tartalmazóéval (Longest text controls all button widths), vagy mindegyik a saját szöveghosszától függjön-e (Each button's text controls its width), esetleg mi adjuk-e meg a gombok szélességét (Manually set all buttons widths).

Legvégül a *Save* lapon adhatjuk meg, hova, milyen formátumba és milyen beállításokkal szeretnénk elmenteni az elkészített objektumokat.

A formátum (Output Type) GIF, JPEG és PNG lehet, míg a különböző jellemzők (színek száma, tömörítés erőssége, átlátszóság stb.) attól függenek, hogy ezek közül melyiket választottuk.

A beállítások hatását egyrészt ellenőrizhetjük a Webstyle előnézeti képén, másrészt a *Browser Preview* gombra kattintva a rendszerünk alapbeállítás szerinti böngészőjében is. Utóbbi esetben a pontos méretek mellett kis statisztikát is kapunk a várható letöltődési időkről.

A *Save Graphic* gombra kattintva elmenthetjük az elkészített képet és az esetleg hozzá tartozó HTML file-okat, amelyek tartalmazzák a gombok változtatásához szükséges JavaScript kódokat is.

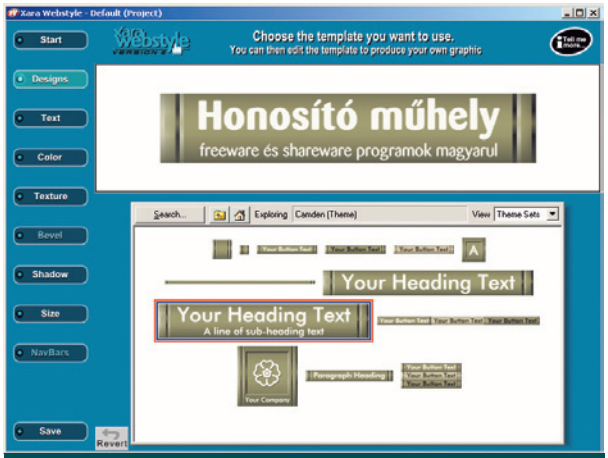

Az egységes kinézetet segítik a témákba rendezett elemek

Xara Webstyle 3.1 – kedvezményes upgrade

Ahogyan korábban a Xara3D 2.1 és a Xara Webstyle 1.2 esetében, a PC Magazin olvasói miután regisztrálták magukat a Xara honlapján, kedvezményes áron vásárolhatják meg a program legújabb, 3.1-es verzióját, amelynek kipróbálható verziója is megtalálható CD-mellékletünkön.

A regisztrációs oldalra a legegyszerűbben az indítás után megjelenő ablak *Register this copy* gombjára kattintva juthatunk el. Akik az interneten szeretnék megvenni a programot – a regisztráció után – nyomják meg az *Upgrade to Webstyle 3* gombot ugyanezen az oldalon. A Webstyle 3.1 a hazai képviseletnél, a Fontoló Stúdiónál is megvásárolható, ez esetben a megrendeléskor a „chiptől a PC-ig" jelszót kell bemondani vagy leírni a kedvezmény érvényesítéséhez. A PC Magazin olvasói 2003. április 30-ig 54 dollárért vagy 16 000 Ft-ért kapják meg a Webstyle legújabb verzióját, amelyért egyébként 69 dollárt, illetve 27 500 Ft-ot kell fizetni.

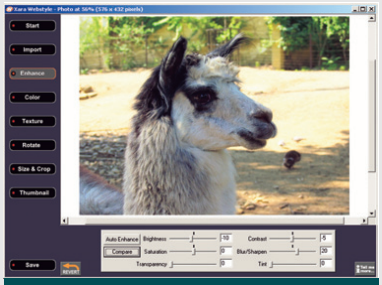
Az új Webstyle már a fotóktól sem idegenkedik

A Webstyle 3.0 újdonságai

- Hierarchikus DHTML menük, melyekhez a program elkészíti a szükséges HTML- és JavaScript kódot.
- Még szorosabb együttműködés a Macromedia Dreamweaverrel és a Microsoft FrontPage-dzsel;
- GIF, JPG és PNG formátumú képek módosítása – világosítás, sötétítés, kontrasztnövelés és -csökkentés, színtelítettség és áttetszőség változtatása, lágyítás, keményítés, színezés, elforgatás, tükrözés, átméretezés és körbevágás.
- Képminiatűrök készítése, hozzájuk való HTML és JavaScript kóddal.
- Még több kiváló minőségű sablon.
- Új verzió automatikus keresése az interneten.

A Webstyle 3.1 újdonságai

- Új DHTML-menüjellemzők – átlátszóság, elválasztó vonalak, menükeret.
- Mintegy tízszer gyorsabb fotóműveletek – méretezés, forgatás stb.
- Automatikus fotójavító (auto-enhance), ami megpróbálja megtalálni az optimális beállításokat.
- Böngésző nélkül tesztelhető a miniatűrök működése.
- Új navigációs menüsablonok.

PDF-et – ingyen

Szép summát kérnek azokért a programokért, amelyekkel PDF-dokumentumokat hozhatunk létre. A pénzzel bánjon csínján az ember. Némi időráfordítással, a netet keresztül-kasul kutatva sikerült költségkímélő PDF-file-készítő eszközt találni.

Herczeg József Tamás

Az Adobe Acrobat, a PDF-készítő „anyaprogram" ára mintegy 125 ezer forint. Az Adobe egy másik terméke, a hálózatban használható Adobe Distiller Server is támogatja ezt a formátumot – ennek 100 felhasználós licencéért 5000 USD-t kell fizetni.

Ezeknél jóval kedvezőbb árfekvésűek a virtuális nyomtatómeghajtók – és ezekből bőséges a kínálat.

Tulajdonképpen minden olyan programból használhatjuk ezeket, melyek képesek nyomtatni: általában a „Nyomtatás" párbeszédablak „Név" legördülő menüjében válthatunk át arra, amelyiket telepítettük. Próbaváltozataikat inkább nevezném demónak, mert amellett, hogy időkorlátosak, minden egyes oldalra beszúrnak még egy reklámszöveget, vagy vízjellel értesítenek arról, hogy nem a teljes értékű változatukat használtuk. De ezek ára még mindig több tízezer forint: a pdfFactory Pro öt cent híján 100 dollár, a Win2PDF licencéért 69 dollárt kér a szerzője.

A WordToPDF nevű program a Microsoft Word dokumentumokat konvertálja PDF formátumba, de az ingyenes változatával készített PDF dokumentumokat kereskedelmi céllal nem terjeszthetjük. Cégek esetén tehát számításba sem jöhet. A program Pro változatáért 15 eurót kér német szerzője. Ez végül is nem nagy összeg, ráadásul olyan programot kapunk cserébe, amely több nyelven is használható.

Emellett az Adobe Systems webhelyén (➪ http://createpdf.adobe.com) online is készíthetünk PDF-et: ötöt ingyen, a többiért havonta 9,99 dollárt vagy évente 99,99 dollárt kell fizetnünk.

Egy termékcsalád – szinte ingyen

A szoftverkönyvtárak kínálatát böngészgetve került elő a pdf995. A program weblapján nem sok derül ki a fejlesztőiről. Az egyik internetes „Ki kicsoda?" (whois szerver) szerint egy New York-i gárda fejleszti.

A program részben tartalmazza az artofcode LLC GNU Ghostscript 7.05-ös verzióját. Nagy előnye, hogy mindegyik 32 bites Windows alatt működik. (Az említett PDF-nyomtatók közül a pdfFactorynak külön-külön van Windows 9x/Me, illetve Windows NT/2000/XP alatt futtatható változata. A Win2PDF csak Windows NT/2000/XP alatt használható).

Az Acrobat Reader a webböngészőbe beépülve nyitja meg a PDF-et a neten való böngészéskor

Nem is hinné az ember, hogy a pdf995 név egy termékcsaládot takar. Az alap, a pdf995 virtuális nyomtató. Beállítása egyszerű.

A *Start* → *Beállítások* → *Nyomtatók* ablakban a *PDF995* feliratú ikonra jobb gombbal kattintunk, a megjelenő helyi menüben pedig a *Tulajdonságok* menüpontot választjuk.

A nethelyéről letölthetünk hozzá egy pdfEdit995 nevű kiegészítőt. Ezt érdemes megtenni, mert olyan tulajdonságokhoz jutunk, melyeket a több tízezer forintos PDF-nyomtatók tudnak.

Hadd emeljek ki néhány fontosat! Az Acrobat Reader 5 már tudja kezelni a könyvjelzőket – a pdfEdit995 is lehetőséget ad erre. A könyvjelzők elhelyezése terjedelmes iratok esetében nagyon praktikus, mert segítségükkel

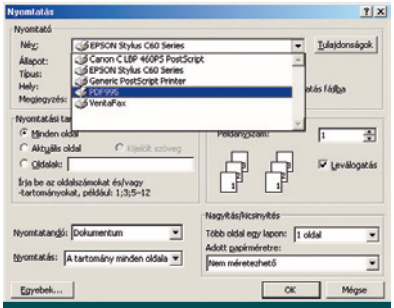

A „Nyomtatás" ablakban válthatunk át a pdf995 nyomtatóra

például a fejezetek kezdetére ugorhatunk. A dokumentumban található http:// és ftp:// hivatkozásokat át tudja alakítani, tehát ha az Acrobat Readerben megnyitjuk a PDF file-t, abban a webcímre kattintva azonnal

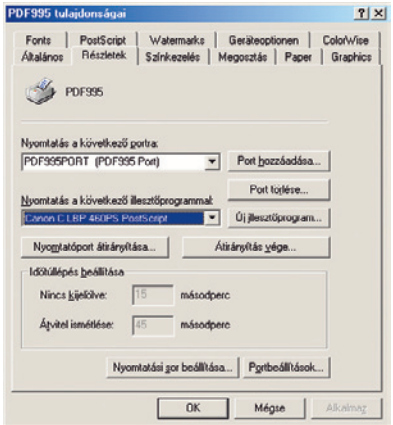

A többi nyomtatóhoz hasonlóan konfigurálható a pdf995 is

felkereshetjük a böngészőnkben a webhelyet. Ha nem számoztuk az oldalakat, a lap alján középre igazítva elhelyezi az oldalszámot. Megoldható

info

- pdf995: www.pdf995.com/
- Signature995: www.signature995.com/
- UltraPDF: www.ultrapdf.com/
- Adobe Acrobat termékcsalád: www.adobe.com/acrofamily/main.html
- pdfFactory Pro: www.fineprint.com/
- Win2PDF: www.win2pdf.com/
- WordToPDF: www.topdf.de/
- A PDF és dokumentumkezelő profik online szerzői közössége: www.pdfzone.com/
- PDF Research Companion: www.pdfresearch.com/
- PDF-es hírek, eszközök, tippek, erőforrások: www.planetpdf.com/

vele a Microsoft Word dokumentumok, Excel táblázatok és PowerPoint bemutatóanyagok csoportos konvertálása – ezeket így a pdfEdit995 egyetlen kattintással alakítja PDF file-lá. Legfeljebb 12 karakter hosszú szöveggel lebélyegezhetjük a nyomtatott dokumentum összes oldalát.

Támogatja levélpapírok készítését: cégjelzést helyezhetünk el a dokumentumban, vagy háttérképet használhatunk. 90 fokkal elforgathatjuk a papírt.

Excel táblázatok és PowerPoint bemutatók esetén ez különösen fontos lehet, mert álló helyzetben valószínűleg nem férnek el az oldalon.

Megoldás biztonságra

Egy valamirevaló PDF-nyomtatóval titkosíthatjuk is a létrehozott iratot. Erre szolgál a Signature995 segédprogram.

Mivel a Microsoft titkosítási technológiáját alkalmazzák, szükség van hozzá az Internet Explorer 6.0-s vagy újabb verziójára, régebbi rendszereknél a Microsoft Internet Explorer High Encryption Pack is megteszi. Ha beírunk egy jelszót, akkor generál egy 128 bites kulcsot, és azzal védi illetéktelen kezektől a dokumentumot. Ha nagyobb fokú biztonságban szeretnénk tudni az iratot, akkor érdemes letöltés után telepíteni a termékcsalád legterjedelmesebb kiegészítőjét, a cég szabványos titkosítómodulját (Standard Encryption Module), amivel letilthatjuk a dokumentum kinyomtatását, a szöveg és a képek vágólapra másolását vagy esetleges módosítását.

A Signature995 felhasználható a vele titkosított Microsoft Office dokumentumok és ZIP archívumok visszafejtésére is. Ezt a visszakódolt file-t ugyanabban a mappában helyezi el, ahol a titkosított található.

Ha rendelkezünk digitális tanúsítvánnyal, elláthatjuk aláírásunkkal a létrehozott PDF file-t.

A *SecureSign* bejelölése esetén a digitálisan aláírt dokumentum ugyancsak titkosított lesz. Ha kapunk egy digitálisan aláírt PDF file-t, ellenőrizhetjük vele a szignót, és megtekinthetjük a bizonyítványt.

A termékcsomag összes elemét magán- és kereskedelmi célra ingyen használhatjuk.

Végül is adware termékről van szó: a szoftverek minden egyes futtatás után el akarnak minket vinni egy szponzoroldalra az interneten. Ennyit igazán elvisel az ember, mert a létrehozott dokumentumban reklámnak se híre, se hamva! Így elegánsabb a megjelenésünk az elektronikus világban. Aki mégis szeretné regisztrálni, különkülön 9,95 dollárért regisztrálhatja a három alkalmazást, de jobban jár, ha a csomaglicencet rendeli meg, mert akkor 19,95 dollárért megkapja az összeset.

Érdemes tudni...

A pdf995 első telepítésekor jelzi, hogy szüksége van az Apple LaserWriter II NT nyomtatóra, ezt is telepíteni kell. Csakhogy nemzeti karaktereink miatt csúnya lett a PDF-fé alakított Word dokumentum. A nyomtató tulajdonságainak *Fonts* fülén lévő rádiógombok variálása sem vezetett eredményre, ezért írtam a pdf995 tanácsadó csoportjának. Javasolták, hogy töltsem le és telepítsem a szintén ingyenes Adobe PostScript meghajtóprogramot. Ezt meg is tettem, csakhogy a PostScript nem kezelte a színeket – a színes képet szürkeárnyalatossá alakította. A cikk elején említett WordToPDF fejlesztője a Canon C LBP 460PS nyomtatóillesztő program használatát javasolja. Kipróbáltam, és mivel megfelelt a minősége, a pdf995 saját illesztőprogramját is lecseréltem a Canonéra. Bár így már elégedett voltam a PDF minőségével, le kellett mondanom a pdfEdit995 néhány lehetőségéről. Betűtípusok tekintetében azonban bizakodó vagyok, mert az ázsiai és a cirill betűket már támogatja.

Amúgy is optimista vagyok a pdf995-tel kapcsolatban, mert a nethelyén kétmillió elégedett felhasználót emlegetnek, és láthatóan továbbra is csiszolgatják fejlesztői.

A pdfEdit995 4.5 bétával már megoldható a PDF file méretének csökkentése, vagy például a pdf995 6.094-es verziója egy kis trükkel már hálózatban is megosztható.

Izgalmasnak ígérkezik a cég szintén ingyenes UltraPdf terméke, ami az UPDF formátumban létrehozott digitális fotóalbumokat, iratokat és bemutatóanyagokat a webböngészőnkben jeleníti meg.

Miért jó a PDF?

- A teljes nevén Portable Document Format (magyar jelentése: hordozható dokumentumformátum) szabványnyá vált, és az egész világon használják elektronikus iratok terjesztésére.
- A dokumentumtípusok többségének tartalmát – legyen az DOC file, egyszerű szöveg (TXT), HTML dokumentum stb. – módosíthatjuk azzal a programmal, mellyel megnyitjuk őket, ezért kevésbé alkalmasak kereskedelmi információk (árlisták, árajánlatok, hírlevelek stb.) továbbadására.
- Tulajdonképpen minden olyan programból létrehozhatunk PDF-et, amely képes nyomtatásra.
- Megtartja a forrásdokumentum betűtípusait, formázásait, színeit és grafikáit, így mindig azt kapjuk vissza, ahogy és amiből készítették.
- A képernyőfelbontás szabályozásával csökkenthető a PDF file mérete, mégis minőségi lesz a megjelenítés.
- Bármilyen operációs rendszeren megnézhetjük a tartalmát. Az ingyenes megjelenítőprogramnak, az Acrobat Readernek a windowsos mellett létezik maces és unixos változata, és elkészítették kéziszámítógépre is. A Javában írt Acrobat Viewer minden olyan rendszeren működik, melyre telepítették a Java Runtime Environment 1.1.8-as vagy újabb verzióját.
- Az internetre feltöltött dokumentumot megtekinthetjük a webböngészőnkben. Ilyen hivatkozásra kattintáskor az Acrobat Reader beépül az Internet Explorerbe.

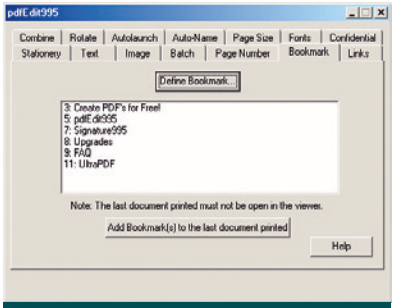

A pdfEdit kibővíti a pdf995 képességeit

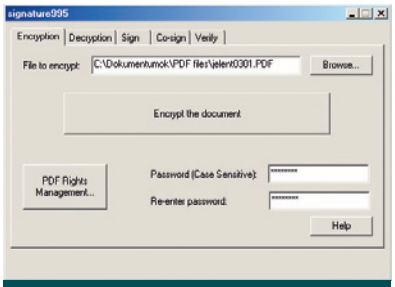

Digitális aláírásunkkal láthatjuk el az iratot

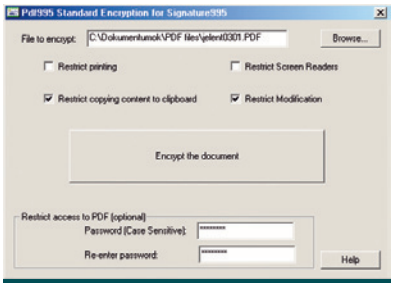

Letilthatjuk a módosítást, a nyomtatást, a vágólapra másolást

Kódraktár

Cikkünkben nem az operációs rendszerek közötti küzdelmet boncolgatjuk, de még csak nem is a Microsoft orra alá kívánunk borsot törni. Ezúttal a világ egyik – ha nem *a* – legnagyobb olyan weboldala kerül terítékre, amely nyílt forráskódú programokat gyűjt és mutat be.

Erdős Márton (martinm@ipma.hu)

A pénzért beszerezhető Microsoft Windows és az ingyenes Linux közti párharc már hosszú évek óta folyik, néha vérre menően, néha csöndesebben. Ezúttal azonban nem ezt a harcot próbáljuk meg elemezni – és főleg nem állást foglalni. A nyílt forráskódú, ingyenes programok világába pillantunk be az open source közösség leglátogatottabb webhelyén keresztül. A SourceForge.net (magyarul megközelítőleg forráskohó) gazdája az OSDN Inc. (Open Source Development Network). A cég célja olyan webhely kialakítása és üzemeltetése, amely a világban elszórva található programozókat (vagyis azok alkotásait) tömöríti központi helyre. A teljesen ingyenes szolgáltatás nem merül ki egy file-szerver működtetésében, üzemeltetői rengeteg módon segítik a csatlakozni vágyókat.

Egységesített szabadság

A két szó némileg ellentmond egymásnak, ám a SourceForge-ot sikerült úgy kialakítani, hogy megőrizze a programozó szabadságát, mégis egységesítse a publikálást. A szabványosított megjelenés lehetővé teszi, hogy a végfelhasználók, akik mondjuk egy-egy fizetős program alternatíváját szeretnék meglelni, könnyedén böngészhessenek az amúgy átláthatatlanul sok alkotás között. A kezdeményezés életképességét mi sem mutatja jobban, mint néhány fontos statisztikai adat. Az oldalt havonta átlagosan nagyjából 8,8 millióan keresik fel, és az oldalak nézettsége eléri akár a 150 milliót is.

Az összetett szolgáltatás egyik legkeresettebb része a slashdot.org címen elérhető friss és hiteles technológiai hírek gyűjteménye.

A SourceForge segíti a kezdő programozókat is programozási és fordítási segédletekkel, fórummal és még sok egyéb hasznos funkcióval.

A Compile Farmot bárki igénybe veheti. Itt az üzemeltetők több vasat is felkínálnak, köztük a komolyabbakat, például Sun Ultra Enterprise-t, Sun Sparc-ot, DEC Alphát és PowerPC-t. A feltöltött programkódot az üzemeltetők lefordítják akár az összes architektúrán, amivel mindenkinek megteremtik a többplatformos kiadás lehetőségét. Ha valami probléma adódik, készséggel segítenek. Ehhez persze már regisztrált felhasználóknak kell lennünk, ami ugyancsak ingyenes. Ekkor kapunk 256 Mbyte tárhelyet, amit ideiglenesen 512 Mbyte-ig túl is léphetünk.

A kezdő programozóknak nagy segítség a kódtöredékek gyűjteménye, ahol a leginkább használt programozási nyelvekhez találhatunk rövid, ám hasznos programozási trükköket, ötleteket. Ha itt nem találunk megoldást problémánkra, segítséget kérhetünk más programozóktól is.

A SourceForge biztosít hirdetőtáblát is, ahol fejlesztőket toborozhatunk félkész programunkhoz, esetleg magunk kapcsolódhatunk be ígéretes fejlesztésekbe.

Szoftverapartmanok

A programok egyéni weboldalai teljesen uniformizáltak, ami nem jelenti azt, hogy nem üzemeltethetünk mellette másik szerveren a programhoz tartozó egyéni weboldalt. Az egységesítés itt is jól jön. A programokat egy vagy több kategóriába sorolták, és minden kiadott verziónál megtudhatjuk, mennyire stabil az adott kód. Itt olvasható még az adott program néhány főbb tulajdonsága, milyen operációs rendszerre készült, milyen programozási nyelven írták, milyen licenc tartozik hozzá, mikor regisztrálták stb.

A végfelhasználók, azaz a letöltők hasznos tanácsokkal láthatják el a készítőt vagy a többi felhasználót, hibákat jelenthetnek be, segítséget kérhetnek, és feiratkozhatnak az adott

Asteroids 3D – hopp, itt a Föld, támadjuk meg!

info

- www.sourceforge.net
- http://opende.sourceforge.net
- http://sourceforge.net/projects/scummvm/
- http://sourceforge.net/projects/ultimatestunts
- http://sourceforge.net/projects/celestia/
- http://sourceforge.net/projects/vdmsound/
- http://sourceforge.net/projects/tuxtype/
- http://sourceforge.net/projects/raptorv2/
- http://sourceforge.net/projects/asteroids3d/
- http://sourceforge.net/projects/planeshift/
- http://sourceforge.net/projects/reaper3d/
- http://sourceforge.net/projects/qtetris/
- http://sourceforge.net/projects/openxdk/
- http://sourceforge.net/projects/openrpg/
- http://sourceforge.net/projects/snake3d/
- http://sourceforge.net/projects/tenebrae/
- http://sourceforge.net/projects/settlers3d/
- http://sourceforge.net/projects/nethack/
- http://sourceforge.net/projects/wargamer/
- http://sourceforge.net/projects/torcs/
- http://sourceforge.net/projects/xu4/
- www.opensource.org
- www.osdn.com
- http://slashdot.org
- www.vasoftware.com

program levelezőlistájára. Ha megtetszik egy fejlesztés és úgy gondoljuk, segédkezni tudnánk a készítésében, a készítővel egyeztetve akár be is kapcsolódhatunk. Nem ritka az olyan program, amin akár tízen is dolgoznak, ám a fejlesztők személyesen még nem találkoztak.

Mint látható, a SourceForge nemes feladatot lát el meglehetősen profi módon. A világ minden tájáról összehozza az amatőr és a profi programozókat egyaránt. Továbbá segít nekik többplatformossá varázsolni programjaikat, és profi körítést biztosítani a legkisebb fejlesztéshez is. A végfelhasználóknak pedig segít egy-egy adott feladathoz megtalálni a legjobb ingyenes programot.

A SourceForge filozófiájának fő erőssége, hogy laikusok számára is könnyen érthetővé és barátságossá teszi az oly sokszor alaptalanul bonyolultnak titulált ingyenes programokat. A legális programok használatának előnye pedig mindenki előtt ismert.

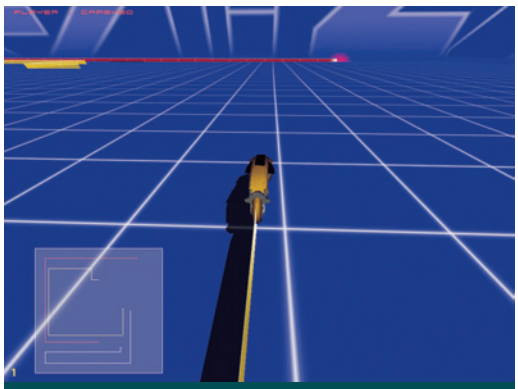

glTron: gyors területelkerítős játék, akár a filmben

A tömeg tudja

A webhely népszerűségét jól mutatja a rajta elérhető több mint 30 ezer program és a 300 ezernél is több regisztrált fejlesztő. A főoldalon figyelemmel kísérhetjük a legtöbbször letöltött programok 10-es toplistáját és a 10 legaktívabb fejlesztést. A programokat kategóriákba sorolják, melyeken belül frissesség szerinti sorrendbe rendezik a fejlesztéseket. A SourceForge keresőrendszere kifinomult és gyors, amire szükség is van ekkora mennyiségű adat esetén. A „szoftvertérkép” segítségével lépcsőzetesen szűkíthetjük a keresési kört, így elég csak az ellátandó feladatot ismerni, a szűrők segítségével hamar eljuthatunk az általunk keresett programhoz. CD-mellékleteinken gyakran szerepelnek hasznos programok, melyek egy-egy SourceForge-os fejlesztés eredményei.

Pénz helyett lelkesedés

A SourceForge több játékfejlesztésnek is otthont biztosít, melyek mind nyílt forráskódúak, alacsony vagy nulla költségvetéssel készülnek, ennek ellenére igencsak ígéretesek.

A ScummVM sokak által kedvelt projekt. A SCUMM (Script Creation Utility for Maniac Mansion) a réges-régen megjelent kétdimenziós, kézzel rajzolt LucasArts kalandjátékok motorja volt. A ScummVM utolsó két betűje a Virtual Machine-t rejti, azaz Java alapra ülteti a régi játékmotort, miáltal a LucasArts ezzel a technológiával készített játékai szinte kivétel nélkül futtathatók platformtól függetlenül. Mindössze a ScummVM kell hozzá, na meg persze a régi, legális játék. Így a fiatalabb korosztály is megtudhatja, mi volt olyan lebilincselő egykor a Maniac Mansionben vagy a Sam and Maxben, vagy hogy mi történt a Monkey Island első két részében, hogy a Day of the Tentacle-ról ne is beszéljünk.

A Tenebrae-ről nemrég mi is hírt

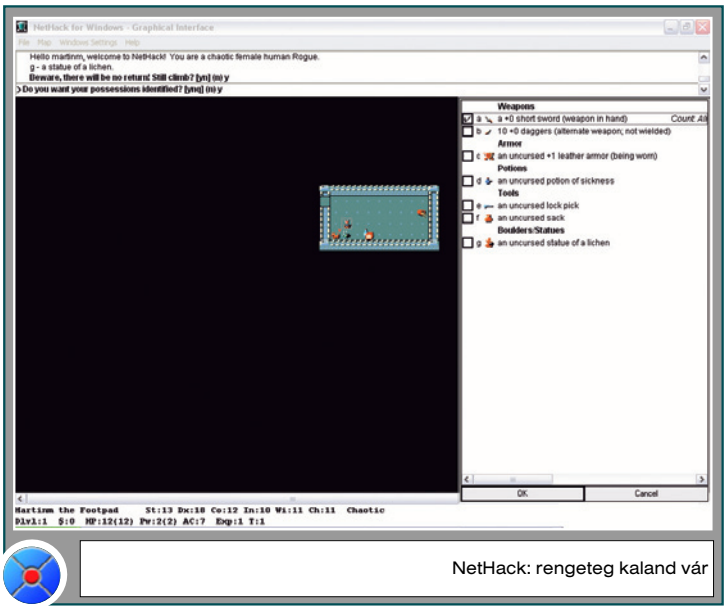

NetHack: rengeteg kaland vár

adtunk. A fura nevű program tulajdonképpen kiegészítés, amely a nyílt forráskódú Quake 1 motort fejleszti tovább. A fejlesztés a grafikára összpontosít, az eredmény pedig lélegzetelállító. A kiegészítés után az ősöreg Quake motor rengeteg, az év végén megjelenő Doom 3-ban debütáló effektust támogat. Az OpenGL legújabb kiterjesztéseit felhasználva, ha lassan is, de képes pixelenkénti effektusok létrehozására, tökéletes fény-árnyék hatás elérésére, a robbanások szebb megjelenítésére, többszörösen tükröződő és átlátszó vízfelület megalkotására – egyszerűen lenyűgöző. A legújabb fejlesztés eredménye, a 2.0-s verzió már a Quake 3 motorral is képes ezt megcsinálni. A fejlesztői miért is állnának meg itt?! Már készítik a további változatokat, melyekben az ugyancsak SourceForge keretében kifejlesztett OpenDE (Open Dynamics Engine) fejlesztőivel közösen (ebből is látható a webhely ereje) valós fizikai motort készítenek, de nem szabad kihagyni a csontvázalapú animációk fejlesztését sem.

PlaneShift: többszereplős játék – ahogy a nagyoknál szokás

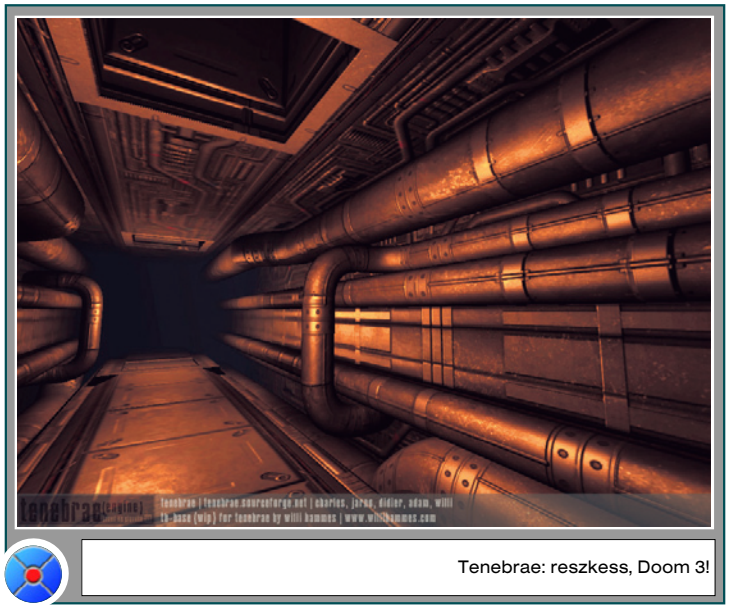
Tenebrae: reszkess, Doom 3!

Érdekes fejlesztésnek indul az Ultimate Stunts, ami a PC-n megjelent nagy klasszikust, a Stuntsot próbálja meg OpenGL-es, 3D-s környezetbe átültetni, térben pozicionált hangokkal és több résztvevős üzemmóddal.

A Celestiát már nem kell bemutatnunk olvasóinknak. A világűr tökéletes modellezését tűzte ki céljául a fejlesztőcsapat. A mo-duláris felépítésnek köszönhetően magunk is adhatunk a programhoz új galaxist, bolygót, bármilyen űrbeli létesítményt vagy éppen űrhajót. A textúrákat is lecserélhetjük, amire jó példa a Föld nagy felbontású textúrája.

Nem igazán játék, sokkal inkább segédeszköz lesz a VDMSound. És nem is akármilyen, ha a fejlesztőinek sikerül végre tökéletesen működő változatot kiadniuk. Nem lesz többé gondunk a régebbi, még DOS alatt futó játékokkal. A program tökéletes Sound Blaster-emulációt végez, amit a Windowsok számára DirectSound hívásokká alakít, ezáltal megteremti az – egyelőre sajnos még csak papíron – tökéletes kompatibilitást. Emellett a DOS-os játékok futtatásának legnehezebb részét, a memóriafoglalást is orvosolja, így minden játéknak lesz elegendő alsó, felső, XMS vagy éppen EMS memóriája (huh, milyen régen nem kell ezekkel vesződnünk!). A ráadás kedvéért botkormány kezelésére és VESA-emulációra is képes a VDMSound.

A kicsik...

A SourceForge-on több, kisebb, ám szórakoztató fejlesztés is található. Ezekre jó példa a Tower Toppler (lásd márciusi számunk CD-jének Játék rovatában), a TuxType, a Raptor, a Reaper3D, a Torcs, a Wargamer, a Nethack, a Settlers 3D, a Snake 3D, a Qtetris vagy az Asteroids 3D. A lista végeláthatatlan, nagyon sok érdekes és figyelemfelkeltő fejlesztést találhatunk a webhelyen.

...és a nagyon nagyok

Nem szóltunk még a nagyobb lélegzetvételű fejlesztésekről. Ezek sokszor nem önmagukban futtatható programok, inkább motorok, rutingyűjtemények, fejlesztői környezetek.

Ezek szolgálhatnak alapjául vagy kiegészítőjéül egy nagyobb lélegzetvételű játéknak. Folyik fejlesztés X-Boxra, kézi-számítógépekre, de találhatunk nagy volumenű, MMORPG (Massively Multiplayer Online Role Playing Game) játékot is gyönyörű grafikával PlaneShift néven.

A program az ingyenes Crystal Space motort használja a térbeli megjelenítéshez.

* * *

A rengeteg példából is látszik: a fejlesztők – legyenek akár profik, akár kezdők – kedvelik és használják a SourceForge nyújtotta szolgáltatásokat. És kedvelik a felhasználók is, hiszen egy helyen, könnyedén és ingyenesen juthatnak jól dokumentált programokhoz, melyek megfelelően működnek, folyamatos fejlesztés és frissítés alatt állnak – és egy igazán nemes eszme szülöttei.

TuxType, a tökéletes gépírótanfolyam

Buheráló konzolfa – II.

Az előző cikket ott hagytuk abba, hogy a Felügyeleti eszközök részét képező Csoportházirend több tucat rendszerjellemző módosítására ad lehetőséget.

Eke Zoltán (ekezol@msn.com)

A Csoportházirend indításának legegyszerűbb módja, hogy a *Start* menü *Futtatás* mezőjébe ([Windows R] billentyűkombináció) beírjuk: „gpedit.msc". A Csoportházirend komoly fegyver a vállalati rendszergazdák kezében, persze ha adottak a megfelelő körülmények – például a tartományos (domain) hálózat, az Active Directory stb. Ha számítógépünk önálló egységként tengeti életét, nincsenek ilyen lehetőségeink, ezért az alábbiakban csak a *Felügyeleti sablonok* alcsoportot vesszük górcső alá.

A bal oldali konzolfában két fő egységet pillanthatunk meg, a *Számítógép konfigurációja* és a *Felhasználó konfigurációja* részt. Mindkettőnek van saját *Felügyeleti sablon*ja.

Leginkább a rendszer „All User" profilmappájához lehetne hasonlítani. Ami ott megtalálható, elérhető, és ott be van állítva, az alapbeállításként minden felhasználóra érvényes. Később a saját profil testre szabható. Így van ez a Felügyeleti sablonokkal is. A *Számítógép konfigurációja* csoport minden felhasználóra vonatkozik, amit pedig külön, igényünk szerint be lehet állítani, azt a *Felhasználó konfigurációja* részben megtaláljuk.

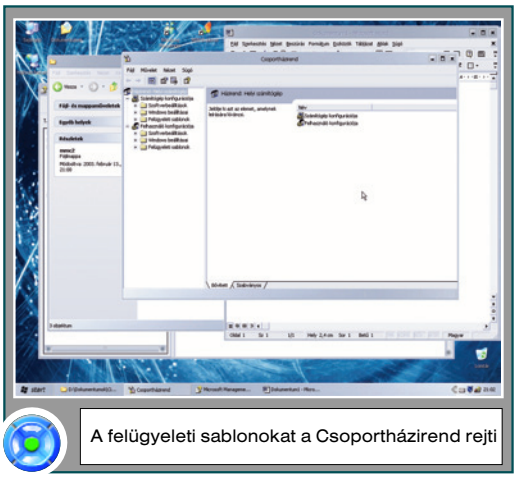

A felügyeleti sablonokat a Csoportházirend rejti

A Számítógép konfigurációja

Mint neve is utal rá, itt magának a számítógépnek az adataival találkozunk, méghozzá elsősorban hálózati megközelítésben.

Windows-összetevők

● *NetMeeting:* a Windows XP egyik fő újdonságától, a távoli Asztal-megosztástól tiltja el a NetMeeting használóját. Internetes beszélgetés közben így nem tudjuk bemutatni az Asztalunkat a partnernek, nem adhatjuk át a vezérlést. Biztonsági szempontból megfontolandó.

● *Internet Explorer:* letilthatjuk, illetve korlátozhatjuk a felhasználó hozzáférését a Biztonsági zónákhoz, mindenkihez rögzített proxyjellemzőket rendelhetünk. A böngésző összetevőinek internetes frissítéseit is kordában tarthatjuk. Egy kattintás, és az Internet Explorer többé nem fog upgrade után nézelődni.

● *Feladatütemező:* paraméterezéstől függően elérhetjük, hogy a számítógép előtt ülő hozzáférhessen vagy módosíthassa a beállított feladatok tulajdonságait. Új feladatokat nem lehet a meglévőkhöz hozzáadni, de törölni sem lehet a listából. Sőt a Feladatütemező teljes *Speciális* menüjét kiiktathatjuk.

● *Terminálszolgáltatások:* letilthatjuk a vágólap tartalmának megosztását a terminálkiszolgálók és az ügyfélszámítógépek között, engedélyezhetjük a felhasználóknak, hogy a kiszolgálón tárolt hanganyagokat a helyi számítógépen lejátsszák. Megkövetelhetjük az ügyfél és a kiszolgáló közötti adatáramlás során a megadott titkosítási szintet és a jelszavas bejelentkezést. Időkorlátot állíthatunk be az aktív és az inaktív terminálszolgáltatás munkamenetére. Ennek túllépésekor le is tiltható az újracsatlakozás. A minél gyorsabb kapcsolathoz szabályozható a terminálkapcsolatok maximális színfelbontása, a távoli Asztal tapétájának eltávolítása stb.

● *Windows Installer:* segítségével részben vagy teljesen letiltható a programok, rendszerösszetevők telepítése. Fordítva is alkalmazható: korlátozott jogú felhasználóknak teljes telepítési hatalmat adunk. A telepítőmodult lebeszélhetjük, hogy program telepítésekor automatikusan létrehozzon rendszer-visszaállítási pontot.

● *Windows Messenger:* ha nincs rá szükségünk, teljesen száműzhetjük ezt az ügyes kis kommunikációs programot, megkímélve magunkat az állandó, automatikus elindulásától.

Rendszer

● *Felhasználói profilok:* ezt a csoportot nyugodtan átugorhatjuk, elvégre a mi felhasználói profilunk a saját gépünkön tárolódik, nem kell azt egy szerverhez csatlakozva letöltenünk.

● *Parancsfájlok:* DOS és Windows 9x alatt az autoexec.bat tárolja az idő előtt lefuttatandó utasításokat. Windows XP-n külön megadhatók a bejelentkezés előtt és a kijelentkezés után lefuttatandó parancsfile-ok. A körülmények is megadhatók, például hogy bejelentkezéskor az Asztal addig ne töltődjék be, amíg a beállított parancsfile-ok le nem futnak.

● *Bejelentkezés:* itt a bejelentkező modul vizuális formáját és kísérőjét állíthatjuk be, kiegészítő futtatandó alkalmazásokat adhatunk hozzá, és kérhetjük a rendszer várakozását a lassú hálózati kapcsolat felépítésére. Érdekességként szerepel itt egy paraméter, ami elvileg csak Windows 2000 Professionalben működik.

● *Lemezkvóták:* ennek is csak akkor van jelentősége, ha a számítógépet több, korlátozott jogú felhasználó használja. Otthoni körülmények között ritkán van értelme e szigorításnak, bár megakadályozható, hogy a gyermek csurig pakolja apuci merevlemezét.

● *Hálózati bejelentkezés:* szabályozható a tartományba való belépés feltétele.

● *Távsegítség:* a számítógép felhasználója a hálózaton keresztül segítséget kérhet szakembertől, aki ha megkapja az engedélyt, a megosztott Asztal révén elvégezheti az igényelt beállításokat. Itt az egész letiltható.

● *Rendszer-visszaállítás:* a Windows XP ezen szolgáltatását már részletesen bemutattuk (File-ok, rendszerek, frissítések – PC Magazin, 2003/2/91). Ezzel az opcióval kiiktathatjuk magát a szolgáltatást vagy annak elérhetőségét.

● *Hibajelentés:* ezt a kommunikációs modult is megtanultuk kikapcsolni rögtön az operációs rendszer telepítése után, de itt a színfalak mögé nézhetünk. Például listát készíthetünk azokról a programokról, melyek minden esetben

jelenthetnek hibát, egyet pedig azokról, melyek semmilyen körülmények között sem készíthetnek bugreportot. Valószínűleg sokaknak volt „szerencséjük” egy rendszerelszállás után elindított Windowsban a „A rendszer súlyos hiba után indult el...” kezdetű üzenethez. Itt letilthatjuk ezt.

● *Windows fájlvédelem:* az operációs rendszer file-jainak védelme a Windows 2000-ben jelent meg (a Me-ben kissé félresiklott) és az XP-ben teljesedett ki. Itt pár paraméterrel testre szabhatjuk. Módosíthatjuk a gyorsítótár alapbeállítás szerinti (Windows\System32\Dllcache) helyét, szabályozhatjuk a file-ellenőrzés gyakoriságát, vagy akár teljesen letilthatjuk.

● *Windows időszolgáltatás:* a Windows XP automatikusan képes az interneten keresztül atomórához igazítani a számítógép óráját. Ezzel a felügyeleti sablonnal szabályozhatjuk a szinkronizálás gyakoriságát, de megváltoztathatjuk a pontos idő forrását is.

Hálózat és Nyomtatók

Ezt a két ágat inkább a hálózati rendszergazda kezelje. Most nem foglalkozunk velük.

A Felhasználó konfigurációja

A Csoportházirend második fő csoportjában a pillanatnyi profil személyes beállításait birizgálhatjuk, valahogy úgy, ahogy a komoly tweak programokban, például az X-teq X-setupban már megszokhattuk. Találkozunk itt olyan opciókkal is, amiket a Számítógép konfigurációjánál már láttunk, esetleg be is állítottunk.

Windows-összetevők

● *NetMeeting:* beállítható a kimenő és bejövő hívások adatvédelmi szintje, megtilthatjuk a felhasználónak, hogy bekapcsolja az automatikus hívásfogadást. Szintén állítható a csevegés, a file-küldés és -fogadás lehetősége (ide értve a hang- és videoanyagokat is), valamint korlátozhatók a különféle megosztások (file-ok, alkalmazások, Asztal stb.) használata is. Külön desszertként eltüntethető a program beállításaiból az általános, az adatvédelmi, a hang- és videolap, valamint a speciális hívás gomb.

● *Internet Explorer:* ez a legnagyobb csoport, talán nem véletlenül. Korlátozhatjuk a kereső használatát, testre szabását, letilthatjuk a böngésző beállításainak egyes részeit (például a *Speciális* fület teljes egészében, a kezdőlap nem módosítható, a kedvencek import és export varázslóját stb.). Az Outlook Expressben megtilthatjuk az esetleg vírust hordozó file-típusok megnyitását (EXE, COM, VBS, BAT). Itt is kirostálhatjuk a beállítópanel egyes lapjait (általános, biztonság, tartalom stb.), de igény szerint akár az összes menüpontot eltüntethetjük a böngészőből!

● *Windows Intéző:* az alapböngésző jellemzőit tudjuk beállítani. Letiltható például a klasszikus rendszerhéj elérése, eltüntethetők az egyes menüelemek, beállítópanelek, de száműzhetők a Sajátgépből a nem szükséges partíciók, meghajtók is. Ha a Windowsban törlünk egy file-t, akkor az először a Lomtárba kerül, majd onnan távolítható el véglegesen a lemezről. Ha azonnali file-törlést akarunk elérni, akkor a Lomtárra húzást vagy a [Del] billentyű lenyomását a [Shift] gomb lenyomva tartásával végezzük. Itt találunk egy beállítást, ami engedélyezi a file azonnali törlését, mellőzve a Lomtár használatát. Ugyanígy az Intézőből eltávolítható a CD-írást támogató szolgáltatás.

● *Windows Installer és Windows Messenger:* többnyire megegyezik a Számítógép konfigurációjánál látott tartalommal.

● *Windows Update:* ezzel teljesen letiltható a Windows Update weboldalhoz való hozzáférés.

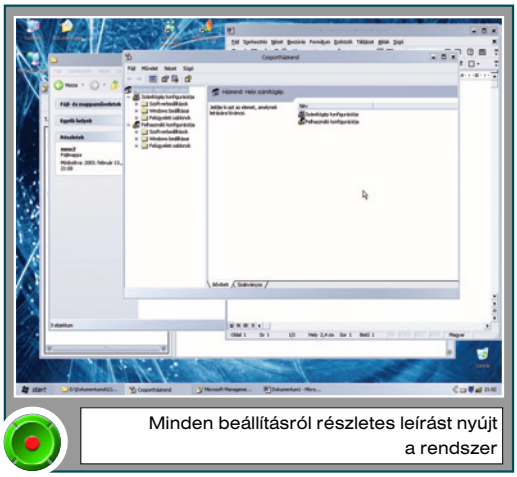

Minden beállításról részletes leírást nyújt a rendszer

● *Windows Media Player:* megszabható, hogy a lejátszóprogram csak kompakt nézetben működjön, letölthessen-e hiányzó lejátszókodekeket.

Start Menü és Tálca

Ha lekérjük a *Start* menü tulajdonságait (jobb egérgombbal kattintás a *Start* menüre, majd a *Tulajdonságok* kiválasztása), és benézünk a *Testreszabás* → *Speciális* lapra, sok érdekességet találunk. Megjeleníthetők és elrejthetők egyes elemek, finomítható a házirend. Például hozzáadható a *Start* menühöz a *Kijelentkezés* elem, eltávolítható róla a *Leállítás* parancs, lezárható a teljes *Start* menü és a Tálca módosításának lehetősége.

Asztal

Hasonló paraméterezhetőséget találunk ebben a csoportban is. Elemeket helyezhetünk el vagy távolíthatunk el az Asztalról, letilthatjuk a modulok tulajdonságlapjait. Megtiltható, hogy a felhasználó áthelyezze a Dokumentumok mappa elérési útját, és kiiktatható az Active Desktop elérése, beállítása is.

Vezérlőpult

Első lépésben eldönthetjük, hozzáférhessen-e a felhasználó a Vezérlőpulthoz, és ha igen, akkor az milyen (klasszikus vagy XP-s) formát mutasson, és milyen elemek legyenek láthatók benne. Szűrőlistát készíthetünk azokról a modulokról, melyeket el szeretnénk rejteni.

● *Programok telepítése/törlése:* megadhatjuk a programtelepítéssel és eltávolítással kapcsolatos korlátozásokat, letilthatjuk a *Windows összetevők* lap elérését és használatát.

● *Képernyő:* a képernyővel kapcsolatos beállításokat sorolja fel ez az alcsoport a teljes modul elrejtésétől az egyes lapok letiltásáig (képernyővédő, beállítások, asztali elemek kordában tartása).

● *Nyomtatók:* elérhető a nyomtató a hálózaton át vagy sem, telepíthető vagy nem.

● *Területi és nyelvi beállítások:* ez csak a megadott nyelv használatát engedélyezi a felhasználók számára úgy, hogy a Vezérlőpulton letiltja a *Területi és nyelvi beállítások* menüit és beállítóablakait.

Megosztott mappák

Csak elérhető Active Directory esetén van jelentősége.

Hálózat

Jóval vérszegényebb a Számítógép konfigurációjánál látott Hálózat csoportnál, de azért van benne egy-két érdekesség. A számítógép hálózati paramétereitől tiltható el a felhasználó, beleértve az új kapcsolatot létrehozó varázsló elérését.

Rendszer

Itt is egy sor, a Számítógép konfigurációjánál már látott paraméterrel találkozunk, de szerencsére ismét akad érdekesség. Engedélyezhető például a felhasználónak, hogy felületként ne az Explorert használja (➪ Divatszabóság – PC Magazin, 2003/2/80), megtilthatjuk a parancssor és a kötegelt parancsfile-ok (.bat, .cmd) használatát. Megakadályozhatjuk a regisztrációs adatbázis-szerkesztő elérését, és beállíthatjuk, hogy a [Ctrl Alt Del] billentyűkombinációra előbukkanhat-e a Feladatkezelő vagy sem!

Hangoskodjunk ActionScripttel!

Sorozatunk előző részében gombokkal vezérelt animációkat készítettünk. Érdekességként mutattunk be egy olyan diavetítő animációt, ami gombnyomásra visszafelé is lejátszható. Az állóképek után most a hangok kezelésével foglalkozunk.

Sümegi András

A Flash az 5-ös verziójától kezdve jó lehetőségeket nyújt a hang kezelésére. Windowsos és maces változata között vannak kisebb különbségek, de mindkettő képes MP3 file-okkal dolgozni. Ezenkívül mindkettő a rendszer szabványos formátumát kezeli, vagyis windowsos WAV és maces AIFF formátumú hangfile-okat is be tud olvasni.

Hangok importálása

Ha a gépünkre feltelepítjük a QuickTime 4-es vagy későbbi verzióját, akkor lényegesen bővül az importálható formátumok köre. Egyrészt mind a WAV, mind az AIFF file-okat kezeli mindkét platformon. Másrészt olvassa a Sun AU, a QuickTime, a System 7 és a Sound Designer II formátumúakat, igaz az utóbbi kettőt csak Macintoshon.

Külső forrásból származó hangokat a *File → Import* menüponttal tölthetünk be. Importálás után látszólag nem történik semmi. Valójában a hang bekerül a könyvtárba, amit könnyen ellenőrizhetünk, ha az [F11] billentyűvel elővesszük a *Library* panelt. Néhány rövid hangeffektust a programhoz adott „gyári" könyvtárban, a Sound Libraryben is találunk. Ezt a *Window → Common Library → Sound* menüponttal varázsolhatjuk elő, és innét egyszerűen csak át kell vonszolni a hangokat a saját filmünk könyvtárába. Mindegyik panelen van egy lejátszás gomb, amivel kipróbálhatjuk a hangokat még felhasználásuk előtt.

A beépített hangok legkivált gombeffektusokhoz jók, zenei kíséretről magunknak kell gondoskodnunk. Ilyenkor legjobb, ha CD minőségű, 44,1 kHz-cel mintavételezett 16 bites WAV-ból indulunk ki. Hosszabb zenénél nagy file-okat kapunk, de ez nem baj, mert a végleges Flash moziba tömörített formában fog bekerülni a zene.

info

- Mintaprogramjaink CD-mellékletünk \CIKKEK\FLASH mappájában találhatók.
- www.swf.hu

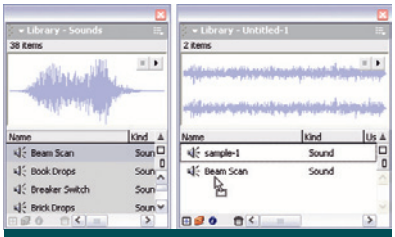

Az importált hangokat a Library panelen találjuk meg. A „gyári" hangokat is ide pakoljuk át a Sound Libraryből, mielőtt használatba vennénk őket

Hangtömörítés exportáláshoz

A tömörítés módját a hang tulajdonságainál lehet megadni. Kattintsunk a jobb egérgombbal a *Library* panelen a kiszemelt hangra, majd a megjelenő menüben válasszuk a *Properties* pontot. A megjelenő ablakban az *Update* gombbal frissíthetjük a hangot, ha az eredeti file-t az importálás óta megváltoztattuk, az *Import*tal lecserélhetjük egy másik hangra, a *Test* és a *Stop* gombbal kipróbálhatjuk, hogyan szól a mű. Nekünk most a *Compression* legördülő lista beállítása fontos. Ha ez *Default*on áll, akkor a hang a *File → Publish Settings* menüpont alatt megadott beállítások szerint lesz tömörítve. Ilyenkor minden hang azonos paraméterekkel kerül feldolgozásra, ami általában nem jó. A gombeffektusokat például érdemes erősen összenyomni, a jó minőségű zenéknél pedig enyhébb tömörítést engedjünk meg. A tömörítés eredménye a zene jellegétől is függ, tehát vegyünk minden hangot egyedi elbírálás alá.

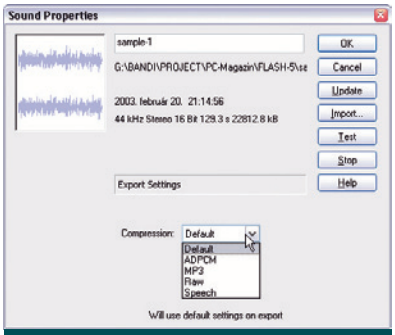

A hangok tömörítésének módja külön-külön megadható minden egyes hangra a hangok tulajdonságainál

Az ADPCM tömörítés rövid hangoknál, effektusoknál gazdaságos. Ennél az algoritmusnál meg kell adni a mintavételi frekvencia értékét, ami 5, 11,025, 22,05 vagy 44,1 kHz lehet (a Flash kerekítve írja ki a frekvenciákat, de a pontos értéket használja). Minél jobb minőséget szeretnénk, annál nagyobb mintavételi frekvenciát használjunk. Az első két érték elég gyenge eredményt ad, de a frekvencia növelésének határt szab, hogy a minőséggel jelentősen nő a file mérete is.

Az MP3, pontosabban az MPEG-1 Audio Layer 3 formátum a Flash 5-nél jelent meg először. Az MPEG tömörítésnél a minőséget a *Bit Rate* paraméter szabja meg. A Flash alapbeállítása szerinti 16 kbit/s még éppen elfogadható hangot eredményez, a magasabb értékek ennél jobbat. A 128 kbit/s-os MP3 már majdnem olyan jól szól, mint egy CD. A RAW beállítás tömörítetlen hangot jelent, ami nagy mérete miatt általában nem alkalmas interneten való publikálásra.

Megszólal a hang

Ahhoz, hogy egy hang megszólaljon a Flash moziban, ugyanazt kell tennünk, mint bármely más szimbólummal, ha azt szeretnénk, hogy szerepeljen. Ki kell jelölni azt a kulcskockát a *Timeline*-on, ahol meg kell szólalnia, aztán fogjuk a hangot, és rávonszoljuk akárhova a *Stage*-re. Megjegyzem, érdemes a hangoknak

külön réteget készíteni, ugyanis így könnyebben kezelhetők, és a mozi is áttekinthetőbb.

Amikor kijelölünk a *Timeline*-on egy kockát, akkor a *Properties* panelen megjelenik a *Sound* legördülő lista. Itt is megadhatjuk, melyik hang szólaljon meg, illetve, ha már van hang a kockában, akkor lecserélhetjük azt másikra. Az utóbbi esetben más paraméterek is beállíthatók a *Properties* panelen. Ha rövidnek találjuk a zenét, a *Loop* mezőben megadhatjuk, hányszor ismételje meg a lejátszást a Flash. A mező legnagyobb értéke 2 147 483 647 lehet, vagyis gyakorlatilag végtelen hosszúra nyújthatjuk a zenét. Ebben az a nagyszerű, hogy a kész mozi file-mérete pont ugyanakkora lesz, akár egyszer játssza le a zenét, akár ötszázszor.

A hangokat külön rétegen helyezzük el. A *Properties* panelen kiválasztjuk a megszólaló hangot, majd megadjuk az ismétlések számát és a szinkronizációt

A *Sync* menüvel azt szabjuk meg, hogy a hang hogyan legyen szinkronizálva az animációhoz. Az *Event* az alapbeállítás, vagyis ha nem adunk meg mást, a program ezt alkalmazza minden hangnál. Az ilyen esemény típusú hang lejátszása annál a kulcskockánál indul, ahova leraktuk, és a végéig lejátszódik a *Timeline*-tól függetlenül, még akkor is, ha közben a film „elfogy” alóla. Tipikusan háttérzenéhez használjuk, olyan alkalmazásokhoz, amelyek nem igényelnek szinkronizációt. A *Start* az *Event* opciótól annyiban tér el, hogy a hang ismételt megszólaltatásakor a lejátszása újraindul. Például van két gombunk, és mindegyikhez ugyanazt a hangot rendeltük a gomb Over állapotánál. Amikor az egér az egyik fölé ér, akkor megszólal a hang. Ha most a felhasználó átviszi az egeret a másik gombra, akkor elölről kezdődik a lejátszás, feltéve, hogy a szinkron *Start*ra van állítva.

A *Stop* ugyanígy működik, csak nem elindítja, hanem megállítja a lejátszást. A *Stream* folyamatos hangot jelent. A Flash a hangot a film animációjával szinkronizálja. Rákényszeríti az animációt, hogy lépést tartson a hanggal, még akkor is, ha ehhez ki kell hagynia néhány képkockát. A folyamatos hangok lejátszása sohasem lehet hosszabb az általuk elfoglalt képkockák hosszánál. A Flashben megtaláljuk a minimális hangszerkesztéshez szükséges eszközöket is. A *Properties* panel *Edit* gombjára kattintva egyszerű hangszerkesztő jelenik meg. Segítségével módosíthatjuk a hang burkológörbéjét, halkíthatjuk vagy hangosíthatjuk az egész zenét vagy egy részét (például fokozatosan „lekeverhetjük” a végét). Tartsuk szem előtt, hogy a Flash nem hangszerkesztő program. Vágáshoz, effektusokhoz, konvertáláshoz használjunk arra szakosított eszközt, például a Sound Forge-ot.

Egyszerű hangerőszabályzó

A Flash animációkban a hangerő szabályzása egyszerű feladat. Gyakorlásképpen nyissuk meg a CD-mellékletünkön található csakhang.fla file-t. Ebben már van egy importált zene, amit még nem szólaltattunk meg sehol. A *Stage* is teljesen üres. Kattintsunk a *Window* → *Common Libraries* → *Buttons* menüpontra! A megjelenő gombkönyvtár Knobs & Faders mappájából válasszuk a fader-gain nevű gombot, és tegyük a *Stage*-re. Ott jelöljük ki és a *Properties* panel bal szélén az *Instance Name* mezőbe írjuk be: „potmeter”. Ez lesz az aktuális – és esetünkben egyetlen – példány neve, amivel hivatkozhatunk rá.

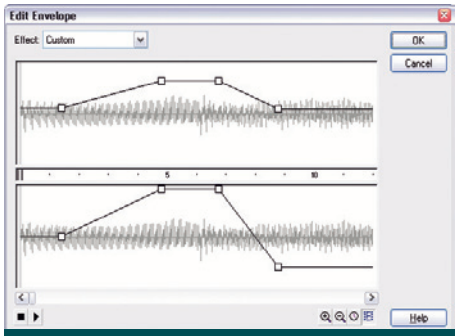

A hangok burkológörbéjét is szerkeszthetjük

A hang megszólaltatásához készítsünk egy Movie Clipet az *Insert* → *New Symbol* menüponttal. Az első réteget (Layer 1) nevezzük el hangnak. Szúrjunk be kockákat a 3. frame-ig. Jelöljük ki az első kockát, ami ugyebár üres kulcskocka. A *Properties* panelen állítsuk be a hangot a fent leírtak szerint. A szinkronizációt állítsuk *Event*re. Hozzunk létre új réteget, a neve legyen Vezérlés. A második kockába tegyünk üres kulcskockát. Jelöljük ki az új kulcskockát, és nyomjunk [F9]-et. A kódszerkesztőbe írjuk be a következő sort: *new Sound(this).setVolume(_root.potmeter.level);*

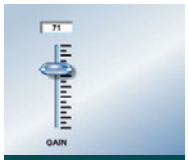

Kész a hangerőszabályzó. A hangot egy láthatatlan filmklip tartalmazza. Ez figyeli a potméter állását, és állítja saját magán a hangerőt

Az ActionScript objektumorientált programozási nyelv. A program elemei, például a filmklipek is, objektumok. Vannak tulajdonságaik (méret, pozíció, hangerő stb.), és vannak elemfüggvényeik, amikkel mindenféle működést lehet kicsikarni belőlük. A nyelv ismertetése meghaladná cikksorozatunk terjedelmét. Most érjük be annyival, hogy a fenti sor azt jelenti, a „potmeter” nevű szimbólum „level” tulajdonsága szerint állítsa a hangerőt ebben a klipben (this). A „potmeter” az a csúszka, amit a főmoziba tettünk, ezért az objektumfa gyökerében („_root”) található. A „level” ennek gyárilag beépített tulajdonsága, annak a szövegmezőnek az értéke, amit a csúszka felett látunk. Ezt a gyári gombot pontosan ilyen feladatokra tervezték, ezért a „level” 0 és 100 között változik, ami a setVolume() hangerőszabályzó függvény számára éppen megfelelő. A setVolume() a hangobjektumok elemfüggvénye, amivel a hangerejüket állíthatjuk.

A harmadik kockába tett gotoAndPlay(2) utasítás visszaküldi a lejátszást a második kockára, a potméter lekérdezéséhez. Ha végigérne a klip lejátszása, és az első kockától újraindulna, akkor a hang is újból megszólalna, és visszhangszerű hatást kapnánk.

Miután megküzdöttünk a programozás feladatával, a szimbólumot tegyük a *Stage*-re a potméter mellé. A szimbólum csak a zenét tartalmazza, képi elemeket nem, ezért a kész moziban nem fog látszani. Szerkesztéskor fehér pötty jelöli a helyét. Az időtengelye független a főmozitól, folyamatosan fut, miközben figyeli a potméter állását. A kész mozi a hangero.fla file-ban található. A technika 5-ös Flash-sel is hasonló, de az általam használt potméter elemei ott nem működnek, ezért – szokásunktól eltérően – most csak az MX-es változat található meg a CD-n. Ezzel a módszerrel egyszerre több hangot is kezelhetünk, egymástól függetlenül. Két hanggal működő példát találunk a kethang.fla file-ban, de a módszert felhasználva akárhány hangot összekeverhetnek a vállalkozó szelleműek. Ha csak egy hangunk van, akkor a vezérlés egyszerűbben is megoldható, amire a magyar nyelvű www.swf.hu portálon találnak példát az érdeklődők.

●

Sorozatunk következő részében videofilmeket tartalmazó klipek vezérlésével foglalkozunk, kihasználva a Flash MX lehetőségeit.

Egy igazán gyors rendezés

Múlt hónapban megnéztük, hogyan lehet egyszerű eszközökkel elhelyezni egy CD hátsó borítóján sok kis képet, amiket a CorelDraw 11-hez kapott konvertálóprogrammal hoztunk létre. A cikk végén azt ígértem, hogy miután megnéztünk néhány másfajta borítótípust, visszatérünk a témára, és készítünk egy VBA-makrót a miniatűrök gyors elrendezéséhez.

Weisz Tamás

Előző cikkem „bétatesztelői" közül néhányan határozott kérésüknek adtak hangot, miszerint jó lenne, ha már a következő részben bemutatnám, miként lehet a kis képeket kényelmesebben elhelyezni a lapon. Ezért sorozatunk e havi része kissé rendhagyó lesz – a főszerepet ezúttal nem a rajzolás, hanem egy kis program fogja játszani.

Füzetlapok

Mielőtt nekifognánk a programozásnak, készítsük el a sablont a CD-doboz elejébe illő kis füzet alapjául.

Az eddig használt sablonoktól eltérően ezúttal nem A/4-es lapon rajzoljuk meg a hasznos területet, hanem magát a lapot méretezzük át, és kihasználjuk a CorelDraw nyomtatómotorjának automatikus oldalelrendező képességét.

Irka elrendezést választva a CorelDraw-ra bízhatjuk az „oldalkilövést"

Kezdjük a munkát üres dokumentummal (*File* → *New* vagy [Ctrl N]), az oldalméretét a beállítások ablakában – *Tools* → *Options* vagy [Ctrl J] – a *Document* → *Page* → *Size* lapon állítsuk 242 mm szélesre (Width) és 120 mm magasra (Height). (Ezt a lapot úgy érhetjük el leggyorsabban, ha az oldal keretére vagy árnyékára duplán kattintunk.)

Az orientációjával nem kell foglalkoznunk, az az értékek beírása után automatikusan fekvőre (Landscape) vált, de azt azért ellenőrizzük, hogy ne csak a kijelölt oldalakra vonatkozzon a beállítás (a *Resize current page only* kapcsoló legyen kikapcsolva), különben a későbbiekben kellemetlen meglepetésekben lehet részünk.

Miután beállítottuk a lapméretet, a beállítások következő oldalán – *Document* → *Page* → *Layout* – az elrendezés (Layout) listájából válasszuk ki az irka (Booklet) sort, és kapcsoljuk be a szembenéző oldalak (Facing pages) kapcsolót.

A kis előnézeti képen láthatjuk, hogyan fog kinézni majd munkánk a nyomtatás után, illetve azt, hogy e beállítások mellett 121x120 mm-es oldalakkal fogunk dolgozni, és a középen hajtott lapokra két-két oldal kerül majd (Two pages per sheet, Fold in middle).

Zárjuk be a beállítások ablakát, majd a dokumentumunkhoz adjunk hozzá három új oldalt a *Layout* → *Insert Page* paranccsal (Insert 3 pages), vagy kattintsunk többször a vízszintes gördítősáv melletti lapkontrollon található pluszokra.

Ha ezzel is megvagyunk, akkor hasonlóan a két hónappal ezelőtt leírtakhoz a dokumentumot mentsük el egyszer a képeink közé CDR formátumban, egyszer pedig a *File* → *Save As* paranccsal a ...\Program Files\Corel Graphics11\Draw \Template\FullPage könyvtárba

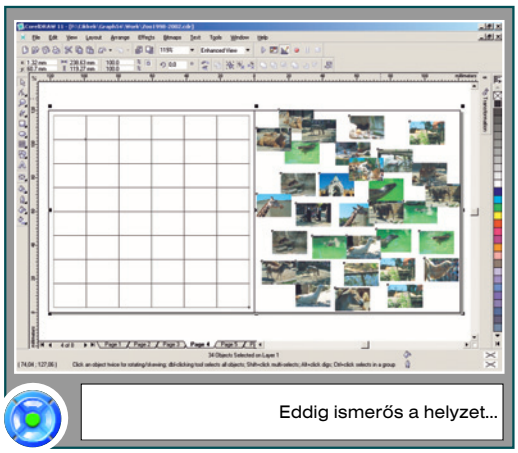

Eddig ismerős a helyzet...

Info

- www.corel.com/partners _developers/csp/developer _resources.htm
- Hírcsoport fejlesztőknek: http://corel.developer.draw
- Tippek, ötletek, hasznos kiegészítők: www.designer.com
- Alex Vakulenko honlapja, sok hasznos Corel Script és VBA programmal: www.oberonplace.com
- Kiegészítők a CD-n: \CIKKEK\CORELVBA. CorelDraw VBA Object Model.pdf – a CorelDraw 11 objektummodellje. CorelDraw VBA Programming Guide.pdf – Nick Wilkinson rövid VBA tanfolyama. ArrangePictures.bas – a teljes forrásprogram.

sablonként (CDT – CorelDraw Template) is.

Mint már februárban is említettem, azért ebbe a könyvtárba, mert ezt érjük el a leggyorsabban, ráadásul – hacsak nem használjuk a CorelDraw eredeti sablonjait – érdemes ezt a mappát előtte kiüríteni, hogy még könnyebben megtaláljuk saját sablonjainkat.

A vágó- és hajtójeleket nem felejtettem el, azokat szándékosan nem rajzoltuk meg – sőt a későbbiekben sem fogjuk, ugyanis a CorelDraw-ra bízzuk létrehozásukat.

Csak arra kell majd odafigyelnünk, hogy nyomtatáskor (*File → Print* vagy [Ctrl P]) az előkészítés (Prepress) oldalon található vágó- és hajtójelek (Crop/fold marks) kapcsolót be-, míg az alatta lévő, csak az oldalakon kívüli jelek nyomtatását engedélyező (Exterior only) kapcsolót kikapcsoljuk (különben csak a vágójelek fognak megjelenni).

Előkészületek

Ezúttal nagyon egyszerű, ám céljainknak abszolút megfelelő programot írunk, amely a kijelölt bitmapeket egy szintén kijelölt rács celláinak közepére igazítja. Programunk tényleg nagyon egyszerű lesz, „felesleges” dolgokkal (képek importálása, átméretezése stb.) nem foglalkozik, sőt a különböző hibalehetőségek ellenőrzését is kihagyjuk belőle. Ebből egyébként csak akkor lehet gondunk, ha a rácsot elfelejtjük kijelölni, ekkor ugyanis „el fog szállni”, a többi esetben legfeljebb nem csinál semmit.

Mint kiderült, szükségünk lesz egy rácsra, amit a *Graph Paper* eszközzel ([D] gomb) hozunk létre.

Rajzolás előtt a tulajdonságsoron adhatjuk meg a rács sorainak és oszlopainak számát, ám a rács objektumainak sorrendje miatt ezeket fordítva kell megadnunk, vagyis annyi oszlopot (Columns) írjunk be, ahány sorra, illetve annyi sort (Rows), ahány oszlopra lesz szükségünk.

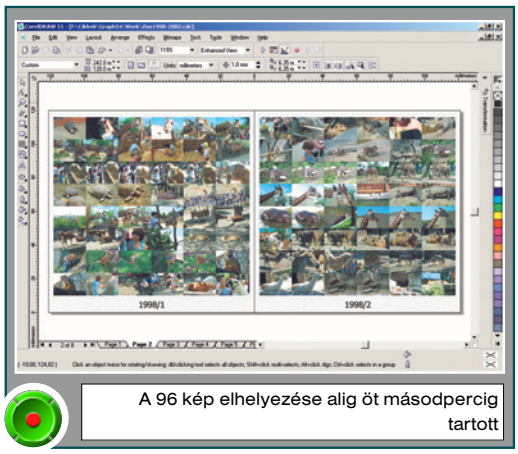

A 96 kép elhelyezése alig öt másodpercig tartott

Arra is oda kell figyelnünk, hogy a rácsot a bal alsó sarkából kezdjük rajzolni jobbra fel.

Ez azért fontos, mert ha az egészet 90 fokkal elforgattuk pozitív, vagyis az óramutató járásával ellentétes irányba, kis programunk a bal felső saroknál kezdi a képek elhelyezését balról jobbra és fentről lefelé fog haladni. A rácsot kétféleképpen is elforgathatjuk: a tulajdonságsoron beírhatjuk az elforgatás szögét (Angle of Rotation: 90), vagy a [Ctrl]-t nyomva tartva az egérrel, miután megfogtuk a rácsot valamelyik saroknyílnál.

A már elforgatott rácsot méretezzük át, például 115x114 mm-esre, ha 3 mm-es margót szeretnénk, majd helyezzük el a lap közepén: *Arrange → Align and Distribute → Center to Page* vagy [P].

Töltsük be, és ha szükséges, méretezzük át bitmapjeinket, majd jelöljük ki az összes miniatűrt és a rácsot, amit az imént hoztunk létre. Ha mindezzel megvagyunk, akkor valóban jöhet az ugrás a mélyvízbe, lássunk neki programunk írásának.

Gyorsrendező

Indítsuk el a Visual Basic szerkesztőjét a *Tools → Visual Basic → Visual Basic Editor* művelettel vagy az [Alt F11] megnyomásával. Válasszuk ki a *GlobalMacros* sort, és hozzunk létre új modult az *Insert → Module* utasítással.

A tulajdonságok ablakában (bal szélen az alsó) írjuk át a modul nevét (egyetlen tulajdonsága) mondjuk *Catalog*ra. Ezután kattintsunk a szerkesztőablak legnagyobb részét kitöltő kódablakba, és kezdjük el írni a programunkat. Mint látni fogjuk, a Visual Basic szerkesztője sok mindenben segítségünkre lesz, tényleg a kezünk alá dolgozik.

A teljes program

```
Private Type Coords
    X As Double
    Y As Double
End Type

Sub ArrangePictures()
    Dim aCoords() As Coords
    Dim oShp As Shape

    If ActiveSelection.Shapes.Count > 0 Then
        ActiveDocument.BeginCommandGroup “ArrangePictures”
        ActiveDocument.ReferencePoint = cdrCenter

        For Each oShp In ActiveSelection.Shapes
            If oShp.Type = cdrGroupShape Then
                ReDim aCoords(oShp.Shapes.Count)
                For nObj = 1 To oShp.Shapes.Count
                    oShp.Shapes(nObj).GetPosition
aCoords(nObj).X, aCoords(nObj).Y
                Next nObj
                Exit For
            End If
        Next

        nObj = 1
        For Each oShp In ActiveSelection.Shapes
            If oShp.Type = cdrBitmapShape Then
                oShp.SetPosition aCoords(nObj).X, aCoords(nObj).Y
                nObj = nObj + 1: If nObj > UBound(aCoords) Then
Exit For
            End If
        Next

        ActiveDocument.EndCommandGroup
    End If
End Sub
```

Érdemes a változónevek kivételével mindent kisbetűkkel beírni, mert az [Enter] megnyomása után így azonnal látjuk, hogy a VB megértette-e, amit leírtunk, hiszen az általa felismert kulcsszavakat azonnal átalakítja és átszínezi.

A teljes programot nem szeretném elmagyarázni, hiszen minimális programozói tudással érthető a lényege. Néhány CorelDraw-specifikus részletet azonban tisztáznunk kell.

Az *ActiveSelection* – ahogyan az nevéből is kiderül – az aktuális dokumentum kijelölt objektumainak gyűjteménye. Itt nem kell vigyáznunk a szóismétlések elkerülésére, ám jó tudni, hogy megegyezik az *ActiveDocument.Selection*nel.

Az *ActiveDocument .BeginCommandGroup*ra és párjára, az *ActiveDocument.EndCommandGroup*ra azért van szükség, hogy az egész műveletsort egyetlen lépésnek láttassuk, így az esetleges visszavonásához elegendő egy *Edit* → *Undo* (vagy [Ctrl Z]) utasítást kiadnunk.

Az *ActiveDocument.ReferencePoint = cdrCenter* azért fontos, mert különben a képeket nem a rács elemeinek középpontjaihoz, hanem a bal felső sarkokhoz igazítanánk.

Az *oShp.Shapes(nObj).GetPosition_ aCoords(nObj).X, aCoords(nObj).Y* sort akár ketté is lehet bontani *aCoords(nObj).X =_ oShp.Shapes(nObj).PositionX* és *aCoords(nObj).Y =_ oShp.Shapes(nObj).PositionY* utasításra, ez a végeredmény szempontjából teljesen lényegtelen.

Mint az első ciklusból kiderül, igazából nem is az a lényeg, hogy egy rácsunk legyen, hanem hogy megkeressük a kijelöltek közül az első csoportot, és az abban található objektumok középpontjait tegyük el egy tömbbe.

Vagyis akár több csoportot is kijelölhetünk, úgyis csak a listában az elsőt (vagyis a legkésőbb kijelöltet) fogjuk felhasználni.

Hasonlóan az előbb leírtakhoz: az *oShp.SetPosition_ aCoords(nObj).X,_ aCoords(nObj).Y* helyett írhatnánk *oShp.PositionX =_ aCoords(nObj).X*-et és *oShp.PositionY =_ aCoords(nObj).Y*-t is, ám ha már eleve lustaságból kezdtünk neki a programnak... :-)

Az egyetlen védelem a programunkban az *nObj = nObj + 1: If nObj >_ UBound(aCoords) Then Exit For* sor, ami arra vigyáz, hogy legfeljebb annyi képet akarjunk elhelyezni, ahány cellánk van.

Ez egyébként azért is hasznos, mert így mindig kijelölhetjük az összes képet az adott oldalhoz tartozó ráccsal együtt – a program úgyis csak annyit igazít be, amennyi elfér a lapon.

Miután beírtuk a programot a szerkesztőbe, próbáljuk ki egyből: a *Run* → *Run Sub/UserForm* paranccsal vagy az [F5] megnyomásával. (Előtte esetleg ellenőrizzük, hogy a bitmapek és a rács ki van-e jelölve.)

A későbbiekben nem kell minden egyes alkalommal megnyitnunk a Visual Basic szerkesztőjét, a programot – ahogyan azt a múlt hónapban is láttuk – elindíthatjuk

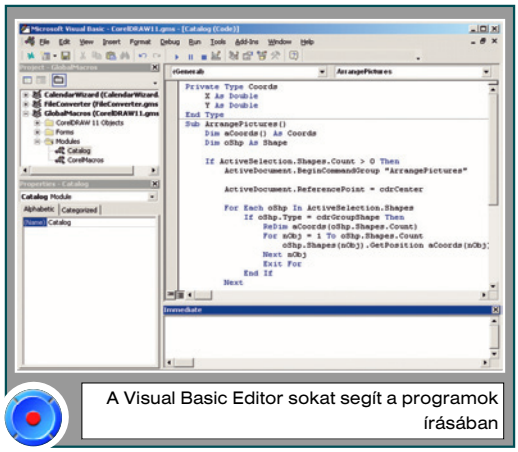

A Visual Basic Editor sokat segít a programok írásában

közvetlenül a CorelDraw-ból is a *Tools* → *Visual Basic* → *Play* (vagy [Shift F5]) utasítással.

A programunkat a Draw „általános" programjai között találjuk (Macros in: GlobalMacros; Catalog.ArrangePictures).

●

Úgy vélem, ez a kis program is jó példa arra, hogy pár percnyi programozással milyen sok munkát és időt tudunk megtakarítani.

Remélem, ezzel azt is elérem, hogy néhányan elkezdenek ismerkedni a VBA lehetőségeivel. Minden érdeklődőnek ajánlom figyelmébe a CD-mellékletünkön található két PDF file-t, hasznos segítséget nyújthatnak a kezdeti lépésekhez.

www.gameronline.hu

Sponga Tamás

Egyenruha

KDE.org, GNOME.org

A közelmúltban a Linux két nagy grafikus környezete is nagy kiadással jelentkezett. A KDE 3.1 és a GNOME 2.2.0 megjelenése után nem sokkal a két környezet fejlesztői közül néhányan bejelentették, hogy közösen kívánnak kidolgozni olyan irányelveket, melyekkel megkönnyítik a két desktopra fejlesztők és a felhasználók munkáját. Mindkét grafikus környezethez létezik Human Interface Guidelines, ami a fejlesztés későbbi irányelveit határozza meg. Ha ezekből sikerül közös változatot készíteni, mindkét rendszer megjelenítése hasonló lesz, így a másik desktophoz fejlesztett alkalmazás használatát gyorsabban el lehet sajátítani. A felületi közelítés mellett természetesen belső módosítások is szükségesek az azonos irányelvek végrehajtásához. A közös fejlesztések segítésére levelezőlistát is létrehoztak.

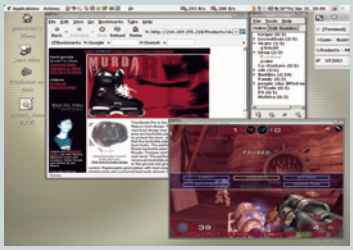

A GNOME és a...

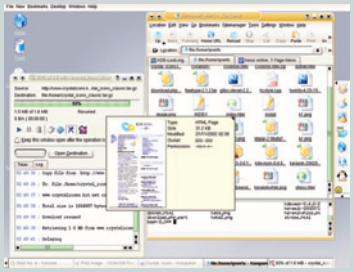

...KDE közös jövője?

- http://developer.gnome.org/projects/gup/hig/1.0/
- http://developer.kde.org/documentation/design/ui/resources.html
- https://listman.redhat.com/mailman/listinfo/open-hci

A várva várt...

MPlayerhq.hu

A linuxosok körében jó hírnek örvend a hazai fejlesztésű MPlayer filmlejátszó. Február 9-én megjelent a program 0.90 RC4-es verziója, ami a tervek szerint a végleges megjelenés előtti legeslegutolsó kiadás. Az előző RC-hez képest rengeteg változást találunk benne – a szokásos hibajavításokon kívül. Például támogatja a nyers videót (rawvideo), a kísérleti MPEG4-et. Bővült a libavcodec: natív DV audiodekódor, GIF demuxer (animált GIF-ekhez), xvid és divx4/5linux könyvtárak egyidejű támogatása stb.

A forrás mellett a lejátszóhoz letölthetők fontkészletek, bőrök, feliratozó-, Win32-es és egyéb kodekek – Xanim, RealPlayer, QuickTime stb.

MPlayer – hamarosan itt a végleges 0.90-es

- www.mplayerhq.hu/homepage/design5/news-hu.html
- http://www1.mplayerhq.hu/MPlayer/releases/MPlayer-0.90rc4.tar.bz2
- www.mplayerhq.hu/homepage/design5/dload.html

Microsoft, segíts!

Xbox-Linux Project

Az Xbox-Linux Projectnek már a második része – Project B – zajlik, amiben mindenféle hardveres módosítás nélkül kell Linuxot Xboxba varrni. Egy biztos: a projektben részt vevő fejlesztők humorérzékére jótékonyan hatott az első szakasz sikeres befejezése – és a jutalomként kapott százezer dollár. A honlapjukon közzétettek egy nyílt levelet, amit közvetlenül a Microsoftnak címeztek. Ebben segítséget kérnek a redmondi cégtől a projekt második részéhez. Sőt a Project B sikeres teljesítéséért járó százezer USD-ből is részesedhetne a Microsoft, persze csak ha segít...

A levél írói közlik, hogy a felhasználók nagyon szeretnék, ha az Xboxot normál PC-ként használhatnák, amin bármilyen más – nem Microsoft – fejlesztésű programokat is futtathatnának. Ezekről a programokról közölnek is egy listát, ami tartalmazza azokat a lehetőségeket, amiket a felhasználók szeretnének az Xboxon látni – például Mozilla, Kopete, Kmail, Konqueror stb. A nyilvánvalóan viccnek szánt levél végén még olvashatjuk, hogy a projekt tagjai várják a Microsoft válaszát.

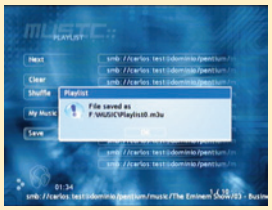

Az XboxMediaPlayer 2.3 futásához még modchip kell

- http://xbox-linux.sourceforge.net
- www.xboxmediaplayer.de/

Próbálkozás

FreeBSD.org

Sokat lehet hallani arról, milyen jó a Linux. Fórumok, levelezési listák állandó témája, hogy miért és mennyivel jobb, mint... egy másik operációs rendszer. Csakhogy az átállás nem egyszerű – otthon sem, és még kevésbé a munkahelyen. A fájdalommentes próbához tökéletes megoldás a Live CD, ami előre konfigurált operációs rendszert tartalmaz, így azt nem kell telepíteni. Ezzel a felhasználó kipróbálhat különféle operációs rendszereket, még ha idegenkedik a particionálástól és a telepítéstől. A próbálkozni vágyóknak már régóta rendelkezésükre áll a Knoppix Linux és a NetBSD Live! – és nemrégiben elkészült a FreeBSD Live CD-s változata is, a FreeSBIE. Kicsit más, de szintén unixos alapokon álló operációs rendszer a BeOS, melynek szintén van népszerűsítő változata, az XBeOX 1.0. Ezek használata egyszerű: letöltjük az ISO file-t, CD-re írjuk, majd újraindítás után hagyjuk a gépet CD-ről bootolni.

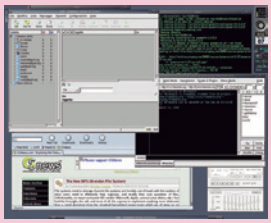

Az ismerkedéshez kitűnő a Live CD változat

- www.knoppix.net/
- ftp.netbsd.org/pub/NetBSD/iso/1.6/README.i386live
- www.freesbie.org/?section=ISO-en
- www.bebits.com/bob/14101/xbeox.zip

Fagyálló bagoly

A „miautónk” mellett egy ideje a mi Linuxunkkal is büszkélkedhet a hazai pingvinbarát tábor. A fejlesztése folyamatos, a gyermekbetegségei eltűnőben.

Siposs Zoltán

Felesleges lenne részletesen bemutatni az UHU-Linuxot, hiszen már nem újszülött. Fejlődését azonban feltétlenül nyomon kell követnünk. Fejlesztői a kezdeti lelkesedés után sem álltak le a munkával, folyamatosan csiszolgatják rendszerüket, és híven követik a maguk elé kitűzött célokat. Tavaly rukkoltak elő az RC1-es verzióval, elindították az UHU-szerver és UHU-tűzfal tervezeteit. Pont ez utóbbi munka, valamint a szintén hozzájuk köthető közös fejlesztői rendszer kialakítása miatt csúszott kicsit az RC2 kiadása, amit a felhasználók közössége 2002 végére várt. Miután az RC2 – és nem sokkal utána az RC2.1 – kikerült a tesztelési fázisból, az ígéretek szerint a szerver és tűzfal bétaváltozata is hamarosan letölthető lesz. Elindult a dokumentációs tervezet is. Ennek munkálatai két szálon folynak. Az egyik célja a kezdőket segítő rövid könyvecske elkészítése, a másiké komolyabb, tanulásra is alkalmas mű. A tavalyi évhez hasonlóan idén is több pályázatot hirdet az UHU-csapat, ezekkel az ifjú, tehetséges programozók támogatását kívánják elősegíteni. Ez is bizonyítja, az UHU-Linux jóval több, mint egy újabb disztribúció vagy üzleti vállalkozás. Közösséget kovácsoló, a tudást, a tanulást támogató csapat áll mögötte.

A közösség kialakulását jól jelzi az UHU-weben elérhető UHU-klub. A regisztráció után bárki tagja lehet, utána felteheti kérdéseit, elküldheti hibabejelentéseit, részt vehet a másoknak nyújtandó segítségben, a fejlesztéssel kapcsolatos munkában, a kérdések megvitatásában. A tagok aktivitására jellemző, hogy a klub fórumán minden témakörben, szinte mindennap születik legalább egy új bejegyzés. Aki letölti és használja vagy csak próbálgatja az UHU-Linuxot, nemes gesztusként megtehetné, hogy legalább egy regisztráció erejéig jelzi érdeklődését a készítőinek. Annál is inkább, mert ez a nagyszerű magyar tervezet megérdemli a figyelmet és a támogatást.

Mi az újdonság?

Az RC2 változathoz képest az RC2.1 inkább hiba- és esztétikai javításokat, valamint néhány, eddig kihagyott csomagot tartalmaz. A nyomtatóbeállítót hozzáigazították az új CUPS rendszerhez, a RAID-támogatás beépítésével pedig az UHU-Linux már települni is képes ilyen típusú file-rendszerre. A KDE-t immár a stabil 3.1-es verzió képviseli. Eltűnt néhány helyesírási hiba, és az Evolution levelezőkliens is jól kezeli nyelvünk ékezetes betűit. Frissítették az ALSA hangrendszert, és ide tartozik, hogy az automatikusan felismert hangkártyák körét is bővítették. A Midnight Commandert a 4.6.0-s verzió képviseli, ennek köszönhetően eltűnt az a kellemetlenség, hogy kilépés után a memóriában ragadva csúfos processzorterhelést idézett elő. Magyar kiadású Linux, tehát a magyar fejlesztésű szoftverek rendre helyet kapnak az UHU telepítőkészletében – így joggal várhatjuk ezekhez a javításokat, frissítéseket. Ennek megfelelően az egyik nagy kedvencet, az MPlayer nevű multimédia-lejátszót is rendszeresen frissítik, jelen esetben a 0.90rc4 verzió konfigurációs javításait kapjuk.

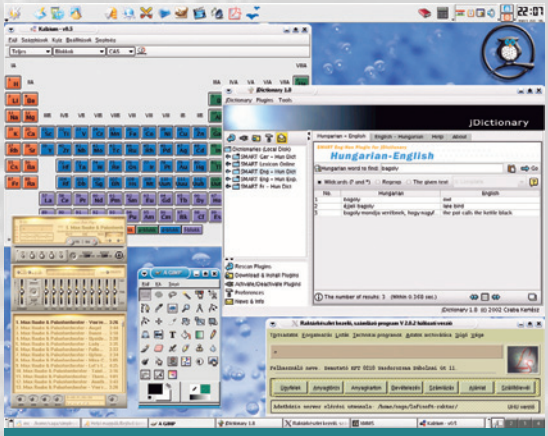

UHU munkaasztal a KDE alatt

Adunk a külcsínre is! Új ikonok az UHU-ban

Lassan üzleti alkalmazások is megjelennek a terjesztésben.

A csomagok között például fellelhetjük a LafiSoft raktárkészlet-kezelő és számlázóprogramját. E kettő mellett még számos kisebb-nagyobb alkalmazással, magyarítással büszkélkedhet a hazai fejlesztőtábor – ezek egy része szintén a telepítőkészletbe került. Az UHU-Linux webhelyén pedig szép és folyamatosan bővített, kategorizált gyűjteményt találunk.

Az új csomagok közül kiemelendő a Guarddog nevű tűzfal, mert kényelmes szolgáltatásai révén (vagy ahogy az UHU-fejlesztők titulálták: színes-szagos volta miatt) a nem szakértők is képesek hathatós hálózati védelmet kialakítani számítógépükön. Bekerült a Sylpheed levelezőprogram – érdemes kipróbálni, egyszerűen beállítható és használható. Akik Windows-környezetben az Outlook Expresst használták elektronikus levelezésük lebonyolítására, nem fognak nehézségekbe ütközni a kipróbálása során.

info

➪ www.uhulinux.hum

Erdős Márton, Győri Ferenc, Sponga Tamás

Autonóm falu

Laosz

Egy ázsiai közösség elhatározta, hogy megmutatja a világnak: nagyvállalatok és komoly infrastruktúra nélkül is lehet tökéletesen életképes, önellátó, modern falut építeni és üzemeltetni.

A koncepció lényege olyan autonóm közösség kialakítása, amely független minden külső segítségtől, az élelemtől kezdve az áramellátásig mindent maga termel meg. Azonban nem elavult, kőkorszaki falut képzeltek el, hanem internetező, fejlett oktatással rendelkező, kereskedőfalut.

A kis faházak mindegyikében működik különlegesen alacsony fogyasztású számítógép, ezek egytől egyig helyi hálózatra vannak kapcsolva. Az iskolában is számítógéppel segített képzés folyik, valamint az egész hálózat csatlakozik a világhálóra is. A legégetőbb probléma az áramellátás, ezt dinamóvá átalakított biciklik tekerésével oldották meg. A kis falu rizst – mi mást – termeszt. Az időjárás alakulásáról, a napi rizsárfolyamról és a kereskedelem napi állásáról az internet segítségével tájékozódnak.

Tekerd papa, halvány a TFT!
(Az AP hírügynökség képei)

- www.jhai.org/jhai_remoteIT.html
- www.cnn.com/2003/TECH/internet/02/18/laos.onlinebybicycle.ap/index.html

Áldozat

Kevin Mitnick

Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a legismertebb hacker – jelenleg még – Kevin Mitnick. Ötéves letöltendő börtönbüntetése után 2000 januárjában szabadult, de ezután három évig nem használhatott netes kapcsolatra alkalmas számítógépet.

Amíg Kevin a börtönben senyvedett, a vele együttérző hackerek több száz oldalra törtek be, és tették ki a „Free Kevin" feliratot. De ez a szeretethullám elenyészően van. Az utóbbi hónapokban kétszer is feltörték Mitnick cégének, a Defensive Thinkingnek a weboldalát. Igaz, kárt nem okoztak a hackerek, csak Mitnicknek szóló üzeneteket helyeztek el az oldalon.

Fordult a kocka – rablóból áldozat

A legutóbbi behatoló, BugBear kiegészítő lapot csatolt az oldalhoz, amire a következőt írta: „Mr. Kevin, üdvözöljük a szabadságban! Könnyű és élvezetes volt feltörni az Ön oldalát."

- www.defensivethinking.com
- www.kevinmitnick.com

Tömegvonzás

America OnLine

Az AOL 2001. vége óta tervezgeti online zeneszolgáltatásának beindítását, és már jó ideje folyik a tesztüzem is. A Yahoo!-hoz és Microsoft Pressplayhez hasonló, de az AOL szolgáltatásaira épülő rendszert a MusicNet hálózatot támogató kiadók örömmel fogadták. Az internetóriás AOL arra számít, ha a 27 millió felhasználónak csupán a töredéke használja majd az online zeneszolgáltatást, akkor is sikeres lesz a vállalkozás. Az AOL előfizetői némi felár ellenében vehetik igénybe, emellett külső előfizetőket is szívesen lát a cég...

- www.aol.com

Keress és kattints!

Altavista, Overture

Ha keresgélni akarunk a neten, legtöbbször a Googlehoz fordulunk. Néhány évvel ezelőtt ez másként volt, akkor az eredetileg a Digital által alapított AltaVista volt a kedvenc. Aztán amikor a Compaq megvásárolta a Digitalt, a kereső is a vevő tulajdonába került, majd a CMGI vásárolta ki 1999-ben kétmilliárd USD-ért a számítógép-óriástól.

Most újabb gazdája lesz a kaliforniai (Palo Alto) AltaVistának, 60 millió dollár készpénzért és 80 milliót érő részvényért eladták az Overturenak. Az Overture többek között a Yahoo!, az MSN, a Lycos oldalain kínálja hirdetési szolgáltatásait, amiért csak akkor kell a vásárlónak fizetnie, ha a felhasználó rákattint a hirdetésre. A felvásárlást követően az Overture arra szeretné használni az AltaVistát, hogy új termékeiket bemutassák ügyfeleiknek – mintegy bemutató kirakat lesz, és a szolgáltatást kiegészítik a felhasználók keresési szokásainak elemzésével.

Overture – az AltaVista motorjának új felhasználási területe

- www.cmgi.com/
- www.overture.com/d/home/
- www.altavista.com

Maga a Kánaán

UCLA

Az Egyesült Államokban olyan szintű a világháló ismertsége és használata, amiről nálunk még csak álmodozhatunk.

A Los Angeles Egyetem (UCLA) által a netezőkről készített felmérésből kiderül, hogy az internet legalább olyan fontos információforrás számukra, mint a könyv vagy az újság, bár 53%-uk nem hiszi el feltétlenül az olvasottakat – és ez az arány csak nő.

A felmérésből kiderül, hogy a világhálót használók legtöbbször kétkedők, nem hisznek a csábító címekben, mondatokban és az online vásárlásokkal is óvatosak – például sokan nem tartják biztonságosnak a hitelkártyás fizetést. A félelmek jó része azokból a valós esetekből fakad, amik az utóbbi időben komolyan rontották az online szolgáltatások hitelét.

- http://ccp.ucla.edu/

A lehetőségek hazája

Kembrew McLeod

Az, hogy Amerikában vad dolgok esnek meg mindennap, már régóta nem újdonság. Jókat derülhetünk a Darwin-díjasaikon (önnön hülyeségük folytán bekövetkezett halálukkal bolygónk lakóinak átlagos intelligenciáját jelentősen emelő személyek), valamint a legújabb jogi listákon, amik olyan megnyert polgári pereket mutatnak be, melyek beadványát hazánkban a bíróság azonnal elutasítaná, amint levegőhöz jut a röhögőgörcstől, és letörölte a könnyeit. Ezúttal azonban – ha ez még lehetséges – túlszárnyalta magát a kaotikus jogrendszer.

Kembrew McLeod, az Iowai Egyetem professzora szabadalomigénylést nyújtott be a „szólásszabadság" (Freedom of Expression) kifejezés levédetésére. Az Egyesült Államok Szabadalmi Hivatala először visszautasította az igénylést – mert nem volt szabályosan kitöltve a beadvány. (Szép kis professzor...) Másodjára azonban McLeod – legnagyobb meglepetésére – megkapta a kifejezés kizárólagos használati jogát.

A viccnek indult történet tanulságát valószínűleg még most sem vonta le a szabadalmi hivatal, főként, hogy a professzor nem fog utcasarkokon fülelni, hogy a – szabadalomról mit sem tudó – járókelőktől beszedje a neki járó jogdíjat. Ellenben oktató jelleggel bepereli az AT&T vállalatot, a telekommunikáció Godzilláját, amiért reklámjaiban használja az immár levédett kifejezést. A professzor ezúttal sem a pénzre hajt (csak nehogy ezért kiutasítsák az országból...), pusztán leckét kíván adni minden nagyvállalatnak és főként az érintett AT&T-nek, amiért azok rendre visszaélnek – olykor ugyanilyen erősen vitatható – szabadalmi jogaikkal a kisebb vállalkozásokkal és a magánemberekkel szemben.

„Csak két dolog végtelen: a Világegyetem és az emberi butaság, bár az elsőben nem vagyok egészen biztos." A. Einstein

➪ http://kembrew.com/

Háborús játékok

Norvégia

Miközben a norvég parlament az Afganisztánban bevetendő erők nagyságáról és azok feladatáról vitázott, a háttérben valódi mészárlás folyt. Trond Helleland képviselő – az igazságügyi bizottság elnöke – ugyanis a tenyérgépén teljesen belefeledkezett legújabb akciójátékába, a Metalionba. A képviselőt úgy lefoglalta a személyes harcászati gyakorlat, hogy a mögötte álló operatőrt sem vette észre, aki percekig rögzítette a norvég Schwarzkopf ténykedését. A felvételt a híradó is közvetítette a nézők okulására.

Az új norvég szuperfegyver?

➪ www.ziosoft.com /product.html?n=7

A felesleget nem kérjük!

MozDev.org

A folyamatosan fejlesztett Mozilla mára jól használható, barátságos felületű, nagy tudású böngészővé vált. Viszont a sok-sok beledrótozott kényelmi szolgáltatás miatt egyre növekszik a mérete. A Mozilla Project alapjain már több böngésző fejlesztését elindították – például a Phoenixét és a Galeonét. Ezek mindegyikénél a Mozilla motorjára épülő, de egyszerűbb, kisebb és fürgébb böngésző fejlesztését tűzték ki célul. Időközben azonban a Galeon is szépen elkezdett hízni, emiatt néhányan kiváltak a projektből és nekifogtak az Epiphany fejlesztésének. A cél – újfent – kis erőforrás-igényű böngésző fejlesztése, ezúttal a GNOME grafikus környezethez. A projekt vezetője, Marco Pesenti Gritti elmondta, hogy az Apple fejlesztői által a KDE-s Konqueror alapjaira épített Safarihoz hasonló programot szeretnének készíteni.

Epiphany – újabb fogyókúrás böngésző

- http://epiphany.mozdev.org/
- http://galeon.sourceforge.net/

Csak erős idegzetűeknek

Whiptail Interactive, Running With Scissors

Ahogy a filmek, úgy a játékprogramok között is akad jó néhány, ami még véletlenül sem a mondanivalójáról, inkább a brutalitásáról híresült el. A Resident Evil, a Carmageddon és a Postal is kivívta azt a kétes dicsőséget, hogy egyes országokban betiltották forgalmazásukat.

Kis gyakorlat a kódolás előtt...

...és az eredmény

Nos, a Postalnak hamarosan itt a folytatása, Postal 2 néven. A Running With Scissors eddig kiadót keresgélt FPS játékának – végül az amerikai Whiptail Interactive vállalta a kiadást. Az Unreal Warfare grafikus motorral futó játék nem rúgja fel a hagyományokat – aki utunkba áll, azt le kell lőni, legyen az ártatlan járókelő vagy bárki. Fejlesztői az élethű fegyverekre, illetve jelenetekre összpontosítottak, ennek érdekében többször is jártak lőtéren, ahol kedvükre lövöldözhettek – az élethűség kedvéért.

Annak ellenére, hogy rá fognak ragasztani egy „18 éven felülieknek” matricát, várható, hogy elődjéhez hasonlóan a Postal 2-t is több országban nemkívánatosnak fogják minősíteni.

- www.runningwithscissors.com/
- www.whiptailinteractive.com/postal2.htm
- www.gopostal.com/

Minden egyben!

WinBeta.Org

Az MSDN balesete – a teljes Office 2003 béta 2 kikerülése – vissza-visszatérő hír, mert sokak fantáziáját beindította. Néhány vállalkozó kedvű és szemfüles letöltő rövid idő alatt elkészítette az Office 11 beta 2 All-in-One CD-t, ami tulajdonképpen az Office 2003 Professional programjait (Word 2003, Excel 2003, PowerPoint 2003) tartalmazza béta 2 állapotban, továbbá a FrontPage 2003, a Publisher 2003, az Outlook 2003 (benne az Iris és a .NET Framework 1.1), a OneNote és az InfoPath összetevőt. A CD „megszerzéséhez” mindössze a winbeta.org IRC-re kell felcsatlakozni, a többi jön magától...

- irc://irc.winbeta.org/winbeta
- www.winbeta.org/modules.php?name=News&file=article&sid=969

Új szereplő

Warner Bros. Pictures

Az 1999-ben bemutatott The Matrix rövid idő alatt kultuszfilmmé vált. Szerencsére a művet eredetileg is három részesre tervezték, hiszen kiadója, a Warner Bros. úgyis ragaszkodott volna a folytatáshoz. De egy folytatás egyben változásokkal is jár. Az első részben Nokia telefonokat használtak a szereplők, a második részben viszont már Samsung készülékek fognak szerepelni. Egyelőre szinte csak ennyit lehet tudni a filmről és az új Samsung telefonokról egyaránt. A hivatalos honlap is roppant szűkszavú, egyetlen választ ad minden kérdésre (mármint a negyvenkettőn kívül): „május 15-én minden kiderül”.

Végre valaki nem viszi, hanem hozza a sztárgázsit!

- www.thematrixphone.com
- www.whatisthematrix-movie.com/

Ami sok, az sok!

NACDL, EFF, Sentencing Project

Egyre többet hallani a számítógépes bűnözésről. Sajnos azt is tudjuk, hogy az ellene felállított szervezetek közel sincsenek megfelelően felkészülve és nagyon sok a túlkapás – erre több hazai példát is hozhatnánk.

Az amerikai védőügyvédek legnagyobb szervezete, a National Association of Criminal Defense Lawyers (NACDL), a Sentencing Project és az Electronic Frontier Foundation (EFF) által közösen készített jelentés arra hívja fel a figyelmet, hogy a számítógépes bűnözésért kiszabott büntetések aránytalanul nagyok a más területen kiszabottakhoz képest. Az okozott kár nagysága legtöbbször alacsony, de sok esetben ezeket eltúlozzák. A jelentés kitér arra is, hogy a számítógépes csalást sokszor már-már a terrorizmus kategóriájába próbálják meg belenyomni. Ismét jó példa arra, milyen vékony egy ló, és milyen könnyű átesni rajta...

- www.criminaljustice.org
- www.nacdl.org/
- www.sentencingproject.org/
- www.eff.org

Ha harc, legyen harc!

AOL, Microsoft, EarthLink

A kéretlen elektronikus levelek sok bosszúságot okoznak. Sajnos a számuk egyre növekszik, hiába a sok spamszűrő. 2002-ben háromszor annyi kéretlen levél potyogott be a felhasználók postaládáiba, mint 2001-ben. Már a nagy netszolgáltatók is érzik, hogy nem a lánc végén, a felhasználónál kell kidobni a spamet, hanem már az odafelé vezető úton. Főként, hogy a levelezgetők türelme fogytán van, és egyre több panaszlevelet küldenek szolgáltatójuknak. Az America Online (AOL) már egy ideje próbálgatja spamszűrő rendszerét. Most azt ígérte a 35 millió felhasználójának, hogy újabb, fejlettebb szűrőket fog beállítani, de állítása szerint naponta már így is 750 millió spam továbbküldését állítja meg.

A Microsoft is komolyabban veszi a levelezői védelmét. A cég illetékesei február második felében tették közzé, hogy a cég pert indít azok ellen, akik ellopták a Hotmail felhasználók e-mail címeit.

Az Egyesült Államokban az EarthLink a harmadik helyet foglalja el a netszolgáltatók listáján. A cég nyilatkozata szerint heteken belül többféle spam-, vírus- és webszűrőt indít be hálózatában.

A fejlesztők eközben újabb és újabb szűrők kifejlesztésén dolgoznak, és az amerikai kongresszus hamarosan tárgyalja a spamküldés büntetésének lehetőségét és mértékét.

- www.aol.com
- www.hotmail.com
- www.earthlink.net/

A net jobbik feléről

Fele sem igaz

● Az Nvidia vezetősége közleményben cáfolta a pletykát, miszerint a GeForce FX fejlesztésében közreműködtek a Bitboys vagy a 3D Realms szakemberei. „A késést saját erőnkből sikerült elérni, és erre büszkék vagyunk” – tudatta a bejelentés.

● A netelérések tervezett általános árcsökkentésével kapcsolatban illetékesek úgy nyilatkoztak, hogy az egy lehetséges emeléshez képest értendő, így megrendelésre nemcsak 25%-os, hanem akár 500%-os engedményt is tudnak biztosítani. A termékek drágítással történő olcsóbbá tételét több cég és a Nobel-díj-bizottság is vizsgálja.

● A Titkosügynökök Érdekvédelmi Szervezete hivatalosan is tiltakozott a kereskedelmi televízióknak a közel-keleti válsággal kapcsolatos hírpolitikája ellen, mivel azok sorra közlik riportjaikat a Magyar Honvédség erejéről, hadrafoghatóságáról, titkos bunkereiről és kiképzőközpontjáról – ezzel veszélyeztetve a szervezet tagjainak megélhetését.

● Az elmúlt hónapban egyszer sem törték fel a RIAA webhelyét, emiatt a vezetőség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogyan eshetett így vissza a cég hatékonysága.

● Miután a parlamenti képviselők mindegyike kap noteszgépet, elemzők szerint lehetséges, hogy a jövőbeni vitás kérdéseket – a norvégiai eset által ihletetten – team-deathmach alapon fogják eldönteni.

Sun Microsystems

Network Computing 2003

A Sun Microsystems a Network Computing 2003 bejelentése keretében nagyvállalati kategóriájú, de alacsony árszínvonalú szerverek egész sorát mutatta be – köztük az új Sun Fire pengeszerver-platformot és az N1 stratégia első szoftverét, az N1 Provisioning Server 3.0 Blades Editiont –, melyek a jobb erőforrás-kihasználás és az alacsonyabb költségek érdekében virtualizálják IT-rendszereik komponenseit.

A Sun Fire Blade kétarchitektúrás pengeszerver-platformját, amely Sparc és x86 processzoros blade-architektúrára épül, különleges SSL Proxy és Content Load Balancing (tartalom-terheléselosztó) feladatokra szánják.

A szerveren Linux vagy Solaris operációs rendszer fut. Beépített switch-eket és rendszervezérlőket tartalmaz.

A szerveren az N1 szoftver, Sun Open Net Environment (Sun ONE) köztesszoftverek, valamint a Sun ONE Grid Engine szoftver fut – utóbbihoz a Sun StorEdge 3310 NAS-t, a Sun StorEdge 3000 tárolóeszköz-család legújabb, rackes kivitelű tagját optimalizálták.

Az N1 Provisioning Server 3.0 Blades Edition pengeszerver-virtualizációs megoldással az üzembehelyezési idő néhány órára csökkenthető, ugyanis felügyeleti környezetének részeként lehetővé teszi a blade-alapú szerverfarmok gyors és automatikus tervezését, konfigurálását, létesítését és méretezését.

A Sun Fire V1280 szerver rackhez optimalizált 12 processzoros rendszer a vállalati szintű feldolgozáshoz a belépő szintű szerverek árosztályában.

A Sun többek között mainframe gépek helyettesítésére, Wintel-szerverkonszolidációhoz és nagy teljesítményű műszaki feldolgozási feladatokhoz (HPTC) ajánlja.

A Sun Fire V880z vizualizációs szerver a megnövelt 3D-s grafikai teljesítmény és minőség mellett csökkenti a munkacsoportos grafikus megjelenítés költségeit. Ez az első olyan munkacsoportos rendszer, amelyben a Sun felsőkategóriás XVR-4000 grafikus gyorsítókártyája kapott helyet.

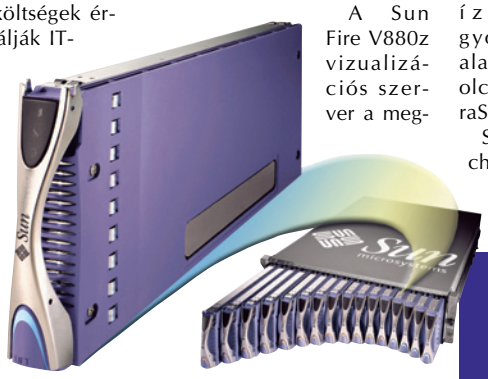

Sun Fire Blade kétarchitektúrás pengeszerver-platform Linux és Solaris operációs rendszerrel

A Sun StorEdge 3510 FC helytakarékos, rackes kivitelű, méretezhető, alapszintű Fibre Channel csatolójú lemeztömb 12 meghajtót kezelő, RAID 1 vagy 2 vezérlővel rendelkező, 2U (rack-unit) magas, bővíthető tárolóeszköz. E fölöttébb helytakarékos tárolótömb az üzleti igényeknek megfelelően méretezhető, és moduláris felépítése egyszerűsíti a jövőbeli, alapszintű SAN-ra történő frissítést. A Sun arról is beszámolt, hogy tovább növelte csúcskategóriás vállalati Sun Fire 12K és 15K rendszereinek teljesítményét – egyrészt 1,2 GHz-es UltraSparc III Cu processzorok beépítésével, másrészt olyan új technológiákkal, amelyek javítják a felügyelhetőséget, a rugalmasságot és az ár–teljesítmény arányt.

Sun Fire 15K szerver új, 1,2 GHz-es UltraSparc III Cu processzorokkal

Az 1,2 GHz-es UltraSparc III Cu ezekben, valamint a Sun Fire 4800-6800 rendszerekben mutatkozik be első ízben: gyorsabb, alacsonyabb hőtermelésű és olcsóbb, mint a korábbi UltraSparc III processzorok.

Sun Security Reference Architecture és Sun Mobile Location Services Reference Architecture néven a vállalat teljesen bevizsgált és előre konfigurált átfogó megoldásokat is bejelentett mobilszolgáltatók számára.

E rendszerek magukban foglalják az új Network Computing 03 termékeket és az ezekhez kapcsolódó szolgáltatásokat is.

A Network Computing 2003 keretében megjelent új termékek a rugalmas és hatékony bővíthetőséget biztosító, könnyen párosítható, illeszthető és felügyelhető hálózati informatikai komponensek széles választékával segítik a vállalatokat az informatikai rendszerek bonyolultságának csökkentésében.

Sun StorEdge 3510 FC rackbe szerelhető, optikai kábeles tárolótömb

A Sun N1 stratégiáját testesítik meg, amely a széles körben elosztott hálózati erőforrások és komponensek – szerverek, tárolóeszközök, szoftverek és kommunikációs kapcsolatok – virtualizálására, valamint arra irányul, hogy mindezek egyetlen, nagy teljesítményű hálózati számítógépként működjenek együtt.

- Sun Microsystems Kft.
  ✆ 489-8900
- http://hu.sun.com/features/2003/
- www.sun.com/bignews/

Europe Online

Internet műholdról

A Europe Online műholdas netszolgáltató bejelentette, hogy az egyéni szélessávú internet-, E-DSL és multimédiás szolgáltatásait – az Astra mellett – elérhetővé tette az Eutelsaton keresztül is.

A pre-paid szolgáltatás mindkét műholdról azonos áron vehető igénybe. Nettó 24,90 euróért – Magyarországon nettó 6390 Ft-ért – rendelhető meg olyan csomag, amelyben interaktív multimédiás és DSL-hez hasonló szolgáltatások mellett digitális televízió- és rádióadások is elérhetők. (A szolgáltatás igénybevételéhez földi internetkapcsolat is szükséges.)

A Europe Online E-DSL szolgáltatásának keretében a felhasználóknak 1 Gbyte-nyi netböngészés és letöltés mellett, további 1 Gbyte-nyi garantált 2 Mbit/s sebességű offline letöltésre is lehetőségük nyílik, mivel korlátlan hozzáférést kapnak a szolgáltató több ezer zeneszámot, szoftvert, játékot és filmet tartalmazó digitális könyvtárához, valamint az interaktív, nagy sebességű műholdas netkapcsolaton keresztül sugárzott zenei, sport- és mozicsatornákhoz.

- P-Sat Hungary Kft.
  ✆ 06-52-561-703
- admin@sat.hu
- www.sat.hu

Cisco Systems

Kiberkávézó a Mount Everesten

A Mount Everest hegymászói hamarosan új csúcsokat hódíthatnak meg a vezeték nélküli kommunikációban is. A Cisco Systems három Aironet 350 vezeték nélküli bridge-et és nagy teljesítményű antennát ajándékozott a nepáli hatóságoknak, támogatva a világ legmagasabb és legtávolabbi vezeték nélküli adatkommunikációs hálózatának és internetkapcsolatának kiépítését.

A tervek szerint – amennyiben időben fel tudják állítani és tesztelni a hálózatot – a magaslati netkávézót a márciusban induló három hónapos mászószezonban már élesben használhatják a hegymászók.

A szervezők a Cisco Aironet 350 vezeték nélküli, 802.11b (Wi-Fi) technológiás bridge-ei segítségével alakítanak ki optikai rálátással bíró vezeték nélküli kapcsolatot az Everest 5600 méter magasságban lévő alaptáborának VSAT parabolaantennájához, amely a tábortól mintegy 1,6 kilométerre lévő sziklafalhoz van rögzítve. Az Aironet bridge-ek létfontosságú részei a parabolaantennához vezető összeköttetésnek, ugyanis az nem helyezhető az alaptábor közelébe, mivel a tábor gleccseren található, a gleccser mozgása pedig állandóan kimozdítaná irányából az antennát. Ugyanakkor a terepviszonyok miatt nem célszerű vezetékes kapcsolatot kiépíteni az alaptábor és az antenna között.

A hálózat konfigurálásának függvényében a hegymászóknak várhatóan 64–128 kbit/s-os netelérésük lesz levelezéshez, webböngészéshez és IP-alapú telefonáláshoz az alaptábor egyik sátrában található számítógépekről.

Az Everesten a zord időjárás a legnagyobb kihívás a technológia számára. A hőmérséklet még az enyhének mondható mászószezonban is –9,5 Celsiusfok alá eshet, ezért a Cisco eszközeit szigetelt dobozokba helyezik. Az adott helyzetben az Aironet 350 bridge-ek egyik előnye, hogy egyenárammal működnek, és csupán 24 voltot igényelnek, így akkumulátorokkal, napelemekkel, valamint a hegyen is elérhető generátoros áramellátással egyaránt használhatók.

A Cisco Aironet vezeték nélküli hálózati termékei extrém körülmények között bizonyíthatnak

Korábban a hegymászók műholdas rádión keresztül tartották a kapcsolatot a külvilággal. Ezeknek az eszközöknek az üzemeltetése azonban nagyon drága, többletsúlyt jelentenek a csomagban, és rendkívül alacsony sávszélességet biztosítanak (általában 8 kbit/s-nál is kisebbet). A hegyen működő Wi-Fi hálózatot az Everest alaptábor fenntartója, az SPCC (Sagarmatha Pollution Control Committee) üzemelteti. A mászószezonok közötti időszakban a közeli faluba viszik le a felszerelést, és a helyi lakosság, valamint a kiránduló turisták számára kínálnak vezeték nélküli hálózati és internetkapcsolatot.

➪ www.cisco.com/hu/

Axelero

Internetezés 25%-kal olcsóbban

Március 1-től az Axelero Internet az eddigieknél átlagosan 25%-kal olcsóbb internetezést biztosító előfizetési konstrukciókat vezetett be.

A Kombi 15, 40 és 100 néven bemutatkozó, a nethozzáférés díját és a telefonköltséget is tartalmazó termékcsalád tagjai bruttó 3 ezer forintért 15 óra, 6 ezer forintért 40 óra, 9 ezer forintért pedig 100 óra kapcsolt vonali netelérést biztosítanak lakossági előfizetőknek.

Jelentősen csökken a lakossági szélessávú ADSL-hozzáférés előfizetői díja is, a két különböző letöltési sebességet (384 és 512 kbit/s) kínáló szolgáltatásért márciustól bruttó 9900, illetve 11 900 Ft-ot kell fizetni.

Ezzel egy időben átalakul az üzleti kapcsolt vonali és ADSL portfólió is, előfizetői díjaik jelentősen csökkennek.

A 100%-os Matáv-tulajdonban levő Axelero új szolgáltatásai az anyavállalat új – gyakorlatilag az Informatikai és Hírközlési Minisztérium által bejelentett –, 25%-os nagykereskedelmi engedményére épülnek.

Március 1-től a kapcsolt vonali netelérésnél eddig megszokott számlázási mód is megváltozik.

Az új csomagok fix összegért tartalmazzák mind a netelérés, mind a telefondíj költségét, az erről szóló számlát az Axelero ügyfelei a netszolgáltatótól kapják meg.

Az Axelero jelenlegi előfizetői – érvényben lévő szerződésük keretei között – is választhatják az új ajánlatokat.

➪ www.axelero.hu

eTel Magyarország

Alkotmánybírósághoz fordul a szolgáltató

Az eTel Magyarország önállóan is az Alkotmánybírósághoz fordul a távközlés liberalizációjának megvalósításával megbízott hatóságok mulasztásai és a monopolisztikus piaci viszonyok konzerválására irányuló intézkedései miatt – jelentette be Budapesten Lukács Tamás, az eTel Magyarország ügyvezető igazgatója. Hangsúlyozta: a piacnyitás hivatalos bevezetése, 2002. január 1-je óta tovább romlottak a feltételek azok számára, akik távközlési szolgáltatást kívánnak igénybe venni. Az Európai Unióhoz csatlakozó országok megítélésében alapvető piaci verseny kialakulásának elmaradásában az Informatikai és Hírközlési Minisztériumnak felelőssége van, mert késlekedik a szükséges rendeletek megalkotásával, tevékenysége pedig ellentmond az Egységes Hírközlési Törvény elveinek és betűjének. A lépés részletes indoklása a cég honlapján olvasható.

Lukács Tamás, az eTel Magyarország ügyvezető igazgatója a cég álláspontját ismerteti: fagyos viszonyok

➪ www.etel.hu

Elender, Enternet, Euroweb, GTS-Datanet, Inter.net, Interware, Pantel, Vivendi

Internet 25%-kal olcsóbban?

A Matáv nagykereskedelmi árengedményével kapcsolatos bejelentést követően nyolc netszolgáltató – Elender, Enternet, Euroweb, GTS-Datanet, Inter.net, Interware, Pantel, Vivendi – az alábbi közleményt juttatta el szerkesztőségünkbe.

2003. február 18-án az Informatikai és Hírközlési Minisztérium és a Matáv Rt. bejelentette, hogy az internet eléréséhez használt távbeszélő szolgáltatások percenként 77 filléres állami támogatását kiterjesztik egy új, havi 100 órás kapcsolatot biztosító csomagra. Egyidejűleg a Matáv vezetője elmondta, hogy cége – az internetes szakma által üdvözölt kormányzati célkitűzésekkel összhangban – 2003. március 1-től olyan nagykereskedelmi feltételrendszert kínál az internetszolgáltatóknak, amely 25%-os árrést biztosít számukra. Ennek eredményeképpen állítása szerint a felhasználók netezési költségei 25%-kal csökkenhetnek.

A többi szolgáltatóval előzetesen nem egyeztetett új nagykereskedelmi konstrukció részleteiről az érintettek csak a bejelentést követően kaptak tájékoztatást a Matávtól. A monopolszolgáltató diktátumából derül ki egyértelműen, hogy a Matáv Rt. vezetője valótlant állított. Az új ajánlat nem alkalmas az internetezés költségeinek érdemi csökkentésére, és így nem szolgálhatja sem a kormány célkitűzéseit, sem az információs társadalom érdekeit.

A jelenlegi szabályozás alapján eddig a magyarországi netszolgáltatók az államilag támogatott díjcsomagoknál az előfizető által fizetett díjak 13%-át díjvisszatérítés címén megkapták a telefonszolgáltatótól.

A Matáv ajánlatában 2003 márciusától az előfizetői díjak szintje és a díjvisszatérítés mértéke is változatlan, tehát nem keletkezik a korábbiakhoz képest többletelőny a szolgáltatóknál. A Matáv ajánlata tartalmaz egy olyan, úgynevezett „fordított díjszámlázási" konstrukciót, amelyben a szolgáltatók a támogatott díjcsomagokat a végfelhasználói ár 75%-áért megvásárolhatják, és azt továbbértékesíthetik előfizetőiknek. Ez az ajánlat azonban – bár látszólag a díjvisszatérítés 13%-os mértékén felül további 12%-os árrést biztosít – azt feltételezi, hogy az ilyen távközlési szolgáltatások számlázásának terheit és a díjak beszedésének kockázatát a szolgáltató átvállalja a Matávtól. A számlázás költségei és a beszedés kockázata önmagukban a díjak 12%-ánál nagyobb terhet jelentenek. Az új nagykereskedelmi ajánlat tehát a szolgáltatóknak nem jelent előnyt a díjvisszatérítés mértékéhez képest. Mivel a szolgáltatók közül jelenleg kizárólag a Matáv leányvállalata képes kihasználni a „fordított díjszámlázás" lehetőségeit, az új ajánlatnak jelentős a piactorzító hatása és a monopol távközlési szolgáltató számára újabb, indokolatlan versenyelőnyt jelent.

E közlemény aláírói minden rendelkezésükre álló eszközt felhasználnak annak érdekében, hogy a Matáv haladéktalanul módosítsa nagykereskedelmi ajánlatát. Ennek elmaradása esetén versenyfelügyeleti eljárást kezdeményeznek. Kérelemmel fordulnak az informatikai és hírközlési miniszterhez, hogy – a minisztériumnak a többszereplős piaci verseny és az információs társadalom fejlesztése iránti elkötelezettségével összhangban – érje el, hogy a Matáv felhagyjon piaci versenyt korlátozó magatartásával, és az ígért és hangoztatott célok elérésére alkalmas ajánlatot tegyen a piac Matáv-csoporton kívüli szereplőinek. Kezdeményezik az internethozzáférési piac átfogó újraszabályozását és a jelenlegi támogatási rendszer alapvető felülvizsgálatát is, mert jelenleg annak minden eleme kizárólag a monopolhelyzetben levő piaci szereplőt gazdagítja, és megakadályozza a verseny kialakulását.

➪ www.eol.hu
➪ www.vivendi.hu

Vanguard Managed Solutions

Többcélú IP router

Vanguard 342 útválasztó: átvezet az IP-alapú szolgáltatásokhoz

A Vanguard Managed Solutions (VanguardMS) újabb taggal bővítette IP-hozzáférést biztosító többcélú Vanguard 340 routersorozatát. A Vanguard 342 rugalmas – két 10/100 Base-T porttal rendelkező –, könnyen felügyelhető eszköz, amellyel távoli telephelyek között egyszerűen alakítható ki hálózati kapcsolat. Nagy teljesítményű útválasztást biztosít a hagyományos protokollokhoz, miközben lehetővé teszi az átmenetet az IP-alapú szolgáltatásokra, így a sávszélesség-kímélő adattömörítésre, valamint a biztonságos kommunikáció érdekében a titkosításra. Olyan kis- és középvállalati irodáknak, valamint üzleteknek ajánlják, ahol az új IP/VPN szolgáltatások alkalmazási és áttérési lehetőségeit keresik.

Moduláris és rugalmas architektúrájával a Vanguard 342 költséghatékony és nagy teljesítményű e-üzleti platformot biztosíthat nagyvállalati ügyfelek, például kereskedők és bankok számára.

Többcélú routolási képességeivel a távoli telephelyek egyetlen hálózatba integrálhatják hang-, video- és adatforgalmukat, ezzel csökkenthetik a nagy kiterjedésű hálózatok (WAN) kommunikációs költségeit.

A költségtakarékos átviteli technológiák – mint a DSL, a kábeles vagy a vezeték nélküli szélessávú elérés – alkalmazását lehetővé tevő Vanguard 342 ajánlott végfelhasználói ára 2290 dollár.

- S&T Hungary ✆ 371-8000
- snt@snt.hu
- www.snt.hu
- www.vanguardms.com

Multi-Tech

Vezeték nélküli modemek

A Multi-Tech Systems New Orleansban, a CTIA (Cellular Telecommunications and Internet Association) kiállításán hat új vezeték nélküli eszköz – négy beépíthető és két önálló modem – bevezetését jelentette be. A gyártó kínálatában új kategóriát képviselő termékek GSM/GPRS Class 10 és CDMA 2000 1x képességűek.

Világszerte, így a GamaxNet Kft.-nél is folyik a Multi-Tech termékújdonságainak – a MultiVoIP családban megjelent MVP410/810ST két, illetve négy ISDN2 csatlakozással rendelkező VoIP átjáróinak – béta tesztje. Az új eszközök a MultiVoIP családra jellemző, nagy rugalmasságot biztosító tárcsázási szabályokkal rendelkeznek. Az ISDN portokat terminál és network módban lehet használni, így azok szolgáltatói vonalra, telefonközpont belső ISDN csatlakozására illeszthetők, vagy ISDN készülékeket szolgálhatnak ki. Az új modellek – elődeikhez hasonlóan – rendelhetők lesznek beépített gatekeeper képességgel felszerelve is.

- GamaxNet Kft. ✆ 372-7180
- www.gamaxnet.hu
- www.multitech.com

Minden, ami DivX

Hogyan csináljunk DVD-ről biztonsági másolatot CD-re? Milyen videoszabványok léteznek, és mi kell az ezek alapján kódolt filmek lejátszásához? Ilyen kérdésekre lelhetünk választ a magyar DivXCentral oldalain.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Manapság nagyon sok filmet nem videokazettán, hanem DVD lemezen vásárolunk meg – és a körültekintőek ezekről is szeretnek egy tartalékmásolatot készíteni. A DivX-Central ebben segít – nemcsak a profi „rippereknek”, hanem azoknak is, akik életükben most fognak először DVD-backup készítésébe.

A hely kialakítása, grafikája igényes. A főoldalt függőleges, három jól elkülönülő részre osztották. Középen találjuk a 10 legfrissebb, valamint a 10 legnépszerűbb alkalmazás letöltési pontját. Ugyanitt tallózhatunk a friss cikkekből és hírekből. Utóbbit szintén a főoldal középső sávjában találjuk, ha kissé lejjebb görgetjük a lapot. Jobb oldalon a fórumtémák között válogathatunk, megnézhetjük az oldal statisztikáit, illetve bejelentkezhetünk a fórumra. Végül, de nem utolsósorban bal oldalon mini kincsesbányát találunk: letölthető programokat, típus szerint csoportosítva. Keressünk bár rippelőprogramokat, hangbuherálókat, kodekeket stb. – nagy valószínűséggel fellelhetjük itt. A letöltési menü ugyanabban a környezetben nyílik meg, mint a főoldal. A file-okat csoportosíthatjuk típus, név, dátum vagy napi letöltési mennyiség alapján, illetve szabályozhatjuk a megjelenítés sorrendjét, mennyiségét.

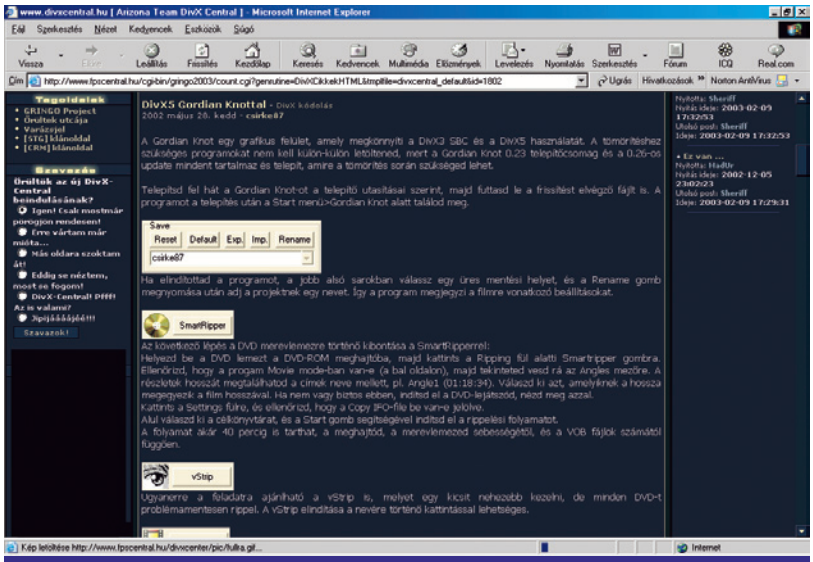

Igényesen elkészített bemutatócikk

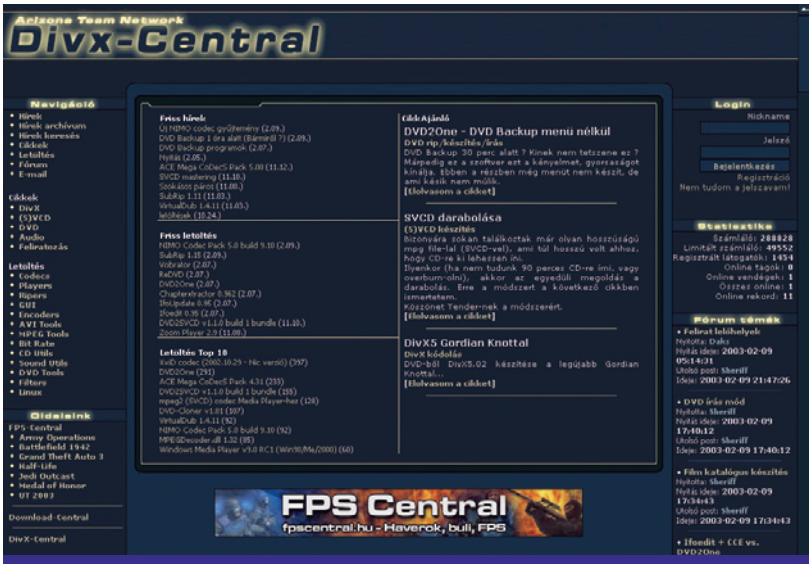

A filmtömörítés magyar fellegvára

A cikkek és híranyagok között szintén a bal oldalon keresgélhetünk. A cikkek oldalán szintén megadhatunk rendezési szempontot: cím, dátum, író, kategória, nézettség stb. A szortírozás során csak ízelítőket kapunk, a bővebb megtekintés esetén még kisebb-nagyobb képek, képernyőmentések is színesítik az oldalt.

Ha lejjebb görgetjük, a bal oldali sávban a DivX témaköréhez kapcsolódó linkgyűjteményt és a DivXCentralnak is otthont adó FPS Centralon található testvéroldalak linkjeit találjuk. Ugyanitt lehet szavazni olyan témákban, melyek az oldal készítőinek munkáját segítik.

Minden lelkes kezdőnek és profinak ajánlom ezt a helyet. Tanácsaival és letölthető alkalmazásaival kiemelkedik társai közül. Arra mindenképpen fel kell hívnunk azonban mindenki figyelmét, hogy a filmek jogtalan felhasználása, másolása törvénybe ütköző cselekedet, így kizárólag a saját tulajdonú példányainkon használjuk az oldalon található módszereket, alkalmazásokat.

Info

- www.fpscentral.hu/divxcentral

Egyéb, a témával foglalkozó magyar helyek:

- http://divx.lap.hu/
- http://dvd.index.hu/
- www.worldinternet.hu/dvd-divx/

Játékosok, egyesüljetek!

A számítógépes játékok egyik izgalmas lehetősége a több résztvevős küzdelem: több játékos egymás ellen vagy egymást segítve küzdhet a győzelemért. Ez a szórakozási lehetőség annyira népszerűvé vált, hogy manapság versenyeket is rendeznek, sőt külön sportegyesületek alakulnak, mint a Magyar Cyber Sport Egyesület, amelyet honlapján keresztül ismerhetünk meg.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Számítógépes játékokat nemcsak helyi hálózaton, hanem interneten is lehet őzni. Egyes játékokból helyi vetélkedőket, sőt hazai vagy akár nemzetközi versenyeket is rendeznek, ahol a kimagasló eredményt elérők értékes jutalmat kapnak. Gyakorlatilag egyfajta kibersporttá vált e szórakozás. Számtalan klub alakult – és még több nethely a szoftveres támogatásukra. Magyarországon az Mportal és a Magyar Cyber Sport Egyesület összefogásával született meg a a legnagyobb hivatalos hazai kibersport-szervezet.

A szervezet webhelyén elsősorban tájékoztató információkat találunk – főként az ebben a témában járatlanoknak. Aki be akar kapcsolódni a mozgalomba, az itt található szótár segítségével könnyebben elboldogul: ebben a több résztvevős játékok során elhangzó (leírt) leggyakoribb üzenetek, szituációk magyarázata található. Online rádiót is üzemeltetnek, melyhez cikkünk készítésekor épp DJ-t kerestek. A 128 kbit/s-os adás Winamppal vagy RealPlayerrel hallgatható.

A hírek és a bemutatkozás mellett az egyesület által kiadott közleményeket és pályázatokat is itt találjuk. Mivel egyesületi honlapról van szó, számos információt találunk a tagsági feltételekről, rendezvényekről, valamint a szervezet életének fontosabb eseményeiről is. Az oldal csak a hetekben indult, így ne várjunk tőle elsöprő információáradatot, ám mindenképpen érdemes ellátogatni a másik alapító, az Mportal oldalaira is, hiszen ennek a portálnak a célja a különféle játékokhoz tartozó kiegészítők, modifikációk és egyéb hasznos szoftverek elérhetővé tétele.

A cybersport fórumát is ők üzemeltetik.

Hogy mi fog kisülni az egészből?

A szervezet célja, hogy az immár kialakult magyar internetes multiplayer társadalmat egészséges keretek közt bővítse, ápolja, és a rendezvényeken jól teljesítőket jutalmazza.

Megalakult a kiberjátékosok legnagyobb hazai egyesülete

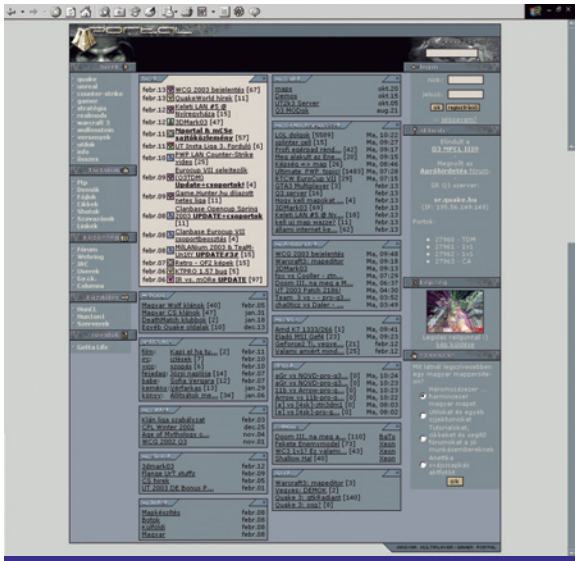

Az egyik alapító igényes honlapja

Info

- www.cybersport.hu
- www.mportal.hu

Egyéb magyar site-ok:

- www.hcgamer.hu
- www.fpscentral.hu

Dudás Zoltán

Rshut Pro 2.6

A gépfelügyelő

Kisebb hálózatokban, például netkávézókban fontos, hogy folyamatosan ellenőrizhessük a hálózat munkaállomásait, másrészt a gép előtt ülő felhasználót értesítsük, informáljuk bizonyos eseményekről. Ebben segít az Rshut Pro: amellyel távoli készüléket is az irányításunk alá vonhatunk – persze ehhez arra is telepítenünk kell a program kliens

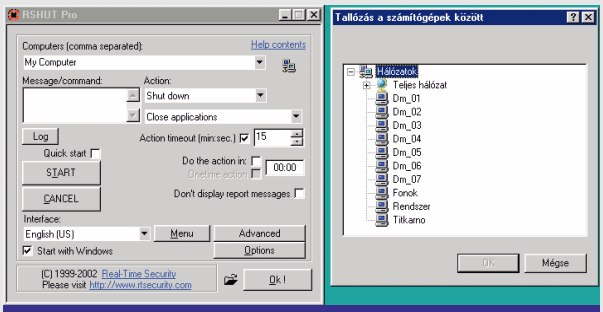

Rshut Pro: távoli konfigurálóprogram

változatát. Telepítése során megadhatjuk, hogy automatikusan elinduljon a Windows indításakor. Itt megadható a működési módja is, azaz hogy kliensként vagy szerverként fusson.

A program segítségével kikapcsolhatjuk, újraindíthatjuk a gépet, elindíthatjuk a képernyővédőt, és még számtalan feladatot elvégezhetünk – persze előtte értesíteni kell az adott gép használóját. A munkaállomásokon megadhatjuk, mennyi ideig látszódjon a szerverről küldött utasítás. Szükség esetén a program ikonját el tudjuk rejteni az óra mellől, beállítóablakának futtatásához pedig billentyűkombinációt rendelhetünk. A hozzáférési jogosultságot jelszóval korlátozhatjuk. A program ötfelhasználós változata – a szerver résszel együtt – ingyenesen letölthető a készítőinek webhelyéről. Ennél több gép esetén már licencdíjat kell fizetnünk.

➪ www.rtsecurity.com /products/rshut

Fresh Download 5.40

A kincsgyűjtő

A népszerű letöltéskezelő programok kínálata újabb termékkel gyarapodott. A Fresh Downloadot roppant egyszerű kezelni, emellett számos kényelmi szolgáltatást is kínál. Beállítása során megadható a letöltések célkönyvtára és a szemetes-(temp) könyvtár is – utóbbiba menti el a letöltés során felhalmozódott adatokat. Ha sikeresen megérkezett egy file, a temp mappában összeállítja a számunkra szükséges részt, és elmenti a célkönyvtárba, végül kiüríti a szemetesét.

Négy böngészővel tud együttműködni: Internet Explorer (5.5-ös vagy újabb), Netscape Navigator 4.x-es vagy újabb, Opera és Mozilla. Hozzárendelhetünk víruskeresőt is, amely a letöltött fileokat azonnal ellenőrzi az esetleges fertőzések elkerüléséért. Külön állítható az egyszerre fentartott kapcsolatok mennyisége, a HTTP-n és FTP-n keresztüli letöltések száma, a darabolás minimális mérete, valamint az, hogy sikertelen letöltési kísérlet esetén hányszor és mekkora időközönként próbáljon újra kapcsolódni.

Behívásos elérés (modem) esetén megadható, hogy automatikusan mikor tárcsázzon, és ha kész a letöltés, bontsa-e a kapcsolatot. Külön megadhatjuk a HTTP és az FTP proxyn keresztüli elérését, illetve az FTP PASV módban való használatát.

A HTTP-n keresztüli adatáramlást segítő alkalmazások közül a Mozilla 4.0-t, 4.06-ot vagy a sajátját használhatja. Szükség esetén engedélyezhetjük a sütik (cookie) fogadását is. Külön előnye, hogy a jelszóval védett site-ok belépési adatait el tudjuk raktározni, így nem szükséges minden alkalommal beírnunk nevünket és jelszavunkat. Bizonyos URL-eket ki tudunk zárni az általa elérhetők köréből, akár állandóan, akár feltételhez kötve. Beépített ZIP-tömörítőjével a letöltött anyagokat egyből az általunk megadott könyvtárba archiváltathatjuk. Az már csak hab a tortán, hogy a kezelőfelülete kinézetét ízlésünknek megfelelően formálhatjuk.

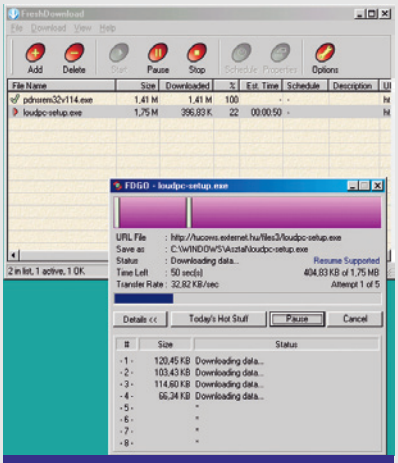

Fresh Download 5.40: gyors letöltés, egyszerűen

A program ingyenes, csupán a készítőinek site-ján kell regisztrálnunk magunkat. Utána kapjuk meg a regisztrációs kódot a megadott e-mail címünkre.

➪ www.freshdevices .com/downfiles.html

DNS4Me 2.0

Dinamikus IP-cím

Bár hazánkban is egyre többen használnak szélessávú netelérést, csak néhány szolgáltató ad alapszolgáltatásként ezekhez fix IP-címet. Ennek hiányában, azaz ha csak dinamikus IP-címünk van, nehezen tudunk állandó elérésű szervereket üzemeltetni.

A DNS4Me nevű program azonban megoldhatóvá teszi a feladatot. Segítségével a készítőinek webhelyén tudunk regisztrálni egy subdomaint, így a külső felhasználóink ezt a címet megadva tudnak gépünkre csatlakozni. A program ellátja a szükséges teendőket: közli a szerverrel a jelenlegi IP-címünket, megadhatunk másfajta DNS4Me szervert, beállíthatjuk, hogy automatikusan induljon el, kapcsolatdetektálást kérhetünk tőle, és még sorolhatnánk.

Egy próbát mindenképp megér a DNS4Me. 30 napig ingyenesen használható, ezután az ideiglenesen regisztrált domainnevünk törlődik, és a program is beszünteti a működését, ha nem regisztráljuk.

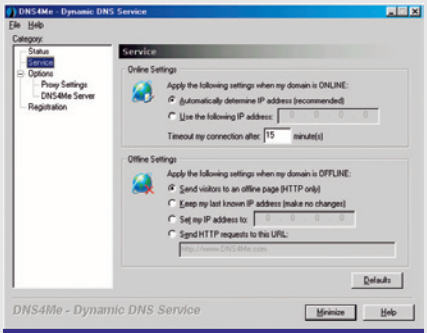

Dinamikus IP-címmel is lehet szerverünk!

➪ www.dns4me.com/

Duplázott az SMC

A kábel nélküli hálózatok térhódításával a gyártók egyre magasabb szintű szolgáltatásokkal kínálják eszközeiket. A 22 Mbit/s-os Wireless LAN még gyerekcipőben jár, de már szinte minden gyártónak van ilyen technológiát támogató terméke. Ez alkalommal az SMC készülékeit próbálhattuk ki.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

Az EZ Connect Turbo 11/22 Mbit/s-os automata érzékelős Wireless Access Point (SMC2455W) a következő lépcsőfok az SMC-nél a 2,4 GHz-es frekvenciát használó kábel nélküli kommunikációban. Napjainkban a sebesség és a megbízható működés mellett a biztonság is kulcsszerepet játszik a fejlesztésben – ezt a készüléket is használhatjuk magáncélokra és irodai hálózatban egyaránt. Beépí-tett webes kezelőfelülete révén egyszerűen konfigurál-ható. Itt lehet megadni a vezetékes hálózat címét (alaphelyzetben – ha nincs olyan DHCP szerver, ami adna neki – az IP-címe 192.168.2.50), a Wireless (SSID, csatorna stb.) és a biztonsági beállításokat (WEP). Ugyancsak itt frissíthetjük a firmware-jét, a pillanatnyi konfigurációját pedig elmenthetjük merevlemezünkre. A konfiguráláshoz használhatunk varázslót is, mellyel egyszerűbben és gyorsabban igazíthatjuk igényeinkhez az eszközt. Külön MAC-szűrő gondoskodik arról, hogy hálózatunkra kizárólag az általunk engedélyezett MAC című készülékekkel rendelkező számítógépek csatlakozhassanak. A készülék megduplázott (22 Mbit/s) sebességét a Texas Instruments lapkakészletének köszönheti. Ezt az átviteli sebességet akadály- és interferencia-mentes környezetben 150 méter távolságig képes tartani. A mellékelt 51 oldalas leírás nagyon részletesen, képernyőmentésekkel mutatja be a készülék telepítését, kezelését. A füzet végén, a miniszótárban a szakkifejezések magyarázatát is megkapjuk. A mellékelt CD-n található segédprogram DHCP szerver esetén segít megállapítani a készülék IP-címét.

SMC2455W Access Point: vezeték nélküli hálózatunk központja

2.4GHz 11/22 Mbps Wireless Bridge

Az SMC2482W típusjelű wireless hídnak az a feladata, hogy vezetékes hálózatokat kapcsoljon össze az éteren keresztül. Háromféle üzemmódban képes működni: Access Point (egyszerű wireless központ), Point-to-Point Bridge (két hálózat összekötése), valamint Point-to-MultiPoint Bridge (több hálózat összekötése). Utóbbi két esetben kettő vagy több hasonló képességű készülék kell.

A bridge csomagjában a telepítő CD és a leírás mellett megtalálhatjuk a két leszerelhető antennát (szükség esetén ezeket más típusúra lehet cserélni), valamint 4 gumitalpat a biztosabb rögzítéshez. A készülék 2,4 GHz-es frekvenciatartományban dolgozik, a 802.11b szabványnak megfelelően. Webes beállítóprogramjában a működésmódját is megadhatjuk. A leírása pontosan elmond mindent.

Az SMC2482W hídon akár 22 Mbit/s sebességgel is haladhatnak az adatok

* * *

Mindkét készülék támogatja a Packet Binary Convolutional Coding (PBCC) modulációs technológiát, ami alacsonyabb sebességen jobb teljesítményt biztosít nagyobb távolságban, ugyanakkor működik 22 Mbit/s sebességgel is. A biztonságról a már említett WEP akár 256 bites kulcsú protokollja gondoskodik – alkalmazásának a kézikönyv külön fejezetet szentel.

Az SMC2455W Access Point ajánlott bruttó végfelhasználói ára 47 000 Ft, az SMC2482W hídé 61 000 Ft.

A garancia mindkettőre 2 év.

info

- www.freshdevices.com /downfiles.html
- www.smc-europe.com/english/products /bdg.html

Adatok a pajzs mögött

A Symantec bejelentette az AntiVirus for NetApp Filers és az AntiVirus for Network Appliance NetCache rendszert. Mindkét termék a Symantec AntiVirus vizsgálómotorjában, a Scan Engine-ben alkalmazott eljárásokon alapul.

Dudás Zoltán (dudi@ipma.hu)

A dataink védelmére számtalan eszközünk van: például tűzfalat vagy víruspajzsot telepíthetünk, nagyvállalatoknál rendszerfelügyelő programokat alkalmazhatunk, és még hosszan sorolhatnánk a lehetőségeket.

A Symantec mostani újdonságai a nagyvállalatokat vették célba.

A védelmi szoftverek segítségével nagyobb biztonsággal tudjuk megóvni adatainkat az új vírusoktól, támadásoktól is.

Tárolóeszközök védelme

A Symantec AntiVirus for NetApp Filers a Network Appliance tárolóeszközein felhalmozott értékes adatok megóvásához szükséges méretezhető, nagy teljesítményű víruskeresést és adat-helyreállítást biztosítja.

Egyetlen keresővel több tárolót képes kiszolgálni, ezáltal csökkenti a hardverre és a kezelésre fordítandó költséget, ugyanakkor biztosítja az értékes adatok valós idejű védelmét a vírusfertőzések okozta sérüléssel vagy törléssel szemben.

Emellett csökkenti annak a valószínűségét is, hogy egy esetleges fertőzést követően költséges adat-helyreállításra legyen szükség. A központi elkülönítő révén a rendszergazdák minden javíthatatlan vagy fertőzött file-t egy központi szerveren lévő, biztonságos területre (karantén) helyezhetnek át a későbbi vizsgálatok céljából.

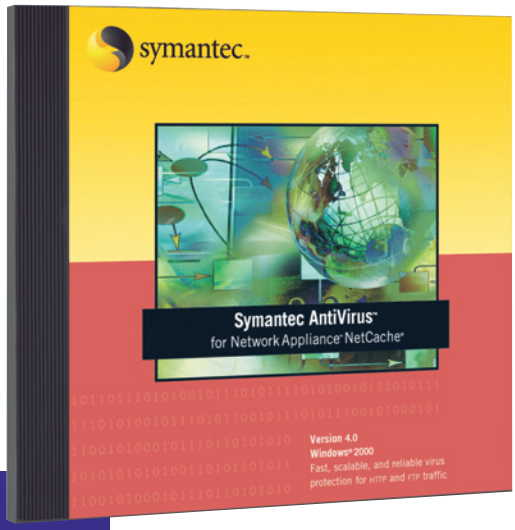

SAV for Network Appliance NetCache: adatfile-jaink biztonságos úton közlekedhetnek

A tartalomtovábbítás védelme

Az interneten és a céges intraneten történő információ-hozzáférés és -továbbítás veszélyes vírusfertőzéshez vezethet a vállalaton belül.

A Code Redhez vagy a Nimdához hasonló kórokozók egy weblapra mutató levélmelléklet vagy egy letöltendő file részeként juthatnak be a cég hálózatába. A webes felületű e-mailek további veszélyforrást jelentenek, ha nem vonatkozik rájuk ugyanaz az átvizsgálási szabály, amit a vállalat saját levelezőrendszerén alkalmaznak.

A Symantec AntiVirus for Network Appliance NetCache amellett, hogy csökkenti a hálózati veszélyeket, biztonságosan és hatékonyan gyorsítja az adatok elérését. Az internetátjáróra telepítve a NetCache berendezéseken áthaladó HTTP- és FTP-forgalomhoz egyaránt nagy teljesítményű vírusvédelmet biztosít.

A hálózathoz az Internet Content Adaptation Protocol (ICAP – nettartalom-formáló protokoll) 1.0-n keresztül illeszkedve megvizsgálja ezt a forgalmat, és a fertőzött file-okat még azelőtt kijavítja, mielőtt azok a NetCache berendezésen tárolásra kerülnének, és a felhasználók számára elérhetővé válnának.

A hálózati tárolórendszerek sajátságos igényeihez igazodva mindkét termék minimális erőforrást igényel a meglévő rendszereken – és fejlesztésükkor sebességre optimalizálták őket.

A Symantec AntiVirus vizsgálómotorja NetApp tárolóeszköztől és a NetCache berendezéstől függetlenül működik.

A méretezhetőség növelése és a víruselhárítás megbízhatóbbá tétele végett több víruskereső szerver közötti önműködő terheléselosztással alkalmazkodik a fokozódó forgalomhoz.

A vizsgálómotor egy TCP/IP szerveralkalmazás és egy kommunikációs alkalmazásprogramozási felület (API) együttese, amelyen keresztül a Symantec vírusellenes eljárásait más szerveralkalmazásokba és berendezésekbe lehet integrálni.

A Symantec legfontosabb víruselhárító eljárásai közé tartozik a Bloodhound, a NAVEX, a LiveUpdate, valamint a Javában vagy az ActiveX-ben megbúvó, illetve az önálló, parancsfile-okból álló,

Network Appliance NetCache és NetApp Filers

- Megbízhatóak és rugalmasan méretezhetők, webes felületről vezérelhetők, hálózaton elérhető víruselhárítást biztosítanak.
- A gyorsaságra és gyors bevezetésre optimalizált Symantec AntiVirus Scan Engine 3.0-t használják.
- Sun Solaris, Red Hat Linux, Microsoft Windows NT és Windows 2000 környezetben futnak (a NetApp Filers csak e két utóbbin).
- A Symantec Security Response támogatását élvezik.

info

- www.symantec.com/region/hu/product/SAV_NetAppNetCache.html
- www.symantec.com/region/hu/product/SAV_NetAppFiler.html
- http://enterprisesecurity.symantec.com

rosszindulatú mobil kódok felismerése.

Ezekkel az eljárásokkal a vizsgálómotor az összes fontos file-típusban – ideértve a mobil kódot és a tömörített formátumokat is – felderíti a vírusokat, a férgeket és a trójaiakat.

A nemrégiben hozzátett ICAP 1.0-támogatás és a Microsoft Windows 2000, a Sun Solaris és a Red Hat Linux további támogatása révén a Symantec AntiVirus vizsgálómotorja vegyes összetételű nagyvállalati környezetben is alkalmazható.

SAV for NetApp Filers: tárolt file-jaink óvó kezekben

Szakértői hátterek

A Symantec AntiVirus for NetApp Filers és a Symantec AntiVirus for Network Appliance NetCache hátterét a Symantec Security Response biztosítja (⇨ Víruslesen az atombunkerban – PC Magazin, 2003/2/30). A behatolási szakértőkből, biztonsági mérnökökből, vírusvadászokból, veszélyelemzőkből és műszaki segítőkből álló csapat világszerte azon dolgozik, hogy átfogó védelmet adjon a nagyvállalatoknak és a fogyasztóknak.

A Symantec Security Response korai veszélyt jelző rendszerén keresztül a mai, összetett netes fenyegetésekkel szemben átfogó, az egész világon, a nap bármely órájában elérhető internetbiztonsági szaktudással áll a felhasználók rendelkezésére.

A két új védelmi eszköz fontos része a Symantec Enterprise Securitynek.

A Symantec Enterprise Securityt igénybe vevők a világ egyik legnagyobb, biztonsági tanácsadást, oktatást és felügyelt biztonsági szolgáltatásokat kínáló szervezetének támogatását is élvezik.

Az Appliance NetCache ajánlott végfelhasználói ára önállóan 50–99 licenec megrendelés esetén 21 euró.

A NetApp Filersé 1–9 szerver esetén licencenként 6500 euró, ez 1 év kiemelt technikai támogatást is magában foglal.

Nagyobb megrendelés esetén további kedvezményeket kínál a cég.

Analóg adatok

Magyarországon az otthoni és kisirodai felhasználók zöme ma is analóg telefonos vonalon keresztül éri el az internetet. Számukra készítettük ezt a tesztet, hiszen a piacon megjelenő újabbnál újabb analóg modemek közül roppant nehéz a választás.

Dudás Zoltán

Két fő oka van annak, hogy még mostanában is az analóg elérést alkalmazzák a legtöbben otthoni célokra: az alternatív megoldások technikailag elérhetetlenek, vagy ha mégis megvalósíthatók, a havi előfizetési díjuk magas. Tesztünkkel azoknak szeretnék segítséget nyújtani, akik bármilyen megfontolásból analóg modemen csatlakoznak a nethez. Olyan modemeket (modulátor–demodulátor: analóg jelet digitálissá alakítja, illetve fordítva) teszteltünk, melyek hagyományos telefonvonalon keresztül veszik fel a kapcsolatot a központtal, analóg jeleket közvetítve egymás között. Ezek elméleti maximális sebessége letöltéskor 56 000 bit/s.

Multitech MT5600ZDXV: árából ítélve mintha aranyat rejtene a doboz

Mielőtt belevágnánk tesztünkbe, tisztáznunk kell egy fontos fogalmat. Számos helyen alkalmazzák átviteli sebesség mérésére a baudot.

E mértékegység definíciója a másodpercenként átvitt jelek száma. Igen ám, de 56 kbit/s-os adatátvitelnél nem 56 000 baudos a modem, ugyanis egy jellel egyszerre több bitet is át tud vinni, különböző technológiai trükkök segítségével. Általánosan elmondható, hogy az 56 kbit/s-os modemek jelátviteli sebessége analóg telefonvonalon 3500 baud, azaz egy jellel mintegy 16 bitnyi információt tudnak átvinni. Ehhez az analóg jelnek 2^{16}, azaz 65 536-féle állásának kell lennie, ami például fázis- és amplitúdóeltolással, valamint egyéb módszerekkel megoldható. A maximális fel- és letöltési sebességek az egyes átviteli szabványoknál (V.90, V.92, K56flex) eltérnek, és függenek a telefonvonal minőségétől (zajosságától) is. Lefelé az elméleti sebesség 56 kbit/s, ugyanez felfelé 33,6, illetve 48 kbit/s.

Mérések és tapasztalatok

A teszthez egy régebbi típusú számítógépet használtunk (300 MHz-es Celeron, 128 Mbyte RAM, magyar Windows 98SE), így könnyebben össze tudtuk hasonlítani az egyes modemek processzorterhelését.

Megfigyeltük, hogy alapesetben (modemhasználat nélkül, azonos körülmények között) hány százalékot használ a rendszer. Tárcsázás közben, bejelentkezéskor, letöltés közben és üresjáratban mértük a processzorterhelést. Ha a soros portunk vezérlője hibás (ez lehet szoftveres vagy hardveres hiba), előfordulhat egy rendkívül érdekes jelenség: a gép bekapcsolása vagy újraindítása utáni első modemhasználatot követően, ha nincs adatforgalom (akár van csatlakozás, akár nincs), a processzorkihasználtság mértéke beáll fixen 95%-ra. Újracsatlakozás során, illetve adatforgalom esetén ez az érték csökken. USB-s modemeknél sokkal változatosabb a tapasztalható processzorterhelés, nagyban függ a modem kihasználtságától.

Sebességmérésre az AnalogX által készített ingyenes NetStat Live programot használtuk (akárcsak a processzorterhelés mérésére). A mérések során 5 Mbyte-os file-t töltöttünk le folyamatosan. Feltöltést azért nem mértünk, mert tapasztalataink szerint az adatforgalom 85%-át lefelé áramló adatok teszik ki, így a netelérésünk sebessége nagyrészt ettől függ. Megnéztük 5 tárcsázás során a Windows által megállapított kapcsolódási sebességet, és átlagukat rögzítettük. Megfigyeltük, hogy a Windows-féle felcsatlakozási sebesség nem biztos, hogy a valódi értéket mutatja, ugyanis a mérőprogram szerint a legtöbb esetben az átlagos letöltési sebesség ennél magasabb értéket produkált. Netelérésünk szolgáltatója a tesztidőszak alatt, telefonvonalon keresztül a TvNetwork Rt. (➪ www.tvnetwork.hu) volt.

A mérési eredmények különbözősége a modemek alkalmazkodóképességére vezethető vissza. Bár ma már szinte mindenhol digitális telefonközpontokat használnak, a modemtől a központig analóg jelként továbbítódik az adat, olyan vonalon, amelyen sokféle zaj zavarhatja. A modemek észlelik a vonal minőségének változását, és ennek megfelelően csökkentik az átviteli sebességet, hogy ne történjen adatvesztés. Ha időközben csökken a zaj, az átviteli sebességet újra megnövelik.

Mindegyik modemet azonos (gyári) beállításokkal teszteltük: 8 adatbittel, egy stopbittel, paritásbit nélkül, FIFO használatával. Engedélyeztük a hibajavítást és a hardveres átvitelvezérlést. A modemek vagy soros vagy USB porton kapcsolódnak a számítógéphez. Ez alapján nem különböztettük meg egymástól őket, hiszen majdnem ugyanolyan teljesítményt nyújtottak. Hogy mégis melyik modemtípust válasszuk, elsősorban a környezetétől függ. Ha operációs rendszerünk (és persze számítógépünk) mindenféle teketória nélkül támogatja az USB port használatát, valamint elviselünk pár százalékkal nagyobb

Conceptronic C56E – ezüstös kapcsolatteremtés Conceptronic módra. Csak találjuk meg, mit hova kell dugni...

info

➪ Az analóg modemek működése: www.szabilinux.hu/konya/konyv/2fejezet/2fanal2.htm

processzorterhelést, nyugodtan válasszunk modernebb, USB-s készüléket. Tesztünkben mindegyik USB-s modem a számítógéptől kapta a tápot.

A hagyományos, soros (RS 232 portra csatlakozó) modemek jóval szélesebb támogatottságot élveznek: mivel ez a technológia veteránnak számít az informatikában, volt idő kifejleszteni jól működő drivereket minden operációs rendszerhez. Hátrányuk az USB-s készülékekkel szemben egyedül az, hogy külső tápellátást igényelnek. Ez akkor okozhat gondot, ha a számítógépünk közelében lévő 220 V-os tápaljzatok teljesen megteltek.

Dialcom 56RSnet és 56RSnet+S – a magyarított élmezőny

Lássuk a résztvevőket! Először a soros portra csatlakozókat vesszük sorra, majd a négy USB-s versenyző következik.

Aceex DM-56V14/7

Ehhez a szép, ám olcsó készülékhez nem kapunk semmi extrát, feladatát mégis tökéletesen végzi. Az angol nyelvű gyors útmutató aprócska papírfecni, ami minden részlet esetén a CD-re hivatkozik. A CD-n valódi kincsesbányát találunk – kissé elavult, ám hasznos szoftverek tömegét.

A modemszolgáltatásokról (fax, hangüzenetek stb.) a BitWare 3.30-as verziója gondoskodik – ezt a programot még a 3.1-es Windowshoz fejlesztették. Mellette ott a 6.0-s verziója is, az viszont kizárólag e-mailek és faxok közvetítésére szolgál, 32 bites Windowsok alatt.

A digitális dokumentáció részletesen kitér az AT parancsok, az S regiszterek használatára és az egyéb vezérlési lehetőségekre, ám csak Windows 9x-hez nyújt telepítési segítséget. A modemen található LED-ekről egy szót sem ír. Szerencsére az interneten megtalálhatjuk hozzá a részletes leírást.

Acorp M56EMT

Amikor az internet hazánkban is megkezdte hódító útját, az Acorp készülékei terjedtek el leginkább, így valószínűleg sokaknak ismerős a gyártó. Persze azóta sok víz lefolyt a Dunán, és sokfajta termékük érkezett az országba. Ez a külső, 56k-s modemjük is támogatja a voice szolgáltatást, ám kizárólag hangkártyán keresztül, ugyanis nincs beépített mikrofon- és hangszóró-csatlakozója. A hozzá adott CD-n a megszokott PhoneTools Classic található néhány próbaverzió és internetes szolgáltatásokat nyújtó program társaságában. Ugyancsak a CD-re került az ábrákkal és képernyőmentésekkel illusztrált használati útmutató, amelyről azonnal kitűnik, hogy nem ehhez a modemhez készítették, ám ettől függetlenül tökéletes segítséget nyújt a telepítéshez és a kezeléshez.

A modem használata során semmi negatívumot nem tapasztaltunk.

Aceex DM-56V12USB/7 – a telefonkábel zsákutcája

Billion BIPAC-56ET

E fekete gyöngyszem ízléses csomagolásban érkezett hozzánk. Dobozában a megszokott kellékek: telepítő CD, nyomtatott gyors telepítési útmutató, telefonkábel és soros kábel. A CD-n külön XP-seknek szóló telepítési útmutató található képernyőmentésekkel illusztrálva, illetve másik file-ban az AT parancsok ismertetése. Minden más szükséges tudnivalót a papírdokumentáció tartalmaz, röviden, tömören, de elegendően. A telepítőprogram, a PicShell számos nyelven kezelhető – sajnos magyarul nem. Innen tudjuk feltelepíteni a SuperVoice hangkommunikációs és faxprogramot, egy játékot (Last Kingdom), valamint számos segédprogramot. A modem teljesítménye alapján a középmezőnyt erősíti.

WebRider 56K USB modem – asztalunk dísze

Conceptronic C56E

Az ezüstösen csillogó dobozban ízléses modemet találunk. Hiányzott viszont a nyomtatott telepítési útmutató – így erre nem is kapott pontot. A CD-n található dokumentáció ugyanakkor rendkívül részletes, még a Red Hat Linux alatti telepítéssel is foglalkozik – ám ebben is voltak olyan oldalak, melyeket az Acrobat Reader nem bírt beolvasni. A készülékről nagyon hiányzik a mikrofon- és hangszóró-csatlakozó, és a két RJ-11-es csatlakozóról is nehéz eldönteni, melyik a kimenet és melyik a bemenet, az alattuk lévő műanyag élről kell kisilabizálni ezt az információt.

A CD-n a PhoneTools továbbfejlesztett verzióját találjuk, hétféle bőrrel. A készülék hosszú garanciaidejével és nem túl magas árával tűnik ki a mezőnyből.

Dialcom 56RSnet és 56RSnet+S

A két elegáns, fehér modem teljesen magyarított példány. Gyors telepítési útmutatójuk és feliratai is magyarul szólnak hozzánk. Az egyszerűbb (+S jelzés nélküli) készüléken nincs mikrofon- és hangszóró-csatlakozó, de olcsóbb is nagyobb testvérénél. Az igényesen kialakított készülékeket szűkös helyen függőlegesen is elhelyezhetjük az erre szolgáló talpak segítségével: a kilenc LED feliratait is ferdén helyezték el, hogy mindkét állásban jól olvashatóak legyenek. A LED-ek fénye kissé összemosódik, mert nem zárták el őket egymástól fényszűrő műanyaggal. A dobozban két CD-t találunk, ebből az egyik a driverlemez. Ezen található a magyar nyelvű, képekkel illusztrált leírás HTML formátumban – és sajnos linkelési hibákkal, de a CD-t böngészve szerencsére megtalálhatjuk a szükséges file-okat.

Conceptronic C56UT – Száguldás? Szeretem!

A másik CD-n található a modemfunkciókat elővarázsoló program, amely itt is a PhoneTools Classic. Ennek leírását is megtaláljuk a telepítő CD-n – szintén magyarul. A program CD-jén viszont angol nyelvű általános útmutatót találunk hozzá, amely tökéletesen leírja, és ábrákkal, képernyőmentésekkel szemlélteti a PhoneTools kezelését.

A +S-es modellen találunk mikrofon- és hangszóró-csatlakozót is, így hangkártya nélkül igénybe tudjuk venni voice szolgáltatásait.

Multitech MT5600ZDXV

Erről a kis készülékről nyugodtan kijelenthetjük: ő a modemek Rolls-Royce-a. Minőségével, támogatottságával és megbízhatóságával kiemelkedik

Műszaki adatok és mérési eredmények

Gyártó, típus	Aceex DM-56V14/7	Acorp M56EMT	Billion BIPAC-56ET	Conceptronic C56E	Dialcom 56RSnet
Termék weboldala *	www.aceex.com.tw /catalog .asp?pid=X-012	www.acorp.hu /com/emt.htm	www.billion.com.tw /communication /communication.html	www.conceptronic .net/product3 .asp?g=5&p=*C56E	❍
Műszaki adatok					
Chipkészlet	Topic	Rockwell	Topic	Topic	Topic
Csatolófelület	soros port	soros port	soros port	soros port	soros port
Kijelzők (LED-ek)	CTS, AA, CD, OH, RD, SD, TR, MR	RD, TD, CD, OH, AA, HS, DTR, MR, PWR	RD, TD, CD, OH, MR	TR, CS, TD, CD, RD, AA, OH	RD, TD, CD, OH, AA, HS, DTR, MR, PWR
Csatlakozók	RS-232, Line, Phone, táp, mikrofon, hangszóró	RS-232, Line, Phone, táp	RS-232, Line, Phone, táp	RS-232, Line, Phone, táp	RS-232, Line, Phone, táp
Főbb támogatott szabványok	V.90, V.92, K56flex, V.34, V.32, V.42, MNP 2-5, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.17	V.90, V.92, V.34, V.32bis, V.32, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.42bis, V.42, MNP 2-5	V.92, V.90, V.34, V.32bis, V.32, V.44, V.42bis, V.42, MNP 2-5, V.17, V.29, V.27ter	V.90, V.92, V.34, V.32bis, V.32, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.42bis, V.42, MNP 2-5	V.90, V.92, V.34, V.32bis, V.32, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.42bis, V.42, MNP 2-5
Támogatott operációs rendszerek	Windows 9x/Me /NT 4.0/2000/XP	Windows 9x /NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me /NT 4.0/2000/XP	DOS, Windows 3.1x/9x/Me /NT 4.0/2000/XP, Linux	DOS, Windows 9x/Me /NT 4.0/2000/XP, Linux
Hangerőfokozatok száma	4	4	4	4	4
Voice-támogatás	●	● (hangkártyán keresztül)	● (hangkártyán keresztül)	● (hangkártyán keresztül)	● (hangkártyán keresztül)
FlashROM-ban tárolt firmware	❍	❍	❍	❍	❍
Csomagban található extra kiegészítők	❍	❍	❍	talapzat a függőleges elhelyezéshez	talapzat a függőleges elhelyezéshez
CD-n található driverek	Windows 9x/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP
CD-n található extra program(ok)	BitWare 3.30.14, 6.0 for MAPI, Yahoo! Messenger, Internet Explorer 5.0, Netscape Communicator 4.7, QuickTime 4.0 for Windows, RealPlayer G2, Acrobat Reader 4.0, Microsoft Word-Excel-PowerPoint Viewer 97, Simply Music (CD- és MP3-lejátszó)	PhoneTools Classic, Net Accelerator, Addweb, Virtual CD, Acrobat Reader 5.0.5	SuperVoice, Netscape 4.76, Acrobat Reader 4, MediaRing Talk, Last Kingdom	PhoneTools, Internet Explorer 5.5, Netmeeting 3.01, MediaPlayer 6.4, Microsoft Word-Excel-PowerPoint 97 Viewer, Net2Phone 10.0, Yahoo! Messenger/ Player, Netscape 6, AOL, MediaRing Talk, WebPhone, QuickTime 4.1.1 for Windows, Acrobat Reader 4.05	PhoneTools Classic
PC Magazin értékelés					
Papírdokumentáció (maximum 5 pont)	2 pont	3 pont	3 pont	❍	5 pont
CD-n található dokumentáció (maximum 10 pont)	4 pont	7 pont	6 pont	8 pont	7 pont
CD-n található modemkezelő segédprogram (maximum 10 pont)	6 pont	9 pont	8 pont	9 pont	9 pont
Mérési eredmények					
Átlagos sebesség felcsatlakozáskor	46 666 bit/s	46 666 bit/s	45 333 bit/s	46 666 bit/s	45 600 bit/s
Átlagos letöltési sebesség	46 400 bit/s	46 500 bit/s	47 800 bit/s	47 300 bit/s	47 900 bit/s
Átlagos processzorterhelés (csatlakozáskor/ bejelentkezésnél/üresjáratban/forgalom esetén) %-ban	5/100/5/4	6/100/6/9	5/100/5/4	6/100/6/9	5/100/6/3%
Kereskedelmi adatok					
Forgalmazó	Case Hungary ✆ 450-2930	PC Direct ✆ 238-0740	Gamaxnet ✆ 372-7180	Mk Trading ✆ 209-7566	Sci-Modem ✆ 465-8040
Forgalmazó weboldala	www.case.hu	www.pcdirect.hu	www.gamaxnet.hu	www .mkcomputers.hu	www.modem.hu
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	8800 Ft	11 175 Ft	15 000 Ft	10 220 Ft	12 000 Ft
Garancia	2 év	1 év	1 év	5 év	2 év

**: a termékek webhelyének teljes címét az egyszerűbb kezelhetőség céljából XLS és TXT formátumú file-ban CD-mellékletünkön tesszük közzé a \CIKKEK\MODEM*

a többi közül – sajnos ez látszik az árán is. Tízféle állapotjelző LED található rajta. Dobozában a készüléken kívül megtaláljuk a soros kábelt (a gépbe illesztendő végén csak 9 tűs RS-232-es csatlakozó van – de manapság ki használ 25 tűset?), egy RJ11 végű telefonkábelt, a tápot, négy műanyag talpat, valamint gyors telepítési útmutatót.

A készülék firmware-e Flash-ROM-ban tárolódik, és egyszerűen frissíthető a CD-n található programmal. A CD-n továbbá megtalálhatjuk a BVRP PhoneTools faxprogramot, teljes körű leírást a modemkonfiguráló AT parancsok, az S regiszterek és a modem által küldött válaszkódok részletes ismertetésével. Sajnos a leírásban nincsenek szemléltető ábrák az egyes operációs rendszerekhez, és kizárólag Windowshoz nyújt telepítési útmutatót.

Kiemelendő, hogy egyedül ehhez a készülékhez adtak Novell NetWare-es és linuxos drivert.

A windowsos telepítés során apró probléma merült fel: a \Drivers könyvtárban lévő, Windows 98-hoz tartozó INF file olyan CAT file-t kér (5600.cat), ami nincs a CD-n. Ilyenkor két dolgot tehetünk: vagy a főkönyvtárban lévő INF alapján telepítjük a modemet, vagy (ha már erről lekéstünk) a szintén ott található 5600zdxv.cat file-t 5600.cat néven elmentjük a merevlemezünkre, és amikor a telepítő kéri, megmutatjuk a helyét.

A készüléket azoknak ajánlom, akiknek van pénzük megfizetni a minőséget, a hosszú garanciát, valamint a kényelmet (nem kell hajkurászni drivereket az interneten).

	Dialcom 56RSnet+S	MultiTech Systems MT5600ZDXV	WebRider 56K Data/Voice	Aceex DM-56V12USB/7	Conceptronic C56UT	Puretek PT-3050	WebRider 56K USB
	❍	www.multitech.com /PRODUCTS /MultiModemZDX/	www.webrider.hu /modem/a1.htm	www.aceex.com .tw/catalog .asp?pid=X-016	www.conceptronic .net/product3 .asp?g=5&p=*C56UT	www.puretek.com.tw /Products/products /pt-3050.htm	www.webrider.hu /modem/a3.htm
	Conexant	Lucent	Topic	Topic	Thomson	Conexant	Topic
	soros port	soros port	soros port	USB	USB	USB	USB
	RD, TD, CD, OH, AA, HS, DTR, MR, PWR	TD, RD, CD, 56, 28,14, OH, TR, EC, FX	AA, CTS, RTS, CD, OH, RD, TD, TR, FAX	RI, OH, S/R, MR	PWR, szoftveresen: AA, CD, SD, RD, OH, HS, CS, TR	DATA, CD, OH, MR, PWR	PWR, DT, OH, CD, szoftveresen: AA, CD, SD, RD, OH, HS, CS, TR
	RS-232, Line, Phone, táp, mikrofon, hangszóró	RS-232, Line, Phone, táp, mikrofon, hangszóró	RS-232, Line, Phone, táp, mikrofon, hangszóró	USB, Line	USB, Line, Phone	USB, Line, Phone, mikrofon, hangszóró	USB, Line, Phone
	V.90, V.92, V.34, V.32bis, V.32, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.42bis, V.42, MNP 2-5	56K, V.90, V.34, V.32bis, V.80, H.324, MNP 2-5, V.42 LAPM, MNP10, V.17	V.90, V.34, V.32bis, V.80, H.324, MNP 2-5, V.42 LAPM, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2	V.92, V.90, K56flex, V.34, USB 1.1, V.34 bis, V.44, V.42bis, MNP5, V.42, MNP2-4	V.92, V.90, K56flex, V.34, USB 1.1, V.34 bis, V.44, V.42bis, MNP5, V.42, MNP2-4	K56flex, V.90, V.92, V.34, V.32bis, V.32, V.17, V.29, V.27ter, V.21 Ch2, V.42bis, V.42, MNP 2-5	V.90, K56flex, V.34, V.34bis, USB 1.1, V.80, V.42, V.42bis, MNP2-5, V.17, V.29, V.27ter, V.21
	DOS, Windows 9x/Me /NT 4.0/2000/XP, Linux	Mac OS, DOS, Windows 9x/Me /NT 4.0/2000, Unix, Novell NetWare	DOS, Windows 3.11/9x/Me /NT 4.0/2000/XP, Linux, Novell NetWare	Windows 9x/Me /2000/XP	Windows 9x/Me /2000/XP	Windows 98/Me /2000/XP	Windows 9x/Me /2000/XP
	4	2	2	4	hangkártyán keresztül	4	4 + hangkártyán keresztül is
	●	●	●	● (hangkártyán keresztül)	● (hangkártyán keresztül)	●	● (hangkártyán keresztül)
	❍	●	●	❍	❍	❍	●
	talapzat a függőleges elhelyezéshez	4 ragaszthatő gumitalp	❍	❍	❍	❍	❍
	Windows 9x/Me/NT 4.0/2000/XP	Mac OS, Windows 9x/Me/NT 4.0/2000, Unix, Novell NetWare	Windows 9x/NT 4.0/2000/XP	Windows 9x/Me/2000/XP	Windows 9x/Me/2000/XP	Windows 98/Me/2000/XP	Windows 9x/Me/2000/XP
	PhoneTools Classic	PhoneTools, Adobe Acrobat Reader 5	PhoneTools Classic, Net Accelerator, Addweb, Virtual CD, Acrobat Reader 5.0.5	BitWare 3.30.20, 6.0 for MAPI, Yahoo! Messenger, Internet Explorer 5.0, Netscape Communicator 4.7, QuickTime 4.0 for Windows, RealPlayer G2, Acrobat Reader 4.0, Microsoft Word-Excel-PowerPoint Viewer 97, Simply Music (CD- és MP3-lejátszó)	PhoneTools, Acrobat Reader 4.0	SuperVoice, Netscape 4.76, Acrobat Reader 4, QuickTime 4, Last Kingdom	PhoneTools Classic, Net Accelerator, Addweb, Virtual CD, Acrobat Reader 5.0.5
	5 pont	3 pont	3 pont	2 pont	5 pont	5 pont	3 pont
	7 pont	7 pont	8 pont	7 pont	0 pont	6 pont	8 pont
	9 pont	7 pont	9 pont	6 pont	7 pont	8 pont	9 pont
	47 467 bit/s	46 933 bit/s	49 333 bit/s	45 866 bit/s	49 866 bit/s	45 600 bit/s	50 399 bit/s
	49 200 bit/s	47 400 bit/s	47 900 bit/s	47 900 bit/s	50 100 bit/s	47 800 bit/s	44 500 bit/s
	5/100/5/4	6/100/5/5	5/100/5/8	68/100/67/10	21/100/21/27	27/100/25/36	20/100/22/24
	Sci-Modem ✆ 465-8040	Gamaxnet ✆ 372-7180	Delta Elektronik ✆ 437-5200	Case Hungary ✆ 450-2930	Mk Trading ✆ 209-7566	Kelly-Tech ✆ 350-1246	Delta Elektronik ✆ 437-5200
	www.modem.hu	www.gamaxnet.hu	www.delta.hu	www.case.hu	www .mkcomputers.hu	www.kellytech.hu	www.delta.hu
	15 400 Ft	51 400 Ft	18 125 Ft	9150 Ft	8962 Ft	10 900 Ft	17 750 Ft
	2 év	5 év	1+2 év	2 év	5 év	1 év	1+2 év

könyvtárban. ●: igen, van. ❍: nem, nincs.

WebRider 56k Data/Voice modem

Csinos dobozában a szokásos összetevők mellett (táp, kábelek, CD és a modem) teljesen magyar nyelvű üzembehelyezési útmutatót és jótállási jegyet is találunk. Sajnos mintha a leírásban másik modemről lenne szó, ugyanis olyan LED-et emleget, ami a modemen nincs. Ellenben legalább pár sort ír a Linux alatti telepítésről. A CD-n található részletes útmutató angol nyelvű, és sajnos néhány oldal nem olvasható be róla.

Számos hasznos programot is kapunk a korongon. A fő teendőket a BVRP PhoneTools Classic látja el. Telepítése során megtalálja az Outlook Express címlistánkat, így nem kell újat létrehoznunk.

A program felületét változtathatjuk – négy bőr közül választhatunk.
A CD-n találunk még néhány próbaverziót (Net Accelerator, Addweb, Virtual CD), valamint az Acrobat Readert.

A telepítés és használat során nem lépett fel semmilyen probléma. Apró hátránya a készüléknek, hogy a LED-jei alig láthatók, csak teljesen szemből észlelhető, világít-e valamelyik.

Aceex DM-56V12USB/7

Ezen a kicsi USB-s modemen négy információs LED-et helyeztek el. Nagy hátránya, hogy kizárólag a bemeneti vonalhoz van csatlakozója – azaz nem tudunk rákötni telefont, ami a többi modemnél megszokott. Papíralapú dokumentációja roppant szűkszavú: öt pontban összefoglalja a telepítés legfőbb teendőit, majd szíves figyelmünkbe

ajánlja a CD-n található programokat és dokumentációkat.

A CD-n számos (kissé elavult) szoftvert találunk a HTML formátumú dokumentáció mellett.

Utóbbi röpke áttekintés – néhány Windows 98-as képernyőmentéssel és AT parancsokkal fűszerezve – a Topic chipkészletű USB-s modemekről. A csomagban telefon- és USB kábelt is találunk.

LED-ek a modemen

Az alábbiakban összegyűjtöttük, hogy a modemeken található különféle LED-ekről mit tudhatunk meg. Miként az egyes készülékek ismertetéséből is kiderül, modemenként változik, hány LED-et építenek a készülékre a gyártók. Előfordul, hogy ugyanazt a funkciót a különböző gyártók másként jelölik.

14: a modem a V.32bis szabvány szerint, azaz 14 kbit/s-os adatátviteli sebességgel kapcsolódott vagy fog kapcsolódni;

28: a modem V.34-es módon, azaz 28 kbit/s-os adatátviteli sebességgel kapcsolódott vagy fog kapcsolódni;

56 vagy *HS:* 56 kbit/s-os elméleti sebességű kapcsolattal fog létrejönni az összeköttetés. A gyakorlati sebesség függ a vonal minőségétől és a netszolgáltatónk terheltségétől;

AA: Auto Answering – a modem felkészült a hívásfogadásra;

CD: Carrier Detect – a vonal túloldalán lévő modem érvényes jelet küldött;

CTS: Clear To Send – a modem jelet küldött, hogy készen áll az adatfogadásra;

EC: Error Correction – a modem V.42-es hibajavító állapotba kapcsolt;

FX: Fax – a modem fax módban kapcsolódott;

MR: Modem Ready – a modem felkészült a munkára;

OH: Off Hook. Akkor világít, ha a modem érvényesíti on-line állapotát – ezzel jelezi, hogy most ő szeretne dolgozni a vonallal;

PWR vagy *PW:* Power – a modem be van kapcsolva;

RD: Receive Data – adatfogadás van folyamatban;

RI: Ring Indicator – bejövő hívás érkezett (csengésjelző);

RTS: Request To Send – a modem jelet (kérelmet) küldött, hogy készen áll az adatküldésre;

S/R vagy *DATA:* Send & Receive Data – adatforgalom zajlik;

SD: Send Data – adatküldés van folyamatban;

TD: Transmit Data – adatküldés van folyamatban;

TR vagy *DTR:* Terminal Ready – a modem felkészült a gépünk által kívánt adatközvetítésre.

Conceptronic C56UT

Ennek az ezüstszínű modemnek két RJ-11-es csatlakozója van, de a feliratot – hogy melyik a kimenet és a bemenet –, csak tüzetesebb vizsgálódás után, a készülék alján találtuk meg.

A készülék papíralapú dokumentációja vaskos, többnyelvű leírás, néhány magyarázó ábrával. A mellékelt CD tartalma kissé kaotikus, tallózással nehezen lehet benne kiigazodni, ráadásul semmiféle dokumentumot nem tartalmaz. A Windows 98-as driverek a főkönyvtárban vannak, míg a Windows 2000-hez, Me-hez és XP-hez tartozókat külön könyvtárakban helyezték el. A Windows 98 USB-s modemnek ismeri fel.

A telepítés során ki kell választanunk, melyik országban használjuk a készüléket.

A készüléken egy szem LED van, ami azt jelzi, hogy él-e a modem, de a kezelőprogramjában megjeleníthető a többi állapotjelző – ez a program a driverrel együtt települ.

A mellékelt CD-n fellelhető még a PhoneTools is, amellyel fax- és egyéb kisegítő szolgáltatásokhoz jutunk. Kapcsolódáskor a hangkártyán keresztül tudjuk megszólaltatni a műveletről informáló hangokat – tárcsahang, tárcsázás stb. A teszt során ez a készülék érte el a leggyorsabb letöltési sebességet.

Puretek PT-3050

Szintén USB-s modem. Papíralapú dokumentációja rövid, tömör, de tökéletesen elmagyarázza a berendezés tulajdonságait és a telepítési teendőket. A mellékelt CD-n csak négyfajta windowsos drivert találtunk, számos segéd- és egyéb program mellett. Szintén a lemezre került egy XP-seknek szóló dokumentáció, valamint a készülék által támogatott AT parancsok magyarázata. A SuperVoice program segítségével tudunk faxolni és a modem voice szolgáltatásait használni. Telepítéséhez a CD-n található soknyelvű PicShell program nyújt segítséget, akárcsak a többi programhoz, sőt a Last Kingdom nevű játékhoz is. Bár a Windows szerint kicsit lassan kapcsolódott a netre, ez közel sem jelentette azt, hogy a sebességével a mezőny végén kullog.

Az USB-s modemek között egyedül ezen volt mikrofon- és hangszórócsatlakozó.

WebRider 56K USB

Figyelemfelkeltő kivitelű modem: íves felületén a sárga és a piros szín dominál. Négy LED gondoskodik a netező megfelelő informálásáról. Az USB és a Line mellett találunk rajta Phone csatlakozót is. Utóbbi kettőt nem felirat, hanem kis ikon alapján lehet azonosítani.

Puretek PT-3050: a mezőny egyetlen olyan USB-s modeme, melyen mikrofon- és hangszóróbemenet van

E készülék CD-jén is a PhoneTools program Classic változata található, mellette kisebb-nagyobb kiegészítők, próbaváltozatok, melyek inkább a további (fizetős) szolgáltatások, programok igénybevételére sarkallnak (például Internet Telephone). A HTML

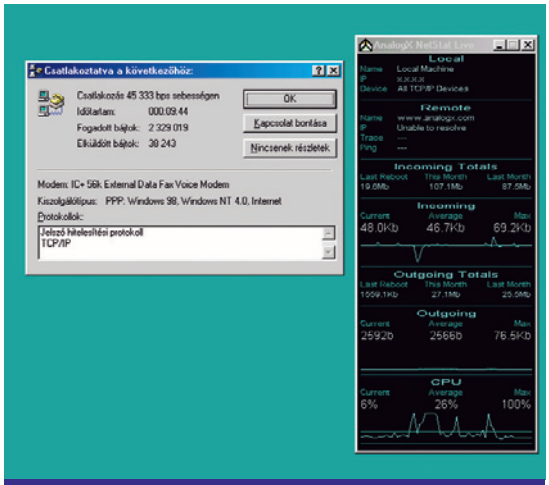

45 333 vs. 46 700: amikor az ember tanácstalan, hogy melyik adatnak higgyen

Fontosabb adatátviteli szabványok

V.90, K56flex: 56 kbit/s sebességű átvitelre kidolgozott két szabvány. A legtöbb modem ma már mindkettőt támogatja.

V.34: 33,6 kbit/s-os átviteli sebességet meghatározó szabvány.

V.42 LAP-M, MNP Class 2-4 és 10: az átvitel során alkalmazott hibajavító szabványok.

V.92, V.44, V.42bis, MNP 5: tömörítési szabványok. A V.92 használatával a feltöltési sebesség elérheti a 48 kbit/s-ot.

H.324, V.80: videotelefonálásra kifejlesztett szabvány.

V.17, V.29, V.27ter: faxátviteli szabványok (14400, 9600, 4800 bit/s-os átviteli sebességgel).

formátumú dokumentáció részletesen megadja, melyik szabványokat támogatja a modem.

Bemutatja az AT parancsokat, az S regisztereket és az egyéb szolgáltatásokat, de például a LED-ek funkciójáról egy szót sem ír.

Ez a készülék is a Microcom driverét használja. Nemcsak hangkártyán keresztül ad ki – néha idegölő – hangokat, hanem belső hangszóróján is. Nyomtatott dokumentációja magyar nyelvű fénymásolt papírlap, de legalább érthető.

A Windows szerint ez a készülék csatlakozott a leggyorsabban, ám a valós adatforgalom mért sebessége nem ezt mutatta.

Melyiket a sok közül?

A mérések és a használat során szerzett tapasztalatok alapján nehezen tudtuk eldönteni, melyik terméket ajánljuk igazán olvasóinknak.

Végül Különdíjjal honoráltuk a Multitech modem rendkívül jó driverellátottságát – a készülék borsos ára viszont igencsak elgondolkodtathatja a vásárlót.

Vásárlási Ajánlatunkat a legjobb ár–teljesítmény arányt mutató Conceptronic C56UT USB-s modem érdemelte ki. Sajnos CD-jének kaotikus tartalma miatt lemaradt az előkelőbb helyről. A teszt győztese a Dialcom 56RSnet+S. Nagyon jó a driverellátottsága, kitűnő a

PhoneTools Classic – telefon- és faxprogram klasszikus bőrrel

dokumentációja, a méréseknél a sebessége meghaladta az átlagos értéket, és beépített mikrofon- és hangszóró-csatlakozója is előnyt jelent a használata során. Ráadásul az ára sem elérhetetlen.

Sponga Tamás

Éles ellentét

Symbian, Microsoft

A Microsoft és a Symbian is újabb partnerek felsorolásával bizonygatják, hogy melyikük sikeresebb a másiknál. A smartphone-ok piacán a két cég egyre több és több partnert próbál maga mellé állítani, aki az ő operációs rendszerét építi be készülékeibe.

Az Opera Software felvette a kesztyűt

Eközben a mobil eszközök böngészőinek fejlesztői is ádáz harcot vívnak azért, hogy a nagy jövő előtt álló piaci szegmensben szóhoz jussanak. A norvég Opera Software böngészője az elmúlt években szépen lassan, de kitartóan terjedt el számos operációs rendszerre. A cég szóvivője szerint eddig is elég feszült volt a viszonyuk a Microsofttal, de az eddigi halvány kapcsolat is megszűnik, mert eszük ágában sincs a redmondi cég Smartphone 2002 operációs rendszerére elkészíteni az Opera böngészőt. Pal Hvistendahl egyértelmű nyilatkozatot tett: nem szeretnék, ha a Microsoft nyerne a mobil eszközök piacán, ezért nem készítik el az Operát a Smartphone 2002-re. Ezzel a Symbian-alapú készülékek lépéselőnybe kerültek a Microsoft Smartphone-alapúakkal szemben, ugyanis az Opera böngészője sokkal jobban használható, mint az Internet Explorer mobil változata.

Az Opera most mutatta be új, Small-Screen Rendering nevű technológiáját. Ennek használatával apró kijelzőkön is olvashatók a weboldalak anélkül, hogy oldalra kellene görgetni a az oldal képét. Az új technológia elsőként a Sony-Ericsson P800 smartphoneban és a Sharp Zaurus PDA-ban jelent meg.

➪ www.opera.com /download/index .dml?platform=symbian

Java 3D

Superscape.com, Cybiko Wireless

A mobiltelefonokba már évek óta beépítenek játékprogramokat, de csak tavaly lehettünk nagyobb minőségi váltás szemtanúi, amikor az egyszerűbb programok helyett egyre több komoly(abb) grafikájú játék jelent meg. A legtöbb új mobiltelefon már beépített Java-támogatással jelenik meg, amire a játékprogramok fejlesztői is rákaptak, és mára nagyon sok Java-alapú játékprogram készült el. A színesedő és egyre nagyobb felbontású kijelzővel szállított mobilkészülékek „javás korszakának" már látható a jövője: a háromdimenziós játékok megjelenése.

Az interaktív 3D-s technológia egyik specialistája, a Superscape és az extrém kézieszközeiről ismert Cybiko Wireless szándéknyilatkozatot írt alá a háromdimenziós játékok közös fejlesztéséről ARM 9-alapú, Java-képes mobil eszközökre. Első közös játékuk, a Stop Thief várhatóan a második negyedévben jelenik meg. A vezeték nélküli játékok fejlesztésében vezető Cybiko Wireless a Superscape Swerve technológiájának felhasználásával készíti a játékprogramot. Emellett szintén a Superscape közreműködésével készül az első 3D-s sakkprogram, amit a THQ videojáték-kiadó fog megjelentetni. A THQ és a Superscape még tavaly augusztusban egyezett meg 3D-s Java játékprogramok közös fejlesztéséről – mobil készülékekre.

➪ www.cybiko.com/
➪ www.superscape.com/
➪ www.thqwireless.com/

Zsebbevágó meglepetés

Nokia

Nagyon sok külföldi és hazai fórum és levelezési lista tárgyalta-tárgyalja hosszadalmasan a Nokia telefonok legújabb szolgáltatását. Ha SMS írása közben olyan karaktert választ a felhasználó, ami nem szerepel a hagyományos GSM karaktertáblában, akkor a készülék szó nélkül átvált Unicode kódolásra. Így például jó néhány magyar ékezetes karakter már nem fér el egy karakterhelyen, hanem csak kettőn. A problémát növeli, hogy a hosszú SMS-ek használatának lehetősége általában be van kapcsolva – azaz a készülék a 160 karaktert meghaladó szöveget automatikusan folytatja egy második SMS-ben. A szövegét nyugodtan pötyögő felhasználót mindössze a kijelző bal felső sarkában lévő „1"-es szám „2"-re változása értesíti, hogy Nokiája éppen Unicode karakterkészletre váltott. Csakhogy legtöbben ezt észre sem veszik, vagy nem tudják, mit jelent.

A havi számla kézhezvételekor derül csak ki, hogy egy SMS valójában kettő vagy akár három is lehet – ha kiderül. Az új Nokia készülék szoftvere már nem is tartalmazza a csak GSM karakterkészlet kiválasztásának lehetőségét, sőt a régebbi telefonok szoftverfrissítése után már azokból is hiányzik az átváltási lehetőség!

A PetitionOnline.com-on lehet voksolni a karaktertámogatás menüpontjának visszahelyezéséért.

➪ www.petitiononline.com /nokiasms/petition.html

Tömörített generáció

PCMCIA Technology Association

A kézigépek és a digitális fényképezőgépek terjedésével rohamosan csökken a különböző flash memóriák ára. Néhány évvel ezelőtt több flashkártya-szabvány is megjelent: Compact Flash, SmartMedia, MultiMedia Card, Secure Digital, Memory Stick. Az Olympus és a Fuji tavaly ősszel nyugdíjazta a SmartMedia kártyát, helyette az xD Picture Card mellett állnak ki teljes mellszélességgel. A MultiMediaCard Association is a váltás mellett döntött, új kártyájuk az RS-MMC, ahol az RS a Reduced Size rövidítése. A Sony pedig megújítja a Memory Sticket, ennek eredménye a Memory Stick Duo és a Memory Stick Pro.

Ezeknek az újabb kártyáknak közös jellemzője, hogy kisebbek ősüknél, illetve annak valamilyen korlátját oldják fel – például a SmartMedia esetében a legfeljebb 128 Mbyte-os tárolókapacitás volt a fő ok a váltásra.

Azonban a jó öreg és legelterjedtebbnek számító Compact Flash (CF) tartja magát, bár egyelőre a méreten kívül kevés panasz lehet rá, hiszen egyre gyorsabb és egyre nagyobb kapacitású példányai jelennek meg – hamarosan kapható lesz példá-

Compact Flash – egyelőre határok nélkül

ul 3 Gbyte-os CF is, amit a kaliforniai Pretec mutatott be. Jelenleg a 3 Gbyte-os Type II CF kártya a legnagyobb kapacitású, de a cég máris fejleszti ennek utódjait. Ezek a több Gbyte-os memóriakártyák már csak azokban az eszközökben lesznek használhatók, amelyek támogatják a FAT32 file-rendszert.

➪ www.compactflash.org/
➪ www.mmca.org/
➪ www.sony.com
➪ www.pretec.com

3D-s játéktelefonok

Nokia, Sega, Capcom, Taito

A Nokia szeretné még jobban megerősíteni helyét a mobiltelefonok piacán, ezért multimédiás képességekkel felvértezett készülékeivel idén a játékosokat célozza meg. Ezen a piacon még újoncnak számít a cég, ezért a nagy neveket keresi fel és köt szerződést velük. A Sega, a Capcom és a Taito már nagy gyakorlatot szerzett a tenyérben hordozható játékgépekre (Gameboy, Gameboy Advanced) fejlesztett játékok világában. A Nokia e három céggel már megegyezett, és most folytat tárgyalásokat a Namcóval.

A játékkiadók elsősorban az új Nokia N-Gage telefon-játékkonzol készülékére fejlesztenek (illetve fejlesztetnek), de szóba került az is, hogy Symbian OS alá (például Nokia 7650-re) is kiadják régi, már legendás játékok átiratait.

Nagy dózis játékprogram várható Nokia készülékekre

- www.nokia.com
- www.sega.com
- www.capcom.com
- www.taito.com
- www.namco.com

Nyílt forrás mobilban

Motorola

Már több olyan mobiltelefonról érkezett hír, aminek operációs rendszereként a Linuxot emlegették.

A kézigépek világában már megtörtént, de a mobiltelefonoknál még váratott magára, hogy nagy hírű fejlesztőcég álljon ki linuxos telefonnal a közönség elé. Most megtörni látszik a jég, a Motorola egyre eltökéltebben készül pingvines operációs rendszerű mobiltelefonnal megjelenni. Az első linuxos telefon – fejlesztési neve A760 – felső kategóriás készülék lesz, színes érintőképernyővel, video- és MP3-lejátszási képességgel, beépített digitális fényképezőgéppel, J2ME (Java 2 Mobile Edition) futtatókörnyezettel, Bluetooth-szal. Az A760 elsőként Ázsiában jelenik meg ez év harmadik negyedévében, nem sokkal később az amerikai és az európai piacon is kapható lesz.

A Motorola A760-ban törpepingvin lesz

- www.motorola.com/mediacenter/news/detail/0,1958,2349_1920_23,00.html

Tömörítés, bővítés, sűrítés

PCMCIA

A hordozható számítógépek egyik legfontosabb és legelterjedtebb csatlakozója volt a PCMCIA, újabb nevén PC Card slot. Aztán a kártyával megvalósítható bővítések többsége – hálózati kártya, modem stb. – sorra bekerült a gépekbe, emiatt csökkent a PC Card jelentősége. A PCMCIA technológiai egyesület új bővítőkártyaszabványa, a NewCard egyesíti a PC Card, a PCI Express és az USB 2.0 technológiát, a következő generációs vezeték nélküli hálózatok, tárolóeszközök, kártyaolvasók igényeihez igazodva. Elterjedését komolyan segítheti, hogy számos nagy cég azonnal az új kártyaszabvány mellé állt – például az Intel, a Microsoft, az IBM, a Dell, a HP, a Lexar Media, az SCM Microsystems és a Texas Instruments. A NewCard megjelenését 2004. második negyedévére tervezik.

A PCMCIA újszülött gyermeke: NewCard

- www.pc-card.com/

Vállvetve

Symbian, Samsung

A Symbian főként a Psion kézigépeinek sikere óta, az Epoc operációs rendszer fejlesztőjeként vált ismertté. Éppen ezért a Psion betegeskedése kissé háttérbe szorította a céget, de több nagy, kézieszközöket és mobiltelefonokat fejlesztő cég egyaránt úgy gondolta, többre érdemes. A Symbian részvényein jelenleg a Psion, a Nokia, a Motorola, a SonyEricsson, a Matsushita és a Siemens osztozik. Most újabb nagy cég száll be – a dél-koreai Samsung bejelentése szerint 5% tulajdonrészt kíván vásárolni a Symbianban. A lépés még tovább növelheti a Symbian esélyét a smartphone-ok operációs rendszereinek területén, ahol jelenleg a PalmOS és a Microsoft Smartphone 2002 platform a jelentősebb versenytársai.

- www.symbian.com

Titokban

Canon

A digitális fényképezés szerelmesei előtt a Canon D sorozatú SLR (tükörreflexes) gépei nagy tiszteletnek örvendenek. Egyelőre ugyan még nincs hivatalos információ, de úgy tudni, hogy a D60 modellt a D30 is követi a nyugdíjazásban. Több új, egyelőre szupertitkosan kezelt digitális fényképezőgépről szólnak a pletykák. Egyik lehetséges újonc a 4 megapixeles (2496x1664 képpontos) Canon EOS D40, 1500 dollár körüli áron. A Canon EOS D80 valószínűleg az EOS 3 vázra épül és 8 megapixeles (3480x2320 képpontos) felvételek készíthetők vele. Az ára 2800–3000 USD közötti lesz. Hallani még az EOS D3-ról is, amely szintén az EOS 3 vázra épül. Lehet, hogy a D80 és az D3 ugyanaz, ráadásul a D80-at néhol EOS 8D-nek is nevezik. A nagy sikerű EOS 300 filmes gépnek is várható digitális testvére, valamikor 2004-ben – jelenleg EOS 300D néven emlegetik.

Ilyen lesz a Canon EOS D80?

- www.canon.com
- http://eosseries.ifrance.com/eosseries/en/eos_news.html

Sony Ericsson

Mobil videohívás

Az Ericsson Mobile Platforms (EMP) nagyott lépett előre a harmadik generációs mobil kommunikáció (3G) fejlesztésében: immár kicsi és költséghatékony személyi videotelefonokat kínál, amelyek végpont–végpont kapcsolatot biztosítanak a teljesen integrált kettős üzemmódú WCDMA/GSM platformon.

Az Ericsson által a cannes-i 3GSM konferenciát megelőzően bemutatott, szabványos videotelefonos rendszere 64 kbit/s-os áramkörkapcsolt csatornán 15 képkocka/s-os végpont–végpont kapcsolatot biztosított két teszttelefon között, illetve valós idejű videokapcsolatot teremtett a 384 kbit/s sebességű csomagkapcsolt adatátviteli csatornán.

A 3GSM konferencián az Ericsson szemléltette azt is, hogy a rendszer hogyan működik együtt az erre a célra kifejlesztett telefonjaival.

Ezek a forgalomba hozatal előtt álló készülékek teljes körű videoképességekkel bírnak, és az EMP által kifejlesztett platformokat használják. Ilyen készülék a Sony Ericsson Z1010 kettős üzemmódú, UMTS/GPRS mobil videotelefon, amelybe képernyőből, sőt videokamerából is kettőt építettek, és videokonferencia-hívások lebonyolítására is képes.

Az egyik digitális kamerával állóképek és videofelvételek készíthetők, amelyek azután multimédiás üzenetként, illetve e-mailben küldhetők tovább, míg a másik kamera – elhelyezkedéséből adódóan – kimondottan a videohívások lebonyolítására szolgál.

A két kijelző közül a belső, nagyméretű 65 ezer szín megjelenítésére képes. A másik kamera a kagylóként összecsukható telefon fedelének külső felületén kapott helyet.

Z1010: a Sony Ericsson kétkamerás mobil videotelefonja

- www.ericsson.hu
- www.sonyericsson.com/hu/

Samsung Electronics

Hív a kamera

A Samsung Electronics új, SGH-V205 típusú, kamerával felszerelt GPRS (General Packet Radio Service) telefonja a hangalapú mobil kommunikáció, a képkészítés és a képküldés lehetőségét biztosítja egyetlen készülékben a beépített WAP (Wireless Application Protocol) 1.2-es böngészőnek és a multimédia üzenetek (MMS) támogatásának köszönhetően. A beépített digitális fényképezőgépével készített képeket a 65 ezer színes, 128x160 képpont felbontású vékonyfilm-diódás folyadékkristályos (TFD LCD) kijelzőn jeleníti meg. A készülék többszólamú csengőhangot tartalmaz, de a felhasználó kedvenc zeneszámaiból is feltölthet a telefonra, és csengőhangként használhatja azokat.

Ez a készülék hazánkban egyelőre nem kapható, de a Samsung tervezi hasonló termék magyarországi bevezetését is SGH-V200 néven, várhatóan e sorok közzétételével egy időben, március folyamán.

Intelligens mobilterminál

Itt számolunk be arról is, hogy a Samsung Electronics SPH-i500 típusjellel PalmOS alapú intelligens mobilterminált (MIT – Mobile Intelligent Terminal) is bemutatott.

Az SPH-i500 a harmadik generációs (CDMA) mobilhálózatokat is kihasználó PalmOS 4.1-et futtatja, hang-, szöveg- és adatkommunikáció is képes. A kompakt kagylóhéj formájú telefonon a tollalapú adatbevitelre szolgáló terület a 65 ezer szín megjelenítésére képes TFT LCD kijelzőtől elkülönítve kapott helyet.

A magán- és üzleti célra egyaránt megfelelő SPH-i500 szolgáltatásgazdag vezeték nélküli webterminálként működik, beépített kommunikációs alkalmazásokkal – például WAP böngészővel – rendelkezik, de többféle külső fejlesztésű webböngészőt és e-mail alkalmazást is támogat.

Az összehajtott állapotban 54x87x22 mm-es készülék szolgáltatásai között az említettek mellett Easy Text Input szövegbevitel, hangtárcsázás, hangrögzítés, valamint 16 szólamú csengőhangok lejátszásának képessége is szerepel. Lévén teljes értékű Palm PDA, az összes palmos alkalmazással kompatibilis. Az 1900 MHz-en működő készülék azonban kizárólag az amerikai piacra készült, hazánkban egyelőre nem kapható.

SGH-i700 Pocket PC: az idei 3GSM konferencián, Cannes-ban mutatkozott be a Samsung Windows platformon futó, GSM és GPRS hálózatokban használható intelligens mobilterminálja

- Samsung Electronics Magyarország
  ✆ 453-1180
- info@samsung.hu
- www.samsung.hu

Siemens

Formabontó telefon

A Siemens Information and Communication Mobile (ICM) mobilkommunikációs ágazata Cannes-ban az idei 3GSM World Congress tanácskozás idején eredeti formavilágú telefont mutatott be az SX1 képében. A számbillentyűk egyedi elrendezése révén az SX1 64 ezer szín megjelenítésére képes, nagy felbontású színes kijelzője központi helyet kaphatott anélkül, hogy a 99 mm-es, 110 g-ot nyomó eszköz méretét növelni kellett volna. A kijelző alatt helyezkedik el a navigálógomb, amellyel az SX1 számos alkalmazása vezérelhető a szokványos álló (portré), illetve a kevésbé elterjedt fekvő (tájkép) helyzetben egyaránt. Utóbbi jól jöhet például az SX1 beépített camcorderével történő felvételkészítés közben – akár állóképet, akár videót rögzít a felhasználó –, illetve a multimédiás üzenetként kapott klipek megtekintéséhez. A Siemens új mobiltelefonja emellett MP3-lejátszót és FM rádiót is tartalmaz, támogatja a Series60 (Nokia) és a Java (J2ME) platformon futó játékokat, és van benne egy, a kéziszámítógépekével mindenben felérő üzletialkalmazás-készlet, amely képes helyben – vagy mobil kapcsolaton keresztül, távolról – adatszinkronizálásra is. A nyílt forráskódú Symbian platformot futtató SX1 Európában és Ázsiában még 2003 első felében forgalomba kerül, még nem tudni, milyen végfelhasználói áron.

SX1: nemcsak megjelenésével, hanem szolgáltatáspalettájával is hódít

- www.siemens-mobile.com

Nagy Zoltán

Portocom MultiFlash

Fényes villanás

A Portocom legújabb igáslova a MultiFlash. Nem külsejével, hanem képességeivel és szolgáltatásaival hívja fel magára a figyelmet.

A normál méretű billentyűzet magyar kiosztású, windowsos gombokkal ékesítve. Alatta pici tapipad húzódik, két gombbal, görgetőgombok nélkül, fölötte programozható gyorsbillentyűk, a legfontosabb alkalmazások közvetlen indításához.

Portocom MultiFlash: nem a külsejével hódít

A gép alapvetően halkan működik, a hűtése nem csap nagy zajt.

Érdemes szemügyre venni a gép alján a hűtőventilátor nyílásának elhelyezkedését, ugyanis nem a gép középvonalában van, mint ahogy azt megszokhattuk, hanem a bal szélén, közvetlenül a láb alatt.

Ez a nyílás ölbe vett gépen könnyen elzáródhat.

Hozzá kell tenni viszont, hogy ez a ventilátor nem mindig üzemel, ráadásul van egy másik is, ami a processzort közvetlenül hűti, és az hátrafelé fújja a meleg levegőt.

Annak a „természetes" elvárásnak, hogy bármilyen modern játékot lehessen rajta futtatni, minden további nélkül eleget tud tenni, GeForce4 Go videochipjének köszönhetően.

Ha szükség van rá, a munkaasztal kiterjeszthető két képernyőre, és használható a tévékészülék is megjelenítőként (főleg persze videózásra :).

Floppymeghajtót már nem érdemes keresni a gépben, van viszont SmartMedia és MMC kártyafoglalata, ami nagyon jól jön például digitális fényképezőgépek és MP3-lejátszók kártyáihoz, vagy ha nagyobb mennyiségű adatot szeretnénk gyorsan átvinni egy kéziszámítógépre.

Külső perifériát leginkább USB-n érdemes csatlakoztatni, már csak azért is, mert mind a négy csatlakozója nagy sebességű USB 2-es.

A minden jóval felszerelt gép ára bruttó 398 750 Ft, a garancia 1 év.

- Portocom Rt. ✆ 203-9269
- www.portocom.hu

Felszereltség

1,6 GHz-es Intel Pentium 4 processzor, SiS 645DX chipkészlet, 256 Mbyte 333 MHz-es DDR memória, 14 colos képátlójú TFT képernyő 1024x768 képpont felbontással, GeForce4 Go videochip 32 Mbyte SGRAM memóriával, magyar billentyűzet, 1 Type II-es PC Card foglalat, Winmodem, 100 Mbit/s-os Ethernet csatoló, párhuzamos port, 4 USB 2.0-s port, 1 IEEE-1394-es port, infravörös port, S/PDIF digitális hangkimenet, monitor- és tévécsatlakozó. Mérete 332x285x40 mm, tömege 3,2 kg.

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 171 perc
3DMark 2001: 3798 3D mark
PCMark 2002 – CPU score: 3866 pont
PCMark 2002 – Memory score: 3229 pont

Asus L3800C

Erős fekete

Az Asus noteszgépkínálatának hazai zászlóshajója az L3800C. Bár kicsinek nem nevezhető, mégis könnyedséget sugall. A tekintély megalapozója a 15 colos, 1400x1050 képpont felbontású képernyő. Ez alatt könnyedén elfér a teljes méretű, windowsos gombokat is tartalmazó billentyűzet, amely gyárilag magyar kiosztású.

Az asztali PC kiváltását megcélzó L3800C minden szükséges kiegészítőt tartalmaz – van floppymeghajtója, PC Card aljzata, USB és IEEE-1394 (Firewire) portja, sőt még hagyományos soros portja is, ami manapság már kifejezetten szokatlan. A gép házának borítása esztétikus: kellemes matt fekete, metálpigment beütéssel, de ugyanolyan kényes a karcolásra, mint fényes társai. Az Asus által alkalmazott intelligens hűtési technológia a hűtőventilátorok fordulatszámát a hőmérséklet függvényében fokozatmentesen szabályozza, ezért működés közben a zaja is kisebb. Az asztali gépekkel a beépített Ati Mobility Radeon 7500 videochip is versenyképessé teszi, hiszen ennek teljesítménye legfeljebb egy hardcore játékos számára lehet kevés.

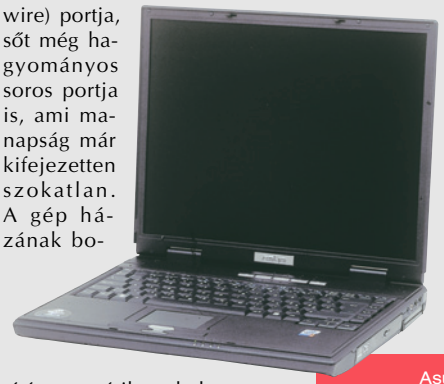

Asus L3800C: sötét elegancia

A kezelést megkönnyíti, hogy a közvetlen hardverbeállítások – például a fényerő módosítása – a képernyőn grafikus kijelzéssel informálják a felhasználót pillanatnyi állapotukról.

Ez alól kivétel a hangerő, aminek valódi, tekerhető potenciométere van. Ma már szokatlan, de néha még jól jöhet a reset lehetősége, amit a kéziszámítógépekhez hasonlóan egy drót iratkapoccsal lehet elvégezni.

A szoftvertámogatottságra sem lehet panasz, a kombinált DVD-olvasó/CD-író mellé például egy Ahead Nero 5 CD-író program jár, a Cyberlink PowerDirector Me 2.1 videoszerkesztő és a Medi@Show SE 2.0 bemutatókészítő pedig a multimédiás képességeket aknázza ki. Az L3800C ára a tesztelt kiépítésben bruttó 561 250 Ft, a garancia 1 év.

- Sowah ✆ 350-4539
- www.sowah.hu
- www.asus.com

Felszereltség

2 GHz-es Intel Mobile Pentium 4 processzor, Intel 845 MP chipkészlet, 256 Mbyte DDR SDRAM memória, Ati Mobility Radeon 7500 videokártya 32 Mbyte DDR SDRAM-mal, 15 colos TFT képernyő 1400 x1050 képpont felbontással, 37 Gbyte-os IBM merevlemez, kombinált Toshiba CD-RW/DVD-meghajtó, magyar billentyűzet, 2 Type II-es PC Card foglalat, floppymeghajtó, Winmodem, 100 Mbit/s-os Ethernet csatoló, párhuzamos port, soros port, 2 USB port, 2 IEEE-1394-es port, infravörös port, külső monitor- és tévécsatlakozó. Mérete 326x267x42 mm, tömege 3,2 kg.

Mérési eredmények

Akkumulátor üzemideje: 134 perc
3DMark 2001: 3729 3D mark
PCMark 2002 – CPU score: 4882 pont
PCMark 2002 – Memory score: 4208 pont

Élő kapcsolatban

A GX10 bemutatásának apropója a Vodafone Live! szolgáltatás bevezetése. Ezen a WAP-os portálon híreket olvashatunk, MMS üzeneteket küldhetünk, chatelhetünk, játékokat, csengőhangokat tölthetünk le. És a kínálatot folyamatosan bővítik.

Nagy Zoltán

A Vodafone új szolgáltatásának használatához igazították a Sharp GX10 telefon menüjét is: az alap képernyőn már ott kínálja magát a Live!, gombnyomással indítható. A Live!-hoz kapcsolódóan jelent meg a Sharp GX10 telefon Live!-osított változata. A készülék a legújabb divatnak megfelelően kinyitható, a felső rész tartalmazza a jókora kijelzőt, az alsó pedig a szintén nagy, vagyis férfiujjakkal is nyomkodható billentyűzetet. A hagyományos számgombok felett nagydarab nyomógomb van, feltűnő *M* jelöléssel, ezzel csalogatható elő a telefon menüje. Az M gomb körül a kurzorvezérlő gombok találhatók. Van még egy kiválasztó, egy visszalépés gomb, oldalt pedig hangerő-szabályozó gombok.

A nagy kijelző több ezer szín visszaadására képes, ami roppant hasznos a beépített kamera használatakor. Igen, ez a készülék sem úszta meg: van saját kamerája. Igaz, ez az elnevezés túlzás, jobban mondva sértő a valódi kamerákra nézve – inkább mondjuk úgy, hogy a Sharp GX10 alkalmas digitális pillanatfelvételek készítésére. A legnagyobb felbontás 288x352 képpont, ami igazi fényképezéshez édeskevés – legfeljebb MMS üzenetekhez felel meg. Külön figyelmesség a gyártók részéről, hogy az optika mellé pici, tükrösre krómozott domború fémdarabot illesztettek. Ennek esztétikai hatása mellett komoly feladata is van – ha ebben látjuk magunkat, akkor szinte biztos, hogy sikerül önarcképet készíteni.

A nagy kijelző jól jön böngészéskor

Kijelzőből egyébként túlkínálat van, a becsukott telefonon kívül is van egy apró, kétsoros LCD, a legfontosabb adatok megjelenítésére – dátum, idő, térerő, akkuállapot, érkező hívó neve vagy száma stb.

A telefont a SIM kártya tárolókapacitása mellett saját memóriával is felszerelték, amelyben a fényképek mellett címjegyzék is tárolható. 500 bejegyzés írható a beépített telefonkönyvbe, egy-egy névhez három telefonszámot, e-mail címet, személyes adatokat és egy fényképet lehet rendelni. A számokat csoportokba rendezhetjük, így a különböző üzemmódokban a telefonkönyv listájából kizárhatunk egyes csoportokat. Arra nem találtam módot, hogy az egyes csoportokhoz egyedi csengőhangot lehessen rendelni (ha mégis lehet, akkor jól titkolják). Pedig aztán csengőhangból van választék bőven. Már a megszólalás sem hétköznapi, hiszen többszólamú, különböző hangszereket alkalmazó hanggenerátor szólaltatja meg a beépített vagy letölthető dallamokat. Ha nem találjuk kedvenc slágerünket, akkor azt be is pötyöghetjük. A dallamszerkesztő használata egyszerű. Egészen egyedi hangzást is elő lehet állítani az FM szintetizátor paramétereinek módosításával, ami már túlmutat a telefonok nyújtotta lehetőségeken.

A kikapcsolódáshoz a GX10 három játékból (tizenegyes rúgás, falbontás, jéghoki) álló kínálatát az internetről bővíthetjük – ezek a játékok a telefonban lévő Java motor segítségével futtathatók. A Java platform előnye, hogy széles körben ismert a fejlesztők között, így biztosított a nagy választék. A játékok teljes mértékben kihasználhatják a telefon adottságait, a nagy képernyőt, a többszólamú hangzást, sőt a vibrálást is (force feedback :). A „kötelező gyakorlat" része a személyes adatok kezelése. A címlista ugye már adott, emellé van naptára, amelyben az egyes napokhoz legfeljebb három bejegyzés fűzhető, de ezekhez nem lehet figyelmeztetést tenni. Van ugyan ébresztő funkciója, de ez tényleg csak ébresztésre való, mindössze időpontot lehet beállítani, dátumot nem. Ha a GX10-et szeretnénk vekker helyett használni, akkor nem szabad éjszakára kikapcsolni, ugyanis úgy nem ébreszt. Nincs „Még szundítok öt percet" funkciója sem – vagy felkelünk, vagy hagyjuk a fenébe az egészet, és jól elkésünk.

Gameboy helyett is használható

Jól használható viszont a hangos feljegyzés, magyarul a diktafon funkció. A felvételt teljesen más menüpont alatt lehet meghallgatni, mint ahol rögzítettük. A felvételt egyébként csengőhangnak is használhatjuk, amivel aztán teljesen egyedivé lehet tenni azt az élményt, amikor hívnak.

A nagy képernyő szinte kívánja, hogy valami hasznosat is csináljunk vele. Nosza, irány az internet, legalábbis annak WAP-os része. A WAP-on tapogatózást GPRS átvitellel lehet gyorsítani, ha ez a szolgáltatónak is érdekében áll. Ha mégis kicsinek találjuk a képernyőt, akkor az infravörös port segítségével számítógépen (legyen az valamilyen tenyérgép, noteszgép) is lehet böngészni, ha sikerül beállítani a kapcsolathoz szükséges paramétereket.

A GX10 jóképű telefon, számos hasznos és néhány haszontalan szolgáltatással. Ha a Sharp mérnökei esetleg tanulmányoznák más, a mobilgyártásban már hagyományt teremtett gyártók készülékeinek menürendszerét, akkor még jobbá tudnák tenni, de így sem rossz. Teljes ára bruttó 139 900 Ft, a kedvezményekről a szolgáltatónál kell érdeklődni.

info

www.vodafone.hu

Rendszercsere

A Linux egyik előnye, hogy számos, egymástól látszólag távol álló platformon is lehet használni. Erre mutatunk most példát, melynek során egy Compaq iPaq operációs rendszerét cseréljük ki Linuxra.

Nagy Zoltán

A Familiar projekt jelenleg a H3100, H3600, H3700 és H3800 típusú iPaqeket támogatja. Az iPaq az operációs rendszert 32 Mbyte-os flash ROM-ban tárolja. Mivel flash memória, ezért tartalma lecserélhető. Az iPaq linuxosítását először is netböngészéssel kell kezdeni, hogy letöltsük a legfontosabb szoftvereket.

Mindenekelőtt kell a BootBlaster – ez Pocket PC-s program, és a flash memóriát tudja írni, olvasni. Segítségével lementhető az aktuális operációs rendszer, amit később vissza is lehet tölteni. Az egész procedúrának csak az fogjon neki, aki ismeri a Linuxot, hiszen az alkalmazható rendszerek még fejlesztés alatt vannak, de már így is használhatók.

Ahhoz, hogy Linuxot tudjunk bootolni, le kell cserélni a bootloadert – ez hasonlít a PC-n ismert boot rekordhoz, és az a feladata, hogy az iPaq hidegindításakor betöltse a operációs rendszert. Az iPaq eredeti bootloadere érthető módon a Pocket PC betöltésére szolgál, ezért helyette a Linuxhoz mellékelt betöltőt kell használni.

A harmadik lényeges elem maga az operációs rendszer, amiből több változatot is lehet telepíteni. A root lemezkép a bootoláshoz és a további telepítéshez minimálisan szükséges összetevőket tartalmazza (kernel, ppp, pcmcia, ethernet, wireless és ssh modulok). Az X/GPE és az Opie lemezképek egy-egy teljes operációs rendszert foglalnak magukban, grafikus kezelőfelülettel és felhasználói programokkal együtt, a különbség köztük az X kezelőben van. Mindezek a file-ok megtalálhatók CD-mellékletünkön is. Minden file-hoz tartozik egy azonos nevű, *md5sum* kiterjesztésű file, ami ellenőrző számot tartalmaz. A mellékelt makemd5 programmal ellenőrizzük a file-okat, a program által adott számnak meg kell egyeznie az md5sum file-ban lévő számmal. Ha itt eltérést tapasztalunk, nem szabad használni a szóban forgó file-t!

A műveletehez szükségünk van windowsos PC-re is, mégpedig olyanra, amelynek van soros portja (ezt azért kell kihangsúlyozni, mert egyes modern gépeken, főleg noteszgépen már nem lehet ilyet találni). Az iPaq USB-n is tud adatot átvinni, és ez gyorsabb a mezei soros átvitelnél – de a bootloaderrel csak soros porton keresztül lehet kommunikálni.

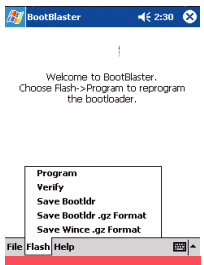

A BootBlaster kínálata

Az egész művelet bevezetéseként készítsünk teljes mentést az iPaq-en lévő adatokról. Ezután még a megszokott módon az ActiveSynckel át kell juttatni az iPaqre a BootBlastert és a bootloadert. A BootBlastert elindítva egyszerű programfelületet kapunk néhány menüponttal. (Talán említenem sem kell, hogy a BootBlaster indítása előtt állítsunk le minden futó programot, hogy ne okozzanak zavart.) Először mentsük, ami menthető, vagyis az eredeti bootloadert, a teljes operációs rendszert, valamint az asset bejegyzéseket (utóbbi az adott iPaq-hez tartozó speciális adatokat tartalmazza). A *Flash → Save* menüpontot választva elmenthetjük a bootloadert save_bootldr.bin néven. Ezt másoljuk át a PC-re az ActiveSynckel, hogy biztonságban legyen, de hagyjuk meg az iPaqen is, szintén a biztonság kedvéért. Ugyanígy, a *Flash → Save Windows gz* menüponttal mentsük el a flash memória bootloaderen kívül fennmaradó teljes részét, ami gyakorlatilag a teljes operációs rendszert és az asset adatokat jelenti (utóbbiak külön file-ba kerülnek). Az operációs rendszert a mérete miatt gzip formátumba tömöríti a BootBlaster. A tömörítés végeztével kapott file-t mentsük el a PC-re.

Most jön a művelet legkényesebb része, a bootloader cseréje. Ez az egyetlen olyan mozzanat, melynek során, ha valami közbejön, átmenetileg papírnehezékké válik az iPaq, és csak szakszervizben tudják helyrehozni. Ha mindent pontosan a leírtak szerint csinálunk, akkor elvileg nem lehet probléma.

A művelethez a *Flash → Program* menüpontot kell elindítani. Ekkor ki kell választani a beprogramozandó bináris file-t, esetünkben a bootstrap-v061-01-h3100.jffs2 nevűt. A műveletet a BootBlaster azzal kezdi, hogy levédi a jelenlegi operációs rendszert tartalmazó flash blokkokat, hogy még véletlenül se essen bennük kár. Ezután kezdi el a bootloader beírását a megfelelő blokkokba. Nem valószínű, de előfordulhat, hogy a BootBlaster lefagy az operációs rendszert tartalmazó flash blokkok védelmének beállítása közben. A teljes programozási művelet mintegy 15 másodpercet vesz igénybe. Ha a program ennél tovább marad inaktív, és láthatóan nem kezdte még el a bootloader betöltését, akkor – és csakis akkor! – biztonságosan lehet resetelni a gépet, és újra kezdhetjük a műveletet. Ha azonban már hozzákezdett a bootloader betöltéséhez is, akkor ezt nem szabad megtenni, mert a reseteléshez működő bootloaderre van szükség.

Legtöbb esetben a folyamat gond nélkül lefut, amit kis üzenet is jelez, ebben az olvasható, hogy a gép használható bootloaderrel rendelkezik. Ha biztosak akarunk lenni a dolgunkban, akkor a *Flash → Verify* menüponttal ellenőrizhetjük is. Ha ekkor nem kapjuk azt az üzenetet, hogy „You have a valid bootloader”, akkor semmilyen körülmények között nem szabad resetelni a gépet, hanem meg kell próbálni újra elvégezni a beprogramozást. Ha akkor sem kapunk pozitív választ, akkor töltsük vissza az eredeti bootprogramot, amit a művelet elején elmentettünk a saved_bootldr.bin file-ba (ezért kellett azt még az iPaqen tartani). Ha egyik művelet sem vezet eredményre, akkor az iPaqet hagyjuk a bölcsőben, ne kapcsoljuk ki, és kérjünk segítséget.

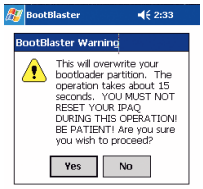

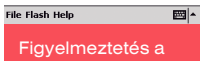

Figyelmeztetés a bootprogram felülírására

Info

- http://opie.handhelds.org
- www.handhelds.org
- http://familiar.handhelds.org
- http://intimate.handhelds.org
- http://qpe.sourceforge.net
- http://gpe.handhelds.org

Ha nem kaptunk hibaüzenetet, és a jelek szerint minden rendben van, akkor megkockáztathatjuk az iPaq resetelését. Az új bootloader minden további nélkül elindítja a meglévő Pocket PC operációs rendszert. Persze nekünk nem ez a célunk, ezért jön a következő lépés: az operációs rendszer kicserélése. Ezt már biztonsággal meg lehet tenni, hiszen az előzőleg elmentett Pocket PC rendszert bármikor vissza lehet tölteni.

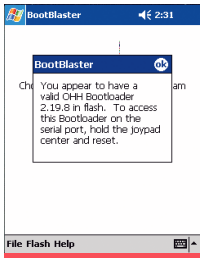

Ha ezt látjuk, akkor minden rendben van

A cseréhez csatlakoztassuk az iPaq bölcsőjét az asztali számítógép soros portjához, majd indítsunk el egy terminálkezelő programot, ami lehet akár a Windows HyperTerminalja is az alábbi beállításokkal:
sebesség: 115200 bit/s
adatbitek: 8
paritás: nincs
stopbitek: 1
átvitelvezérlés: nincs

Ezután reseteljük az iPaqet. Ehhez ki kell venni a bölcsőjéből, hogy megnyomhassuk az alján a rejtett gombot. Ahhoz, hogy ne induljon el a Pocket PC, a resetgomb megnyomásakor tartsuk benyomva a nagy kurzorgomb közepét. Ekkor a bootloader rendszerindítás helyett a soros porti terminálon keresztül várja az utasításokat.

A BootBlaster a bootloader betöltésekor védett állapotba kapcsolta a flash memória fennmaradó részét, ezért először ezt a védett állapotot kell megszüntetni a *pflash 0x40000 0xffff 0* paranccsal. Következő lépés az új rendszer feltöltése, amit a *load root* paranccsal lehet elkezdeni. Ekkor a bootloader a soros átvitelen keresztül várja a feltöltendő file-t, amit a Hyperterminalban az *Átvitel → Xmodem file küldése* menüpontban lehet elvégezni.

Még nyitott kérdés, hogy mit is töltsünk fel. Ha van közvetlen netelérésünk, akkor a legegyszerűbb és leggyorsabb, ha egy minimális rendszert teszünk a gépre, amiben még nincs grafikus felület, csak az induláshoz és a karakteres konzol használatához szükséges alapprogramok. A legfrissebb teljes grafikus rendszert az internetről tudjuk telepíteni. Ha erre nincs mód, akkor kétféle grafikus rendszer között is választhatunk – az egyik az X/GPE (GPE Palmtop Environment), ez X Window- és GTK-alapú grafikus felület, a másik pedig az Opie (Open Palmtop Integrated Environment), ez a QT Embedded eszköztárat használja a grafikus felület megjelenítésére.

A kiválasztott rendszer feltöltése a soros porton keresztül közel 40 percig tart, ennyit kell türelemmel kivárni. Ha van az iPaqhez Compact Flash kártyafoglalatot tartalmazó „kabát", akkor a rendszert a CF kártyáról is fel lehet tölteni, a *copy hda1:/filenév root* paranccsal, ez jóval rövidebb idő alatt elvégezhető.

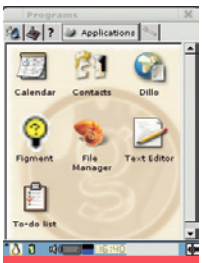

A GPE felülete és programjainak egy része

Feltöltés után a „boot" parancsot kiadva tölthető be az új rendszer. Ha a soros porton a terminálprogram még mindig vonalban van, akkor ott jól megfigyelhetők a linuxos gépeknél megszokott kernelüzenetek, ahogy az egyes összetevők betöltésre kerülnek. Közben az iPaq képernyőjén egy pingvin látható, majd megkapjuk a grafikus bejelentkező képernyőt. Első indításkor még rootként, rendszergazdaként kell bejelentkezni, a root jelszava „rootme". Ha minimális rendszert telepítettünk, akkor az iPaq képernyőjén csak a pingvin lesz látható, hiszen még nincs grafikus felület telepítve. Ekkor csak a soros terminálon keresztül lehet elérni a gépet. Az iPaqen futó Linux alapvetően Debian-alapú, ezért a csomagkezelője is a Debianéhoz hasonlít. Igaz itt ipkg-nek hívják, és némileg kevesebb paramétere van, mint az apt-get-nek, de hasonló módon lehet vele internetről letölteni a kívánt csomagokat. Ehhez azonban működő net-kapcsolat kell. Ha nincs más hálózati eszköz, akkor használhatjuk erre az USB portot – szerencsére a soros porttal egyszerre is, így dolgozhatunk a konzolon, miközben az USB-n keresztül kapcsolódunk a nethez. Az USB hálózat konfigurálásához részletes segítséget nyújt a projekt honlapja.

Az Opie programkezelője

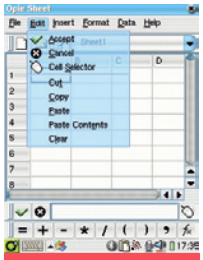

Táblázatkezelő az Opie-ban

Mire lehet használni a linuxos iPaqet? Először is annak bizonyítására, hogy lehetőségünk van választani: nem vagyunk rákényszerítve egy operációs rendszer használatára. Tehát pillanatig sincs arról szó, hogy a Pocket PC nem megfelelő operációs rendszer, ez a kísérlet sokkal inkább a választás szabadságáról szól. Nem megvetendő az sem, hogy olyan projekteknél is szóba jöhet hardverként az iPaq, ahol egyedi rendszert kell fejleszteni és használni, miközben szükség van az iPaq által nyújtott képességekre (például sztereó hangrendszer, nagy felbontású színes képernyő, erős RISC processzor).

Mind az Opie, mind a GPE tartalmaz PDA-s eszközöket, naptárat, címtárat, teendőlistát, jegyzettömböt stb. Szinkronizálni lehet a KDE hasonszőrű programjaival is. Az internetről számos extraalkalmazás is letölthető, ezek tára egyre bővül, mivel nem nehéz meglévő linuxos alkalmazásokat átültetni iPaqre.

Ha vissza akarjuk állítani az eredeti Pocket PC rendszert, reseteljük az iPaqet, eközben tartsuk nyomva a kurzorgomb közepét. Visszatéve a bölcsőbe, a soros terminálon keresztül, a „load root" parancsot kiadva, a terminálprogram xmodem átvitelével töltsük vissza a Windows.gz file-t. Resetelés után már az eredeti rendszer áll fel, persze üresen, a felhasználói adatokat az ActiveSync *restore* parancsával lehet visszatölteni.

Erdős Márton, Sponga Tamás

Egy történet vége

Corel Corp.

A főként CorelDraw grafikai programcsomagjáról ismert kanadai Corel néhány évvel ezelőtt egy sor olyan szoftvermegoldással jelent meg, melyekkel rendre megelőzte korát. Ilyen volt például a Java-alapú irodai programcsomag és a Corel Linux. Ezek a kezdeményezései azonban elhaltak, mert jóval nagyobb összegeket emésztettek fel, mint amennyi bevételt hoztak. A linuxos vonal leállításának feltűnő előjelei voltak – már hosszú ideje nem jelentek meg frissítések a linux.corel.com weboldalon. Végül bekövetkezett, ami várható volt: megszűnt a linux.corel.com.

Az évek óta pénzügyi gondokkal küszködő cég racionalizálási törekvéseinek tehát a Corel Linux továbbvitele is áldozatául esett. Bár az is közrejátszhat a fejlesztések leállításában, hogy a cég 2000-ben pénzügyi támogatást kapott a Microsofttól, amiért a redmondi cég közel 25% részesedést szerzett a Corelben.

A Debian Linux 2.1-re épülő Corel Linux 1.0 1999 végén jelent meg, és rövid idő alatt sok hívet szerzett magának egyszerű telepíthetőségével, barátságos grafikus felületével és a hozzá megjelent Corel programokkal (például Corel PhotoPaint, WordPerfect). Több mint két évig csak találgatások folytak arról, mi történt a Corel Linuxszal. A válasz a múlt év végén megjelent Xandros Desktop Linux lett, ami a Corel Linux egyenes ági leszármazottjának tekinthető. Most megint lehet találgatni, hogy a Corel részéről jó döntés volt-e véglegesen kiszállni a linuxos világból, pontosan akkor, amikor az asztali szoftverpiacon egyre erőteljesebben nyomulnak a linuxos cégek.

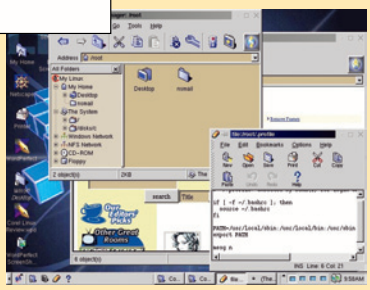

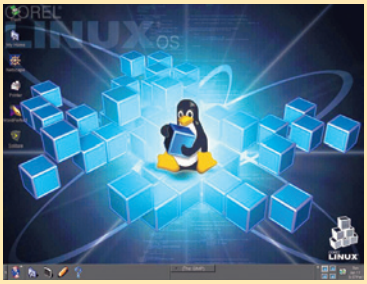

Corel Linux – teljes redőnylehúzás

➪ http://linux.corel.com

Windows helyett Linuxot az asztalra!

Desktop Linux Consortium

A február 4-én megalakult Desktop Linux Consortium fő célja a Linux elterjesztése az asztali gépeken – Windows helyett. A szervezet Linuxot és azon futó nyílt forrású szoftvereket fejlesztő cégeket fogja össze. A tagok listája illusztris és hosszú: ArkLinux, Codeweavers, Debian, DesktopLinux.com, KDE, Linux Professional Institute (LPI), Lycoris, The Linux Terminal Server Project (LTSP), Mandrakesoft, NeTraverse, OpenOffice.org, Questnet (Support4Linux.com), Samba.org, theKompany, SuSE, TransGaming Technologies, TrustCommerce, Xandros, Ximian.

A szervezet megalakulásának hírére Linus Torvalds úgy nyilatkozott, a Linuxot nem lehet kikerülni az asztali rendszereken, mivel nyílt forrású szoftverekkel nagyjából 80%-nyi terület lefedhető abból, amire ma az irodai dolgozóknak szükségük van.

➪ www.desktoplinuxconsortium.com/

Dupla vagy semmi

Dell Computer

A Dell jelentősen szeretné növelni részesedését a PC-s piacon – jelentette ki Michael Dell, a vállalat elnöke. Ezt a célt főként a költségek nagyarányú lefaragásával és új termékekkel kívánja megvalósítani.

Utóbbiak alatt elsősorban a hamarosan megjelenő új nyomtatókat kell érteni. – Megjelenésünk kezdetben nem fog nagy változásokat hozni a nyomtatópiacon, de később szeretnénk nagyobb szeletet kihasítani – nyilatkozta Michael Dell. Ezt a merész tervet annak ellenére kivitelezhetőnek tartja az elnök, hogy az utóbbi két évben folyamatosan csökken a PC-s piac forgalma. Igaz, a Dell eközben növelte részesedését.

➪ www.dell.com

8 millió fejfájás-csillapító

Data Processors International

A bankkártyák népszerűségi indexe nemrég nagyot zuhant Amerikában, miután az OUCH becenevű hacker sikeresen hatolt be egy a bankok és az értékesítők közötti tranzakciókért felelős cég rendszerébe.

A Discover Financial Services és az American Express is megerősítette a hírt, azonban az ellopott bankkártyaadatok pontos darabszámát nem árulta el. Az ügyben a Visa és a MasterCard is érintett. Az ellopott adatok számát 8 millióra becsülik. A gyors reagálásnak köszönhetően nagyobb pénzügyi botrányt nem okozott az eset, de mindenesetre jó leckét adott a bankoknak arról, hogy még a legzártabb rendszerek is sebezhetőek.

A Data Processors International képviselője beszédében kifejtette, aggodalomra semmi ok, a betörő „csupán" a kártyák tulajdonosainak nevét, címét, telefonszámát és társadalombiztosítási számát szerezte meg, a számlákon tárolt pénzhez nem fért hozzá. Az FBI nagy erőkkel nyomoz az ügyben.

Egyesült chipkatonák

SiS, UMC

A SiS nem fejleszti tovább gyártástechnológiáit. Jogos a kérdés: akkor mégis hogyan szeretné megelőzni a konkurens Viát? A válasz az UMC. A SiS ugyanis már a 0,13 mikronos gyártástechnológiával készülő chipjeit is a UMC gyártósorain gyártatja le, ezzel jelentős beruházási költségektől kímélve meg magát. A SiS eddig sem erőltette a 0,13 mikronos technológiát, csupán egyetlen, 200 mm átmérőjű waferrel dolgozó gyárában kezdett próbagyártásba. A UMC-vel kötött megállapodása alapján a SiS segít az újabb gyártástechnológiák kifejlesztésében, ám a sorozatgyártást a UMC-re bízza. A SiS továbbra is maga gyártja 0,15 mikronos és annál régebbi termékeit. A UMC emellett részesedést is szerzett a SiS-ben.

➪ www.sis.com.tw

IBM

Grid technológia a himlőkutatásban

Az IBM, a United Devices és az Accelrys új gyógyszerek kifejlesztésére irányuló, világméretű kutatástámogatási projektet jelentett be, amely potenciálisan felveheti a harcot a himlővírus ellen. A projekt motorja hatalmas számítógépes grid lesz, amely világszerte több millió PC-tulajdonos számára teszi lehetővé, hogy nem használt számítógépes erőforrásaival hozzájáruljon a himlő elleni potenciális gyógyszerek széles skálájának kifejlesztéséhez. A Himlőkutatási Grid Projekt (Smallpox Research Grid Project) eredményeit az Egyesült Államok Védelmi Minisztériumához, a védelmi miniszter hivatalához továbbítják.

A projektbe a grid.org honlapjáról letölthető képernyővédővel lehet bekapcsolódni

Az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization – WHO) és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) szerint jelenleg nincs megfelelő gyógyszer a himlőfertőzést követő kezeléshez. A megelőzés egyetlen módja a védőoltás. A rutinszerű oltásokat azonban a himlő leküzdését célzó WHO-program végeztével beszüntették.

A Himlőkutatási Grid Projekt az IBM, a United Devices, az Accelrys és az Evotec OAI technológiáira és szolgáltatásaira épül. Ezeket a kereskedelmi forgalomban is beszerezhető technológiákat és szolgáltatásokat jelenleg számos gyógyszeripari és biotechnológiai terméket gyártó cég használja. A projekt keretében várhatóan több mint kétmillió személyi számítógép kapcsolódik majd össze hatalmas virtuális szuperszámítógépet alkotva, amely így több mint 1100 teraflop feldolgozási csúcskapacitást biztosít. Ez a Top500.org rangsorát vezető mai leggyorsabb szuperszámítógép kapacitásának több mint harmincszorosa.

A Himlőkutatási Grid Projektbe a www.grid.org címen található képernyővédő letöltésével lehet bekapcsolódni. Ez a program köti a számítógép inaktív feldolgozó kapacitását a világméretű gridbe, amely virtuális szuperszámítógépként a molekulák milliárdjait elemzi a laboratóriumi vizsgálatok idejének törtrésze alatt. A feldolgozás befejezése után a program az eredményeket visszaküldi a United Devices IBM-infrastruktúrára épülő adatközpontjába, majd új adatokat hív le elemzés céljára. Az adatfeldolgozás az önálló számítógépeken folyik, az eredmények visszaküldésére pedig akkor kerül sor, amikor a számítógép-felhasználó legközelebb az internetre csatlakozik.

A Himlőkutatási Grid Projekt IBM-infrastruktúrára támaszkodik, amely többek között IBM eServer p690-eseket és – a Vácott gyártott – IBM Shark Enterprise Storage szervereken futó DB2 adatbázis-kezelő szoftvert tartalmaz.

➪ www.ibm.hu
➪ www.grid.org
➪ www.who.int

MTA, Matáv, Axelero

A Mindentudás Egyetemének online hallgatói

A Magyar Tudományos Akadémia, a Matáv és az Axelero Internet együttműködésével indított Mindentudás Egyetemén (ME) jelentősen nőtt az előadás-sorozatot követő internetes oldal törzsközönsége. Az [origo] szerkesztésében készülő oldal felhasználóinak száma a tavaly szeptemberben mért 4–5 ezer főről január végére napi 11–16 ezerre emelkedett.

A népszerű tudományos tartalom iránt a felnőtt lakosság körében nagy az igény

Az interneten a hétfői előadásokat követő két napban átlagosan 11–14 ezer érdeklődő fordul meg. A figyelem a hét további napjain is hasonló szinten marad, a látogatók száma folyamatosan napi 8–16 ezer fő körüli, napi 30–55 ezer oldalletöltéssel. Az idei rekordot az Axelero január 7-én regisztrálta, amikor közel 19 ezren keresték fel a weboldalt, a legtöbb oldalletöltésre pedig február 5-én került sor, amikor több mint 64 ezer oldalt néztek meg az érdeklődők. Az ME oldaláról indulása óta több mint 1 millió látogatás során közel 5 millió oldalt töltöttek le.

A közönség 60%-a az első szemeszter alatt mind a tizenöt előadást követte valamilyen módon – a helyszínen, a tévén, a nyomtatott sajtóban, illetve az interneten.

A látogatók az ME honlapját elsősorban kiegészítő médiumként használják a személyes, televíziós, rádiós vagy más audiovizuális élmény mellett, ugyanakkor a teljes közönség közel egyötöde az előadás meghallgatása helyett keresi fel a honlapot.

A site sikerét mutatja az is, hogy látogatóinak jelentős része, több mint 80%-a be is iratkozott az ME-re. Az Axelero online felmérése szerint az ME előadásaira elsősorban a már aktívan dolgozó felnőttek kíváncsiak. A látogatók több mint fele dolgozik, és csupán 9%-uk tanuló.

➪ www.mindentudas.hu

Az egyre nagyobb németországi ügyfélkör könnyebb és rugalmasabb kiszolgálása érdekében a Kürt Computer Rendszerház Rt. irodát nyitott Kuert Datenrettung Deutschland GmbH néven a németországi Bochumban.

A professzionális adatmentési és informatikai biztonsági technológiájáról világszinten elismert Kürt 100%-os tulajdonosa a német cégnek, amely a tervek szerint szakembereivel és szaktudásával a régióba tartozó más országok adatvesztést szenvedett számítógép-felhasználóit is kiszolgálja majd.

A kezdetben hat személyt foglalkoztató észak-westfáliai iroda nyitásának gondolata a Kürt németországi üzleti kapcsolatainak, a német piacon elfoglalt

Albacomp Rt.

Új vezető a vállalat élén

Az Albacomp Rt. újonnan kinevezett vezérigazgatója Laufer Tamás, aki multinacionális vállalatvezetési tapasztalataival erősíti a teljesen hazai tulajdonban lévő vállalatot. Laufer Tamás 37 éves, villamosmérnöki és MBA-végzettséggel rendelkezik. Korábban a Bullnál és az Andersen Consultingnál menedzseri, az Oracle-nél, majd legutóbb a SZÜV-nél vezérigazgatói pozíciót töltött be. A vállalat közleménye szerint Laufer Tamás kinevezése meghatározó lépés abban a folyamatban, melynek eredményeként a közel 20 milliárdos éves forgalmat megvalósító Albacomp csoport – mint a hazai számítástechnikai piac legnagyobb gyártó és egyik legjelentősebb szolgáltató vállalata – a jövőben az ország vezető informatikai vállalkozásává válhat.

Laufer Tamás, az Albacomp Rt. vezérigazgatója

A székesfehérvári központú Albacomp cégcsoport számos otthoni és üzleti informatikai termék, megoldás és szolgáltatás vezető hazai szállítója, a 200 legnagyobb árbevételű hazai vállalat egyike. Közel 800, jórészt felsőfokú végzettségű szakembert foglalkoztat, és termékeit Magyarországon kívül több európai piacra is szállítja.

- Albacomp Rt. ☎ 06-22-315-414
- info@albacomp.hu
- www.albacomp.hu

VirusBuster

100% a Virus Bulletintől

A VirusBuster for Windows Workstation (NT 4.0 /2000/XP) 100%-os minősítést ért el a Virus Bulletin tesztjén. A Virus Bulletin független brit szakfolyóirat, havonta megjelenő számaiban a vírusvédelem kérdéseivel foglalkozik, és rendszeresen teszteli a különféle operációs rendszerekre fejlesztett vírusvédelmi megoldásokat. A minősítést azok a szoftverek kaphatják meg, amelyek 100%-os eredményt érnek el a vadon terjedő, azaz új vírusok felismerésében. A minősítés elnyeréséhez azonban nem elég, ha az adott termék az összes károkozó programot felismeri, téves riasztás nem fordulhat elő. Legutóbb a Windows NT 4.0-s munkaállomásokon futó víruskeresők kerültek terítékre, köztük a VirusBuster for Windows Workstations NT 4.0/2000 /XP. A VirusBuster megoldása – amely ugyanazt a saját fejlesztésű, platformfüggetlen keresőmotort alkalmazza, mint a cég összes más szoftvere – 100%-os eredményt ért el. A VirusBuster megoldásai már korábban is sikerrel szerepeltek a Virus Bulletin tesztjein, kiérdemelve ezt a minősítést. A mostani eredmény részletei a Virus Bulletin 2003. februári számában olvashatók.

A Virus Bulletin teszteredményei: a 100%-os minősítés nem hull a résztvevők ölébe

- Virus Buster Kft. ☎ 382-7000
- www.vbuster.hu
- www.virusbtn .com/vb100award

IHM

Az információs társadalom parlamentje

Az Informatikai és Hírközlési Minisztériumban tartotta meg alakuló ülését az Információs Társadalom Koordinációs Tárcaközi Bizottság (ITKTB), amelynek elnöke Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter. Az ITKTB a kormány határozata alapján együttműködik az információs társadalommal összefüggő egységes kormányzati stratégia megvalósítására vonatkozó intézkedési terv kidolgozásában és érvényesítésében. Többek között figyelemmel kíséri a hazai és nemzetközi támogatások, programok, pályázatok lebonyolítását, elősegíti az informatikai és hírközlési tárgyú nemzeti szabványok kidolgozását, koordinálja az informatikai biztonság megvalósításához szükséges technológiai fejlesztéseket és a tárcák európai integrációs tevékenységét az információs társadalommal összefüggésben. Az ITKTB koordinálja a központi költségvetésből finanszírozott – nem kormányzati – informatikai és hírközlési hálózatok megvalósítási koncepcióinak kidolgozását és a beruházások végrehajtását, közreműködik az információs társadalom fejlődését elősegítő fejlesztések hatásainak előzetes felmérésében, vizsgálatában és elemzésében, illetve ösztönzi, összehangolja és véleményezi az információs társadalom fejlesztése kapcsán mintaprojektek kialakítását és lebonyolítását. Az ITKTB lényegében az információs társadalom „parlamentje", munkájában a kormányzati szervek mellett részt vesznek az érintett országos intézmények, valamint a szakmai szervezeteken keresztül az üzleti és a gazdasági élet szereplői. A kormány határozata értelmében a legsürgetőbb feladat az ágazati részstratégiák, majd pedig az egyesített Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) kidolgozása – a Nemzeti Fejlesztési Tervvel és az Európai Unió irányelveivel összhangban –, amely 2004–2006 folyamán az intézkedések alapjául szolgál.

- www.ihm.hu

Kürt Computer Rendszerház

Terjeszkedés külföldön

pozíciójának és egy komoly helyi kapcsolatokkal rendelkező német menedzser személyének ismeretében vetődött fel.

Ernst Eder ügyvezető igazgató mellett a cég kereskedelmi és technológiai tevékenységét magyar szakemberek látják el, míg a marketing- és pénzügyi feladatokat külső erőforrásokkal oldja meg az iroda.

A helyszínválasztást többek között a Ruhr-vidék fejlettsége és az a körülmény indokolta, hogy a Kürt évek óta kiállít a világ legnagyobb informatikai és telekommunikációs seregszemléjén, a hannoveri Cebiten – ez a város szintén az új iroda vonzáskörzetébe esik.

A Kuert GmbH eddig 8 adatmentési esetre kapott megbízást, köztük kétszáz CD nagy értékű adatainak helyreállítására. A cég az első évben 200–250 esettel és 300–350 ezer euró értékű bevétellel számol, az első 3 évben pedig 1,5 millió euróval.

A tervek között szerepel még, hogy – a hazai üzleti modellt követve – működésének első szakaszában az adatmentés, azt követően pedig az adatbiztonság is a cég profiljának homlokterébe kerül.

- Kürt Computer Rendszerház Rt. ☎ 228-5410
- kurt@kurt.hu
- www.kurt.hu

Internetes biztonság Kelet-Európában

Igor Levin, a Symantec kelet-európai igazgatója szerint nem az internetes támadások számának változása, hanem lendületes technológiai fejlődésük az a trend, amely figyelmet követel tőlünk.

Kis Endre

A Symantec Internet Security Threat Report, a kibertér biztonságáról összképet adó, félévente közzétett jelentés történetében először csökkent az internetes támadások száma. Miként arról előző számunkban olvashattak, az év eleji szinthez képest 2002. második felében 6%-kal mérséklődött az ilyen jellegű tevékenység. Ugyanebben az időszakban azonban 82%-kal nőtt az újonnan felfedezett biztonsági rések, a sérülékeny pontok száma.

Igor Levin, a Symantec kelet-európai igazgatója az IDC 2003. évi közép- és kelet-európai informatikai biztonsági konferenciasorozata (IDC IT Security Roadshow Central and Eastern Europe 2003) alkalmából Budapestre látogatott. Magazinunknak adott interjújában először e két ellentétes irányzat kommentálására kértük.

– Az internetes fenyegetések számában mutatkozó csökkenés kétségtelenül figyelemreméltó, hiszen példátlan jelenséggel állunk szemben – mondta Igor Levin. – A támadások száma hosszú évek óta töretlenül nő, miközben technológiai tartalmuk dinamikusan fejlődik. A vírusos kezdetekhez képest ma már döbbenetesen hatékony netes férgekkel és olyan károkozásra irányuló professzionális fenyegetésekkel szemben kell védekeznünk, mint az internetes kémprogramok vagy a kiberterrorista támadások. Ezért a netes támadások technológiai fejlődése képviseli azt a trendet, amely a legnagyobb éberséget követeli tőlünk. Meggyőződésem szerint ez az irányzat meghatározó lesz a továbbiakban is. Az internetes támadások száma ingadozhat időszakról időszakra – nem a mennyiségük jelenti a legnagyobb veszélyt. Ebben az értelemben a 6%-os csökkenésnek nincs jelentősége.

A Symantec 2002. második féléves jelentésének egyik további érdekessége, hogy a – tízezer netfelhasználóra számítva – legtöbb internetes támadást indító országok toplistáján az első csoportban Lengyelország a második, a Cseh Köztársaság pedig a harmadik helyet foglalta el, míg a második csoportban Románia, Lettország, Litvánia és Szlovákia is kitüntette magát. Magyarország neve ugyanakkor nem szerepel egyik csoport listáján sem.

Igor Levin, a Symantec kelet-európai igazgatója

– A biztonság szempontjából legalábbis kevésbé játszik szerepet, hogy melyik országból indítanak egy netes támadást, mint az, hogy melyik ország, illetve a világ melyik térsége a célpontja – mondta Igor Levin.

– Ugyanakkor nem fér hozzá kétség, hogy ez a dicstelen mutató egyúttal az adott ország internetes technológiai kultúrájának fejlettségére is utal. Hat hónap alatt 62%-kal nőtt a Dél-Koreából indított támadások száma, miközben az ázsiai országban eddig sehol nem látott mértékben terjedt el a szélessávú internet használata. Kelet-Európában az internet viszonylag szerény elterjedtségét a kiválóan képzett információtechnológiai szakemberek népes tábora ellensúlyozhatja.

Thomas Raschke, az IDC európai biztonsági termékek és stratégiák területével foglalkozó elemzője budapesti előadásában a közép-kelet-európai piacot úgy jellemezte, mint kicsi, és a hálózati technológiák tekintetében kevésbé fejlett környezetet, ahol még nem terjedt el az erőforrás-kihelyezés gyakorlata, a vállalatok pedig elsősorban nem a biztonságra, hanem infrastruktúrájuk kiépítésére összpontosítanak. A visegrádi hármakat ugyanakkor azon országok közé sorolta, ahol az internetes biztonság kérdéskörének kiemelt figyelmet szentelnek.

– A kelet-európai vállalatok az infrastruktúra-fejlesztés területén lépéshátrányban vannak, így többek között ezért nem költhetnek annyit szoftverre, mint a nyugat-európai cégek – mondta Igor Levin –, de ez nem jelenti azt, hogy a biztonság kevésbé fontos számukra. Az eltérés mértékét a kormányzati szektor példája jól tükrözi: a nyugat-európai országok költségvetésből finanszírozott információtechnológiai beruházásainak 25%-át a szoftverbeszerzés adja, míg Kelet-Európában ez az arány mindössze 5% körüli. A fejlesztés logikus sorrendjében a szoftver a távközlési infrastruktúra és a hardver után következik, illetve ezekre épül, de ez nem jelenti azt, hogy a Symantec karba tett kézzel várná, amíg a térségben rá kerül a sor. Ezt a 2003-as pénzügyi évünk harmadik negyedévének eredménye, az előző év azonos időszakához viszonyított 29%-os növekedés is bizonyítja. Ez a mutató mindegyik régiónkban két számjegyű volt. Az internetes fenyegetések globális jellegűek, az ellenük való védekezés igénye nemkülönben.

* * *

A Symantec szerint rövid távon az egyre bonyolultabb és fejlettebb összetett internetes fenyegetések képviselik majd az élvonalat, de ahogy a mobilkommunikációs eszközökön egyre magasabb szintű netes szolgáltatások válnak elérhetővé, úgy kerülünk egyre közelebb az ellenük irányuló nagy hatóerejű támadások bevetéséhez. Jóllehet részleteket nem árulhatott el, Igor Levin elmondta, hogy több nagy ügyfelükkel már jelenleg is együttműködnek a mobilkommunikációs eszközök védelmét szolgáló biztonsági termékek kifejlesztésben. Így azok – remélhetőleg – időben rendelkezésre állnak, és szervesen illeszkednek majd a Symantec koncepcióját és stratégiáját megtestesítő vállalati biztonsági architektúrába (Enterprise Security Architecture), amely a más gyártóktól származó biztonsági termékeket is képes egyetlen integrált, központilag felügyelt és proaktív, ezáltal értékteremtő megoldássá szervezni.

info

➪ Kevesebb támadás, több biztonsági rés – PC Magazin, 2003/3/131

IBM vs. MS

David Chappell, a Chappell & Associates elnöke szerint az információtechnológia világa az IBM és a Microsoft webszolgáltatásokról alkotott koncepciója alapján végül mindössze két táborra egyszerűsül. De ne tartson senki hidegháborús megosztottságtól – ez nem politika, még csak nem is technológia, hanem mindenekelőtt üzlet, így a két blokk között élénk lesz az átjárás.

Kis Endre

A San Franciscó-i tanácsadó cég beszédeiről, szemináriumairól és könyveiről egyaránt világszerte ismert első embere nemrégiben a Microsoft Magyarország székházában tartott előadást Understanding .NET címmel a hazai vállalatok informatikai vezetőinek és szoftverfejlesztőinek.

David Chappell 2002 elején szintén Budapesten járt. Akkor készített interjúnkban úgy fogalmazott, hogy a .NET egy éven belül főáramlattá, két éven belül pedig uralkodóvá válik a piacon. Bill Gates a várakozásoktól elmaradó eladásokat értékelve azonban ugyanez év derekán már úgy vélekedett, hogy a .NET stratégia – bizonyos vonatkozásaiban legalábbis – megelőzte korát.

David Chappell: Előrejelzésemet ma is fenntartom, a .NET egy éven belül domináns technológia lesz a windowsos fejlesztések területén. Sőt szerintem a .NET már napjainkban is meghatározó abban az értelemben, hogy számos vállalat alkalmazza. A térhódítás üteme azonban valamelyest lassabb, mint amire számítani lehetett, és ennek oka az IT recessziójában kereshető. A Microsoft az ágazat történetében példa nélküli hullámvölgyben kénytelen piacra vezetni .NET stratégiáját alkotó termékeit, amikor a vállalatok jellemzően vonakodnak új technológiák bevezetésére és az ezzel járó átképzésre költeni. Bill Gates minden bizonnyal a .NET MyServices technológiájára, a webszolgáltatások használatának egyik meghatározott módjára gondolhatott, amelyet a Microsoft egyelőre vissza is tett a polcra. A .NET keretrendszerre és a webszolgáltatásokra aligha vonatkozhattak a szavai, ezek már a mindennapi gyakorlat fontos részét képezik.

Magyar PC Magazin: *A szoftverértékesítés új formái, a havi előfizetésre, illetve a tényleges használat alapján történő elszámolásra épülő licenckonstrukciók gyorsíthatnak valamelyest a .NET térhódításán?*

Chappell: Ez nem a licencpolitika függvénye. A térhódítás üteme akkor vesz majd nagyobb lendületet, amikor a Windows-alapokon fejlesztő, a Windows natív környezetében futó alkalmazásokat használó szervezetek megértik, hogy számukra a .NET a fejlődés logikus iránya, és elszánják magukat az átállásra.

MPCM: *Ön szerint erre még az idén sor kerülhet?*

David Chappell, a Chappel & Associates elnöke

Chappell: Azt kérdi tőlem, mikor lábalunk ki a recesszióból. Még ebben az évben? Hát, nem valami biztatóak a kilátások... bár ki tudja? De azért ezt nem várnám lélegzetvisszafojtva.

MPCM: *Előadásában párhuzamot vont a .NET és a Java technológia között. A jövőbeni növekedés fő hajtóerői között számon tartott webszolgáltatások egyik legalapvetőbb sajátsága azonban a platformfüggetlenség. Így a webszolgáltatásokhoz szükséges technológiákat fejlesztő összes vállalat – közöttük a Microsoft – nyilvánvaló érdeke, hogy szorosan együttműködjön akár legnagyobb versenytársaival is.*

Chappell: Ezeket a törekvéseket ugyan nem hasonlítanám a hagyományos értelemben vett üzleti partnerkapcsolatok ápolásához, de tény, hogy a Microsoft hatékonyan együttműködött elsősorban az IBM-mel a webszolgáltatások technológiáinak a létrehozásában, és ez a munka az iparági szövetség keretében megszakítás nélkül folytatódik. A protokollok közösek, a verseny a rájuk épített alkalmazások terén nyilvánul meg, és szerintem a .NET jelenleg lépéselőnyben van a Javával szemben.

MPCM: *Budapesti hallgatósága előtt egyenesen úgy fogalmazott, hogy a világ végül az IBM és a Microsoft versenyére egyszerűsödik majd.*

Chappell: Nem állítom, hogy ez be fog következni, de elképzelhetőnek tartom. A Microsoft vezető szerepe a .NET vonatkozásában kézenfekvő, az IBM pedig hasonló pozíciót mondhat magáénak a Java és a Linux tekintetében. Meggyőződésem, hogy a .NET uralkodó platformmá válik a Windows-irányultságú szervezetek körében, míg ezen a táboron kívül a Java-alapú fejlesztés bír majd hasonló jelentőséggel. Ezért meglehet, hogy a két technológia vetélkedését, vagy mondjuk így, egymás mellett élését a Microsoft és az IBM versenyére, a két vállalat által polarizált világ képére is lefordíthatjuk.

MPCM: *Linuxról beszélve a Microsoft az év eleje óta három állam kormányának és egy nemzetközi szervezetnek is korlátozott hozzáférést engedett a Windows kódjához. Alapjaiban változik a Microsoft szoftverstratégiája, vagy a mindeddig elképzelhetetlennek tartott lépést a nyílt forráskódú Linux kormányzati szférában aratott sikerei egyszerűen kikényszerítették?*

Chappell: Fel nem foghatom, hogy a kormányok miért akarnak belelátni a Windows kódjába. A Linux értéke nem a nyílt forráskódban rejlik, hanem abból fakad, hogy egy elterjedt és olcsó Unixról van szó, amely Intel gépeken fut. Vagy a kormányok abban bíznának, hogy a Windows kódjának átfésülése során rábukkannak majd biztonsági résekre? Ez bizony meglehetős szakmai felkészültséget feltételez, és csak sok szerencsét kívánhatok hozzá. Másfelől teljesen érthető, hogy a kormányzatok egyetlen szállítóval szemben sem kívánnak kiszolgáltatott helyzetbe kerülni. De amilyen vonzó lehet ez a függetlenség, a gyakorlatban olyan körülményes az elérése, és sajnos mindig jelentős a felára.

MPCM: *Előadásában a vállalati alkalmazásintegrációt (EAI) a webszolgáltatások elsődleges sikerterületének nevezte.*

Chappell: Az EAI ugyanis kézzelfogható üzleti előnnyel, költségcsökkentéssel kecsegtet, másrészt jellegéből adódóan a vállalati tűzfalakon belül marad. Így a biztonság jelenleg még megválaszolatlan kérdései az EAI-vel kapcsolatban nem merülnek fel, és ez a webszolgáltatások technológiáit, alkalmazásait fejlesztő és szállító vállalatok számára elsőrendű üzleti lehetőséget teremt.

Tartalom – jegyzék

Valódi valóságshow várható a szerveződő áprilisi Comdex Hungaryn. A kiállítás minden jel szerint pontos tükörképet adhat arról, mi jellemzi manapság a magyarországi információtechnológiai és telekommunikációs piacot és az eszközökre épülő, széles értelemben vett tartalomszolgáltatást.

Martin-Kovács Miklós

Minden kiállítás, szakvásár ugyan sajátos tiszavirág-életű gyorsfénykép, de elő-, és utóélete a hosszabb távú jelenségeknek is sokatmondó lenyomata. A Comdex Hungary sem kivétel az évszázados szabályszerűségek alól. A szervezés násztánca a vállalkozók és a lehetséges kiállítók között jól tükrözi részben a kiállítási üzletág általános helyzetét, részben azt, hogy a gyártók, fejlesztők, kereskedők hogyan tekintenek a piacra, kit tartanak vásárlónak, hová akarják eljuttatni az üzenetüket. Kirajzolódik, vajon van-e, aki monopolhelyzetben érezheti magát, és az is, ha egy cég ténylegesen nagy lendületben van, és növelni akarja a neki jutó piaci tortaszeletet. Egy kiállítás annak is képe, netán kórképe, hogy a cégeknél ezzel a területtel foglalkozók valóban szakemberek-e, vagy csak éppen rájuk osztották a feladatokat, de valójában nemigen tudnak mit kezdeni vele. A kiállítási szakemberek tehát több száz négyzetméteren prezentálni akaró dinamikus cégekkel és óvatoskodókkal egyaránt találkoznak.

Az már látható, hogy a Comdex Hungaryn az információtechnológia és a telekommunikáció szinte minden alágazata megjelenik majd. Az is jól kitapintható, hogy a területen valóban minden mindennel összefügg. Számítógép, szoftver, mobil eszköz, szélessávú kapcsolat, hagyományos távközlés és még sokminden más folyamatosan változó arányú ötvözete adja az eredményt, azaz a használható szolgáltatást, amelyen a tartalom megjelenik.

A Comdex Hungary sajátos kormányzati és piaci erőtérben szerveződik. Az napnál is világosabb, hogy a létező, új keletű kormányhatározat „A Magyar Információs Társadalom Stratégia” elkészítéséről, valamint a tárcaközi bizottság súlya, a témakörre szánt milliárdok nyomán hatalmas lendület előszele érződik, de az is igaz, hogy a piaci szereplők szélzsákjai még gyakran nem mutatják világosan az irányt, tehát saját üzleti stratégiájuk is az útkeresés szakaszában van. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium, valamint a többi tárca a következő években a programok, közbeszerzési pályázatok sorát hirdeti majd meg, ha úgy tetszik diktálja a tempót, és remélhetőleg közben a kormányzat is öntanuló rendszerként működik.

A tanulás ugyanis a lehető legtágabb értelemben az Európai Unióba készülő Magyarország számára minden szinten még az eddiginél is inkább létkérdéssé válik, és e folyamat virtuális tanterme az információs társadalom eszközrendszerével működik. Az új megközelítés azonban fenn és lenn egyaránt elkerülhetetlen.

Az európai uniós támogatások bázisa a kormányzatok saját ereje, önrésze, de a magyar vállalkozásoknak olykor nem csupán a pályázati pénzekre, támogatásokra lenne szükségük. Adott esetben mondjuk elegendő, ha a garantált kormányzati megrendelés alapján hitelt kaphat a vállalkozó. Ehhez viszont szemléletet kellene váltani, olykor a szabályozást módosítani.

A Comdex Hungary a közeljövő egyik fóruma, ahol ezekre a kérdésekre is választ kaphat a látogató.

A fentebb említett tanulási folyamat és a magyar tartalom kézenfogva jár. A Magyar Tartalomipari Szövetség ezért is fogja össze tagjainak megjelenését a Comdex Hungaryn. A lényeg bemutatni a már létező, olykor fesztiválnyertes megoldásokat, és talán még lényegesebb rávilágítani a fehér foltokra, létrehozni a kapcsolatot a lehetséges együttműködők között. Sokféle jel tanúskodik ugyanis arról, hogy például az elektronikus kereskedelem Magyarországon még annak ellenére is gyermekcipőben jár, hogy az üzleti logika már nagyobb léptékű fejlődést diktálna. Miközben pumpálódnak a milliárdok a bevásárlóközpontokba, egy másik üzletág, a sokféle termék és szolgáltatás vásárlásához sokkal célszerűbb elektronikus kereskedelem gyakorta provinciális, tanulni nem akaró döntéshozók félelmeiből épülő védőbástyába ütközik. Meglehet, várni kell, amíg ezen a védőbástyán is majd fentről ütnek rést, például az elkerülhetetlennek látszó e-kormányzat módszereivel.

A tamáskodók hangja ugyan gyakorta erős, emlegetnek kevés számítógépet, elmaradott hálózatokat, szakemberhiányt, drágaságot – és sok szempontból igazuk is van. Mégis, ha visszagondolunk csupán néhány évvel ezelőttre, akkor látjuk, hogy a történelem kereke továbbra sem visszafelé forog.

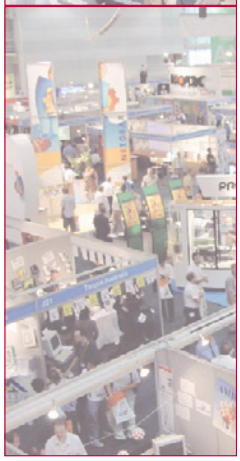

Penge II

Penge, pengébb, legpengébb

Weisz Tamás

Négy évvel azután, hogy Penge leszámolt Deacon Frosttal, újabb komoly kihívással kell szembenéznie a „szokásos" vámpírvadászat mellett. Az új ellenfél veszélyességére jellemző, hogy még a vámpírok is tőle, a Fényjárótól kérnek segítséget. Így azután Penge és a kissé erőltetett módon visszahozott Whistler együtt veszi fel a harcot a kaszásokkal.

Adj egy puszit!

A történet nagy része – érthető okokból – sötétben játszódik, a képeken a fekete szinte minden árnyalatát megtaláljuk. És megtaláljuk, mert a transzfer tökéletes, mondhatni pengeéles lett. A hangra sem lehet különösebb panaszunk, mind az eredeti, mind a magyar Dolby Digital 5.1-es hang szépen szól, de néhányan – jogosan – hiányolni fogják a DTS hangsávot, pedig az amerikai és az angol kiadáson is megtalálható.

Az extrákra – amelyek az audiokommentárok kivételével feliratosak – egyetlen rossz szavunk sem lehet. A közel félórányi kihagyott vagy alternatív jeleneteket megnézhetjük a rendező és a producer kommentárjával is. A *Szintetikus kaszkadőr* és a *Digitális szájszerv* című rövidfilmben megnézhetjük, hogyan készítette el a Tippet Studio a vámpírok és Wesley Snipes digitális mását, illetve a kaszások „szájját". De az igazi csemege az a közel egyórás videonapló, amely Steve Johnson és csapata munkáját mutatja be az előkészületekről.

- Dolby Digital 5.1EX: angol
- Dolby Digital 5.1: magyar, cseh
- Felirat: magyar, angol, bolgár, cseh, horvát, román, szerb, szlovén
- Képarány: 16:9
- Hossz: 112 perc
- Kiadó: New Line
- Ár (bruttó): 5790 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Vidocq

Ki van a maszk mögött?

Tóth Tamás

1830, Párizs. A lakosságot tükörálarcos lény tartja rémületben. Ráadásul három előkelő és befolyásos ember fáklyaként lángra lobban testőreik gyűrűjében. Mi a kapcsolat a két eset között? Ennek a rejtélynek a megfejtésére kérik fel az állami szervek a zseniális Vidocq felügyelőt (Gérard Dépardieu). Vidocq belevág a nyomo- zásba, és egy üvegfúvó műhely mélyén rátalál az álarcosra is. A párharcot azonban elveszti, és beleesik egy üvegkohó tüzet okádó kéményébe. A detektív tetovált arcú társa, álkínai táncosnő kedvese és önjelölt életrajzírója megpróbálják együttesen felgöngyölíteni a szálakat: mi is történhetett? A kutatás során egyre mélyebbre süllyednek Párizs rémisztő mélységeibe, ahol élveteg urak kívánságára szűz lányok vérét használják fel fiatalító esszenciák készítéséhez. A végén persze a gonosz elnyeri méltó büntetését, és hogy mi lett Vidocq-kal? Azt nem árulom el...

Úton a mélybe

Azt viszont igen, hogy a filmet kitűnő magyar DTS hanggal lehet megnézni. Ennek főleg a párharcoknál éreztem a jelentőségét: hol innen, hol onnan lehetett hallani egy penge suhanását. Emellett a korongra felkerült többek között egy rendezői interjú, egy werkfilm magyar felirattal, valamint betekinthetünk a vizuális effektusok vegykonyhájába is.

- DTS: magyar
- Dolby Digital 5.1: magyar, francia
- Felirat: magyar
- Képarány: 16:9
- Hossz: 94 perc
- Kiadó: UGC-Fox Distribution
- Ár (bruttó): 5500 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

A DVD-filmeket a NetPiac Kft. biztosította.
➪ NetPiac Kft. ✆ 267-3547
➪ www.netpiac.hu

A rettegés arénája

Jack Ryan visszatér

Weisz Tamás

Jack Ryan jelentősen megfiatalodva visszatért a vászonra. Ezúttal egy neonáci csoport tervét kell megakadályoznia, akik megpróbálják egymásnak ugrasztani az Egyesült Államokat és Oroszországot. Tom Clancy 1991-ben írt regényének néhány kérdése aktuálisabb, mint bármikor. Ahogyan azt William Cabot, a CIA igazgatója is mondja: nem attól kell félni, akinek 2400 atombombája van, hanem attól, akinek egy.

Jack Ryan első találkozása az új orosz elnökkel

A regényhez képest több módosítást is végre kellett hajtaniuk a film készítőinek. Meg kellett oldaniuk azt a problémát, hogy Ryan szerepét egy sokkal fiatalabb színész játssza, így lett a CIA igazgatójából ismét elemző. Másrészt az eredetileg arab ellenfelek túl összetettek voltak egy kétórás filmhez, ezért egyszerűbb vonalat alakítottak ki, így lett az arabokból nemzetközi neonáci csoport – és nem a szeptember 11-i események miatt, hiszen addigra már készen volt a film.

A filmről – hátteréről és készítéséről egyaránt – sok érdekes dolgot tudhatunk meg a DVD (feliratos) extráiból.

A werkfilmek bemutatják a szereplőket, a film készítésének titkait – külön részt kaptak a vizuális trükkök –, de a lemez szerintem legérdekesebb extrája Phil Alden Robinson rendező és Tom Clancy audiokommentárja, ami sajnos csak angol feliratot kapott.

- Dolby Digital 5.1: magyar, angol
- Felirat: magyar, angol, görög, héber, horvát, portugál, szerb, szlovén
- Képarány: 16:9
- Hossz: 118 perc
- Kiadó: Paramount
- Ár (bruttó): 6500 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Milliókért a pokolba

Furcsa film, furcsa kiadás

Weisz Tamás

Néhány nehézfiú Elvis Presleynek öltözve kirabolja a Las Vegas-i Riviéra Hotelt. Ám ők – ellentétben Danny Ocean csapatával – ezt „izomból" csinálják, romhalmazt és hullahegyet hagyva maguk mögött. Sőt a lövöldözés a rablás után sem fejeződik be, az akciót megszervező Murphy az osztozkodás különleges módját választja: a pénz az övé, egy-egy, na jó, két-két golyó jut a többieknek is. De számításába ezúttal hiba csúszik. Michael túléli barátja(?) akcióját, és Cybillel, kleptomán fiával, valamint a 3 millió dollárral elszelel, így kezdődhet a road movie... A filmhez hasonlóan a DVD-kiadás is furára sike-redett. Ennyire friss, 2001. évi filmnél meglepő, hogy a kép helyenként kissé zajos, vagy hogy az angol és francia Dolby Digital 5.1-es hang mellé csak Dolby Surround magyar szinkron kerül. A feliratozott extrák sem nyújtanak sokat. A kilencperces werkfilm nem más, mint az előzetes, néhány interjúrészlet, valamint néhány rövid B-tekercsrészlet. Ezek közül az előzetest (amelynek végére mintha „odaragadt" volna a film egy rövid részlete) és az interjúkat külön is megnézhetjük. (A külön menüpont alatt található tévéspot ugyanazt az előzetest játssza le, amit a trailer.)

Ezenkívül a lemezen található még egy „önjáró" képgaléria és két filmelőzetes.

Ez az öt Elvis nem a hangjáról lesz híres

- Dolby Digital 5.1: angol, francia
- Dolby Surround: magyar
- Felirat: magyar
- Képarány: 4:3
- Hossz: 125 perc
- Kiadó: Warner Bros.
- Ár (bruttó): 6000 Ft

Kép: ★★★★☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★☆☆☆

Szitakötő

Van élet a szivárványon túl?

Tóth Tamás

Dr. Joe Darrow (Kevin Costner) felesége önkéntes vöröskeresztesként dolgozik Venezuelában, amikor baleset éri. Mindenki úgy tudja, hogy meghalt, bár a holttteste nem kerül elő. Felesége halálát Joe nehezen tudja feldolgozni, ráadásul hallucinációi alatt úgy érzi, az asszony kapcsolatba akar vele lépni. Nyomozása során meglátogatja a daganatos betegségben szenvedő gyerekek kórtermét is, ahol annak idején a felesége sokszor megfordult. A gyerekek különös dolgokról számolnak be, furcsa kereszteket rajzolnak, festenek egymástól függetlenül. Joe egyre inkább az események hatása alá kerül, végül eljut a baleset helyszínére, ahol egyrészt megtudja felesége halálának pontos körülményeit, másrészt nagy meglepetés várja...

A rendezői audiokommentárból és a werkfilmből sok érdekességet tudhatunk meg: például vajon maga a rendező hisz-e a halálon túli élményekben vagy sem. Betty Eadie szintén megjárta a túlvilágot, az ő beszámolóját hallgatva sokan érezhetik úgy, hogy van ebben valami. Az extrák között találjuk a kihagyott jelenetek listáját – némelyikről jogosan döntött úgy a rendező és a vágó, hogy ne kerüljön bele a filmbe, de volt néhány, amit talán érdemes lett volna megtartani.

Vajon mit jelenthetnek ezek a furcsa keresztek?

- Dolby Digital 5.1: angol, spanyol
- Dolby Surround: portugál, török
- Felirat: magyar, angol, héber, portugál, spanyol, török
- Képarány: 16:9
- Hossz: 90 perc
- Kiadó: Buena Vista
- Ár (bruttó): 5700 Ft

Kép: ★★★☆☆ Hang: ★★★★☆ Extra: ★★☆☆☆

Scooby Doo – A nagy csapat

Újra rémséges szörnyek mindenütt!

Tóth Tamás

Scooby Doo egyik kedvenc rajzfilmfigurám volt a Cartoon Networkön.

Esetlen mozgásával, fura pofijával, életvidám, de félős természetével hamar belopta magát a gyerekek szívébe. A rajzfilm nem kerülhette el a megfilmesítést, így most már élőben is megtekinthetjük a csapat egész estét betöltő kalandjait. Bár kezdetben a társak húzódoznak a rejtélyfelderítéstől (emlékezve korábbi eseteikre), de a Szörny-sziget szellemes rémei hamarosan összekovácsolják a bandát. Fred, Daphné és Vilma hozzák a formájukat, így gyakran velük együtt nevethetünk vagy sikíthatunk. Az extrarémségek mellé rengeteg extra jár. Több audiokommentár és az *Így készült...* werkfilmből megérezhetünk valamit a forgatás hangulatából. A rémisztő helyszínek felépítése nagy munkát rótt a látványtervezőkre, de a végén annyira „rajzfilmhű" lett, hogy erről már a szereplők is elismeréssel szólnak. A *Rejtély kisbusz* berendezései között megtalálhatjuk a padlizsánburger-készítőt és a műholdvevő színes tévét is – utóbbi lehetővé tette, hogy Shaggy egyetlen Lakers-meccset se mulasszon el. Emellett a csapat megmentésében oroszlánrészt vállaló Daphné edzésterve is részét képezi az extrákkal extra módon megtűzdelt korongnak.

Úgy látszik, az érzékeny bőrű szörnyeknek szükségük van a fényvédő faktorra!

- Dolby Digital 5.1: magyar, angol
- Dolby Surround: török
- Felirat: magyar, angol, bolgár, horvát, román, szerb, szlovén, török
- Képarány: 16:9
- Hossz: 83 perc
- Kiadó: Warner Bros.
- Ár (bruttó): 5790 Ft

Kép: ★★★★★ Hang: ★★★★★ Extra: ★★★★★

Egy falka testvér

És Crispin, Crispián el nem múlik,
E naptól fogva világvégezetéig,
És benne minket is megemlegetnek,
A boldog keveset, egy falka testvért;
Mert aki vérét velem önti ma,
Fivérem lesz; akármilyen alantas,
Megnemesíti helyzetét e nap.
S sok úr, ki Angliában ágyba van most,
Magát, hogy itt nem volt, sorsvertnek érzi,
S olcsolja férfivoltát, hallva mástól,
Hogy velünk harcolt Szent Crispin-napon.
(Shakespeare, V. Henrik)

Győri Ferenc

Bizony az eredeti cím (Band of brothers) sokkal kifejezőbb és mélyebb gyökerű. Arról nem is szólva, hogy – bár a magyar cím olyan jó dögös, katonás – az Easy század megmaradt tagjai aligha kérdednének elitségükkel. Talán éppen azért, mert minden okuk meglenne rá.

A 101. légideszant hadosztály 506. ejtőernyős-gyalogezred Easy századának útja érinti a nagy háborús filmeket (A leghosszabb nap, A híd túl messze van, A halál ötven órája). A század ott volt – és mindig az elsők között – Normandiában, Arnheimnél, az Ardennekben, és Hitler sasfészkének elfoglalásával végezték a hadjáratukat. Az eredetileg 147 fős egységnek több mint 200 sebesültje és 49 halottja volt a háború befejeztéig.

Hús-vér emberek

Az Easy század II. világháborús történetét követhetjük végig a kiképzéstől a háború végéig a tízrészes sorozatban. Mindegyik részben a csapat egy-egy tagjára összpontosítva, részben annak szemszögéből láthatjuk az eseményeket. Csapatnyi fiatalról szól a történet, amit Stephen E. Ambrose történész írt meg, majd Steven Spielberg és Tom Hanks a Ryan-feelingbe belefeledkezve leforgatott. Arról, ahogy azok egységgé váltak, ahogy félretették a kicsinyes vitáikat (mert a fiatalok már akkortájt is minden hülyeségen összekaptak), és segítettek egymásnak túlélni a háborút.

A filmsorozat nem a régi háborús filmek hőseit mutatja be, akik hősiesen állnak az össztűz alatt, csak mert amerikai katonák, hanem mindennapi fiatalokat, akik bár félnek, kiképzésük és lelkierejük hatására teszik a dolgukat – olykor olyasmit, amit eddig filmekben csak a gonosz ellenségtől láthattunk. Ennek megfelelő ábrázolásával tudta Ambrose – és tudták a rendezők – elérni, hogy a sorozatot egyaránt kedvelje kritikus és néző. Nincs túlzott pátosz, nincs túlzott vér, nincsenek fölösleges érzelmi szálak. Helyette összetett jellemeket kap a néző, remek történeteket, rengeteg akciójelenetet és fantasztikusan hiteles színészi alakításokat. Az elit alakulat története mestermű, amit mindenkinek csak ajánlhatok.

A külcsínre is odafigyeltek végre

Az extrák három órája

Legelső szembetűnő jelenség a fém díszdoboz. Remekül illik a hangulathoz, ám sajnos korlátozott a példányszáma. A hatodik korong teljes egészében az extráké, szükség is van a helyre, ugyanis az első film (We Stand Alone Together: The Men Of Easy Company) rögtön 78 perces. A kiképzőhely nevéből alkotott szójáték egyben az egység mottója is, ennek megfelelően a sorozatban már megismert egykori tagok mesélnek emlékeikről. A visszaemlékezések sora ugyanúgy végigköveti az eseményeket, ahogy a film is, de a történetek néha sokkal személyesebbek. A veteránok sztorijaihoz stílszerűen korabeli híradófelvételek is aláfestésül szolgálnak.

Az *Így készült* sem maradhatott le a lemezről, a 30 perces werkfilm leginkább a stáb véleményére összpontosít, no meg néhány látványosabb jelenetből ad ízelítőt.

Igazi csemege ellenben Ron Livingston videonaplója. A 12 ötperces felvétel javarésze a főszereplők katonai gyorstalpalóját örökíti meg. A producerek komolyan gondolták a hitelességet, befizették a fontosabb szereplőket egy tíznapos kiképzésre, ahol profi katonák felügyeletére bízták őket. Így a színészek mellőzhették a „De én már láttam a Rambót" és a „pillanat, csak átgondolom a karakterem motivációját" módszert is, hiszen a kiképzésnek köszönhetően igazi katonához hasonlóan tudtak járni, futni, fedezékbe vágódni és használni a fegyverüket, sőt csapatként létezni.

A *Ki-kicsoda* a főbb szereplők „életrajza" a film jelenetei alapján, a *Normandiai premier* az első vetítésről készített rövidfilm, ahogy a század tagjai újra találkoznak egymással, no és a Utah partszakasszal. A viszontlátás nem volt teljesen örömteli, az *Üzenet a dzsipből* pedig – hát mondjuk úgy, kellett valami kiábrándító is a lemezre, és íme – reklám...

Az egyetlen nyitott kérdés talán, hogy ha ennyire imádom a filmet, és így lenyűgöztek az extrák, miért nem kapott mindenre öt csillagot a doboz? Egyszerű, éppen azért, mert ilyen jó minden – a lokalizációt kivéve, és ez ilyen tartalomnál szinte már sértő. Egyszerűen nem érdemel öt csillagot hangra az a DVD, amelyik nem tartalmazza a magyar szinkront, ha az létezik – ahogy az extrák lehetnek bármily szépek, mit sem ér, ha csak felsőfokú angoltudással lehet őket megnézni. Ennyi a kirohanás – hátha eljut az illetékesekig.

Dolby Digital 5.1: angol
Surround: angol, francia
Felirat: magyar, angol, arab, bolgár, cseh, dán, finn, francia, görög, héber, holland, horvát, izlandi, lengyel, norvég, román, spanyol, svéd, török
Képarány: 16:9
Hossz: 598 perc
Kiadó: Warner Bros.
Ár (bruttó): 15 900 Ft

Kép: ★★★★★
Hang: ★★★★☆
Extra: ★★★★☆

Military-sorozat – Tankok, tüzérség

Az ágyú és a veréb

Nagy Zoltán

A szárazföldi hadviselés alapvető fegyverneme a gyalogság, de támogatás nélkül nem sokat ér. Támogatást pedig a páncélos erőktől, valamit a tüzérségtől kaphat. Ezeket mutatja be a Military sorozat következő CD-je.

A témát négy csoportra osztották: harckocsikra és PSzHkra (páncélozott szállító harcjármű) Páncélosok címszó alatt, légvédelmi és páncéltörő rakétákra, valamint aknavetőkre, ágyúkra és tarackokra.

A kidolgozás hasonló a sorozat többi tagjához: rövid bevezető, majd néhány típus bemutatása képekkel és rövid leírásokkal. A tartalom nem haladja meg az ismeretterjesztéshez szükséges minimális szintet, ami nem lenne baj, hiszen a kiadvány célja elsősorban az érdeklődés felkeltése. Mindezt azonban tovább rontották a teljesen használhatatlan kezelőfelülettel. Fixen 800x600 képpontos felülete van, amit nem lehet átméretezni, sőt még áthelyezni sem.

Minden kényelmet nélkülöz, mint egy harckocsi

A keskeny ablakok miatt az olvasás nehézkes, ráadásul csak a grafikus görgetősáv használatával görgethető a szöveg, a kurzorvezérlő gombok és az egér görgője teljesen hatástalanok.

Az egyes címszavakhoz tartozó képek külön foglalnak helyet, megtekinteni őket a miniatűr gyorsnéző képekre kattintva, egyesével lehet.

Ár (bruttó): 3990 Ft

- Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
  476-8880
- www.informania.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★☆☆☆

X Professzor Képes Enciklopédiája – Kémia

Ismerkedés a kémia világával

Tóth Tamás

Ezen a CD-n a rikítóan piros ruhás, kicsit bugyborékoló hangú X professzor vezetésével ismerkedhetünk meg a kémia alapfogalmaival, az anyag tulajdonságaival, közelebbi ismeretséget köthetünk az egyes elemekkel.

A hangsúly a szervetlen kémián van, a szerves kémia gazdag világa csak megemlítésre kerül a témák között. A professzor többek között magyarázatot ad az elektrolízisre és a radioaktivitásra, de nem szól a gyümölcscukorról és a DNS felépítéséről sem.

Amikor X professzor belekezd mondanivalójába...

Ami viszont bekerült a tananyagba, az korrekten, gazdagon, sok színes ábrával kiegészítve jelenik meg előttünk.

Ha már végigolvastuk az egész enciklopédiát fejezetről fejezetre, belevághatunk a játékos tesztek megoldásába.

Azért mondom ezt így, mert a játék és a teszt között kevés különbség van, hiszen mindkét esetben a megfelelő választ kell kiválasztanunk.

Teszt esetén témakört is választhatunk, a jó és rossz válaszainkat egy-egy dicséró vagy korholó mondattal „kommentálja” a professzor.

A játékban többnyire azt kell kitalálni, mi látható a képen.

Összefoglalásként megállapíthatjuk, hogy bár némi túlzással talán a James Bond-filmekből ismert Q is megirigyelhetné azt a tudást, ami az Informania Kft. kémiai képes enciklopédiájában található, azért maradt annyi kiaknázatlan lehetőség, hogy megtöltsön egy újabb CD-t.

Ár (bruttó): 4990 Ft

- Kiadó: Informania Digitalmedia Kft.
  476-8880
- www.informania.hu

Tartalom: ★★★☆☆ **Tálalás:** ★★★☆☆

A múlt magyar tudósai

Sok nagy tudós kis helyen

Weisz Tamás

Az utóbbi években – szerencsére – ismét előtérbe kerültek a híres magyar (vagy magyar származású) művészek, tudósok, akikre méltán lehetünk büszkék.

Az Akadémiai Kiadó gondozásában 1970 és 2002 között 105 tudós életét és munkáját bemutató kismonográfia-sorozat jelent meg *A múlt magyar tudósai* címmel.

A több mint száz tudós között találhatunk fizikust, mérnököt, matematikust, orvost, történészt, nyelvészt, költőt, műfordítót, zeneszerzőt, filozófust és filológust.

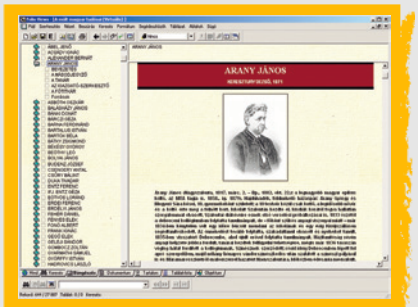

Arany János 1870-től 1879-ig volt az MTA főtitkára

Vannak közöttük ismertek és kevésbé ismertek, Nobel-díjasok (Békésy György, Hevesy György, Wigner Jenő) és olyanok, akik megérdemelték volna a Nobel-díjat.

A monográfiákat – amelyeket neves történészek, pályatársak, nem egy esetben volt tanítványok írtak – részletes, sok esetben teljes bibliográfia zárja (a bemutatott tudós műveinek és a róla szóló írások adatai).

Az Arcanum kiadásában nemrégiben megjelent CD-ROM tartalmazza mind a 105 monográfiát, amit kiegészítettek az életrajzi lexikon megfelelő szócikkeivel és – néhány kivételtől eltekintve – a tudósok képeivel.

Az érdekes írásokban a keresést az Arcanum szokásos keresőprogramja segíti.

Ár (bruttó): 5600 Ft

- Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.
  481-0900
- www.arcanum.hu

Tartalom: ★★★★★ **Tálalás:** ★★★☆☆

A szépség nem minden

1998-ban Tim Sweeny és csapata, a Digital Extremes minden képzeletet felülmúló produkcióval lepte mag a first person shooterek rajongóit. Ekkor látott ugyanis napvilágot az Unreal...

Sasa (sasa@ipma.hu)

Az Unreal megjelenése nagyot lendített a játékpiacon, mert játékmenetével, mesterséges intelligenciájával és képi világával képes volt maga mögé utasítani a műfaj egyeduralkodójának számító John Carmack vezette id aktuális gyermekét, a Quake második részét. A játék azóta fogalommá vált. És nemcsak az egy, hanem a több résztvevős játékok mezőnyében is bizonyított, nem csoda hát, hogy a kategória szerelmesei tűkön ülve várták a legenda folytatását, amely az előzetes információk alapján forradalmat ígért.

Szép új világ

Az Unreal II első küldetése gyönyörű és hangulatos világba vezeti a játékost. Alapos műgonddal textúrázott pályaelemek, mérnöki pontossággal megtervezett belső és külső terek, atmoszferikus zene, kitűnően használható másodlagos tüzelési móddal felvértezett fegyverarzenál és kitűnő hanghatások merítik feledésbe a külvilág zaját.

Pár óra elteltével azonban már nem okoz igazán örömöt a csodálatos képi világ, és a játékos türelmetlenül várja a beígért forradalmi játékmenetet (ami a Legends Entertainmentnél egyelőre a Battlezone-ból kiemelt telepíthető gépágyúkban és a minimális stratégiai érzéket kívánó elektromos kerítések elhelyezésében merül ki), a példaértékű mesterséges intelligenciát, és hogy az egymást egysíkúan követő küldetések között legalább egy eredeti és nem „felmelegített” misszióval találkozzon.

Miért?

A játék képeiből mindenki számára világossá válhat, az Unreal II a jelenleg hozzáférhető legszebb FPS. Látvány tekintetében tehát nincs szégyellnivalója, de nem szabad megfeledkeznünk a belbecsről, melyet már közel sem illethetünk magasztos jelzőkkel.

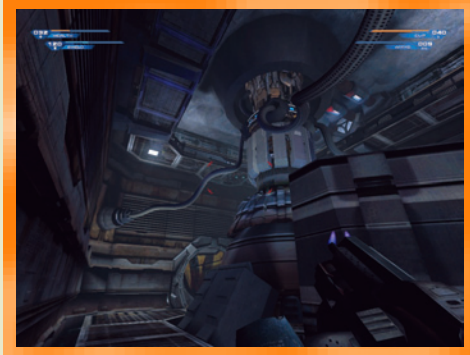

A pályatervezés magasiskolája

Az Unreal II esetében bizakodva vártam, hogy az életemre törő ellenfelek okosan taktikázva és összehangoltan rontsanak rám, hiszen az Unreal első epizódját korát megelőző A.I.-val vértezték fel, és elsőként vonultatott fel gépi ellenfelekkel (botokkal) támogatott több résztvevős játékmódokat, megteremtve ezzel az Unreal Tournament alapjait. Reményeimet tovább növelte a tavaly megjelent Unreal Tournament 2003 kiváló mesterséges intelligenciája, amivel a programban felvonultatott A.I. nemcsak a hagyományos deathmatch-ben, hanem a csapatorientált játékmódokban is megállta a helyét.

Sajnos az Unreal II-ben nyoma sincs gondolkodó ellenfeleknek, aminek hiánya érdektelenné teszi a játékmenetében amúgy sem jeleskedő alkotást. Az még hagyján, hogy a különféle kreatúrák fenevad mivoltuknak megfelelően nyílegyenesen vagy esetleg logikátlanul cikkcakkban rohangáljanak a pályán, de az, hogy a játék humanoid szereplői is eszüket vesztve rohangáljanak, arra már nincs mentség. Ugyancsak érthetetlen számomra, hogy a nagy dérrel-dúrral beharangozott karma fizikus motor összes telepített rendszerfile-ja ellenére a rakéták detonációjának hatósugarába eső tereptárgyak miért nem engedelmeskednek a fizika törvényeinek, és hogy a motor jelenléte ellenére miért nem mozdíthatunk el egyetlen tereptárgyat sem?!

A legenda vége

Ahogy az a fentiekből már kitalálható, egyáltalán nem ájultam el a Legends munkájától, és ezzel sajnos nem vagyok egyedül. Hiába a gyönyörű grafika, a hangulatos zene és a kitűnően használható fegyverek, ha készítői mit sem törődve a belbeccsel, a 1998. év játéknormáira támaszkodva építik fel játékukat, tudomást sem véve az idő múlásáról. Ráadásul a legnehezebb fokozaton is legfeljebb 10 óra tiszta játékidővel számolhatunk.

Egy édes ellenfél

Bizton állíthatom, hogy az ismétlődő és minden ötletet nélkülöző játékélmény miatt az Unreal II: The Awakeninget minden idők egyik legnagyobb csalódásaként jegyzi majd a szakma, mint ahogy azt is, hogy a Digital Extremes soha többé nem bíz új feladatot a bűnt elkövető Legends Entertainment csapatára. Kár érte!

info

www.unreal2.com

Csatározások Itáliában

Tavaly ősszel az Electronic Arts alaposan felrázta az addig csak a Medal of Honoron tengődő, harcedzett fiatalok világát. A kiadó az alapprogram megjelenésekor talán nem is számított ekkora sikerre, hiszen második világháborús akciójátékokkal lassan már Dunát lehetne rekeszteni.

Környei Krisztián

A Battlefield 1942 megjelenése után szinte pillanatok alatt a toplisták élére került, több résztvevős játékélményének köszönhetően hamarosan minden szerver tárt karokkal várta a világ összes katonanövendékét. Most pedig bekövetkezett az, amire már minden veterán számított: elkészült az első hivatalos kiegészítő lemez, amely Road to Rome címmel az itáliai harcmezőkre invitálja a csendes-óceáni, észak-afrikai és európai hadszíntereken megedződött játékosokat. Az eredeti játékot sok támadás érte a történelmi tényeket mellőző eseményei miatt, ezért a Road to Rome készítői igyekeztek kicsivel jobban megmaradni a valós eseményeknél. 1943 júliusát írtak, amikor Montgomery tábornok a brit 8. hadsereg élén – az amerikai 5. hadseregtől támogatva – Észak-Afrikában aratott győzelmei után Szicília déli csücske felé vette az irányt.
A szövetségesek célja Olaszország kiiktatása a háborúból, Mussolini hatalmának teljes megdöntése. Nos, az ekkortájt zajlott nagyobb csatákba pillanthatunk most bele.

Maroknyi csapatom a győzelem felé menetel

Fel az olasz csizmán

A telepítés befejezése után az eredeti játékban található 16 pálya 6 újjal bővül. Ezek a pályák a kiegészítő lemez igazi értékei, ugyanis egytől egyig fantasztikusan kidolgozott, jobbnál jobb térképek. Küzdelmeinket a Husky hadművelettel kezdjük, melynek során a szövetséges erők partra szállnak Szicíliában. A géppuskafészkekkel és tüzérségi lövegekkel tarkított német-olasz frontvonalon kínosan lassú az előrenyomulás, amit megnehezít az olasz hegyvidék is. De ha sikerül győzelemre vinni erőinket, akkor nemsokára már az olasz csizmát fogjuk taposni. A Baytown hadművelet után Itáliában ismét katonazubbonyt ölthetünk Salernóban, Anzióban, sőt még a Monte Cassino-i ütközetben is. Utóbbi csata talán a legérdekesebb mind közül, ugyanis a szövetségesek oldalán célunk a hegy tetején lévő apátság elfoglalása lesz, ami természetes erődítményként remek fedezéket biztosít a náci erőknek. Ezen a pályán minden energiánkra, ügyességünkre szükségünk lesz, és ez remek játékélményt biztosít számunkra – ahogy haladunk felfelé a hegyen, percről perce nagyobb lesz a kihívás.

Íme, egy használható ágyú

Új utakra új járművek

A hat új pályán kívül új járműveket is kapunk a kiegészítő mellé. Ezek közt amerikai oldalról megtalálható a híres M4-es Sherman elődje, az M3 közepes harckocsi, az olaszok oldalán az M11/39-es Caro Armato, a németekén pedig a híres Messerschmitt BF110 bombázó. Az új harckocsik és repülőgépek legnagyobb előnye, hogy jóval fedettebbek, mint az eredeti játék járművei, ezért biztonságosabbak, és akár két játékos is használhatja őket egyszerre: egy pilóta-tüzér és egy géppuskakezelő. Ezáltal sikerült a készítőknek a több résztvevős csaták alatt nagyobb együttműködésre sarkallni a játékosokat – amire az eredeti Battlefield után igencsak szükség volt.

Azoknak, akik még valamilyen szörnyű oknál fogva nem ismerik a Battlefield 1942 című játékot, a kiegészítő megjelenésével most itt a legjobb alkalom arra, hogy beszerezzenek maguknak egyet. A játékról elmondhatjuk, hogy nemcsak gyönyörű, hanem a hangulata is fergeteges. A fejlesztéseknek hála a nagyobb hibáktól is megszabadult. A hálózati Battlefield-partikban akár 64 játékos is küzdhet, ami igazi virtuális háború érzését kelti mindenkiben – és ehhez csupán erős számítógépre és gyors netkapcsolatra van szükség. Ha belefogunk, csak nagyon nehezen lehet abbahagyni, ezért mindenkit figyelmeztetünk: óvatosan, nagyon jó!

info

➪ www.ea.com/eagames/official/battlefield1942/

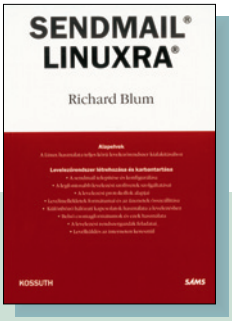

Richard Blum
Sendmail Linuxra

E-mail kiszolgálót építeni, ha nem is a legegyszerűbben, de a legolcsóbban és mindemellett hatékony megoldást kínálva Linux rendszeren lehet. A könyv részletesen bemutatja egy olyan levelezőkiszolgáló felépítését, amelynek a címbeli, Sendmail nevű program a lelke.

Bár a Sendmail nem a legmodernebb megoldás, léteznek korszerűbb és hatékonyabb szerverprogramok is, de történelmet író múltja miatt mind a mai napig jelen van ezen a piacon. A könyvben az alapfogalmak ismertetése megelőz minden gyakorlati útmutatást, hiszen nem csak az kerülhet szembe ilyen feladattal, akinek a kisujjában van a szerverépítés minden fogása. A szerző részletesen ismerteti a használatos szabványokat, protokollokat és ezek gyakorlati megvalósításait is.

Miután ezeket sikerült megérteni, a könyv útmutatásai alapján elkezdhetjük a telepítést, a beállítást, majd az üzemeltetést. Egy kiszolgáló biztonságos fenntartása azonban a levelezésen túl további ismereteket is igényel. Tisztában kell lennünk például az útválasztással, egy alapszintű tűzfal beállításával – így ezek a témakörök is helyet kaptak a könyvben. Akárcsak a Windows alatti levelezőkliensekkel kapcsolatos információk vagy az ínyenceknek szánt levelezési listák felállításának és felügyeletének mikéntje.

A szerző nagy gyakorlati tapasztalattal a háta mögött írta meg művét, így e könyv segítségével – köszönhetően a szakszerű fordításnak is –, megbirkózhat a feladattal, akit egyből a mélyvízbe dobtak.

Siposs Zoltán

Kossuth Kiadó, 2002, 480 oldal, 4990 Ft

Angster Erzsébet
Objektumorientált tervezés és programozás – Java – 2. kötet

Angster Erzsébet immár második kötetét adja közre az objektumorientált programozásról. Műve az első kötet (⇨ CHIP, 2001/8/48) egyenes folytatása. Az első kötetből megismerhettük az objektumorientált tervezés, a Java nyelv, az osztálykönyvtár alapelveit és alapelemeit konzolos környezetben. A második kötet a grafikus kezelőfelület készítésére és a programozás technológiájára fekteti a hangsúlyt. Nem referenciakönyv, így az API osztályok ismertetésénél nem törekszik a teljességre, ám a szükséges és gyakran használt elemeket tökéletesen ismerteti. Az író kitér még a file-ok kezelésére, és külön alfejezetben említi a véletlen elérésű file-okat (RandomAccessFile osztály).

Olyan témákat is felölel a könyv, mint a nyomtatás, a rekurzív függvények és egyéb különleges, ám roppant hasznos osztályok (például naptár, időpont, hanglejátszás stb.) is szerepelnek a palettáján.

Az utolsó fejezetben rátér a klasszikus adatszerkezetekre (tömb, tábla, verem, fa stb.) és a kollekció keretrendszerre. A könyv végén egy teszt segítségével lemérhetjük, mennyit sikerült elsajátítanunk az anyagból. A függelékben található megoldás segítségével pedig ellenőrizhetjük magunkat. Szintén a függelékben lelhető fel a tárgymutató, amely sokat segíthet a szakkifejezések tisztázásában.

Akit érdekel az OOP és a Java, érdemes kezébe vennie ezt a könyvet – ha már megszerezte azokat az ismereteket, melyeket az első kötet tartalmaz.

Dudás Zoltán

4Kör Bt., 2002, 536 oldal, 4480 Ft

Vida Attila
MagyarOffice 1.0

Az OpenOffice alapján készített kereskedelmi változatú irodai programcsomagnak már a neve is jelzi, hogy elsősorban a hazai felhasználóknak készítették. Mivel folyamatosan fejlődik, időszerű volt, hogy megjelenjen róla egy kiadvány, amely segíti azokat a felhasználókat, akik ezt a terméket választották.

A két vékony kötetet eredetileg számítógép-kezelő tanfolyamok segédanyagául szánták, de szerzője kibővítette, így már az ECDL vizsgára készülők is tanulhatnak belőle. A könyv viszonylag kicsiny terjedelme ellenére is rengeteg ismeretanyagot tartalmaz, megértését képekkel segíti. Az egyes témakörök gyakorlásához próbafeladatok is készültek, ezek a kötet végén összegyűjtve találhatók. A vizsgára indulók örömére a gyakorlatok nagy része az ECDL és OKJ vizsgafeladatai közül került ki.

Az első kötet a szövegszerkesztés tudományát ismerteti, míg a második a táblázatkezelés, a prezentációs grafika és az adatbázis-kezelés rejtelmeibe vezeti az olvasókat. Természetesen a professzionális felhasználói tudást nem lehet belesűríteni ekkora terjedelembe, de a mintegy 250 oldal arra mindenképpen elegendő, hogy munkához láthassunk. A többit meghozza az idő és a kitartó gyakorlás.

Aki a MagyarOffice megvásárlása mellett dönt, a drágább, külföldi szoftverek árához képest (jelentős) megtakarítást ér el, így szinte nem is érdemes azon gondolkozni, hogy a bevásárlókosárba a program doboza mellé betegye-e ezt a két kis kötetet is.

Siposs Zoltán

SYCA Szakkönyvkiadó, 2002, 246 oldal, 2980 Ft

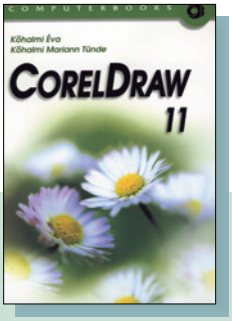

Kőhalmi Éva–Kőhalmi Mariann Tünde
CorelDraw 11

Grafikai szoftverekkel dolgozóknak – úgy hiszem – nem kell bemutatnom a CorelDraw-t. A ComputerBooks új könyve sok számítógépes grafikus életét fogja megkönnyíteni, hiszen szerzői részletekbe menően írnak az egyes műveletekről, lehetőségekről.

A könyv követi a „klasszikus" felépítést: a munkafelület bemutatása után kerül sor az egyszerűbb alakzatok létrehozásának taglalására, majd külön fejezetek foglalkoznak a létrehozott objektumok átalakításával, rendezésével, igazításával. A görbék szerkesztését szintén több tucat oldalon keresztül mutatja be, majd megismerkedhetünk a szövegkezelés rejtelmeivel, a színkitöltések és körvonalak kavalkádjával és az interaktív eszközök használatával. Egy-egy újabb fejezetben írják le a szerzők a dokumentum- és file-kezelési műveleteket, az egyéb különleges eszközöket, valamint azt, hogyan lehet weboldalt készíteni CorelDraw-val.

A tárgyalt témák leírása nagyon részletes, ráadásul a megértést a számos ábra és képernyőkép csak tovább egyszerűsíti. Mindenhol tippek és trükkök olvashatók: hogyan lehet bizonyos dolgokat egyszerűbben, könnyebben megvalósítani. A könyv végén található részletes irodalomjegyzék, az angol és magyar kifejezéseket is tartalmazó tárgymutató és a program eszközeinek, menüparancsainak elnevezése és magyar fordítása (melyek csak részben egyeznek meg a magyar verzió fordításaival – *a szerk.*) csak tovább emeli a könyv értékét.

Egyaránt ajánljuk ezt a könyvet azoknak, akik csak most ismerkednek a CorelDraw-val, és azoknak, akik már régi motorosok a szakmában.

Tóth Tamás

ComputerBooks, 2003, 785 oldal, 5500 Ft

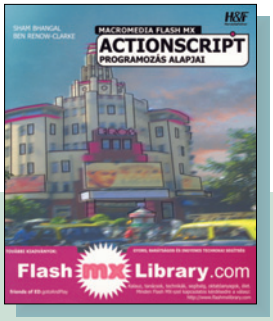

Sham Bhangal–Ben Renow-Clarke
Macromedia Flash MX ActionScript programozás alapjai

A Macromedia Flash MX szoftverével látványos bemutatókat készíthetünk. Ráadásul a szabványos menüpontok adta lehetőségeken túl kis programokat is lehet alkotni az immár egyszerűen ActionScriptnek nevezett programnyelv segítségével, amely a Flash 5 Foundation ActionScriptjére épül. Az új ActionScriptet minden ízében átdolgozták a Flash MX követelményeinek megfelelően, így ez egy újabb programozási stílus elsajátítását is megköveteli a felhasználóktól.

Ez a könyv elsősorban azoknak készült, akik tisztában vannak a Flash alapjaival, esetleg korábban már készítettek is néhány programot – emiatt a Flash alapvető ismeretei nélkül felesleges belefogni az olvasásba.

A könyv olvasása során fokozatosan jut el az olvasó a minimális ActionScript programozási tudástól egy olyan komoly szintre, ahol már nem jelent gondot akár egy interaktív játék komplett elkészítése sem.

A 13 fejezet során megismerkedhetünk az „emlékező" és „döntéshozó" mozikkal, az egyes objektumokkal, azok kezelésével, a tervezés problémamegoldásának körével, valamint a moduláris ActionScript programozás elemeivel. Minden fejezet rövid összefoglalással kezdődik és végződik, így könnyen áttekinthető a könyv egyes részeinek tartalma.

A hibák között mindenképpen meg kell említeni, hogy a kiadónak a Courier betűtípusú kódokkal meggyűlt a baja, a magyar ékezetes karaktereket nem sikerült korrekten használni, ami jelentősen nehezíti a példaprogramok olvashatóságát.

Tóth Tamás

Horváth és Fellner, 2002, 446 oldal, 8400 forint

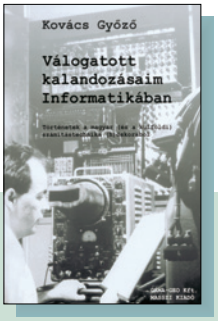

Kovács Győző
Válogatott kalandozásaim Informatikában

Kovács Győző kötete nem szakkönyv, mégis helye van e rovatban. A számítástechnika történetével, annak is magyar vonatkozásaival foglalkozik, méghozzá meglehetősen sajátos szemszögből. Egyfajta történelemkönyv és önéletrajz ötvözete. Elsősorban a szerző saját élményein alapul, amit szorgos kutató- és gyűjtőmunkával, interjúkkal egészített ki. A könnyed stílusú írások annak is tanulságos szórakozást nyújtanak, aki nem rendelkezik számítástechnikai ismeretekkel. Különösen érdekes, amikor a szerző és barátai egy-egy eseményre kissé másképp emlékeznek. Ezek az emlékek változtatás nélkül kerültek a könyvbe.

A könyvhöz tartozik egy CD-melléklet is, melyen szellemes menükörnyezetben tallózható videók találhatók. A filmekből megismerhetjük a könyv szereplőit, a korabeli eszközöket, a különleges fejlesztésekről láthatunk kisebb-nagyobb bemutatókat. Sajnos, ahogy az író is bevallja, a kötetbe nem fért bele egy a teljes időszakot átfogó beszámoló. Ezért folytatást ígér, ha megfelelő és buzdító visszajelzés érkezik az olvasóktól.

Működvelőként is érdemes kézbevenni, de a szakmabéliek, elsősorban az ifjabb generációhoz tartozók is rácsodálkozhatnak Kovács Győző segítségével, honnan jutott el ez a tudomány a Pentium 4 processzorig.

Siposs Zoltán

Gáma-Geo Kft. – Masszi Kiadó, 2002, 331 oldal, CD-melléklettel 3990 Ft

Szerkesztőség

Főszerkesztő: **Bérces László**
Főszerkesztő-helyettes:
Dervenkár István
Rovatvezetők:
Bata László
(Lemezszemle, Szoftver, Linux)
Csábi József (Hardver)
Kis Endre
(Hírek, Magazin, Szakma)
Nagy Zoltán
(Mobil)
Weisz Tamás
(Korongok és kötetek)
Dudás Zoltán
(Kommunikáció,
Magyar PC Magazin Online)
Munkatársak:
Dvorák Bence, Győri Ferenc
Tesztlaborvezető:
Rixer György
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Korrektor:
Szabó Eszter
Szerkesztőségi asszisztens:
Csábi Marianna
Címlap és lapterv:
Solti Balázs

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42–44., I. emelet. Levelezési
cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210,
Telefon: 350-8276
Fax: 350-8004

E-mail címünk:
pcmagazin@ipma.hu
Honlapunk:
www.pcmagazin.hu

Terjesztési adatok

Magazinunk e havi száma
24 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a G.F.H. Kft.
A kiadásért felel:
a kiadó ügyvezetője
Készült az IPMA-Media Kft.
közreműködésével.
Ügyvezető igazgató:
Ali Mehdi
Lapigazgató:
ifj. Ivanov Péter
Titkárság:
Horváth Mónika
Tel./fax: 350-8004

Hirdetésfelvétel

IPMA-Service Kft.
Üzletkötők:
Czétényi Zsolt
(zsolt@ipma.hu)
Czidor Rózsa
(rozsa@ipma.hu)
Kálnoki Kis Emese
(emese@ipma.hu)
Szabóné Véghelyi Anna
(szanna@ipma.hu)
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
(ogabi@ipma.hu)
Tel./fax: 350-8004

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlap-kereskedelmi Rt. és a Magyar Lapterjesztő Rt. regionális részvénytársaságai.
Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Kerbolt Pál, Mura Eszter
Telefon: (36-1) 349-4768
E-mail: terjesztes@ipma.hu
Megjelenik havonta, ára 1190 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben: IPMA-Service Kft., Budapest. Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4998 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9996 Ft (30% kedvezmény).
Előfizethető továbbá hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIR, Budapest 1900), átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj
negyedévre: 2499 Ft (3 szám),
fél évre: 4998 Ft (6 szám),
egész évre: 9996 Ft (12 szám).

A tördelés a Magyar PC Magazin szerkesztőségében történik.
Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet.
A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

HU ISSN 1588-9289

HIRDETŐINK

2F 2000	27
Acotec	23
AlphaSonic	11
Comdex	15
Delta Elektronik	73
Digitcam	63
DIT Digitáltechnika	101
DTK Computer	17
Expert	39
Folder Trade	101
Gamaxnet	103
Gemofis	61
Herta	31
Juventus Team	B/2
Kelly-Tech	9
Kelly-Tech	71
Keszo	103
Komel	37
Kvint-R	47
LG	B/4
Libra	105
Minolta	113
Napfény	B/3
Next	37
P-Sat	73
PAK	19
PAK	21
Provimax	89
Pulsar Hungary	43
Qwerty	79
Ramiris	107
Sprint	41
Topsoft	135
Virfilter	61
Virus Buster	13
Vision	127
VTCD	145

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Következő számunk 2003. április 24-től kapható az újságárusoknál.

ELŐZETES

MÁJUS

HARDVER

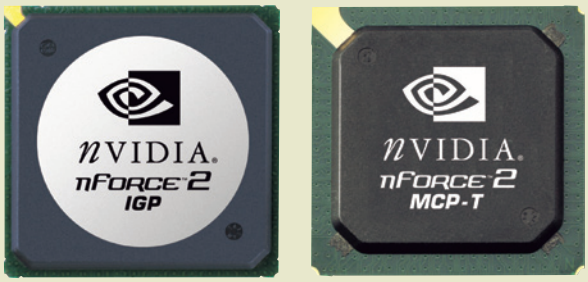

nForce-ra építve

Nem egészen egy éve, tavaly júliusban jelentette be hivatalosan az nForce 2-t az Nvidia. A bejelentés nyomán az alaplapgyártók szép sorjában jelentették meg az erre a lapkakészletre épülő alaplapjaikat. Mivel összejött belőlük egy tesztre való mennyiség, megvizsgáltuk, mire képesek.

SZOFTVER

Elgépelés-mentesítés

Az elektronikus szótáraknak sok előnyük van papíros testvéreikhez képest. Legfontosabb talán, hogy könnyen és gyorsan lehet bennük keresni – persze csak akkor, ha a keresőbe helyesen írjuk be a szót. Ugyanakkor joggal várnánk el az okosnak kikiáltott számítógépünktől, hogy ha például eltévesztünk egy betűt, akkor is megtalálja a keresett szót.

KOMMUNIKÁCIÓ

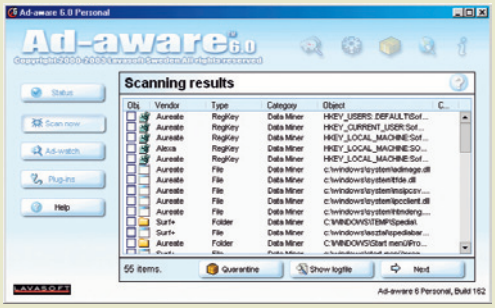

Kémvadász

Számtalan olyan programot találunk az interneten, melyeket telepítve reklámokkal bombázhatnak minket – jobb esetben. Ugyanis előfordulhat, hogy ezek a programok kéretlenül információkat küldenek gépünkről. Nem árt tehát védekezni ellenük – ami nem feltétlenül a program törlését jelenti.

További témáink

Mozgó világ
Az ember bonyolult mozgását nem tudjuk pontosan rekonstruálni sem robotoknál, sem számítógépes játékok vagy filmek készítésekor. Mitévők legyünk, ha utánozni nem tudjuk? Másoljuk le! Erre ad lehetőséget a több sikeres filmben is alkalmazott motion capture eljárás.

Mozi a tévében
A számítógépre gyakran úgy gondolunk, mint ház, monitor, egér és billentyűzet együttesére. Napjainkban azonban kibővült a PC, és már a televíziót is birtokba vette. Ahhoz, hogy kedvenc Windowsunkat a tévé képernyőjén láthassuk, nincs másra szükségünk, mint egy tévékimenetes videokártyára.

Ma a leggyorsabbak
Áprilisi processzortesztünkben elsősorban a tömeggépekbe szerelt processzorokat vizsgáltuk meg, hogy ezek képességeit milyen feladatoknál tudjuk optimálisan kihasználni. Következő számunkban viszont az AMD és az Intel egy-egy csúcstermékét mérjük össze.

A nagy visszatérés
Az S3 tervezőmérnökei mindent elkövetnek, hogy a cég visszanyerje a videovezérlők piacán betöltött szerepét. DeltaChrome néven emlegetett chipkészletével ez sikerülhet is neki, ha mindent teljesít, amit az S3-nál állítanak róla: hogy kicsi, gyors – és olcsóbb lesz vetélytársainál.

A Cebit és a hétköznapok
Ellátogatunk Hannoverbe az informatikai piac legnagyobb éves seregszemléjére. Egy ilyen átfogó rendezvény a jövőbe is bepillantást enged, mintegy kijelöli főbb vonalakban az információtechnológia hétköznapjait az elkövetkező egy évre. Részletesen beszámolunk élményeinkről, tapasztalatainkról – no és a sok-sok újdonságról.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.